

Hrádek Gródek

Robert Borski   Stanislav Kupiec

Hrádek Gródek

Robert Borski   Stanislav Kupiec

Nakladatelství Beskydy

...rozdělen zdmí, spojen srdci...

Rozdělení Hrádku dopravním koridorem –
Gródek rozdzielony korytarzem transportowym

TEXT: Robert Borski, Stanislav Kupiec

PŘEKLAD DO POLŠTINY: Tomek Żur, Iza Żur – Kraus, Beata Firla, Bronisław Ondraszek

FOTOGRAFIE: Robert Borski, Jan Heczko, Bogdan Kaleta, Karel Kaleta, Viktor Klimša, Pavel Klus,
Stanislav Kupiec, Lukáš Turoň, archiv obce Hrádek, občané Hrádku

VYDALO: Nakladatelství Beskydy – Wydawnictwo Beskidy, Bronisław Ondraszek

© Nakladatelství Beskydy

Vydání první, Vendryně 2018

ISBN 978-80-87431-45-0

Dwa słowa wójta

Szanowni i mili czytelnicy,

z wielką przyjemnością oddajemy w Wasze ręce zupełnie nową publikację o Gródku.

Nic podobnego, co by naszą piękną wieś opisywało do tej pory nie powstało. W lokalnej prasie znajdziemy mnóstwo artykułów dotyczących Gródka – specjalistycznych i tych niespecialistycznych – a także rozliczne eseje i rozprawy napisane w najprzeróżniejszych gatunkach literackich. I ani jednej książki. Razem z współautorem, Stanisławem Kupcem, zdecydowaliśmy się więc zaradzić temu niedostatkowi. Ocenę tego, czy tę naszą pierwszą próbę można uznać za udaną, pozostawiamy Wam.

Na początku chodziło o próbę udokumentowania wydarzeń wokół nas, ale także odnotowania historycznych wydarzeń w życiu naszej gminy. Życie naszej niewielkiej gródeckiej społeczności podlega rozwojowi, ciągłym przemianom – jeśli nie udokumentujemy go na piśmie jako spuściznę dla przyszłych pokoleń, pozostanie nam ślad po nim jedynie w formie ustnych przekazów z pokolenia na pokolenie, a te – jak wiadomo – podlegają subiektywnemu zabarwieniu oraz bywają nietrwałe.

Żyjemy w epoce internetu. Ze všech stran nieustannie podlegamy medialnemu naporowi i coraz więcej komunikujemy się przez serwisy społecznościowe. Człowiek poddany takiemu permanentnemu szumowi informacyjnemu często bywa z tego powodu zmęczony. Próbuje bronić się przed tym, unikając czytania długich tekstůw czy wyszukując jedynie obrazki opatrzone zwičzými komentarzami. Dochodzą nas slychy, že książki popularnonaukowe w bibliotekach pokrywa gruby kurz. Mogłoby się wydawać, že w obecnych czasach najrozsądniejszym posunięciem byłoby stworzenie jakiegoś multimedialnego elektronického dokumentu, atrakcyjnego dla szerokiego kręgu odbiorcůw. Nas to jednak nie zwiodło. Wszak – co książka, to książka; choćby już tylko przez wzgląd na ten zapach...

„Jak w domu” czujemy się przeważnie tam, gdzie jest nam dobrze. Przysłowie: „wszędzie dobrze, ale najlepiej w domu” wyraża to najtrafniej. Nierzadko zdarza się, že o miejscu bliskiemu naszemu sercu chcemy się dowiedzieć nieco więcej. W zaspokojeniu tej ciekawości może Wam dopomóc lektura ninejszej publikaci. Gdzieś w dolinie rzeki Olzy toczy się opowieść o jednej z sześciu tysięcy naszych gmin. Podobna do opowieści o tych pozostałych na Śląsku Cieszyńskim, ale przeciež jednak troszeczkę inna. Historia Gródka koło Jabłonkova.

Jeśli więc książka ta pobudzi Was do nostalgickej reflexji nad tym, kim byli nasi przodkowie, jakie byly ich koleje losu oraz který skrawek ziemi uważali za swój dom, cel naszych starań będzie možna uznać za splněny.

Předmluva starosty

Vážení a milí čtenáři,

s velkým potěšením vám předkládáme k přečtení zbrusu novou publikaci o Hrádku.

Robert Borski

Nic podobného, co naši krásnou vísku popisuje v historickém kontextu, nebylo doposud vytvořeno. V regionálních novinách i časopisech existuje nespočet článků, týkajících se hrádecké problematiky. Odborných i neodborných. Taktěž rozmanitých statí, pojednání pestrých literárních žánrů. Kniha však nikde. Spolu s mým spoluautorem, Stanislavem Kupcem jsme se rozhodli tento nedostatek napravit. Hodnocení, zda se nám náš první pokus povedl, ponecháme na vás.

Na začátku byla snaha o dokumentaci dění kolem sebe, ale také o zaznamenání historických okamžiků naší obce. Život naší malé hrádecké pospolitosti se neustále vyvíjí a pokud ho písemně nezhmotníme jako trvalý odkaz našim potomkům, zůstane pouze ve formě předávání vzpomínek z generace na generaci. Vzpomínky jsou náchylné k subjektivnímu přibarvování a časem vymizí.

Žijeme v internetové době. Ze všech stran čelíme mediální masáži a stále více komunikujeme skrze sociální sítě. Člověk je pak z této permanentní smrště nezřídka unaven. Brání se tím, že nečte dlouhé texty, vyhledává pouze obrázky s výstižnými komentáři. Máme poznatky, že na populárně naučné knihy v knihovnách sedá prach. Zdálo by se, že nevhodnějším počinem v těchto časech bude vytvoření multimedialního elektronického dokumentu, atraktivního pro širokou veřejnost. Nezlákalo nás to. Kniha je kniha, už pro tu vůni...

Domov je krajina, kterou máme obvykle nejraději. Přísloví: “Všude dobře, doma nejlíp” to naprosto vystihuje. Často míváme chuť se o srdci blízkém místě něco bližšího dozvědět. Na stránkách této publikace máte příležitost tuto chuť uspokojit. V krajině v údolí řeky Olzy se odvíjí příběh jedné z 6 tisíců našich obcí. Příběh, podobný těm ostatním v Těšínském Slezsku, a přece trošičku jiný. Příběh Hrádku nedaleko od Jablunkova.

Pokud vás kniha podnítí k nostalgickým úvahám, kdo byli naši předkové, jakou životní pouti procházeli a který kousek Země nazývali svým domovem, účel našeho snažení byl splněn.

Historie obce Historia gminy

Historia Gródka

Powstanie gminy

Historia Gródka rozpoczyna się w 1. poł XII wieku, kiedy przez Przełęcz Jabłonkowską, która od XI wieku była południową granicą Śląska, prowadził szlak kupiecki. Nazywany był solny, ponieważ służył do transportu soli z Wieliczki. W XVI wieku szlak zaczęto nazywać miedzianym, bowiem ze środkowej Słowacji transportowano tędy rudę miedzi do całej Europy. Według historyków z dużym prawdopodobieństwem w miejscu dzisiejszego Gródka powstały przy szlaku dwie nieduże twierdze, które były częścią tzw. fortyfikacji ostrzegawczych. Ich podstawowym zadaniem było szybkie informowanie władcy o zbliżających się obcych wojskach. Wokół jednej z fortec zaczęli osiedlać się osadnicy i w ten sposób rozpoczęło się zasiedlanie tutejszej krainy.

Okres Księstwa Cieszyńskiego

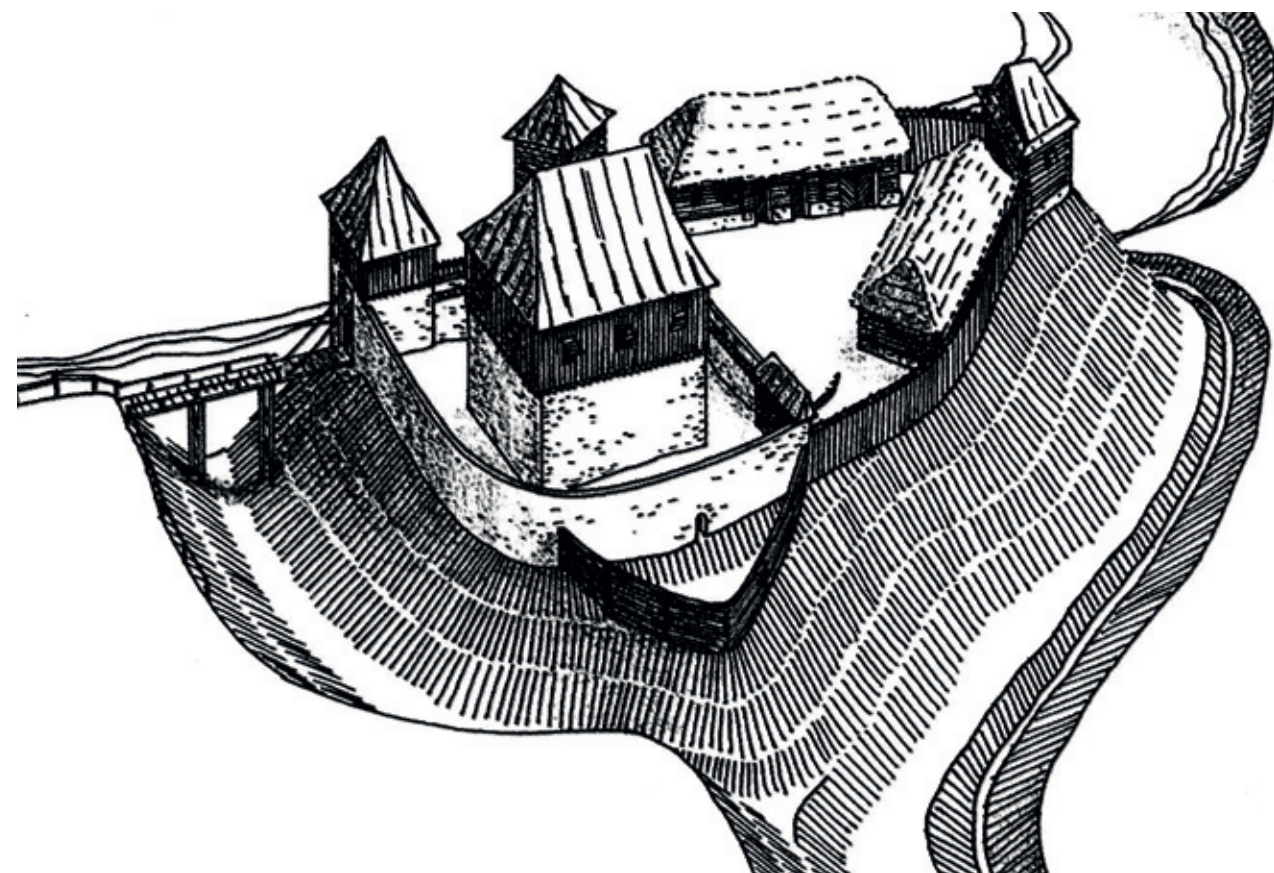
Gródek z przyległymi terenami od końca XIII wieku należał do Księstwa Cieszyńskiego, które było jedną z 18 jednostek administracyjnych ówczesnego Śląska. Założycielem cieszyńskiej linii dynastii Piastów był Mieszko I. Jego córka przez krótki czas była czeską kró-

lową. Okres Księstwa Cieszyńskiego zakończył się po 363 latach, w 1653 roku, śmiercią bezdzietnej księżnej Elżbiety Lukrecji. Całe księstwo, włącznie z Gródkiem, przypadło Habsburgom, którzy w tym czasie byli czeskimi władcami.

W Gródku w tym okresie, jak zostało wspomniane wcześniej, stały dwie twierdze. W połowie XV wieku (1447 r.) te nieduże średniowieczne fortyfikacje razem z leżącą obok wsi zostały zniszczone podczas najazdu węgierskiego. Po tym wydarzeniu nowa siedziba została założona w miejscu dzisiejszego Jabłonkowa, a na zgłiszczach wsi powstała nowa osada nazwana Stary Jabłonków.

W 1919 roku niedaleko grodziszczca na Zamczyskach został znaleziony miecz krzyżacki o długości 130 cm. Znalazca Ambroży Lorenzini znalazł go podczas kopania fundamentów domu nr 136. Miecz ten można dzisiaj zobaczyć w muzeum w Cieszynie.

Jesienią 2009 roku w Gródku na Zamczyskach grupa entuzjastów podczas powierzchniowych badań odkryła coś interesującego. Mianowicie zlepieniec żelaza w kształcie bochenka chleba ważący ok. 2 kg. Artefakt ten potwierdza, iż w Gródku prymitywna huta do wyrobu żelaza z miejscowych rud istniała już w XIV wieku,

Twrz „Bełko”,
hypotetyczna
rekonstrukcja podle
J. P. Štěpánka.
Pohled od dnešního
domu čp. 13

Twierdza „Bełko”,
hipotetyczna
rekonstrukcja
wg J. P. Štěpánka.
Widok od strony
dzisiejszego
domu nr 13

Historie Hrádku

Vznik obce

Nejranější historie Hrádku sahá do období první poloviny 12. století. Tehdy vedla jablunkovským průsmykem, který byl od 11. století jižní hranicí Slezska, stará kupecká stezka. Říkalo se jí solná, poněvadž sloužila k přepravě soli z Wieliczky. Měděná se jí říkalo od 16. století, kdy touto trasou začala putovat měděná ruda z území středního Slovenska na západ do celé Evropy. Historikové předpokládají, že nejpravděpodobněji v místech dnešního Hrádku byla u této cesty založena 2 menší tvrziště, které byly součástí linie tzv. varovných hradů. Základní funkcí těchto hradů bylo rychle informovat panovníka o blížícím se nebezpečí vpádu cizích vojsk. Kolem jedné z pevnůstek se začali usazovat první osadníci a dali vzniknout prvnímu osídlení zdejší krajiny.

Období Těšínského knížectví

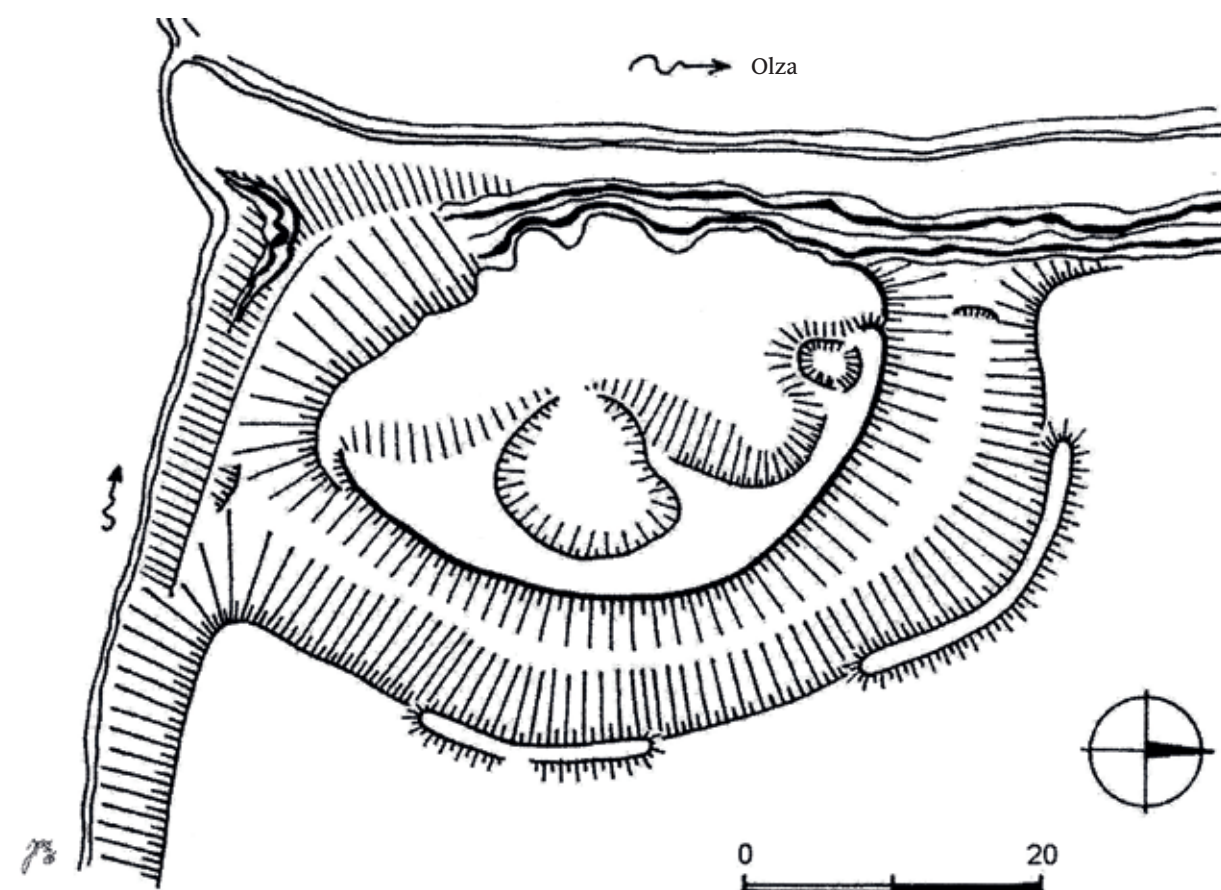
Území Hrádku spadalo od konce 13. století pod správu politického útvaru zvaného Těšínské knížectví, které bylo jedním z 18 správních celků tehdejšího Slezska. Prvním zakladatelem těšínské linie piastovské dynastie se stal Měšek I. Jeho dcera, jak známo, se na krátkou dobu stala českou královnou. Éra Těšínského knížectví

skončila po 363 letech, léta páně 1653, úmrtím bezdětné kněžny Alžběty Lukrecie a celé území knížectví, tedy i Hrádku, připadlo rakouským Habsburkům, kteří byli v té době českými panovníky.

V Hrádku v této době, jak už bylo zmíněno, existovaly dva hrady. V polovině patnáctého století (1447) byla tato drobná středověká opevnění včetně přilehlé vesnice po nájezdu Uhrů zničena. Po této události bylo založeno nové sídlo v místě dnešního Jablunkova a na troskách vypálené vsi znovu povstala osada, zvaná Starý Jablunkov.

V roce 1919 byl nedaleko hradiště na Zamčiskách nalezen 130 cm dlouhý křižácký meč. Nálezce, Ambrož Lorenzini, ho objevil při kopání základů domku čp. 136. Meč je k vidění v muzeu v polském Těšíně.

Na podzim roku 2009 byl v Hrádku na Zamčiskách při povrchovém průzkumu objeven skupinou nadšenců zajímavý nále. Jednalo se o železný slepenec ve tvaru bochníku o hmotnosti cca 2 kg. V odborné hantýrce se mu říká vlk. Tento artefakt dosvědčuje, že v Hrádku byla už ve 14. století jednoduchá huť, tzv. dýmačka, která vyráběla železo z místních rud a jako palivo používala dřevěné uhlí. Nález je zcela ojedinělý a posunuje datování výroby železa v Podbeskydích nejméně o 200 let zpátky.

Půdorys tvrziště
Zamčiska. Podle
J. P. Štěpánka
—
Plan twierdzy
Zamczyska
wg J. P. Štěpánka

zaś w piecach palono węglem drzewnym. Odkrycie było unikalne i przesunęło datę rozpoczęcia produkcji żelaza w tym regionie o 200 lat wstecz.

Na Zamczyskach znaleziono również groty strzał do kuszy, dobrze zachowaną część włóczni, podkowy końskie. Ich wiek określono jako pochodzące do XIV wieku.

Pierwsza pisemna wzmianka o Gródku pochodzi dopiero z 1577 roku. Dokument ten znajduje się w urbarzu cieszyńskim, którego oryginał przechowywany jest w archiwum w Cieszynie. Urbarze były księgami zawie-

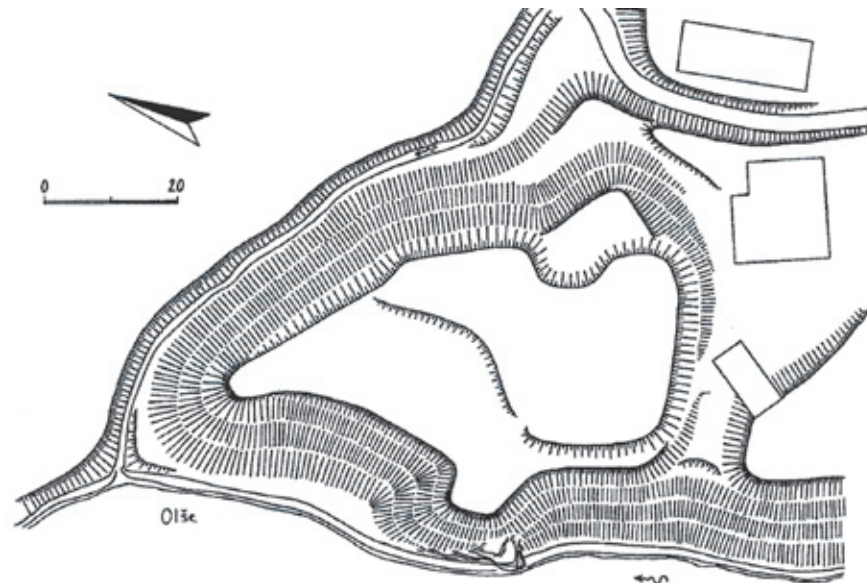
rajacymi spis majątku danego właściciela ziemskiego oraz powinności, głównie pańszczyźnianych, jego poddanych. Powinności liczone w pieniądzech, naturaliach bądź odrobieniem pańszczyzny. Należności płatne były najczęściej dwa razy w roku, na św. Jerzego i św. Michała.

W części dotyczącej Gródka figuruje łącznie 14 osadników. Z tabelki wynika, że wysokość opłat między poszczególnymi poddanymi znacznie się różniła. Między najuboższym i najbogatszym osadnikiem różnica była dziesięciokrotna.

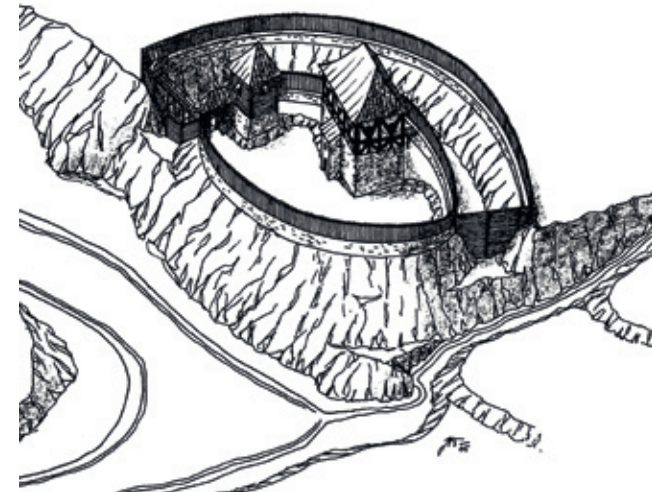
Na Zamčiskách byly rovněž nalezeny ocelové hroty šípů do kuší, velmi zachovalá část kopí, koňské podkopy. Vše bylo odborníky datováno do 14. století.

První písemná zmínka o obci, nesoucí již označení Hrádek je až z roku 1577. Touto písemností je první z těšínských urbářů (z roku 1577), který je v originále uchovávan v archivu v Cieszynie. Urbáře byly soupisy, ve kterých bylo nařízeno, kolik daní, respektive poplatků má ten, který poddaný vrchnosti zaplatit. Povinnosti poddaných tvořily buď peněžní platy, naturální dávky nebo robota. Jednotlivé druhy se mohly navzájem doplňovat. Platilo se převážně 2krát ročně, na svatého Jiří a svatého Michała.

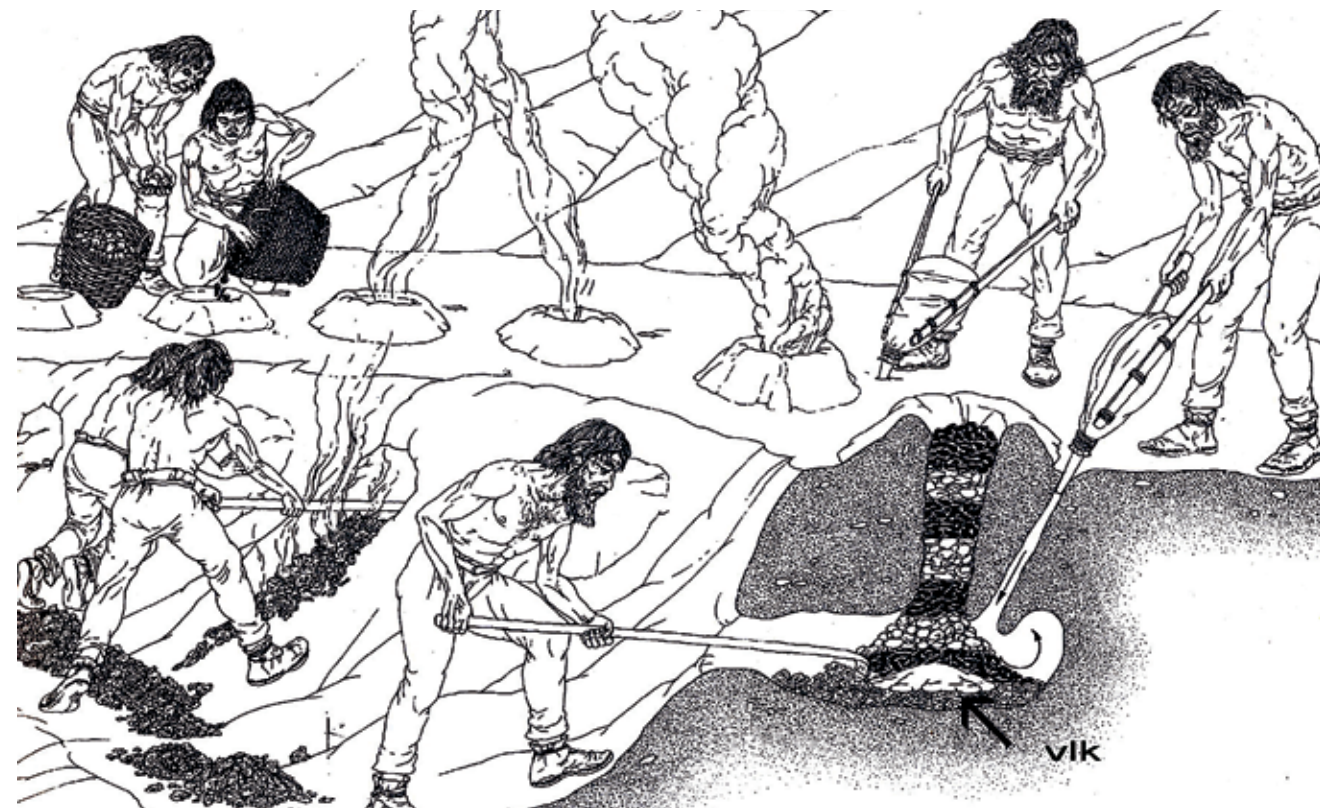
V části, týkající se Hrádku figuruje celkem 14 osadníků. Z tabulky vyplývá, jak byly rozvrstveny poplatky. Rozdíl mezi nejchudším a nejbohatším osadníkem (podle výše poplatků) byl desetinásobný.

Půdorys tvrziště Belko. V dolní části kresby Belkova skála. Podle J. P. Štěpánka — Plan twierdzy Belko. W dolnej części rysunku Skała Belka, wg J. P. Štěpánka

Tvrz „Zamčiska“, hypotetická rekonstrukce podle J. P. Štěpánka. Pohled od dnešního domu čp. 140 — Twierdza Zamczyska, hipotetyczna rekonstrukcja wg J. P. Štěpánka. Widok od dzisiejszego domu nr 140

Ukázka výroby železa ve 14. stol. — Tak otrzymywano żelazo w XIV wieku

Poprvé napsáno
Wes Grudek –
vesnice Hrádek
—
Po raz pierwszy
napisane
Wes Grudek –
wieś Gródek

Wes Gródek

Wes Gródek
131 55
Zamczyska
65. 77 95
Miecz znaleziony Ambroży Łobowicki z Gródka przy
kopaniu gruntu pod budynkiem. Był to 17. lub
18. kwietnia 1919. Długość 29
Miejsce znalezienia: 20-25 m poza obrębem wa-
łu na „Zamczyskach” w Gródku.
Miecz nie jest cały. Znalazca uderzył „krampa-
czeni” przy kopaniu po jego końcu. Odpadło go ju-
ż 20 cm. Odpadło dlatego, bo koniec był już pra-
wie zupełnie zwiędnięty. Miał stęp 130 cm. (Złoty)
Miecz znajdował się w głębokości 230 cm
wśród wielkiej ilości rdzy.
(J. Łobowicki, Hecylo)

Záznam z kroniky — Zapis z kroniki

Krzyżacký meč — Miecz krzyżacki

Daniny składane przez mieszkańców księciu cieszyńskiemu w roku 1577

l.p.	nazwisko osadnika	opłata (w przeliczeniu na grosze)			Σ	naturalia kury
		św. Jerzy	św. Michał	św. Marcin		
1.	WACZEK Polak	96	24		120	6
2.	BARTEK Kulik	42	14	51	107	1
3.	KASPAR Rykala	30	75,3		105	1
4.	MARTIN Czudek	38	15		53	1
5.	JUREK Czutkuw		52		52	1
6.	KASSPAR Zybek		46		46	1
7.	JUREK Kulik		36		36	1
8.	KRZIŻ Miko		36		36	1
9.	TICZEK komornyk	15	15		30	
10.	HRZEHORZ Nowak		28		28	1
11.	PAVEL Stonawsky		27		27	1
12.	PAVEL Truchly		26		26	1
13.	WRUBEL	11	11		22	2
14.	ADAM Czutku		12		12	
Osadnicy rocznie zapłacili		700 groszy	Czyli równo wartość		23	złotych

Po prawie stu latach, kiedy w 1653 roku zmarła księżna Elżbieta Lukrecja, Gródek przestał być lennem dziedzicznym cieszyńskiej dynastii Piastów.

Okres Austro-Węgier

Śląsk Cieszyński stał się własnością Habsburgów. Cesarz austriacki Ferdynand III przekazał region cieszyński w lennie swojemu dwudziestoletniemu synowi Ferdynandowi IV. Ten jednak wkrótce zmarł. Ziemia ta, aż do 1918 roku, kiedy zakończyła się I wojna światowa, miała kolejno 11 habsburskich właścicieli. Administrację majątków habsburskich powierzono Komorze Cieszyńskiej.

Od końca XVIII wieku do połowy XIX wieku trwał okres znaczącego rozwoju Gródka. W tym czasie miał prawie 900 obywateli, którzy zajmowali się przede wszystkim rolnictwem. Budowa nowej drogi cesarskiej ok. 1780 roku, a sto lat później również Kolei Koszyco-Bogumińskiej przyniosła mieszkańcom nowe miejsca pracy i wspomogła w ten sposób rozwój gminy.

Począwszy od 1843 roku sytuacja zmieniła się. W wyniku powtarzającego się nieurodzaju, pomoru bydła, powodzi, braku żywności, epidemii chorób, które dotknęły wszystkie warstwy społeczne, liczba obywateli zmalała prawie o dziesięć procent.

Kolejny etap rozwoju Gródka rozpoczyna się po 1880 roku, kiedy w kilku miejscach zaczęto na dużą skalę wydobywać kamień. Zostały otwarte trzy kamieniołomy. Właściciel pierwszego z nich, znany budow-

Richard Gavenda (1879–1938), kamenický mistr.
Přišel Do Hrádku z Cetechovic u Kroměříže —
Richard Gavenda (1879-1938), mistrz kamieniarski
z Cetechovic koło Kromierzyża

Poplatky obyvatel těšínskému knížeti v roce 1577

pořadí	jméno osadníka	poplatek (převáděno na groše)			Σ	naturalie slepice
		sv. Jiří	sv. Michal	sv. Martin		
1.	WACZEK Polak	96	24		120	6
2.	BARTEK Kulik	42	14	51	107	1
3.	KASPAR Rykala	30	75,3		105	1
4.	MARTIN Czudek	38	15		53	1
5.	JUREK Czutkuw		52		52	1
6.	KASSPAR Zybek		46		46	1
7.	JUREK Kulik		36		36	1
8.	KRZIŻ Miko		36		36	1
9.	TICZEK komornyk	15	15		30	
10.	HRZEHORZ Nowak		28		28	1
11.	PAVEL Stonawsky		27		27	1
12.	PAVEL Truchly		26		26	1
13.	WRUBEL	11	11		22	2
14.	ADAM Czutku		12		12	
Osadníci ročně zaplatili		700 grošů	To odpovídalo		23	zlatých

Téměř po sto letech, úmrtím kněžny Alžběty Lukrecie skončilo dědičné léno těšínské větve dynastie Piastovců.

Období Rakousko-Uherska

Území Těšínska se v roce 1653 stalo majetkem Habsburků. Rakouský císař Ferdinand III. udělil Těšínsko jako léno svému dvacetiletému synovi Ferdinandu IV. Ten však záhy zemřel. Zemi pak získalo postupně 11 habsburských panovníků nebo jejich příbuzných, a to až do roku 1918, kdy skončila první světová válka. Správa habsburských majetků byla svěřena organizační jednotce, tzv. Těšínské komoře.

Od konce 18. do poloviny 19. století se začal Hrádek významněji rozvíjet. V té době zde žilo téměř 900 obyvateľ, zabývajících se v drtivé většině zemědělstvím. Výstavba nové císařské silnice kolem roku 1780 a přibližně o sto let později košicko-bohumínské železniční tratě vytvářela nové pracovní příležitosti a napomáhala tak dalšímu rozvoji obce.

Počínaje rokem 1843 se situace obrátila. Opakovaně neúrody, dobytčí mor, záplavy, nedostatek potravin a epidemické choroby, jež postihly všechny sociální kategorie bez rozdílu, měly za následek téměř desetiprocentní úbytek obyvateľ.

Další etapa vývoje Hrádku nastala po roce 1880, poté, co se na několika místech začal ve velkém lámat kámen. Postupně byly otevřeny tři lomy. Majitel prvního z nich, známý německý stavitel Fritz Fulda začal těžit v lokalitě Žarnovka. Opracovával se zde velmi kvalitní písko-

vec, který byl používán na výrobu tzv. mlecích kamenů. Fulda měl v blízkosti kovárnu a kantýnu, která plnila roli hospody. Často zde dělníci zanechali celou výplatu. Vydělky byly vzhledem k poměrům relativně slušné, ale vlivem alkoholismu v kombinaci s extrémně namáhavou prací se kameníci nedoživali vysokého věku.

Vlastníkem dalšího lomu byl věhlasný židovský stavitel a architekt Ludwig Kametz. Byl založen v lese nad osadou Chalupňoki. Kamenné bloky byly opracovávány přímo na místě. Hotové výrobky, kvádry pro stavby mostů, schody, kameny pro sokly budov, piedestaly pro pomníky a další byly expedovány do celé země. Vlivem vzrůstající produkce kamenických výrobků byla v obci vybudována železniční vlečka.

Třetí lom se nacházel na druhém břehu Olzy, v místě zvaném Balaton. Vlastnil ho Maxmilián Krásný z Moravské Ostravy. Ten však v roce 1911 zbankrotoval a lom přenechal bývalému hradeckému fojtovi Adamu Samcovi, který těžbu kamene řídil.

V souvislosti s rozvojem kamenictví se na začátku 20. století začali v Hrádku usazovat odborníci z Itálie (Targa, Lorenzini, Fontonari, Crespan, Squerzi) a z Moravy (Gavenda, Strnadel, Loučka), kteří tak zpestřili do té doby jednolitou komunitu původních obyvateľ.

Práce v kamenolomech přerušila první světová válka (1914–1918), která měla za následek rozpad Rakousko-uherské monarchie a vznik samostatného Československa.

niczy niemiecki Fritz Fulda, zaczął wydobywać kamień w miejscu zwanym Żarnówka. Wydobywano tutaj wysokiej jakości piaskowiec, który wykorzystywany był do produkcji żaren. Fulda miał w pobliżu kamieniołomu kuźnię i kawiarnię, która pełniła rolę gospody. Robotnicy nierzadko zostawiali w niej całą wypłatę. Robotnicy co prawda zarabiali jak na tamte czasy nawet niemałe pieniądze, jednak kombinacja alkoholu i ciężkiej pracy powodowała, że rzadko dożywali wysokiego wieku.

Właścicielem kolejnego kamieniołomu był znany budowniczy żydowski architekt Ludwig Kametz. Kamieniołom został otwarty w lesie nad osadą Chałupnioki. Bloki kamienia były obrabiane bezpośrednio na miejscu. Gotowe wyroby w postaci kamienia do budowy mostów, schodów, piedestałów pod pomniki itp. wywożone były do całego kraju. W związku z rosnącą produkcją wyrobów z kamienia we wsi zbudowano bocznice kolejową.

Trzeci kamieniołom znajdował się na drugim brzegu Olzy, w miejscu zwanym Balaton. Jego właścicielem był Maxmilián Krásný z Morawskiej Ostrawy, który jednak w 1911 roku zbankrutował i kamieniołom przekazał wójtowi gródeckiemu Adamowi Samcowi, który na dzień kierował wydobywaniem kamienia.

W związku z rozwojem kamieniarstwa na początku XX wieku w Gródku osiedlili się fachowcy z Włoch (Targa, Lorenzini, Fontonari, Crespan, Squerzi) i z Moraw (Gavenda, Strnadel, Loučka), którzy do zamkniętej dotąd gródeckiej społeczności wnieśli pewne urozmaicenie.

Prace w kamieniołomach przerwała I wojna światowa (1914–1918), która w efekcie przyniosła rozpad Austro-Węgier i powstanie niepodległej Czechosłowacji.

Pierwsza republika

Po wojnie nowopowstałe państwa – Czechosłowacja i Polska – popadły w konflikt przy wytyczaniu granicy na Śląsku Cieszyńskim. Spór był na tyle zacięły, że między Gródkiem i Bystrzycą doszło nawet do potyczki wojskowej. Wyjściem z zaistniałej sytuacji miało stać się referendum, które jednak nie odbyło się. Podział Śląska Cieszyńskiego przeprowadziły państwa trzecie, które postanowiły, że granica państwowa będzie przebiegała przez środek masywu Czantorii. Od tego momentu nasza gmina definitywnie stała się częścią Czechosłowacji.

Dopiero po tych wydarzeniach do regionu jabłonkowskiego sprowadziło się wielu czeskich urzędników

Pracownicy łomu — Pracownicy kamieniołomu

Pohled na centrum obce z Polynisek — Widok na centrum gminy z Polynisek

Domek Adama Samiece. Dnes budova Centra voľného času — Dom Adama Samca. Džis budynek Centrum Wolnego Czasu

państwowych, których można nazwać kamieniem węgielnym rodzącego się społeczeństwa czeskiego. Był to bardzo nieszczęśliwy okres, w którym zwykli mieszkańcy z uwagi na różne narodowości stawali się zaprzysięgłymi nieprzyjaciółmi.

W pierwszej połowie dwudziestolecia międzywojennego liczba obywateli narodowości czeskiej wzrosła w Gródku na tyle, że pojawiła się konieczność otwarcia czeskiej szkoły. Stało się tak pod koniec 1926 roku.

Pod koniec lat 20., zwłaszcza dzięki szybkiemu rozwojowi Huty Trzynieckiej, gródeckim rodzinom wiodło się w zasadzie nieźle. Natomiast lata 30. z uwagi na ogólnosiwiatowy kryzys gospodarczy i zmiany polityczne w Niemczech, nie należą do zbyt szczęśliwych.

II wojna światowa

W przeddzień największej katastrofy w dziejach ludzkości, jaką była bezsprzecznie II wojna światowa, w wyniku układu monachijskiego nasz teren został obsa-

dzony przez wojska polskie, i cała południowa część cieszyńskiego, która po 1920 roku przypadła Czechosłowacji, przez 11 miesięcy stała się częścią państwa polskiego. Dlatego niektórzy przedstawiciele czeskiej mniejszości w Gródku stali się uciekinierami, również została zamknięta czeska szkoła.

Polski zabór wkrótce zastąpiła okupacja niemiecka. W urzędach i w szkołach można było używać tylko języka niemieckiego. Każdy, kto nie podpisał tzw. volkslisty i upierał się przy swojej narodowości, był prześladowany. Dokument ten podpisało 60 procent mieszkańców Gródka. Początkowo podpisanie dokumentu pociągało za sobą pewne korzyści, na przykład większe przydziały żywnościowe. Kiedy jednak mężczyźni zostali powołani do wojska niemieckiego, sytuacja stała się zgoła inna.

Chociaż Gródek nie był najlepszym miejscem do prowadzenia działań partyzanckich, niektórzy z mieszkańców, zwłaszcza z osady Gróń i innych osad na obrzeżach gminy, partyzantów wspierali i w niektórych przypadkach również ukrywali.

Běžkařské závody — Zawody w biegach narciarskich

První republika

Po válce nově utvořené státy Československo a Polsko při vyjasňování svých hranic vstoupily do sporu o území Těšínska. Spor byl velmi ostrý, mezi Hrádkem a Bystricí došlo dokonce k vojenské potyčce. Východiskem z této situace mělo být připravované referendum, k němuž nakonec nedošlo. Obě vlády se dohodly na rozdělení sporného území za účasti mezinárodní rozhraničovací komise. Bylo rozhodnuto, že hranice povede po hřebeni čantoryjského hřbetu. Od té doby se stala naše obec s definitivní platností součástí Země moravskoslezské v rámci Československé republiky.

Teprve po těchto událostech přišlo do jablunkovského regionu mnoho českých státních úředníků, které je možno považovat za základní kámen rodící se české pospolitosti. Bylo to velmi nešťastné období, kdy se prostí obyvatelé často stávali na základě odlišné národnosti nesmiřitelnými nepřáteli.

V první polovině počet obyvatel české národnosti v Hrádku natolik vzrostl, že vznikla potřeba postavit českou školu. Ta byla dokončena koncem roku 1926.

Koncem dvacátých let, hlavně díky mohutnému rozvoji Třineckých železáren, hrádecké rodiny povětšinou

prosperovaly. Naopak, třicátá léta, vlivem celosvětové hospodářské krize a nepochybně také rostoucí agresivity nacistického Německa, patří k těm nejméně radostným.

Druhá světová válka

V předvečer největší katastrofy lidstva, jakou byla bezesporu druhá světová válka, v důsledku Mnichovské dohody vstoupily na naše území polská vojska a celá jižní část Těšínska, přisouzená po roce 1920 Československu se stala na jedenáct měsíců součástí polského státu. Někteří představitelé české menšiny proto z Hrádku uprchli a byla také uzavřena česká škola.

Polský zábor záhy vystřídala německá okupace. Lidé měli být rychle zgermanizováni. Na úřadech a ve školách se smělo mluvit pouze německy. Každý, kdo nepodepsal tzv. volkslistu neboli slezskou národnost, která byla jakousi formou německého občanství, byl perzekuován. 60 % občanů Hrádku tento dokument podepsalo. Ze začátku se to některým zdálo být výhodné, zvláště

Původní památník civilním obětem nacistického režimu u budovy kostela v roce 1945. — Pierwszy pomnik cywilnych ofiar nazistowskiego reżimu przy kościele w 1945 r

Pierwsi radzieccy żołnierze z 67. oddziału strzelców gen. Szmigi weszli na teren gminy 3 maja 1945, kilka dni po tym, jak Niemcy zniknęli z Gródka. Wojna zakończyła się.

Era komunizmu

Po wojnie cały naród dochodził do siebie po przeżytych cierpieniach. Na szczęście los zaoszczędził gminie koszmarów szaleństwa wojny, jednak z frontu i obózów koncentracyjnych sporo obywateli już nie wróciło. Uciekające wojska niemieckie zostawiły za sobą rozbitą kolej i zniszczone mosty. Artykuły spożywcze były reglamentowane i nie było ich wiele. Pomimo to, jak wspominają najstarsi mieszkańcy, radość była bezgraniczna.

W niedługim okresie czasu stało się jasne, że czasy przedwojenne już nie wrócą. Społeczeństwu zaczęto

nadawać inny kierunek. Widoczny był coraz większy wpływ partii komunistycznej.

W 1947 roku miało miejsce istotne wydarzenie, bo w całości gmina została zelektryfikowana.

Po lutym 1948 członkowie KPCz w zasadzie od razu przejęli w gminie władzę. Pod płaszczykiem Frontu Narodowego rozpoczął się okres totalitaryzmu z wszystkimi jego konsekwencjami.

Plany pięcioletnie, powszechne Akcje Z, reforma pieniężna 1. 6. 1953, odgórně narzucone powstanie PGR, stuprocentowa frekwencja wyborcza itp.

Nie byłoby jednak sprawiedliwe ocenianie całej tej ery wyłącznie negatywnie. Trzeba wspomnieć o inicjatywach budowniczych z drugiej połowy lat 50., kiedy to wybudowano nowy most przez Olzę, wiele dróg lokalnych, a także wiele domów rodzinnych.

kdyż takto dostawali potravinové lístky navíc. Když však záhy museli otcové rodin narukovat do německé armády a odjet na frontu, ukázalo se jaký podvod byl na nich spáchán.

Přestože Hrádek nebyl za války vhodným místem partyzánského odboje, někteří občané, zvláště z osady Grůň i jiných okrajových částí obce partyzány podporovali a v některých případech i ukrývali.

První sovětsí vojáci 67. střeleckého sboru generála Šmigi vstoupili na území obce dne 3. května 1945. Němci se z Hrádku vypařili již několik dnů předem. Válka skončila.

Komunistická éra

Po válce se celý národ vzpamatovával z prožitého utrpení. Díky Bohu byl Hrádek ušetřen od hrůz válečného běsnění, nicméně řada Hradečanů se z fronty a koncentračních táborů nevrátila. Prchající německá vojska zanechala za sebou rozbité železniční koleje a zničené

mosty. Potravinové lístky navíc. Když však záhy museli otcové rodin narukovat do německé armády a odjet na frontu, ukázalo se jaký podvod byl na nich spáchán.

Přestože Hrádek nebyl za války vhodným místem partyzánského odboje, někteří občané, zvláště z osady Grůň i jiných okrajových částí obce partyzány podporovali a v některých případech i ukrývali.

První sovětsí vojáci 67. střeleckého sboru generála Šmigi vstoupili na území obce dne 3. května 1945. Němci se z Hrádku vypařili již několik dnů předem. Válka skončila.

Po únorovém převratu v roce 1948 členové KSČ téměř okamžitě uchopili samosprávu obce pevně do svých rukou. Pod pláštěm Národní fronty nastává totalita se všemi důsledky.

Pětileté plány, všudypřítomné akce Z, peněžní reforma 1. 6. 1953, násilný vznik JZD, stoprocentní účast ve volbách, lampiónové průvody, aj.

Není však poctivé hodnotit veškerou činnost této éry zcela negativně. Je třeba připomenout velké investiční úsilí v druhé polovině padesátých let, kdy byl postaven most přes Olzu, spousta rodinných domků a přiléhajících místních komunikací.

Děti německé mateřské školy, která byla umístěna v budově dnešní polské MŠ — Děti z německého předškolá, které našlo se v budynku dzisiejszego przedzkola polskiego

Nová budova Místního národního výboru byla postavena v roce 1957. Úřad započal svou činnost — Nowy budynek Miejskiej Rady Narodowej został wybudowany w 1957 roku. Urząd rozpoczął działalność

Oslavy svátku práce před budovou MNV v roce 1977 — Świątowanie święta pracy przed budynkiem MRN w 1977 roku

V roce 1956 byl postaven nový most přes Olzu — W 1956 roku wybudowano nowy most przez Olzę

Największy wypadek kolejowy

Największy wypadek kolejowy w rejonie jabłonkowskim miał miejsce 14. 1. 1953 na Harcovie. W pociągu towarowym zawiodły hamulce kiedy jechał od strony Mostów koło Jabłonkowa, a ponieważ teren był pochyły, pociąg nabral sporej prędkości. Przy tarczy ostrzegawczej na Harcovie dogonił jadący przed nim pociąg towarowy wiozący rudę żelaza do Huty Trzynieckiej. Doszło do zderzenia, w wyniku którego całkowicie zniszczono 41 wagonów, zaś 11 było poważnie uszkodzonych. Lokomotywa wywróciła się. Pracownik kolei, tzw. sygnalista, który siedział w prowizorycznym pomieszczeniu na końcu pierwszego pociągu, zginął na miejscu. Maszynista został ranny. Straty materialne wyniosły 20 milionów Kczs. Tory były zablokowane 42 godziny. Skutki wypadku usuwały dwa dźwigi. Straty poniósł również obywatel Jan Janeczek z Olsza w postaci zniszczonych w wyniku wypadku 5 akrów gruntów ornych.

W rejonie harcowskiego mostu wysypała się duża ilość rudy, która nie została dokładnie usunięta. Jeszcze po 40 latach można było tam zobaczyć rudą „glinę”. O tym, że była to ruda, mało kto dzisiaj pamięta.

Největší železniční nehoda

Největší železniční nehoda na Jablunkovsku se stala dne 14. 1. 1953 na Harcově. U nákladního vlaku selhaly brzdy, když sjížděl od Mostů, takže vyvinul značnou rychlost. V této rychlosti u předvěstí na Harcově dohonil vlak před ním jedoucí, který vezl železnou rudu do Třineckých železáren. S tímto se srazil, což mělo za následek 41 úplně zničených vagónů, 11 těžce poškozených. Lokomotiva se převrátila. Pracovník dráhy, tzv. návštěvník seděl v budce na konci vlaku. Náraz ho rozdrtil, takže byl na místě mrtev. Zraněn byl také strojvedoucí. Hmotná škoda činila 20 milionů Kčs. Trať byla zatarasena po dobu 42 hodin. Na odklizení pracovaly dva jeřáby. Při této katastrofě měl občan Jan Janeczek z Olsza zničeno 5 arů orné půdy.

V okolí harcowského mostu se vysypalo velké množství rudy, která nebyla dostatečně odklizená. Ještě 40 let po události bylo možné tu a tam vidět rezavou „hlínu“. Že se jednalo o rudu, se už dnes víceméně pozapomnělo.

Chociaż życie kulturalne i towarzyskie kwitło, nacechowane było propagandą komunistyczną. Wykłady, wystawy, przedstawienia amatorskich zespołów teatralnych organizowane były z żelazną regularnością. Z drugiej strony ludzie prowadzili bardziej otwarty tryb życia, udzielali się w organizacjach i stowarzyszeniach. Jednak jakakolwiek działalność mogła odbywać się tylko za przyzwoleniem partii komunistycznej.

Kolejny boom budowlany przypadł na lata 70., kiedy rozpoczęto budowę sklepu samoobsługowego, poczekalni na dworcu, kompleksu sportowego. Wybudowano także gminny wodociąg, oświetlenie publiczne itp., domy rodzinne zaczęły pojawiać się zwłaszcza w części Zapłocie. W ciągu ostatnich 30 lat przybyło ich prawie 200.

Ostatni kwartał okresu budowania socjalizmu oznaczał dla Gródka koniec samodzielności. Pomimo wielkiego sprzeciwu mieszkańców gmina została 1. 1. 1980 przyłączona do Jabłonkowa. Rozpoczęło się dziesięciolecie stagnacji gospodarczej i kulturalnej gminy.

Okres po Aksamitnej rewolucji i powstaniu Czeskiej Republiki

Upadek reżimu totalitarnego po tzw. Aksamitnej rewolucji w listopadzie 1989 oznaczał dla dalszego rozwoju Gródka zmianę na lepsze. Jednym z pozytywnych aspektów było zatrzymanie procesu stopniowego łączenia gminy z Jabłonkowem. Nowopowstałe Forum Obywatelskie od razu postanowiło rozwiązać kwestię niepodległości gminy. Już po trzech miesiącach mieszkańcy prawie jednogłośnie opowiedzieli się w referendum za samodzielnością Gródka. W dniu 1 lipca 1990 proces usamodzielnienia się gminy został zakonczony. Pod koniec roku odbyły się wybory samorządowe, które wyłoniły 15-osobową radę gminy. Ta zaś wybrała inż. Jana Kawuloka na wójta.

Podczas pierwszej czteroletniej kadencji Gródek bardzo się zmienił. Doszło do gwałtownego rozwoju drobnej przedsiębiorczości. Nowych usług i sklepów przybywało w gminie jak grzybów po deszczu. Droga

Pohled na Hrádek v roce 1968. Plocha pro stavbu samoobsluhy, pošty a MNV je připravena —
Widok na Gródek w 1968 roku. Miejsce pod budowę sklepu samoobsługowego, poczty i MRN jest już przygotowane

Na rozkvětu byl kulturní a společenský život, byť často poznamenán komunistickou propagandou. Přednášky, výstavy, představení ochotnických divadel byly pořádány s železnou pravidelností. Lidé žili více otevřeným způsobem života, sdružovali se v mnoha dobrovolných spolcích a organizacích. Veškerá veřejná činnost se však mohla rozvíjet pouze s požeňáním komunistické strany.

Další vlna výstavby pokračovala v sedmdesátých letech, kdy byla zahájena stavba samoobsluhy, budovy čekárny ČSD, sportovního areálu. Byl vybudován obecní vodovod, veřejné osvětlení a další. Tato aktivita je doprovázena masivní výstavbou rodinných domků hlavně v části Záplotí. V uplynulých třiceti letech jich v obci přibýlo téměř 200.

Poslední čtvrtina období budování socialismu znamenala konec samostatnosti Hrádku. 1. 1. 1980 je obec přes silný nesouhlas obyvatel připojena k Jablunkovu. Nastalo desetileté období hospodářské a kulturní stagnace.

Období po sametové revoluci a vzniku České republiky

Pád totalitního režimu po tzv. sametové revoluci v listopadu 1989 znamenal pro další vývoj Hrádku významný obrat k lepšímu. Jako hlavní pozitivum se dá označit

Probíhající výstavba JZD v roce 1962. Na fotografii zobrazena jedna z akcí „Z“ —
Budowanie PGR w 1962 roku. Na zdjęciu jedna z brygad pracujących w ramach Akcji Z

międzynarodowa przeszła znaczący remont, nowej nawierzchni doczekało się również sporo dróg lokalnych. Działalności gospodarczej sprzyjała dobra koniunktura oraz dobre humory obywateli cieszących się z nowych swobód. Nie zmienił tego nawet podział republiki.

Gmina rozwijała się w takim samym tempie również po wyborach w 1994 roku. Przeprowadzono gazyfikację gminy, co w efekcie przyniosło znaczącą poprawę stanu środowiska naturalnego, bowiem ludzie do ogrzewania domów zaczęli używać gazu, a nie paliw stałych. Domy rodzinne podłączono również do sieci telefonicznej. Przygotowywano plan zagospodarowania przestrzennego gminy.

Wiosną 1998 roku rozpętała się w Gródku rewolucja. Gruchnęła bowiem wieść, że przez środek gminy ma przebiegać droga szybkiego ruchu. Obywatele zaprotestowali. Spontanicznie powstała Komisja Petycyjna z Karolem Bockiem i Karolem Czepczorem na czele. Władze gminy znalazły się pod ostrzałem. Ówczesny wójt Jan Kawulok nie potrafił znaleźć argumentów za tak przygotowanym planem rozwoju przestrzennego i złożył rezygnację.

Pod koniec 1998 roku odbyły się wybory samorządowe, w wyniku których doszło do znacznej wymiany personalnej w składzie rady gminy. Przed nowym sa-

morządem stało jedno z najważniejszych wyzwań – znalezienie odpowiedzi, którą przez gminę poprowadzi droga I/11. W końcu, po długim i wyczerpującym poszukiwaniu wyjścia z beznadziejnej sytuacji, znaleziono rozwiązanie kompromisowe: wybudowanie wspólnego ciągu transportowego dla ruchu kołowego i kolejowego. Zrealizowanie planu możliwe było przez przesunięcie kolei w kierunku na wschód. Budowa rozpoczęła się po dziesięciu latach pełnych kontrowersji, zakończyła się po kolejnych czterech. Nowa droga została uroczyście otwarta 16. 5. 2011. Gródek stał się bardziej bezpieczny, chociaż poprowadzenie frekwentowanej trasy przez środek gminy jej obywatele nijak nie zadowalało. We wschodniej części wzrósł poziom hałasu spowodowany przejeżdżającymi tirami. Wybudowanie ekranów akustycznych na całej „gródeckiej” długości korytarza transportowego optycznie podzieliło gminę na pół. Nie było innego wyjścia, jak przyzwyczaić się do zaistniałego stanu rzeczy.

Historia Gródka nawet po okresie kryzysu jest bardzo interesująca i różnorodna. Gmina nadal rozwija się w kilku kierunkach. Rośnie liczba mieszkańców, ponieważ rośnie zainteresowanie osiedlaniem się właśnie tutaj, w miejscu otoczonym piękną przyrodą i o dobrej dostępności komunikacyjnej. Ale to już współczesność. Na jej ocenę trzeba będzie jakiś czas poczekać.

Ing. Karel Czepczor

Pamątna veřejná schůze 28. 4. 1998 — Historické zasedání v den 28. 4. 1998

Ing. Karel Bocek, CSc.

Celkový pohled na Hrádek z paluby letadla v roce 1999 — Ogólny widok na Gródek z pokładu samolotu w 1999 roku

Petiční výbor s podporou většiny obyvatel vyvinul silný tlak na vedení obce. Tehdejší starosta, Ing. Jan Kawulok nedokázal postup tvorby územního plánu obhájit a posléze rezignoval z funkce.

Koncem roku 1998 proběhly komunální volby, které přinesly personální vystřídaní velké části zastupitelstva. Před novou samosprávou stála jedna z nejdůležitějších výzev – vedení nové silnice I/11 přes Hrádek. Nakonec, po namáhavém a zdoluhavém hledání východiska ze zoufalé situace se podařilo najít kompromisní řešení plánovaným vybudováním společného koridoru na místě původních tras obou dopravních tahů. Bylo to umožněno posunutím železnice směrem na východ. Po deseti letech kontroverzní výstavba začala a po dalších čtyřech, dne 16. 5. 2011, byla nová silnice slavnostně otevřena. Hrádek se stal nesrovnatelně bezpečnější obcí, i když vedení enormně frekventované dopravy středem obce žádnému místnímu obyvateli uspokojení nepřineslo. Východní část obce pocítovala zhoršení hlukových poměrů způsobených

kamiony. Vybudování protihlukových stěn podél celé délky trasy Hrádek opticky rozdělilo. Nezbyvalo než si zvyknout.

Historie Hrádku se jeví i po tomto krizovém období velmi pestře. Obec se nadále rozvíjí v nejrůznějších oblastech. Obyvatel přibývá díky zájmu o bydlení v lokalitě s dobrou dopravní dostupností a krásné okolní přírodě. Ale to už zabíháme do současnosti. K historickému zhodnocení tohoto období je zapotřebí větší časový odstup.

Historia gminy na osi czasu

Poniższy zapis chronologiczny przedstawia przeróżne wydarzenia, które miały miejsce w gminie, w formie osi czasu. Innymi słowy: historia Gródka w pigułce. Łatwe do prześledzenia kamienie milowe w historii, kiedy i co się stało, kiedy co założono, kto został kim i tym podobne historyczne ciekawostki.

- 1119** – Około tego roku powstał na terenie gminy (Zómczysko) drewniany gródek obronny, który był częścią linii tzw. zamków warownych. Te małe twierdze miały chronić drogę kupiecką wiodącą na wschód.
- 1447** – Około tego roku został gródek wraz z przyległą wsią i kościołem spalony przez Węgrów. Później tę osadę nazwano Starym Jabłonkowem. Czas rządów księcia cieszyńskiego Kazimierza.
- 1577** – Pierwsza pisemna wzmianka o Gródku w urbarzu księstwa cieszyńskiego. W tym dokumencie opisano 14 ówczesnych osadników.
- 1619** – Podsumowanie skarbowe wykazuje w Gródku 30 gospodarstw, z toho 16 zagrodniczych, 3 chałupnicze z ogródkami a 11 chałupniczych.
- 1653** – Umiera ostatnia piastowska księżna Elżbieta Lukrecja. Księstwo przypadło Habsburgom.
- 1780** – Budowa drogi cesarskiej przez Gródek do Jabłonkowa i dalej do Węgier.
- 1843** – Nieurodzaj, powódzie i epidemie zdziesiątkowały liczbę mieszkańców prawie o 10 %.
- 1864** – Po klęsce nieurodzaju nastąpił w Gródku wielki głód. Ludzie sprzedawali grunty za garnek kapusty.
- 1869** – Powstała w Gródku pierwsza polska szkoła, w domku nr 31.
- 1871** – Dokończono budowę odcinka linii Cieszyn – Żylica Kolei Koszycko-Bogumińskiej.
- 1873** – 15. 10. – Poświęcenie pierwszej polskiej szkoły w wolnostojącym budynku, pod nr 73.
– Wójtem gminy został **Paweł Nikodem**, dom nr 12.
- 1877** – Wybrany wójtem **Jan Czudek**, dom nr 35.
- 1878** – 13. 9. – Dyrektorem szkoły został **Adam Zielina** z Trzanowic.
- 1880** – Niemieccy i żydowscy przedsiębiorcy rozpoczęli wydobycie kamienia (piaskowca) w Gródku. Zatrudnili włoskich mistrzów kamieniarstwa (**Lorenzini, Fontonari, Krespan, Targa**), którzy osiedli w Gródku na stałe.
- 1883** – **Jerzy Sztefek** z domu nr 27 został wójtem.
- 1886** – **Paweł Rusnok** z domu nr 38 zastąpił **Jerzego Sztefka** na czele gminy.
- 1891** – Spis ludności. W gródku odnotowano stałe zamieszkanie 797 mieszkańców (791 Polaków i ani jeden Czech, reszta cudzoziemcy) w 108 domach.
- 1892** – Nowym wójtem Gródka został **Adam Nikodem** z domu nr 28.

Dějiny obce v časové ose

Následující chronologická data popisují popisuje nejrůznější události, které se v obci přihodily formou časové osy. Jednoduše řečeno, historie Hrádku v kostce. Rychle dohledatelné milníky, kdy se co stalo, kdy co bylo založeno, kdo se kým stal a podobné dějepisné zajímavosti.

- 1119** – Kolem tohoto roku vznikla na území obce (Zamčiska) dřevěná tvrz, která byla součástí linie tzv. varovných hradů. Tyto pevnůstky měly chránit kupeckou cestu, vedoucí na východ.
- 1447** – Přibližně kolem tohoto roku byl hrad včetně přilehlé vesnice s kostelem vypálen Uhry. Později byla tato osada nazývána Starý Jablunkov. Období vlády těšínského knížete Kazimíra.
- 1577** – První písemná zmínka o Hrádku v Urbáři Těšínského knížectví. V této písemnosti je popsáno celkem 14 tehdejších osadníků.
- 1619** – Berní sumář eviduje v Hrádku 30 usedlostí, z toho 16 zahradnických, 3 domkařské s polnostmi a 11 domkařských.
- 1653** – Umírá poslední piastovská kněžna Alžběta Lukrécie. Území připadlo Habsburkům.
- 1780** – Výstavba císařské silnice přes Hrádek do Jablunkova a do Uher.
- 1843** – Neúroda, záplavy a epidemie zdecimovaly obyvatelstvo o téměř 10 %.
- 1864** – Po velké neúrodě nastal v Hrádku velký hlad. Lidé prodávali pozemky za hrnek zelí.
- 1869** – Založena v Hrádku první polská škola v domku čp. 31.
- 1871** – Dokončen úsek železnice Těšín – Žilina, Košicko-Bohumínské dráhy.
- 1873** – 15.10. – Posvěcení první samostatné budovy polské školy čp. 73
– Fojtem v obci se stal **Paweł Nikodem** čp. 12.
- 1877** – Fojtem zvolen **Jan Czudek** čp. 35.
- 1878** – 13. 9. – Ředitelem školy se stal **Adam Zielina** z Tranovic.
- 1880** – Němečtí a židovští podnikatelé začali v Hrádku těžit kámen (pískovec). Najímali italské mistry kameníky (**Lorenzini, Fontonari, Krespan, Targa**), kteří se v Hrádku usídlili.
- 1883** – **Jerzy Sztefek** čp. 27 se stal fojtem.
- 1886** – **Paweł Rusnok** čp. 38 vystřídal **Jerzego Sztefka** ve vedení obce.
- 1891** – Sčítání lidu. V Hrádku byl zjištěn trvalý pobyt 797 obyvatel (791 Poláků a žádný Čech, zbytek cizinci) ve 108 domech.
- 1892** – Novým fojtem Hrádku se stal **Adam Nikodem** čp. 28.
- 1895** – Postavena a slavnostně otevřená nová budova polské školy.
- 1896** – **Jan Sztefek** čp. 28 obecním fojtem.

1895 – Zbudowana i uroczyście otwarta polska szkoła w nowym budynku.

1896 – **Jan Sztefek** z domu nr 28 gminnym wójtem.

1901 – Spis ludności. Wynik: Gródek zamieszkiwało 882 mieszkańców (875 Polaków i 2 Czechów) w 110 domach.

1902 – **Jerzy Nikodem** z domu nr 30 został wójtem Gródka.

1905 – Wójtem w Gródku został **Adam Samiec** z domu nr 115.

1906 – Po śmierci Adama Zieliny dyrektorem polskiej szkoły dnia 1.10. został **Paweł Heczko** z domu nr 98.

1907 – **21. 4.** – Założona miejscowa spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa.

1908 – **1. 9.** – Wójtem w Gródku został **Jan Młynek** z domu nr 100.
– **4. 10.** – Założona w Gródku „Jubileuszowa Straż Pożarna”. Na tę okoliczność zostały przed polską szkołą posadzone dwa pamiątkowe dęby.

1911 – Spis ludności. Wynik: Gródek zamieszkiwało 886 mieszkańców (865 Polaków i 9 Czechów) w 119 domach.
– **Adam Samiec** kupił kamieniołom „Na Gaci” od Krásného, który zbankrutował.

1914 – **26. 6.** – Zamach w Sarajewie.
– **28. 7.** – Wybuchła I wojna światowa.
– **1. 8.** – W wyniku mobilizacji powołano w Gródku do wojska 50 mężczyzn.

1917 – Murarz **Ambroży Lorenzini** znalazł przy kopaniu fundamentów pod domem nr 136 (u Zómczysek) miecz krzyżacki.

1918 – **5. 11.** – Porozumienie z 5 listopada o podziale Śląska Cieszyńskiego.
– **28. 10.** – Powstanie Czechosłowacji.
– **11. 11.** – Koniec I wojny światowej.

1919 – **23.1.** – Wojna polsko-czechosłowacka.
– **24. 1.** – Polscy żołnierze wysadzili w powietrze most kolejowy koło szkoły. Atak czechosłowackich legionistów w pobliżu Harcowa.
– **25. 1.** – Eksplozja granatu w szkolnym piecu podczas nocowania polskich żołnierzy.

1920 – **28. 7.** – Śląsk Cieszyński został rozdzielony pomiędzy Czechosłowację a Polskę.
– **1. 10.** – **Jerzy Młynek** z domu nr 39 został nominowany na komisarza zarządzającego gminą.

1921 – **15. 2.** – Spis ludności. W Gródku mieszkało 937 mieszkańców (192 Czechów i 708 Polaków) żyjących w 133 domach.

1923 – **26. 6.** – Założono w gminie cmentarz ewangelicki.
– **10. 9.** – Wybory komunalne. Kolejnym przedstawicielem gminy został ponownie **Jan Młynek** z domu nr 100.

1924 – Założono w Gródku Macierz Ludowej Oświaty (Matice osvěty lidové).
– **1. 6.** – Uroczyste wyświęcenie nowo wybudowanej kaplicy ewangelickiej.

1925 – **2. 8.** – Nagła powódź zerwała stary most przez Olzę (stara ława – dzisiejszy energomost).

1901 – Sčítání lidu. Výsledek: Hrádek obývalo 882 obyvatel (875 Poláků a 2 Češi) ve 110 domech.

1902 – **Jerzy Nikodem** čp. 30 se stal fojtem Hrádku.

1905 – Fojtem v Hrádku se stal **Adam Samiec** čp. 115.

1906 – Po smrti **Adama Zieliny** se 1. 10. ředitelem polské školy stal **Paweł Heczko** čp. 98.

1907 – **21. 4.** Založena místní kmpelička.

1908 – **1. 9.** Fojtem v Hrádku se stal **Jan Młynek** čp. 100.
– **4. 10.** Založena v Hrádku „Jubileuszowa Straż Pożarna“. U této příležitosti byly před polskou školou vysazeny dva památné duby.

1911 – Sčítání lidu. Výsledek: v Hrádku žilo 886 lidí (865 Poláků a 9 Čechů) ve 119 domech.
– **Adam Samiec** koupil kamenolom „Na Gaci“ od Krásného, který zbankrotoval.

1914 – **26. 6.** – Sarajevský atentát.
– **28. 7.** – Vypukla první světová válka.
– **1. 8.** – V důsledku mobilizace narukovalo v Hrádku 50 mužů.

1917 – Zedník **Ambrož Lorenzini** našel při kopání základů do domem čp. 136 (u Zamčisek) křížácký meč.

1918 – **5. 11.** – Dohoda 5. listopadu o rozdělení Těšínska.
– **28. 10.** – Vznik Československa.
– **11. 11.** – Skončila první světová válka.

1919 – **23. 1.** – Válka česko-polská.
– **24. 1.** – Polští vojáci vyhodili do vzduchu železniční most u školy. Útok československých legionářů v prostoru Harcova.
– **25. 1.** – Výbuch granátu v kamnech ve škole během nocování polské armády.

1920 – **28. 7.** – Těšínsko bylo rozděleno mezi Československo a Polsko.
– **1. 10.** – Správcem obce, tzv. komisařem byl jmenován do vedení obce **Jerzy Młynek** čp. 39.

1921 – **15. 2.** – Sčítání lidu. V Hrádku bylo zjištěno 937 obyvatel (192 Čechů a 708 Poláků), žijících ve 133 domech.

1923 – **26. 6.** – Založen v obci evangelický hřbitov.
– **10. 9.** – Komunální volby. Následným představitelem obce znovu zvolen Jan Młynek čp. 100.

1924 – Založena v Hrádku Matice osvěty lidové.
– **1. 6.** – Slavnostní posvěcení vybudované evangelické kaple.

1925 – **2. 8.** – Blesková povodeň spláchla starý most přes Olzu (stara ława – nynější energomost).

1926 – **3. 10.** – Slavnostně otevřena budova české školy. Škola byla od počátku dvoutřídní. Ředitelem školy se stal **Emil Dvořák**.
– Svaz rozhodných křesťanů zakoupil domek čp. 74 (bývalou kantýnu pro pracovníky lomu) – tzv. Vilu a založil na tomto místě Sbor. Prvním kazatelem Sboru této církve se stal **Karol Kaleta**.

1927 – Ředitelem české školy jmenován **Jan Novák** čp. 144.

1928 – **18. 3.** – Uskutečněny komunální volby. Fojtem byl zvolen opět **Jan Młynek** čp. 100.

1926 – **3. 10.** – Uroczyście otwarty budynek czeskiej szkoły. Szkoła była od początku dwuwydziałowa. Dyrektorem szkoły został **Emil Dvořák**.
– Związek Stanowczych Chrześcian zakupił domek pod nr 74 (dawną kantynę dla pracowników kamieniołomu) – tzw. Willę – i założyli w tym miejscu zbór. Pierwszym kaznodzieją zboru w tym kościele został **Karol Kaleta**.

1927 – Na dyrektora czeskiej szkoły został nominowany **Jan Novák** z domu nr 144.

1928 – **18. 3.** – Odbyły się wybory komunalne.
Wójtem został ponownie **Jan Młynek** z domu nr 100.

1929 – **11. 2.** – Gródek nawiedziły katastrofalne mrozy;
zanotowano rekordową temperaturę: – 42 °C.

1930 – **15. 6.** – Założona czeska jednostka straży pożarnej.
– **2. 12.** – Spis ludności. Wynika z niego, że w gminie żyło – w dniu spisu – 1202 mieszkańców (277 Czechów i 875 Polaków) w 163 domach.
– Długotrwały kryzys gospodarczy, w wyniku którego ogromnie wzrosło bezrobocie.

1931 – **1. 10.** – Uroczyste otwarcie budynku polskiego przedszkola.
– **1. 11.** – Zmiana dyrektora polskiej szkoły.
Nowym został 31. 12. **Jan Heczko** z domu nr 121.

1932 – **9. 1.** – W Bełku wykopano dwa ludzkie szkielety i pewną ilość starych naczyń.
– **17. 4.** – Wybory komunalne. Zwycięzcą wyborów zostali komuniści.
Wójtem w wyniku losowania został **Gustaw Niedoba** z domu nr 126.
– Cztery pożary zniszczyły stodoły gródeckich rolników.

1933 – Od **17. 11.** – gminą zarządza **Jan Novák** jako urzędujący członek rady.
– **30. 11.** – Przebiegły wybory na wójta. Wybrany **Jan Młynek** z domu nr 100, jednak bez urzędowego potwierdzenia.

1934 – Powstała ekspozytura czeskiej szkoły na Gróniu, pod nr 174.

1935 – **18.10.** – Powołano w Gródku organizację „Cywilna obrona przeciwlotnicza”.

1937 – **7. 2.** – Odbywały się na Wójtowie zawody w skokach narciarskich.
– **6. 5.** – W gminie powstaje Związek Gospodyń Wiejskich.
– **31. 10.** – **Jan Młynek** z domu nr 100 potwierdzony na urządzie wójta.

1938 – **1. 9.** – Powstała ekspozytura polskiej szkoły na Gróniu, pod nr 53.
– **4. 10.** – Do Gródka wkroczyły jednostki armii polskiej. Gmina częścią Polski.

1939 – **1. 9.** – Wybuchła II wojna światowa. Gródek włączony do III Rzeszy.

1943 – **17. 8.** – Atak partyzancki na stację kolejową w Gródku. Zniszczono sygnalizację.
Niemiecki zarządca wioski **Otto Heinschke** został wezwany, aby do 14 dni opuścił Gródek.
– **24. 9.** – Podczas ataku na kryjówkę oddziału partyzanckiego „Czantoria” na Dziole został zastrzelony **Franciszek Liberda**.

1944 – **15. 4.** – Na Gróniu zastrzelono **Pawła Gomolę**, który się ukrywał, ponieważ się nie zgłosił do armii. Niemiecka policja podpaliła dom „Pod polem”; w wyniku późniejszej strzelaniny został ranny również jeden z żandarmów.
– **20. 9.** – Partyzanci zaminowali linię kolejową na Granicy Gródka i Bystrzycy.
Wykoleiła się lokomotywa i jeden wagon.

1929 – **11. 2.** – Uhodily katastrofální mrazy. V Hrádku naměřen teplotní rekord – 42 °C.

1930 – **15. 6.** – Založen český hasičský sbor.
– **2. 12.** – Sčítání lidu. Dle výsledků vyplývá, že v obci žilo k uvedenému datu 1202 obyvatel (277 Čechů a 875 Poláků) v 163 domech.
– dlouhodobá hospodářská krize, následkem které hrozivě vzrostla nezaměstnanost.

1931 – **1.10.** – Slavnostní otevření budovy polské mateřské školy.
– **1. 11.** – Změna ředitele polské školy. Novým ředitelem se stal 31. 12. **Jan Heczko** čp. 121.

1932 – **9. 1.** – V Belku byly vykopány dvě lidské kostry a několik starých nádob.
– **17. 4.** – komunální volby. Vítězem voleb se stali komunisté. Fojtem byl vylosován **Gustav Niedoba** čp. 126.
– Celkem čtyři požáry zničily stodoły hrádeckých sedláků.

1933 – Od **17. 11.** – obec vede **Jan Novák** jakožto úřadující člen rady.
– **30. 11.** – Proběhly volby fojta. Zvolen **Jan Młynek** čp. 100, avšak nepotvrzen úřady.

1934 – Vznikla expozitura české školy na Gruni čp. 174.

1935 – **18. 10.** – V Hrádku byla založena organizace „Civilní protiletectká ochrana“.

1937 – **7. 2.** – Konaly se ve Vujtově lyžařské skokanské závody.
– **6. 5.** – Vzniká v obci Svaz vesnických hospodyň.
– **31. 10.** – Fojtem potvrzen **Jan Młynek** čp. 100.

1938 – **1. 9.** – Vznikla expozitura polské školy na Gruni (čp. 53).
– **4. 10.** – Do Hrádku vstoupily jednotky polské armády. Obec součástí Polska.

1939 – **1. 9.** – Začala druhá světová válka. Hrádek součástí německé říše.

1943 – **17. 8.** – Partyzánský útok na železniční stanici v Hrádku. Byla zničena signalizace.
Německý správce obce **Otto Heinschke** byl vyzván, aby do 14 dnů opustil Hrádek.
– **24. 9.** – Při přepadení úkrytu na Dziole partyzánského oddílu Čantoria byl zastřelen **František Liberda**.

1944 – **15. 4.** – Na Gruni zastřelen **Pavel Gomola**, který se ukryval, protože nenastoupil do armády.
Německá policie dům „Pod polem“ zapálila. Při následné přestřelce byl zraněn také jeden četník.
– **20. 9.** – Partyzáni podminovali trať na hranici Hrádku a Bystřice. Vykolejila lokomotiva a jeden vagón.

1945 – **2. 5.** – Osvobození Hrádku jednotkami sovětské armády.
– **8. 5.** – Prozatímní národní výbor: Předsedou zvolen **Jan Bojko** čp. 116.
– **15. 5.** – Vznikl definitivní národní výbor: Předsedou se stal **Jan Novák** čp. 144.
Obec měla za úkol konsolidovat veřejný pořádek a zajistit majetek Němců a kolaborantů.
– Ředitelem polské školy **František Swoboda**, ředitelem české školy znovu **Jan Novák**.
– Zřízena prodejna potravin nedaleko železniční zastávky. Prvním vedoucím byl pan **Kobielus**.
Taktéž byly znovuotevřeny oba hostince.
– Obnoven hasičský spor sloučením obou národních hasičských organizací.

1946 – Otevřen druhý potravinářská obchod u **Walacha**.
– Reorganizace MNV. Předsedou se stal **František Novotný**.
– Ředitelem polské školy **Karol Molin**.

- 1945** – 2. 5. – Wyzwolenie Gródka przez jednostki armii sowieckiej.
– 8. 5. – Tymczasowy komitet narodowy. Na przewodniczącego wybrano **Jan Bojko** z domu nr 116.
– 15. 5. – Powstanie stałego komitetu narodowego. Przewodniczącym został **Jan Novák** z domu nr 144. Wśród zadań – zapewnienie porządku publicznego i zabezpieczenie mienia Niemców i kolaborantów.
– Dyrektorem polskiej szkoły **Franciszek Swoboda**, dyrektorem české školy znowu **Jan Novák**.
– Otwarto sklep spożywczy niedaleko przystanku kolejowego. Pierwszym kierownikiem był pan **Kobielus**. Otwarto także na nowo obie gospody.
– Odtworzono na nowo straż pożarną, łącząc obie narodowe jednostki pożarnicze.

- 1946** – Otwarto drugi sklep spożywczy u **Wałacha**.
– Reorganizacja Lokalnego Komitetu Narodowego. Przewodniczącym został **František Novotný**.
– Dyrektorem polskiej szkoły **Karol Molin**.

- 1947** – Samotni na Gomolce obsadziła banderowska banda. W trakcie wymiany ognia z funkcjonariuszami bezpieczeństwa wewnętrznego kilku banderowców zastrzelono.
– 1. 10. – Ukończono budowę linii elektroenergetycznej. Od tego dnia Gródek jest zelektryfikowany (z wyjątkiem osady Gróń).
– Zmiana kierownictwa LKN (MNV) Nowym przewodniczącym został **Jerzy Kaleta**, dom nr 168.
– 9. 11. – W Gródku powstała podstawowa jednostka organizacyjna: „Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego (PZKO). Na pierwszego przewodniczącego wybrano **Karel Mrózek**.

- 1948** – 25. 2. – Przewrót komunistyczny. Przełomowe zmiany nastąpiły i w składzie LKN (MNV). Na przewodniczącego wybrano **Karola Mrózka**, dom nr 171.
– 1. 4. – **Jaroslav Kuranda** został dyrektorem české školy.
– Dla straży pożarnej zakupiono samochód dostawczy marki Ford.
– Dyrektorem polskiej szkoły został **Gustaw Żuczek**.

- 1949** – Dyrektorem polskiej szkoły został **Adolf Žyła**.

- 1950** – 1. 3. – Spis ludności. W Gródku zarejestrowano 1198 mieszkańców, z tego 486 Czechów (42 %) i 712 Polaków (58 %). Liczba zamieszkałych domów – 116.
– 24. 6. – Założono samodzielny Zbór Śląskiego Kościoła Ewangelickiego w Gródku. Proboszczem zboru został pastor **Karol Krzywoń**.

- 1951** – Związek Stanowczych Chrześcian został urzędowo zmuszony do przyłączenia się do jakiegoś związku wyznaniowego, który miał państwowe pozwolenie na działalność. Tak więc chrześcijanie z Willi wstąpili do Jednoty Czeskobraterskiej, która parę lat później zmieniła nazwę na Kościół Braterski.

- 1952** – Reorganizacja LKN (MNV). Nowym przewodniczącym został **Paweł Kaleta**, dom nr 196
– Wielkie osuwisko ziemi u Grace. Wznikła 20-metrowa pionowa ściana.
– Epizootia pryszczycy w gminie. Zarządzono restrykcyjną kwarantannę oraz ścisłą higienę.
– Z końcem roku uruchomiono lokalną bibliotekę. Stan na dzień otwarcia: 440 wolumenów, z tego 40 polskich. Liczba czytelników – 60.

- 1953** – 14. 1. – Największy wypadek kolejowy w Gródku, na Harcovie. Zderzyły się i wykoleiły 2 pociągi towarowe. Kolejarz, który siedział w budce na końcu pierwszego składu nie przeżył wypadku.
– 1. 6. – Przeprowadzono reformę walutową, która pozbawiła ludzi wszelkich oszczędności. Pierwszych 300 Kčs wymieniano w stosunku 5 : 1, pozostałe – w stosunku 50 : 1.
– Zainstalowano pierwszy telewizor w gminie. Właścicielem – **Paweł Kawulok**.
– Dyrektorem polskiej szkoły ponownie został **Karol Molin**.

- 1947** – Obsazení samoty Na Gomolce benderovskou tlupou. V přestřelce s příslušníky veřejné bezpečnosti bylo několik benderovců zlikvidováno.
– 1. 10. – Dokončena stavba elektrického vedení. Od tohoto data je Hrádek elektrifikován (kromě osady Gruň).
– Změna vedení MNV. Novým předsedou se stal **Jiří Kaleta**, čp. 168.
– 9. 11. – V Hrádku vznikla základní organizace Koło Polskiego Związku kulturalno-oświatowego (PZKO). Prvním předsedou byl zvolen **Karel Mrózek**.

- 1948** – 25. 2. – Komunistický převrat. Převratné změny nastaly i ve složení MNV. Předsedou zvolen **Karel Mrózek** čp. 171.
– 1. 4. – **Jaroslav Kuranda** se stal ředitelem české školy.
– Pro hasičský sbor bylo zakoupeno nákladní auto Ford.
– Ředitelem polské školy se stal **Gustav Zuczek**.

- 1949** – Ředitelem polské školy se stal **Adolf Žyła**.

- 1950** – 1. 3. – Sčítání lidu. V Hrádku bylo zjištěno 1198 obyvatel, z toho 486 česků (42 %) a 712 poláků (58 %). Počet obydlených domů – 116.
– 24. 6. – vznikl samostatný Sbor Slezské církve evangelické v Hrádku. Správcem sboru se stal pastor **Karel Krzywoń**.

- 1951** – Svaz rozhodných křesťanů byl úřady donucen přičlenit se k státem povolené církvi. Křesťané z Vile proto vstoupili do Jednoty českobraterské, která se o pár let později přejmenovala na Církev bratrskou.

- 1952** – Reorganizace MNV. Novým předsedou se stal **Pavel Kaleta** čp. 196.
– Velký sesuv půdy u Grace. Vznikla 20-ti metrová kolmá stěna.
– Výskyt slintavky a kulhavky v obci. Zavedena přísná karanténní a hygienická opatření.
– Koncem roku byla zprovozněna místní knihovna. Stav knihovny: svazků 440, z toho 40 polských. Počet čtenářů – 60.

- 1953** – 14. 1. – Největší železniční nehoda v Hrádku na Harcově. Srazily se a vykolejily 2 nákladní vlaky. Pracovník, který seděl v budce na konci prvního vlaku nehodu nepřežil.
– 1. 6. – Provedena měnová reforma, která zlikvidovala lidem veškeré úspory. Prvních 300 Kčs v poměru 5 : 1, ostatní peníze v poměru 50 : 1.
– V obci byl nainstalován první televizor. Majitel **Pavel Kawulok**.
– Ředitelem polské školy se opět stal **Karol Molin**.

- 1954** – Komunální volby. Předsedou zvolen **Jan Mlynek** čp. 65.

- 1956** – 14. 10. – Slavnostní předání stavby 110-ti tunového ocelového mostu přes Olzu veřejnosti. Stavba byla započata v roce 1955.

- 1957** – Komunální volby. Předsedou MNV opět zvolen **Jan Mlynek**.
– 1. 9. – Slavnostní otevření nové budovy MNV. V budově se nachází kanceláře MNV včetně zasedačky, knihovna, pošta, kadeřnictví.
– 1. 9. – Slavnostní otevření pošty v budově MNV. Razítka pošty – Hrádek u Českého Těšína. Prvním vedoucím byl **Jan Czudek**.
– Děti české školy vysadily v centru obce 260 ks topolů.

- 1958** – První čtyři automobily vlastní **Adolf Kaleta**, **Jan Hóta**, **Karel Kubik** a **Adam Niedoba**.
– Počet obydlených domů vzrostl na 275. Obrovský rozmach výstavby rodinných domků. Od roku 1950 jich bylo postaveno 90.
– Byla založena tělovýchovná jednota TJ Sokol Hrádek. Prvním předsedou zájmové organizace se stal **Jan Čudek**.

- 1954** – Wybory komunalne. Przewodniczącym został **Jan Młynek** z domu nr 65.
- 1956** – **14. 10.** – Uroczyste oddanie do użytku publicznego 110-tonowego stalowego mostu przez Olzę. Budowę rozpoczęto w 1955 roku.
- 1957** – Wybory komunalne. Na przewodniczącego LKN (MNV) ponownie wybrano **Jana Młynka**.
 – **1. 9.** – Uroczyste otwarcie nowego budynku LKN (MNV); znalazły się tam pomieszczenia biurowe LKN, sala konferencyjna, biblioteka, poczta i salon fryzur.
 – **1. 9.** – Uroczyste otwarcie poczty w budynku LKN (MNV). Na pieczętce poczty – Gródek koło Czeskiego Cieszyna. Pierwszym kierownikiem został **Jan Czudek**.
 – Dzieci z czeskiej szkoły posadziły w centrum gminy 260 topoli.
- 1958** – Pierwsze cztery samochody. Właścicielami: **Adolf Kaleta, Jan Hóta, Karol Kubik** i **Adam Niedoba**.
 – Liczba zamieszkałych domów wzrosła do 275. Ogromny rozmach przy budowie domów rodzinnych – od 1950 roku postawiono ich 90.
 – Założono towarzystwo sportowe TJ Sokol Hrádek. Pierwszym prezesem organizacji został **Jan Czudek**.
- 1959** – **19. 9.** – Rozpoczęto długotrwałą i wieloetapową budowę wodociągu z „Zimnych wód”.
 – **1. 10.** – Założono w Gródku Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną – JZD. 97 członków spółdzielni rozpoczęło pracę na 228 ha gruntów ornych i 70 ha pastwisk. Postawiono oborę oraz farmę drobiu za obejściem Nikodema.
- 1960** – **1. 1.** – Zlikwidowano powiat Czeski Cieszyn, a powstał powiat Frydek-Místek.
 – **12. 6.** – Wybory komunalne. Przewodniczącym LKN (MNV) został **Jan Ciešlar**, dom nr 135.
- 1961** – Częste zmiany przywództwa LKN (MNV). Przewodniczącym został **Jan Samiec**, dom nr 252.
 – **6. 4.** – Po śmierci dyrektora polskiej szkoły, **Karola Molina**; jego funkcję objął **Karol Malik**.
- 1962** – Kolejna zmiana przewodniczącego LKN (MNV). Nowym został **Władysław Dulawa**, który wkrótce jednak nagle zachorował.
- 1963** – **4. 3.** – Przewodniczącym LKN (MNV) po śmierci **Władysława Dulawy** został **Jarosław Kuranda**.
- 1964** – **14. 6.** – Wybory komunalne. Przewodniczącym LKN (MNV) wybrano **Jaroslawa Kurandę**.
- 1966** – Na dyrektora polskiej szkoły został powołany **Paweł Czudek**, nr domu 115.
- 1967** – Wybudowana droga na Gróń.
- 1970** – **20. 9.** – Uroczyste otwarcie nowej siedziby Domu PZKO.
 – **1. 12.** – Spis ludności. W Gródku naliczono 1516 mieszkańców, którzy mieszkali w 324 domach.
- 1971** – **27. 1.** – Uroczyste otwarcie sklepu samoobsługowego. Do nowego budynku przeniesiono LKN (MNV), pocztę i bibliotekę. Dawną siedzibę LKN zamieniono na remizę strażacką.
 – **30. 8.** – Nową dyrektorką czeskiej szkoły została **Jitka Klesnilová**.
 – **12. 2.** – Pożar zniszczył oborę JZD.
 – **26. 11.** – Wybory komunalne. Nowym przewodniczącym LKN (MNV) wybrano **Jana Husara**.
- 1975** – **9. 5.** – Uroczyste otwarcie areálu sportowego w „Dąbkach” z bieżnią i boiskami: do piłki nożnej oraz siatkówki.
- 1959** – **19. 9.** – Zahájena dlouhodobá etapová stavba vodovodu ze „Zimných vod“.
 – **1. 10.** – Založeno v Hrádku JZD. 97 členů družstva začalo hospodařit na 228 ha orné půdy a 70 ha pastvin. Byl postaven kravín a za usedlostí Nikodema drůbeží farma.
- 1960** – **1. 1.** – Zanikl okres Český Těšín a vznikl okres Frýdek-Místek.
 – **12. 6.** – Komunální volby. Předsedou MNV zvolen **Jan Ciešlar** čp. 135.
- 1961** – Časté změny ve vedení MNV. Předsedou se stal **Jan Samiec** čp. 252.
 – **6. 4.** – Po smrti ředitele polské školy **Karla Molina** se novým ředitelem stal **Karel Malik**.
- 1962** – Opět změna předsedy. Novým předsedou se stal **Vladislav Dulava**, který záhy podlehl náhlé nemoci.
- 1963** – **4. 3.** – Předsedou MNV po smrti **Vladislava Dulavy** se stal **Jaroslav Kuranda**.
- 1964** – **14. 6.** – Komunální volby. Předsedou MNV zvolen **Jaroslav Kuranda**.
- 1966** – Ředitelem polské školy byl ustanoven **Pavel Czudek** čp. 115.
- 1967** – Vybudována cesta na Gruň.
- 1970** – **20. 9.** – Slavnostní otevření novostavby Domu PZKO.
 – **1. 12.** – Sčítání lidu. V Hrádku napočítáno 1516 obyvatel, kteří bydlí v 324 domech.
- 1971** – **27. 1.** – Slavnostní otevření budovy samoobsluhy. Do nové budovy byl přesídlen MNV, pošta i knihovna. Z bývalého objektu MNV se stala hasičská zbrojnice.
 – **30. 8.** – Novou ředitelkou české školy se stala **Jitka Klesnilová**.
 – **12. 2.** – Požár zničil kravín JZD.
 – **26. 11.** – Komunální volby. Novým předsedou MNV zvolen **Jan Husar**.
- 1975** – **9. 5.** – Slavnostní otevření sportovního areálu v „Doubkách“, zahrnujícího běžeckou dráhu, fotbalové a volejbalové hřiště.
- 1976** – **1. 9.** – Dokončena generální oprava a přestavba polské školy.
 – **23. 10.** – Komunální volby. Předseda MNV opět **Jan Husar**.
 – **1. 11.** – Po několikaleté práci byla v obci zprovozněna nová čekárna ČSD.
 – Poprvé se konala akce „Vítání občánků“.
- 1979** – Dokončen obecní vodovod včetně napojení na vodovod Košariska-Třinec.
- 1980** – **1. 1.** – Hrádek byl přičleněn k Jablunkovu.
- 1981** – **5. 6.** – Komunální volby. Místopředsedkyně MěstNV Jablunkov zvolena **Eliška Čmielová** z Hrádku.
- 1983** – Přemnožení mandelinky bramborové.
 – Obrovské sucho během srpna, září a října způsobilo velký nedostatek vody pro obyvatelstvo. Vodovod byl 2 měsíce mimo provoz, pitnou vodu zabezpečovaly cisterny.
- 1984** – Po čtyřleté výstavbě byla slavnostně otevřena budova sokolovny TJ Sokol Hrádek.
- 1985** – **1. 9.** – Po odchodu **Jitky Klesnilové** do důchodu ředitelkou české školy jmenována **Libuše Ježowiczová** z Jablunkova.
 – Založena v Hrádku gorolgrassová hudební skupina **BLAF**, zpívající v našem nářečí
- 1987** – Po odchodu **Pavla Czudka** do důchodu ředitelem polské školy jmenován **Bohuslav Czernek**.

1976 – **1. 9.** – Ukończono generalny remont oraz przebudowę polskiej szkoły.
– **23. 10.** – Wybory komunalne. Przewodniczącym LKN (MNV) wybrano ponownie **Jana Husara**.
– **1. 11.** – Po trwających kilka lat pracach otworzoną nową poczekalnię ČSD.
– Po raz pierwszy przeprowadzono „Powitanie małych obywateli”.

1979 – Dokończono wodociąg komunalny – z podłączeniem do wodociągu Koszarzyska-Trzyniec.

1980 – **1. 1.** – Gródek został włączony do Jabłonkowa.

1981 – **5. 6.** – Wybory komunalne. Zastępcą przewodniczącego Miejskiego Komitetu Narodowego (MěstNV) w Jabłonkowie wybrano **Elżbietę Ćmiel** z Gródka.

1983 – Plaga stonki ziemniaczanej.
– Ogromna susza w sierpniu, wrześniu i październiku spowodowała wielkie braki wody dla mieszkańców. Wodociąg był nieczynny przez dwa miesiące, a pitną wodę dowożono cysternami.

1984 – Po czterech latach budowy nastąpiło uroczyste otwarcie sokolni TJ Sokol Hrádek.

1985 – **1. 9.** – Po odejściu **Jitky Klesnilové** na emeryturę dyrektorką czeskiej szkoły została **Libuše Jeżowiczová** z Jabłonkowa.
– Założona została w Gródku gorolgrassowa kapela **BLAF**, śpiewająca „po naszymu”.

1987 – Po odejściu **Pawła Czudka** na emeryturę dyrektorem polskiej szkoły został **Bogusław Czernek**.

1988 – **22. 12.** – Uroczyste zakończenie generalnej przebudowy budynku czeskiej szkoły. Na czas remontu naukę przeniesiono na dwa lata do prowizorycznej szkoły – pod nr 178 u Walacha.

1989 – **17. 11.** – Aksamitna rewolucja. Koniec socjalizmu w Czechosłowacji.

1990 – Delegatura Forum Obywatelskiego w Gródku. Rzecznikami FO byli inż. **Stanisław Raszka**, **Henryk Drong** i **Edward Kantor**.
– **1. 7.** – Odłączenie Gródka od Jabłonkowa w wyniku przeprowadzonego referendum.
– **13. 7.** – Przewodniczącym LKN (MNV) został inż. **Jan Kawulok**.
– **24. 11.** – wybory komunalne. Starostą został wybrany inż. **Jan Kawulok**.

1991 – **1. 3.** – Spis ludności. W dniu przeprowadzenia spisu w Gródku żyło 1682 mieszkańców w 392 domach. Z tego 791 czeskiej i 818 polskiej narodowości. Gródek jest więc jedyną gminą w republice, gdzie większością są obywatele innej niż czeska narodowość.

1992 – **23. 9.** – Rozpoczęła się rekonstrukcja 1/11.
Drodze musiały ustąpić 4 stuletnie lipy U krzyża.

1993 – **1. 1.** – Rozpad Czechosłowacji. Powstanie Republiki Czeskiej.

1994 – **15. 9.** – Kolaudacja zrekonstruowanej drogi 1/11. Gmina się pod wpływem tego szlaku bardzo zmienia.
– **27. 12.** – Nowa droga ma swoje pierwsze ofiary. W najtragiczniejszym wypadku zginęły cztery osoby. Samochód z ośmioma pasażerami zjechał z drogi i uderzył w betonową przegrodę.
– **6. 9.** – Tragicznie zniknął kronikarz i wieloletni dyrektor polskiej szkoły **Paweł Czudek** jako ofiara wypadku komunikacyjnego.
– **18. 11.** – Wybory komunalne. Starostą ponownie został inż. **Jan Kawulok**.

1988 – **22. 12.** – Slavnostní dokončení generální rekonstrukce české školy. V období stavby po dobu dvou let žáci chodili do provizorní školy čp. 178 u Walacha.

1989 – **17. 11.** – Sametová revoluce. Konec socialismu v Československu.

1990 – Vzniklo v Hrádku občanské fórum. Mluví OF byli ing. **Stanislav Raszka**, **Jindřich Drong** a **Eduard Kantor**.
– **1. 7.** – Osamostatnění Hrádku od Jablunkova po uskutečnění referendu.
– **13. 7.** – Předsedou MNV zvolen ing. **Jan Kawulok**.
– **24. 11.** – Komunální volby. Starostou obce byl zvolen ing. **Jan Kawulok**.

1991 – **1. 3.** – Sčítání lidu. V Hrádku k uvedenému dni žilo 1682 obyvatel v 392 domech. Z toho 791 občanů české a 818 polské národnosti. Hrádek je tak jedinou obcí v republice, kde žije více obyvatel jiné než české národnosti.

1992 – **23. 9.** – Zahájena rekonstrukce hlavní silnice 1/11.
Cestě musely ustoupit 4 stoleté lípy U kříže.

1993 – **1. 1.** – Rozdělení Československa. Vznik České republiky.

1994 – **15. 9.** – Kolaudace dokončené silnice I 11. Obec se vlivem této stavby velmi změnila.
– **27. 12.** – Nová silnice má své první oběti. Nejtragičtější dopravní nehoda, při níž zahynuli čtyři lidé. Automobil s osmi pasažéry sjel ze silnice a narazil do betonové propusti.
– **6. 9.** – Tragicky zahynul kronikář a dlouholetý ředitel PZŠ **Pavel Czudek** jako oběť dopravní nehody.
– **18. 11.** – Komunální volby. Starostou obce se opět stal ing. **Jan Kawulok**.

1995 – Odloučením od Slezské církve evangleické, a.v. vznikla nová – Luterská evangelická církev, a.v. Správcem místního sboru LECAV se 19.1. stala Mgr. **Zuzanna Szpaková**.
– Oslavy 100 letého výročí polské školy. Hrádek navštívil ministr školství **Ivan Pilip** a ministr ŽP **František Benda**.
– Založeno Sdružení obcí Jablunkovska. Obec Hrádek je jedním ze zakladatelů.
Prvním předsedou SOJ se stal Ing. **Jan Kawulok**, starosta Hrádku.
– Zahájena 1. etapa plynofikace obce.
– **31. 5.** – Odhalení pomníku obětem fašismu.
– **22. 4.** – Byla založena nová sportovní tradice: Běh Hrádkem o pohár starosty obce.

1996 – **16. 10.** – Slavnostní vpuštění plynu znamenalo dokončení první etapy plynofikace.

1997 – Založen obecní časopis Hrádecké noviny.
– Květen – postavena lávka pro pěší přes potok Kompařov.
– **6. 7.** – Jedna z největších přírodních katastrof – ničivá povodeň se přehnala Moravou. Vlivem této povodně došlo k rozsáhlému sesuvu ve Vujtově. Hrádek nebyl povodní poškozen.
– Proběhly výkopové práce pro telefonizaci obce.
– Na chatě Gruni vznikla nová sportovně-zábavní akce – Zimní hry, pořádána manžely **Rychtárkovými**.

1998 – **28. 4.** – Revoluce v Hrádku. Obrovská nespokojenost veřejnosti s plánovanou výstavbou rychlostní komunikace a se způsobem projednání této skutečnosti s občany. Vznikl petiční výbor mohutně podporovaný občany. Starosta Ing. **Kawulok** nedokázal tlaku čelit a odstoupil z funkce.
– **13. 5.** – Zvolen nový starosta **Pavel Tomčala**.
– Ředitelkou polské školy po **Bohuslavu Czernekovi** se stala **Renata Czaderová** z Třince.
– **13. 11.** – Komunální volby. Vítěz voleb **Pavel Tomčala** opět zvolen starostou.

- 1995** – Odłączywszy się od Śląskiego Kościoła Ewangelickiego, powstał Kościół Ewangelicko-Luterański, a przewodniczącą zboru LECAV 19. 1. została mgr. **Zuzanna Szpak**.
- Obchody 100-letniego jubileuszu istnienia polskiej szkoły. Do Gródka zawitali minister szkolnictwa **Ivan Pilip** i minister środowiska **František Benda**.
  - Powstał Związek Gmin Regionu Jabłonkowskiego. Gmina Gródek jest jednym z założycieli. Pierwszym przewodniczącym ZGRJ (SOJ) został inż. **Jan Kawulok**, starosta Gródka.
  - Rozpoczęto pierwszy etap gazyfikacji gminy.
  - **31. 5.** – Odsłonięcie pomnika ofiar faszyzmu.
  - **22. 4.** – Powstała nowa sportowa tradycja: „Bieg przez Gródek” o puchar starosty.
- 1996** – **16. 10.** – Uroczyste wpuśczenie gazu do instalacji – zakończenie pierwszego etapu gazyfikacji.
- 1997** – Powstało gminne czasopismo Gródeckie nowości.
- Maj – zbudowano kładkę dla pieszych przez potok Komparzów.
  - **6. 7.** – Jedna z największych katastrof naturalnych – przez Morawy przeszła niszcząca powódź. Gródek nie ucierpiał jednak – jedynie pod wpływem powodzi powstało rozległe osuwisko na Wujtowie.
  - Przeprowadzono prace wykopowe w ramach telefonizacji gminy.
  - Nowa impreza rekreacyjno-sportowa na Chacie GRÓDEK – Zimowe Igrzyska; organizatorami – państwo **Rychtárkowie**.
- 1998** – **28. 4.** – Rewolucja w Gródku. Ogromne niezadowolenie mieszkańców w związku z planowaną budową drogi szybkiego ruchu oraz niewłaściwym sposobem komunikacji z obywatelami; ci masowo poparli powstałą w tej sprawie Komisję Petycji. Inż. Kawulok, nie wytrzymał presji z tym związanej i zrezygnował z funkcji starosty.
- **13. 5.** – Nowym starostą został wybrany **Pavel Tomčala**
  - Dyrektorką polskiej szkoły po **Bogusławie Czerneku** została **Renata Czader** z Trzyńca.
  - **13. 11.** – Wybory komunalne. Zwycięzca wyborów, **Pavel Tomačala**, ponownie został starostą.
- 1999** – **19. 2.** – Komisja Petycji przekształciła się w stowarzyszenie obywatelskie „Gródek – nasz dom”.
- **5. 5.** – Powstała kolejna Komisja Petycji „Gródek”; sprzeciwiała się realizacji wschodniego wariantu obwodnicy. 8. 7. przeistoczyła się w stowarzyszenie obywatelskie „RK Gródek”. Oba stowarzyszenia wypracowały nowy projekt zachodniego wariantu obwodnicy.
  - **22. 12.** – Doniosłe wydarzenie kulturalne – uroczyste otwarcie kamienia węgielnego w czeskiej szkole.
  - **31. 12.** – Powstała nowa tradycja – przywitanie Nowego Roku przed budynkiem Urzędu Gminy.
- 2000** – **15. 4.** – W centrum gminy posadzono pamiątkowe drzewo – lipa trzeciego tysiąclecia.
- Kwiecień. Po raz pierwszy Gródek ma swoje własne strony internetowe.
- 2001** – Przeprowadzono spis ludności i domów. Według jego ustaleń, żyje w gminie 1758 mieszkańców (950 Czechów i 752 Polaków) w 411 domach.
- **30. 6.** – Nowa tradycja kulturalna – Dni Regionu Jabłonkowskiego (turniej piłki nożnej, występy zespołów folklorystycznych); uroczyste wyświęcenie symboli gminy.
- 2002** – **25. 5.** – Uroczystość odsłonięcia kamiennego obelisku **Wincenta Witosa** (polskiego premiera z lat 20. ub.w.) w kamieniołomie pod Willą. Obecny był i **Jarosław Kalinowski**, wicepremier Rzeczypospolitej Polskiej.
- **21. 6.** – **Marcel Szmek** z Bystrzycy uratował w Belku tonącego oraz troje dzieci, które chciały mu pomóc. Dostał później za ten czyn złoty krzyż od parlamentu ČR.
  - W czeskiej szkole uruchomiono pompę ciepła – ekologiczną metodę ocieplania.
  - **1. 11.** – Wybory komunalne. **Pavel Tomčala** ponownie wybrany starostą gminy.

- 1999** – **19. 2.** – Z petičního výboru vzniklo občanské sdružení „Hrádek – náš domov“.
- **5. 5.** – Vznikl další petiční výbor „Hrádek“, bojující proti východní variantě obchvatu. 8. 7. se tento petiční výbor změnil na občanské sdružení „RK Hrádek“. Obě občanská sdružení vypracovala nový návrh západní varianty obchvatu.
  - **22. 12.** – Významná kulturní událost – slavnostní otevření základního kamene v české škole.
  - **31. 12.** – Založena nová tradice oslav konce roku před budovou OÚ.
- 2000** – **15. 4.** – Vysazen v centru obce památný strom – lípa třetího tisíciletí.
- Duben. Hrádek má poprvé vlastní internetové stránky.
- 2001** – V obci proběhlo sčítání lidu a domů. Z výsledků vyplývá, že v obci trvale žije 1758 obyvatel (950 Čechů a 752 Poláků) ve 411 domech.
- **30. 6.** – Založena nová kulturní tradice – Dny Jablunkovska (fotbalový turnaj, vystoupení folklorních souborů) na této akci byly slavnostně vysvěceny obecní symboly.
- 2002** – **25. 5.** – Slavnostní odhalení kamenného obelisku **Wincenta Witose** (polského premiéra z 20. let 20. století) v lomu pod Vilou. Přítomen byl i **Jaroslav Kalinowski**, vicepremiér polské republiky.
- **21. 6.** – **Marcel Szmek** z Bystrice zachránil v Belku tonoucího a tři děti, kteří se mu snažili pomoci. Později dostal za tento čin zlatý kříž od parlamentu ČR.
  - V české škole bylo spuštěno tepelné čerpadlo – ekologický způsob vytápění.
  - **1. 11.** – Komunální volby. **Pavel Tomčala** opět zvolen starostou obce.
- 2003** – **13. 6.** – Referendum o vstupu do Evropské unie. Pro vstup hlasovalo v Hrádku 81 % občanů.
- **28. 6.** – Na dnech Jablunkovska vystoupila beatlesovská skupina „The Backwards“ a také Petr Nagy.
- 2004** – **25. 2.** – Zastupitelstvo obce jednohlasně schválilo variantu společného koridoru železnice a silnice 1. třídy 1/11.
- 2005** – **11. 3.** – V přízemí budovy obecního úřadu byla slavnostně otevřena samoobslužná prodejna potravin - Koruna, předchůdce dnešní Hrušky.
- 2006** – **1. 9.** – Novou ředitelkou polské školy byla jmenována Mgr. **Krystyna Pyszková**.
- **20. 10.** – Za účasti pěti volebních stran se konaly v Hrádku komunální volby. Nejvíce hlasů získal **Pavel Tomčala** a stal se potřetí starostou obce.
  - **29. 11.** – Kolem cesty před obecním úřadem byla vykácena mohutná topolová alej.
- 2007** – **2. 8.** – Na obci byl Policii ČR oceněn **Zbigniew Nieslanik** za záchranu života.
- V obci byl zaveden nový způsob komunikace úřadu s veřejností, tzv. SMSkový systém
  - **1. 9.** – V české škole se změnila ředitelka. Po odchodu do důchodu Mgr. **Libuše Ježoviczové** byla novou ředitelkou jmenována Mgr. **Šárka Honusová**.
- 2008** – **3. 4.** – Obec dokončila rekonstrukci budovy hasičské zbrojnice. Tímto v podkrovních místnostech vznikly 3 nájemní byty.
- **7. 6.** – Místní spolek Svazu dobrovolných hasičů oslavil stoleté výročí svého vzniku.
  - **7. 6.** – Po několika letech výstavby byl dokončen komplex nových budov Církve bratrské. Hrádek má nyní výraznou dominantu. Za účasti vicepremiéra **Jiřího Čunka** proběhlo slavnostní otevření nové modlitebny.
  - **22. 8.** – Byly zahájeny stavební práce výstavby společného dopravního koridoru. Byly zbourány tři rodinné domky a budova vlakové zastávky.
  - **1. 9.** – Novým ředitelem polské školy se stal Mgr. **Kazimír Ciešlar**

- 2003** – **13. 6.** – Referendum ws wstąpienia do Unii Europejskiej. Za wstępem głosowało w Gródku 81 % mieszkańców.
– **28. 6.** – Na Dniach Regionu Jabłonkowskiego wystąpiła beatlesowska grupa „The Backwards” oraz Petr Nagy.
- 2004** – **25. 2.** Rada gminy jednogłośnie zatwierdziła do realizacji wariant wspólnego korytarza – linii kolejowej oraz drogi I klasy 1/11.
- 2005** – **11. 3.** – Na parterze budynku urzędu gminy był uroczysto otwarty samoobsługowy sklep spożywczy – Koruna, poprzodnik dzisiejszej Hrušky.
- 2006** – **1. 9.** – Nową dyrektorką polskiej szkoły została mgr. **Krystyna Pyszko**.
– **20. 10.** – W wyborach komunalnych wystartowało pięć partii. Najwięcej głosów uzyskał Pavel Tomčala i został po raz trzeci starostą gminy.
– **29. 11.** – Koło drogi przed urzędem gminy została wycięta okazała topolowa aleja.
- 2007** – **2. 8.** – Nagrodę Policji CR odebrał w gminie **Zbigniew Nieslanik** za ratowanie życia.
– W gminie został wprowadzony nowy sposób komunikacji z mieszkańcami, tzw. system SMS-owy.
– **1. 9.** – Zmiana dyrektorki w czeskiej szkole. Po odejściu na emeryturę mgr. **Libuše Jeżowiczowej** jej funkcję objęła mgr. **Šárka Honusova**.
- 2008** – **3. 4.** – Gmina dokończyła remont i przebudowę remizy strażackiej, w efekcie którego na poddaszu wygoszparowano trzy mieszkania do wynajęcia.
– **7. 6.** – Uroczyste obchody 100-lecia działalności miejscowej Ochotniczej Straży Pożarnej.
– **7. 6.** – Po kilku latach ukończono budowę nowego kompleksu Kościoła Braterskiego – od tej pory wyraźnej dominanty gródeckiego krajobrazu. Uroczyste jego otwarcie odbyło się z udziałem wicepremiera **Jiřího Čunka**.
– **22. 8.** – Rozpoczęto prace przy budowie wspólnego korytarza transportowego. Zburzono trzy domy rodzinne i budynek przystanku kolejowego.
– **1. 9.** – Nowym dyrektorem polskiej szkoły został mgr. **Kazimierz Ciešlar**
- 2009** – **14. 2.** – Gminę nawiedziła niespotykana burza śnieżna. Do utrzymania drożności skierowano, oprócz traktorów, także koparki i pługi śnieżne.
– Po ustąpieniu z powodów zdrowotnych **Pavla Tomčali**, 4. 11. starostą gminy został wybrany tymczasowy wicewójt **Robert Borski**.
– **21. 11.** – Na Zamczyskach odnaleziono – i okrzyknięto jako donośne archeologiczne odkrycie - kawałek przetopionego surowego żelaza (tzw. wilk).
- 2010** – **28. 4.** – Uroczysto otwarto – po przebudowie polegającej na dostawieniu jednego piętra – nowy urząd gminy.
– **16. 5.** – Gminę nawiedziła powódź. Szkody – włącznie osuwiska – spotęgowała rozkopana budowa korytarza transportowego. 2.6. nadeszła druga fala powodzi.
– **15. 7.** – Mieszkańcy gminy w proteście przeciwko zatrzymaniu budowy korytarza transportowego zorganizowali 2-godzinową blokadę drogi 1/II. 22. 7. blokadę powtórzono.
– **30. 7.** – Minister transportu **Vít Bárta** i hetman Kraju morawsko-śląskiego **Jaroslav Palas** odwiedzili Gródek.
– Dzięki zwycięstwu w wyborach komunalnych starostą gminy został ponownie **Robert Borski**
- 2011** – **1. 2.** – W gródku powstał Klub seniora. Pierwszym przewodniczącym został **Pavel Tomčala**.
– **11. 2.** – Uroczyste otwarcie przebudowanej czeskiej szkoły.
– **27. 2.** – Hokeiści HC Gródek po raz pierwszy zdobyli mistrzostwo Beskidzkiej Amatorskiej Ligi Hokejowej.
– Spis ludności w gminie.
– Zmiany na placu przed urzędem gminy – ukończono pierwszy etap budowy skwerku.

- 2009** – **14. 2.** – Obec se potýkala se mimořádnou sněhovou kalamitou. Do zimní údržby byly kromě traktorů povolány bagry i sněhová fréza.
– Po odstoupení **Pavla Tomčaly** ze zdravotních důvodů byl 4. 11. starostou obce zvolen dosavadní místostarosta **Robert Borski**.
– **21. 11.** – Na Zamčiskách byl objeven kus přetaveného surového železa., tzv. vlk. Jednalo se o významný archeologický objev.

- 2010** – **28. 4.** – Slavnostně zprovozněn nový obecní úřad, který vznikl přistavením jednoho patra budovy.
– **16. 5.** – V obci řádila velká povodeň. Vlivem rozestavěného koridoru přivodila občanům mnoho problémů, včetně sesuvů půdy. 2. 6. se povodeň opakovala.
– **15. 7.** – Občané Hrádku na protest proti zastavení stavby koridoru zorganizovali 2 hodinovou blokádu silnice 1/II. 22. 7. se blokáda opakovala.
– **30. 7.** – Navštívil Hrádek ministr dopravy **Vít Bárta** a hejtman Moravskoslezského kraje **Jaroslav Palas**.
– Po vítězných komunálních volbách byl do funkce starosty opět zvolen **Robert Borski**.

- 2011** – **1. 2.** – Byl založen Klub seniorů Hrádek. Prvním předsedou klubu byl zvolen **Pavel Tomčala**.
– **11. 2.** – Proběhlo slavnostní otevření zrekonstruované české školy.
– **27. 2.** – Hokejisté HC Hrádek se poprvé stali mistry Beskydské amatérské hokejové ligy.
– V obci proběhlo sčítání lidu.
– Plocha před obecním úřadem se změnila. Obec dokončila první etapu výstavby parčíku.
– **16. 5.** – Po třech letech stavby a rozkopané obce, byl dokončen průtah Hrádkem, tzv. společný koridor.
– **4. 6.** – Historicky první svatba na obecním úřadě. Starostou obce byli oddáni **Jan Potěšil** a **Olga Kamenská**.
– **9. 7.** – V Radoli byla slavnostně podepsána Dohoda o spolupráci. Radola se stala první partnerskou obcí Hrádku.
– **27. 8.** – Poprvé se konal Den obce v Belku na Olze. Dostal název Slavnosti Belka.
– **11. 11.** – Na novém dopravním koridoru se stala první vážná dopravní nehoda.

- 2012** – **28. 6.** – Obec odkoupila rodinný dům se zahradou od **Stanislava Czudka**. Hodlá v něm postavit mateřskou školu a v prvním patře Centrum volného času.
– **4. 11.** – Za účasti Msgre. **Františka Lobkovicze** byla slavnostně vysvěcena zvonička sv. Izidora na Gruni.
– **22. 12.** – Do nově postaveného Domova sociálního bydlení v budově Církve bratrské byla umístěna první rodina v nouzi.

- 2013** – **4. 1.** – V budově bývalého Koloniálu byla slavnostně otevřena nová mateřská školka.
– **14. 9.** – Proběhlo slavnostní odhalení nového pomníku **Winceta Witose** nedaleko budovy Církve bratrské. Slavnosti se zúčastnili vicepremiér polské vlády **Janusz Piechociński** a polská velvyslankyně **Grażyna Bernatowicz**.
– **27. 10.** – Starostové Skoczowa a Hrádku podepsali dohodu o spolupráci. Město Skoczów se stalo partnerskou obcí Hrádku.

- 2014** – **26. 4.** – Běh Hrádkem se uskutečnil již podvacáté. Zúčastnilo se ho 440 běžců ve 23 kategoriích.
– **15. 7.** – Bylo postaveno parkoviště u nádraží.
– **20. 9.** – Obec začíná pořádat soutěž v netradičních sportovních disciplínách, tzv. Spartakiádu spolků.
– **5. 10.** – Otevření mlýna, slavnostní promítání prvního dokumentárního filmu o Hrádku nazvaného „Ojcowski dom“.
– Komunální volby. Na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce byl do funkce starosty opět zvolen **Robert Borski**.
– **16. 11.** – Starostové 16 obcí Jablunkovska na pozemku manželů Rychtárkových vysadili 16 jabloní starých krajových odrůd. Byla založena Alej dobra, nová hrádecká tradice.

- 16. 5. – Po trzech latach dokończono uciążliwą dla gminy budowę – tzw. Wspólny korytarz transportowy.
- 4. 6. – Starosta udzielił pierwszego historycznie w urzędzie gminy ślubu. Państwo młodzi: **Jan Potěšil i Olga Kamenská.**
- 9. 7. – W Radoli uroczyscie podpisano umowę o współpracy. Radola w ten sposób została pierwszą gminą partnerską gminy Gródek.
- 27. 8. – Pierwszy raz gmina obchodziła swoje święto – w Bełku, nad Olzą. Otrzymało ono nazwę Święto Bełka.
- 11. 11. – Na nowym korytarzu transportowym doszło do pierwszego poważnego wypadku.

2012 – 28. 6. – Gmina odkupiła dom rodzinny z ogrodem od **Stanisława Czudka**, w celu uruchomienia w nim przedszkola, a na pierwszym piętrze – Centrum Wolnego Czasu.

- 4. 11. – Przy udziale **JE Františka Lobkovicza** uroczyscie wyświęcono dzwonnice św. Izydora na Gróniu.
- 22. 12. – Do nowo wybudowanego domu socjalnego w budynku Kościoła braterskiego wprowadziła się pierwsza rodzina w potrzebie.

2013 – 4. 1. – W budynku dawnego Kolonialu uroczyscie otworzono nowe przedszkole.

- 14. 9. – Odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika **Wincentego Witosa**, w pobliżu budynku Kościoła braterskiego. Wśród uczestników: polski wicepremier **Janusz Piechociński** oraz polska posłanka **Grażyna Bernatowicz.**
- 27. 10. – Starostowie Skoczowa i Gródka podpisali umowę o współpracy. Tym samym Gródek został gminą partnerską Skoczowa.

2014 – 26. 4. – Po raz dwudziesty odbył się Bieg przez Gródek. Wzięło w nim udział 440 biegaczy w 23 kategoriach.

- 15. 7. – Powstał parking koło przystanku kolejowego.
- 20. 9. – Gmina uruchamia konkurs w nietradycyjnych dyscyplinach sportowych, tzw. Spartakiadę Klubów.
- 5. 10. – Otwarcie młyna; okolicznościowa projekcja pierwszego filmu dokumentalnego o Gródku pt. „Ojcowski dom”.
- Wybory komunalne. Na posiedzeniu inauguracyjnym Rady Gminy starostą gminy został ponownie wybrany **Robert Borski.**
- 16. 11. – Starostowie 16 gmin regionu Jabłonkowskiego na terenie należącym do państwa Rychtárków posadzili 16 jabłoni starych lokalnych odmian. W ten sposób powstała nowa gródecka tradycja – Aleja Dobra.

2015 – Założono szkółkę leśną w Gródku.

- 22. 8. – Klub Tenistów pozyskał nową siedzibę.
- 17. 9. – Miejscowi hokeiści założyli Klub Hokejowy Gródek. Pierwszym prezesem klubu został wybrany **Przemysław Ciešlar.**
- 5. 12. – Polska szkoła obchodzi okrągłą rocznicę – 120-lecie założenia. Tego roku przebudowano otoczenie szkoły – powstało boisko Ekoludków.
- 17. 12. – Po wyodrębnieniu z TJ Sokol Hrádek zarejestrowano nowe stowarzyszenie – Gródecki Klub Tenisowy. Pierwszym prezesem został **Jaroslav Pezda.**
- 18. 12. – Uroczyscie otwarto Centrum Wolnego Czasu.

2016 – Zakupiono nieruchomość pana Hóty. W ten sposób rozszerzono areal szkoły i Centrum Wolnego Czasu.

- 16. 3. – W Centrum Wolnego Czasu rozpoczęły spotkania mamy z niemowlętami. Założyły Klub Mam – Gródziątka. Pierwszą przewodniczącą klubu została **Dorota Konderla.**
- 2. 4. – Na polnej drodze na Krzywą powstała pierwsza Aleja Życia. Nowo narodzonym dzieciom posadzono 30 drzew orzechowych.
- 20. 8. – V Bełku kręcono zdjęcia do pełnometrażowego filmu Muzzikanti.
- 24. 9. – Na spartakiadzie narodziło się nowe partnerstwo pomiędzy gminami Gródek i Czerne.
- Czeska szkoła w ramach obchodów 90-lecia otrzymała nową fasadę.

2015 – V Hrádku była założona lesní (mateřská) školka.

- 22. 8. – Klub tenistů získal pro svou činnost novou klubovnu.
- 17. 9. – Místní hokejisté založili Hokejový klub Hrádek. Prvním předsedou klubu byl zvolen **Přemysl Ciešlar.**
- 5. 12. – Polská škola slaví kulatiny – 120 let od svého vzniku. V tomto roce bylo zrekonstruováno okolí školy – vzniklo hřiště Ekoludkův.
- 17. 12. – vyčleněním z TJ Sokol Hrádek vznikl nový registrovaný spolek, Hrádecký tenisový klub. Prvním předsedou se stal **Jaroslav Pezda.**
- 18. 12. – bylo slavnostně otevřeno Centrum volného času.

2016 – Byla zakoupena nemovitost pana Hóty. Tím byl rozšířen areál školy a Centra volného času.

- 16. 3. – V Centru volného času se začaly scházet maminky s batolaty. Založily Klub maminek Hrádatka. První předsedkyni klubu se stala **Dorota Konderlová.**
- 2. 4. – Na polní cestě na Křivou vznikla první Alej života. Narozeným dětem bylo vysazeno 30 ořešáků.
- 20. 8. – V Belku probíhalo natáčení celovečerního filmu Muzzikanti.
- 24. 9. – Na spartakiádě vzniklo nové partnerství mezi obcemi Hrádek a Čierné.
- Česká škola oslavila výročí 90 let. U této příležitosti dostala novou fasádu.
- Velitel hrádeckých hasičů **Bronislav Starzyk** na dovolené na Srí Lance zachránil dvě tonoucí ženy.
- První obecní vyznamenání, cena obce Hrádek, byla udělena ředitelům škol Mgr. **Šárce Honusové** a Mgr. **Kazimíru Ciešlarovi**, veliteli hasičské jednotky, **Bronislavu Starzykovi** a všem předsedům místních spolků – **Bohuslavu Brancovi, Pavlu Pilchovi, Josefu Byrtusovi, Janu Targovi, Jaroslavu Pezdovi, Pavlu Tomčalovi, Přemyslu Cieslarovi** a **Dorotě Konderlové.**

2017 – 12. 7.-2. 6. – Obec vybuodovala v areálu TJ Sokol přístřešek s kapacitou 200 osob.

- 12. 7. – V areálu zahrady u Centra volného času vznikla Oáza klidu.
- 26. 8. – V parčíku u obecního úřadu se konala historicky první svatba **Ladislava a Pavly Mruzkových.**
- 1. 9. – Po deseti letech začala v Hrádku fungovat ordinace praktického lékaře.
- 15. 9. – Na obecním úřadě se poprvé v historii konala tzv. Kamenná svatba. 65 let společného života oslavili **Emil** a **Anna Steblovi.**
- 1. 10. – Provozovatelem místní pošty se stala Obec.
- 29. 10. – Vichřice Herwart vyvrátila 700 let starou památnou lípu v osadě Chodury.
- 16. 11. – Cena obce za celoživotní přínos obci v oblasti sportu byla udělena **Bronislavu Walkovi** a **Karlu Hazukovi.**
- 3. 12. – Hrádecký spolek PZKO oslavil sedmdesátku.

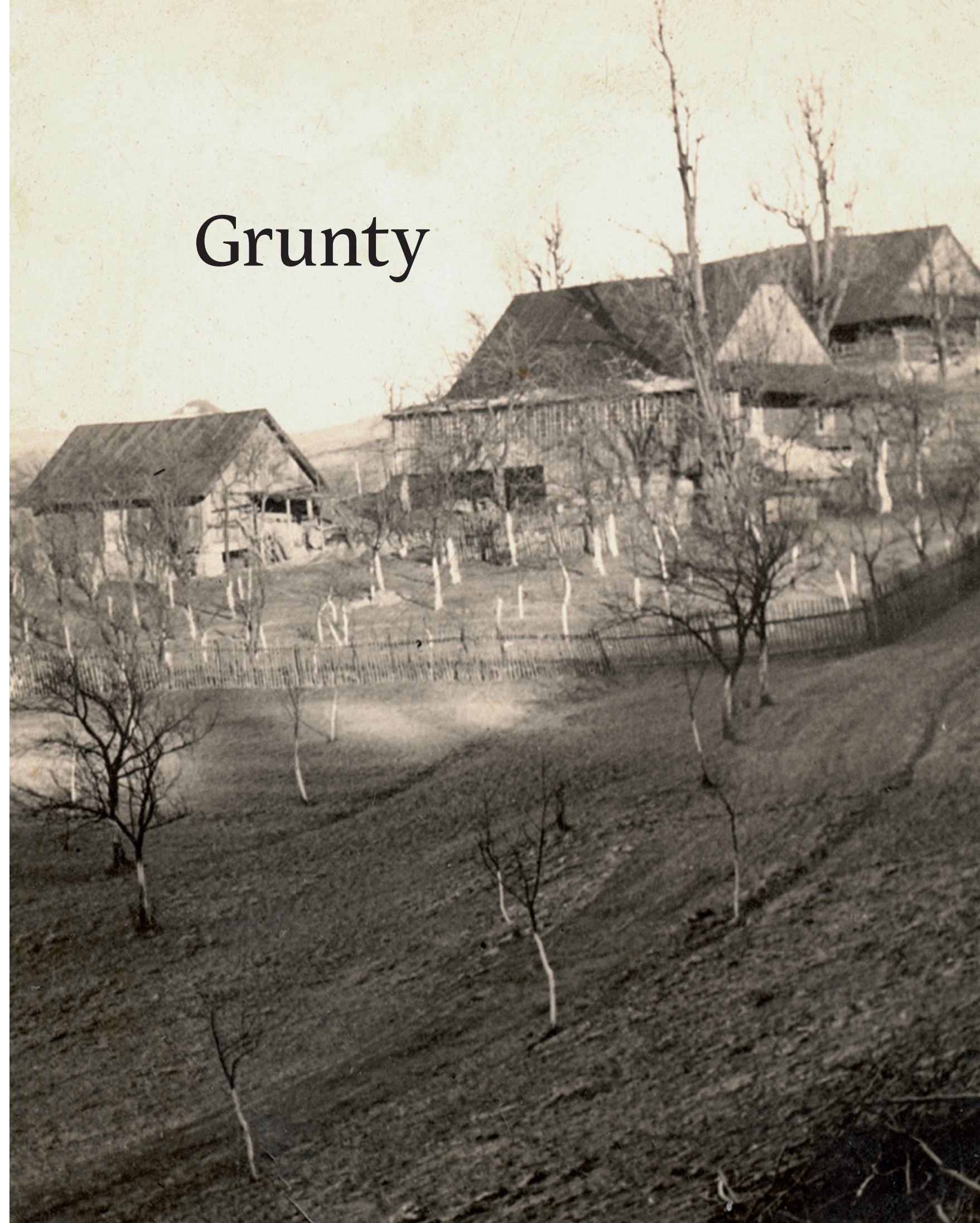
2018 – 28. 4. – Byla vydána první kniha o historii a současnosti obce

- Dowódca gródeckich strażaków **Bronisław Starzyk** podczas urlopu na Srí Lance uratował dwie tonące kobiety.
- Pierwsze gminne odznaczenie, nagrodę gminy Gródek otrzymali: dyrektorzy szkół mgr. **Šárka Honusová** i mgr. **Kazimierz Cieślár**, dowódca jednostki straży pożarnej **Bronisław Starzyk** i wszyscy przewodniczący miejscowych stowarzyszeń - **Bogusław Branc**, **Paweł Pilch**, **Józef Byrtus**, **Jan Targa**, **Jarosław Pezda**, **Pavel Tomčala**, **Przemysław Cieślár** i **Dorota Konderla**.

- 2017** - **12. 7.-2. 6.** - Na terenie TJ Sokol gmina zbudowała zadaszanie mogące pomieścić 200 osob.
- **12. 7.** - Na terenie ogrodu koło Centrum Wolnego Czasu powstała Oaza Spokoju.
  - **26. 8.** - Ślub **Ladislava** i **Pavly Mruzków** - pierwszym w historii, który zawarto na skwerku koło urzędu gminy.
  - **1. 9.** - Po dziesięciu latach rozpoczęła w Gródku działalność przychodnia lekarska.
  - **15. 9.** - Po raz pierwszy w historii w urzędzie gminy uroczystie honorowano długoletnie pożycie małżeńskie. 65. rocznicę - tzw. kamienne gody (w Polsce byłyby żelazne) - obchodzili **Emil** i **Anna Steblowie**.
  - **1. 10.** - Gmina została zarządcą miejscowej poczty.- **29. 10.** Wichura Herwart wyrzuciła pomnik przyrody - 700-letnią lipę w osadzie Chodury.
  - **16. 11.** - Nagrodą gminy za dorobek życia i całokształt zasług w dziedzinie sportu uhonorowano **Bronisława Wałka** i **Karola Hazukę**.
  - **3. 12.** - Miejskowe Koło PZKO Gródek obchodziło 70. rocznicę założenia.

- 2018** - **28. 4.** - Wydano pierwszą książkę o historii i współczesności gminy.

Grunty

Przedmowa autora

Pierwsze doświadczenia z wędrówką w nieznaną przeze mnie głębszą historię naszej gminy sięgają mniej więcej dwadzieścia lat wstecz do przeszłości. Impulsem tego była moja teściowa, Helena Samcová, wieloletnia dyrektorka przedszkola w Gródku. Jej pasjonujące opowiadania o tym, kiedy w 19. wieku, w czasach rozkwitu Gródka połączonym z wydobywaniem kamienia w kamieniołomach, przeprowadził się tu za pracą, jak również sporo innych, Włoch Ferdinand Crespan, później jej dziadek, w celu budowania mostów. Pochodził z północnych Włoch z regionu Pelagio. Tu zakochał się we wdowie Annie Gorzolkowej, babci Heleny. Ta historia nie miała szczęśliwego zakończenia, ponieważ budowniczy mostów Ferdinand Crespan powrócił po pewnym czasie do swej ojczyzny, tracąc zainteresowanie o rodzinę. Ta ciekawa historia była dla mnie pewnego rodzaju impulsem do nowego zamiłowania.

Pierwotne podkłady otrzymałem od Roberta Borskiego, współautora tej książki, a następnie zacząłem studiować w urbarzach, później w matrykach pisanych od roku 1736, a także w „kupach”, tzw. księgach wieczystych, gdzie można znaleźć sporo informacji. Pracę utrudniały mi przestarzałe wyrazy, a zwłaszcza niektóre dokumenty pisane szwabachem, pismem ozdobnym, na którym pozostawił swe ślady okres gotyku. Fascynował mnie wpływ czasu na rozwój pisma, co odzwierciedliło się również w pisaniu nazwisk w różnych okresach, dzięki czemu w tej oto książce zostały zachowane imiona pisane w języku polskim i czeskim, według tego, jak znalazłem je w źródłach piśmiennych. W zdziwienie wprawili mnie wyrazy części regionu zapisane miejscową gwarą, które odkryłem na mapie wraz z oznaczeniami numerów domu już z roku 1785, np. „Pole u gruszki, Pole u studni, Pole na Pakuli.”

Z historią współczesną pomagało mi wielu gródeckich mieszkańców, których często odwiedzałem z prośbą o rozszyfrowanie znaków zapytania, które powstawały z różnych rozbieżności niewyjaśnionych w źródłach piśmiennych. Dzięki ich chęci pomocy książka wzbogacona jest w wiele fotografii rodzinnych i innych zdjęć z tego okresu, przybliżających czasy, w których żyli kiedyś nasi przodkowie. To ogromna wartość dodatnia tego dzieła.

Prawdziwą historię uważam za cenny skarb, który powinniśmy należycie sobie cenić. Sławny filozof Marcus Tullius Cicero w jednym ze swych cytatów mówi: „Historia jest świadectwem czasu, światłem prawdy, życiem pamięci, nauczycielką życia, zwiastunką dawnych czasów.” Czytelnikom tej publikacji, zwłaszcza obywatelom Gródka, życzyłbym z całego serca, by mogli w niej znaleźć kawałek ze swej historii osobistej, zaś samej książce, żeby kiedyś doczekała się rozszerzonego wydania, które wypełni nadal jeszcze bogatą przestrzeń między datami, miejscami i pozostałymi faktycznymi informacjami, które opisuje.

Życzę wielu przyjemnych chwil spędzonych na wertowaniu tych oto stron.

Stanislav Kupiec

Předmluva autora

První zkušenosti s toulky do mnou nezažité hlubší historie naší obce sahají asi dvacet let zpátky do minulosti. Bylo to na popud mé tchýně, Heleny Samcové, dlouholeté ředitelky mateřské školy v Hrádku. Její vášnivě vyprávění o tom, jak zde v 19. století, v době rozkvětu Hrádku spojeném s těžbou kamene v kamenolomech, přicestoval za prací, jako

Stanislav Kupiec

mnozí další, Ital Ferdinand Crespan, později její dědeček, stavět mosty. Pocházel ze severní Itálie z oblasti Pelagio. Zamiloval se zde do vdovy Anny Gorzolkové, Heleniny babičky. Tento příběh neměl šťastný konec, neboť stavitel mostů Ferdinand Crespan se do své vlasti po čase vrátil, o rodinu už neměl zájem. Tento zajímavý příběh byl pro mě jakýmsi impulsem k nové zálibě.

Prvotní podklady jsem dostal od Roberta Borského, spoluautora této knihy, a následně jsem začal studovat v urbářích, později matrikách psaných od roku 1736 a také v kupách, tzv. gruntovních knihách, kde lze nalézt množství informací. Práci mi ztěžovaly zastaralejší výrazy a zvláště některé písemnosti psané šwabachem, ozdobnějším písmem poznamenaným gotickým obdobím.

Fascinoval mě vliv doby na vývoj písma, což se odrazilo i v psaní příjmení v různých obdobích, díky čemuž jsou v této knize zachována polsky i česky psaná jména, dle toho, jak jsem je našel v písemných pramenech. Překvapením pro mne byly výrazy částí obce v místním nářečí, které jsem objevil v mapě s vyznačením čísel popisných už z roku 1785, např. „Pole u gruszki, Pole u studni, Pole na Pakuli.”

S novodobější historií mi byli nápomocní mnozí z hrádeckých obyvatel, které jsem často navštěvoval s prosbou o rozklíčování otazníků, které vyvstávaly z různých nesrovnalostí nevyjasněných v písemných pramenech. Díky jejich ochotě je kniha obohacena o množství rodinných a dalších dobových fotografií, přibližujících dobu, ve které naši předci žili. To je obrovská přidaná hodnota tohoto díla.

Pravdivou historii považuji za vzácný poklad, kterého si musíme velice vážit. Slavný filozof Marcus Tullius Cicero v jednom ze svých citátů říká: „Historie je svědectvím času, světlo pravdy, život paměti, učitelka života, zvěstovatelka dávných dob.“ Čtenářům této publikace, zvláště obyvatelům Hrádku, bych ze srdce přál, aby v ní mohli nalézt kousek ze své osobní historie a samotné knize, aby se jednou dočkala rozšířeného vydání, které zaplní stále ještě bohatý prostor mezi daty, místy a dalšími faktickými informacemi, které popisuje.

Přeji mnoho příjemných chvil strávených listováním těchto stránek.

Stanislav Kupiec

Gródek w Urbarzu – Hrádek v Urbáři

Pierwsza wzmianka o mieszkańcach gminy Gródek znajduje się w Urbarzu z 1577 roku. Wymienia się w nim z imienia i nazwiska 14 mieszkańców Gródka, którzy odprowadzali daninę państwu na zamku w Cieszynie; opisani zostali oni w rozdziałach od 1 do 14. W rozdziale 15 jest mowa o gruncie rejestrowanym w urbarzu z 1621 roku. O gruntach z rozdziałów od 16 do 21 urbarze nie wspominają – obecnie są za to w zapisach ksiąg gruntowych lub wykazów hipotecznych. Chodzi tu grunty domów o numerach od 44 do 56, które znajdują się na Gróniu.

Zanim wszak zacniemy bliżej przyglądać się konkretnym właścicielom – jak swoje grunty rozprzedawali lub darowali – chciałbym przeskoczyć o kilka lat, dokładnie do roku 1771, kiedy to zarządzono numerowanie wszystkich domów. W naszej gminie przydzielanie numerów przebiegło tak, że dom, któremu przydzielono numer jeden, nosi go do dzisiaj – jest to dom tuż za potokiem Komparzów.

Domy o numerach od 2 do 22 znajdowały się w centrum gminy, dziś nazywanym „Dziedzina”, a te oznaczone numerami od 23 do 25 były z grubsza w tych samych miejscach, gdzie dziś, to znaczy na obszarze rozpoczynającym się za boiskiem, a kończącym aż na granicy z Nawsiem. Potem zaczęto przydzielać numery po drugiej stronie rzeki Olzy, poczynając od strony Nawsia od numeru 26 w kierunku Bystrzycy, gdzie numeracja kończyła się na numerze 42 (Dwór Samca); następny numer 43 znajdował się u zbiegu potoku Komparzów i rzeki Olzy. Kolejne numery od 44 do 56 zostały przydzielone na Gróniu.

W latach 1771-1906 nowo wybudowanym domom nadawano numery od 57 do 82. Kiedy właściciele tych już istniejących – o numerach od 1 do 56 – stawiali następnie nowe domy, dostawały one do numeru dodatkowe oznaczenie a, b, c, d, e.

W 1906 roku domy z oznaczeniami b, c, d, e przenumerowano – otrzymały numery od 83 do 113.

Podam przykład: Były cztery domy o numerze 1: 1a, 1b, 1c oraz 1d. Po przenumerowaniu dom z numerem 1a miał numer 1, dom o numerze 1b był domem z numerem 98, dom numer 1c otrzymał numer 100, a dom numer 1d dostał nowy numer 99.

Od roku 1906 numery przydzielano już w kolejności wybudowania.

První zmínka o obyvatelích obce Hrádek je v Urbáři z roku 1577. V tomto Urbáři je uvedeno 14 jmen obyvatel Hrádku, kteří odevzdávali daně panstvu na zámku v Těšíně a jsou rozepsané v kapitole 1 až 14, v kapitole 15 je rozepsán grunt, který je veden v Urbáři z roku 1621. V kapitole 16 až 21 jsou rozepsané grunty, které nejsou zmiňované v Urbářích, ale jsou záznamy v Gruntovních Knihách nebo v Matrikách. Jsou to grunty domů č. 44 až č. 56, které se nacházejí na Gróniu.

Něž se pustíme do zobrazování jednotlivých gruntů až po dnešek, začneme přehledem jednotlivých Urbářů tak jak jsou k nahlédnutí tzn.: Urbář z roku 1577, 1621 a 1646.

Dále máme k nahlédnutí kupy jednotlivých vlastníků již od roku 1613 a v neposlední řadě jsou k nahlédnutí záznamy v matrikách a to konkrétně od roku 1670 do roku 1711. Bohužel roky 1711 až 1736 nejsou kompletní, jelikož chybí Jablunkovské matriky. Ostatní záznamy jsou k dispozici až dodnes.

Dříve, než se budeme blíže zabývat jednotlivými majiteli, jak své grunty rozprodávali nebo darovali, chtěl bych přeskóčit pár let a to konkrétně do roku 1771, kdy bylo nařízené číslování všech domů. V naší obci proběhlo přidělování čísel tak, že číslo jedna bylo přiděleno domu, který toto číslo vlastní dodnes a to dům hned za potokem Kompařov.

Domy s číslem 2 až 22 se nacházely v centru obce, dnes označována jako „Dědina“ a čísla 23 až 25 se nacházely zhruba v těch místech, kde se nacházejí dnes, což znamenala oblast za hřištěm až po hranici s Návším. Následně se začalo přidělovat po druhé straně řeky Olzy od Návší číslem 26 směrem k Bystrici, kde se končilo číslem 42 (Samcův dvůr) a následně číslo 43 bylo na soutoku potoka Kompařov a řeky Olzy. Další čísla 44 až 56 byly přiděleny na Gróniu.

Od roku 1771 do roku 1906 nově postaveným domům byly přidělovány čísla od 57 až do čísla 82. Když si majitelé již stávajících domů 1 až 56 stavěli další nové domy, bylo jim přidělováno k jejich číslu označení a, b, c, d, e.

V roce 1906 došlo k přečíslování a domům označeným b, c, d, e byly přiděleny čísla 83 až 113.

Uvedu příklad: Domy s číslem 1 byly čtyři 1a, 1b, 1c, 1d a po přečíslování dům číslo 1a zůstal jako dům číslo 1, dům číslo 1b byl domem s číslem 98, dům číslo 1c byl domem s číslem 100 a dům číslo 1d byl domem s číslem 99.

Od roku 1906 byly už přidělovány čísla v pořadí jak se domy stavěly.

Přehled o obyvatelstvu obce Hrádek podle Urbářů – Wykaz mieszkańców gminy Gródek według urbarzy

	1577		1621		1646				
1	KULÍK Jurek	sedlák – siedlak	RYKALA Šimek	sedlák – siedlak	RYKALA Šimek	sedlák – siedlak	→	LAJČAK Fridrich	sedlák – siedlak
2	RYKALA Kašpar	sedlák – siedlak	SKUPEŇ Jurek	sedlák – siedlak	SKUPEŇ Jurek	sedlák – siedlak	→	SKUPEŇ Matěj	sedlák – siedlak
3	CZUTKŮW Jurek	sedlák – siedlak	HAŽA Jurek	dyrektor sedlák – siedlak	HAZA Jurek	dyrektor sedlák – siedlak	→	HAZA Paus	sedlák – siedlak
4	CZUDEK Martin	sedlák – siedlak	SAMEC Jiřík	fojt – wójt	SAMEC Jiřík	fojt – wójt	→	SPOK Michal	sedlák – siedlak
5	NOWAK Grzegorz	sedlák – siedlak	KRUZ Janek	sedlák – siedlak	KRUZ Janek	sedlák – siedlak	→	TASKA Jan	sedlák – siedlak
6	ZYBEK Kaspar	sedlák – siedlak	KAPŠA Martin	sedlák – siedlak	KAPŠA Martin	sedlák – siedlak	→	KAPŠA Michal	sedlák – siedlak
7	MIKO Krziž	sedlák – siedlak	LAJČAK Urban	sedlák – siedlak	LAJČAK Urban	sedlák – siedlak	→	LAJČAK Urban	sedlák – siedlak
8	TRUCHLÝ Pavel	sedlák – siedlak	ČAPUTA Kuba	sedlák – siedlak	ČAPUTA Kuba	sedlák – siedlak	→	STONAWSKI Paul	sedlák – siedlak
9	STONAWSKÝ Pavel	sedlák – siedlak	JAKUBAS Jurek	sedlák – siedlak	JAKUBAS Jurek	sedlák – siedlak	→	WISLAN Michal	sedlák – siedlak
10	KULÍK Bartek	sedlák – siedlak	KALYTA Martin	sedlák – siedlak	KALYTA Martin	sedlák – siedlak	→	KALYTA Jan	sedlák – siedlak
11	POLÁK Maczek	sedlák – siedlak	GALL Matuš	volny – wolny	GALL Matuš	sedlák – siedlak	→	GALL Kuba	volny – wolny
12	CZUTKŮ Adam	sedlák – siedlak	MACURA Matuš	sedlák – siedlak	MACURA Matuš	sedlák – siedlak	→	MARTINEK Martin	sedlák – siedlak
13	VRUBEL – Pelhřím Jirí	sedlák – siedlak	ČUDEK Jurek	volny – wolny	ČUDEK Jurek	sedlák – siedlak	→	MARTINEK Michal	volny – wolny
14	KOMORNÍK Ficek	sedlák – siedlak	VERŠTROŘ Macek	sedlák – siedlak	VERŠTROŘ Macek	sedlák – siedlak	→	CHODURA Jan	sedlák – siedlak
15			SAMCOVÁ Nežka	sedlák – siedlak	SAMCOVÁ Nežka	sedlák – siedlak	→	SAMIEC Pavel	sedlák – siedlak
16			GABRYS Michal	sedlák – siedlak	GABRYS Michal	sedlák – siedlak	→	GABRYS Martin	sedlák – siedlak

Jako pierwsza osoba zapisana w urbarzu z roku 1577 figuruje Jurek Kulik. Z zapisu w księdze gruntowej wynika, że w roku 1617 kupił ten grunt Grzegorz Kulik; w czerwcu 1644 nabył go za 40 K Šimek Rykala – potwierdzenie tego zakupu zapisano także w urbarzach z 1621 i 1646 roku. W 1663 roku od Šimka Rykaly odkupił tę ziemię Janek Kruz. Wdowa po nim, Kateřina Kruz, zbyła ją w 1680 roku Fryderykowi Lajczokowi, który w 1718 odsprzedał tę działkę swoim zięciom Adamowi Martinkowi i Balcarowi Ondruszowi. Syn tego ostatniego, Jan, kupił w 1746 roku od ojca jego część i od tego momentu jej dalsze dzieje pozostają nieustalone. Adam Martinek swoją część gruntu w roku 1729 sprzedał Jakubowi Ondruszowi, a ten w 1766 – Janowi Czudkowi.

Jan Ondrusz i Jan Czudek pozostawali współwłaścicielami domu i ziemi przez jakiś czas, co potwierdza pierwszy spis majątku przeprowadzony podług numerów domów z roku 1787; chodzi o dom numer 12.

Po roku 1787 postawiono drugi dom, a grunt rozdzielono. Pierwszy dom miał nr 12a (w roku 1906 przenumerowany na 12) i stał na parceli budowlanej nr 53, drugi dom, nr 12b (w roku 1906 przenumerowany na 107) – na parceli budowlanej nr 52. Oba stały na „Dziedzynie” w centrum gminy.

Na początek zajmiemy się pierwszym domem. W wykazie hipotecznym odnotowano, że dom nr 12a wraz z częścią działki odkupił w roku 1806 Jerzy Mitrenga, a od niego z kolei w roku 1855 – Jan Nikodem (1813).

Jan HECZKO *1883
i jego żona
Zuzanna *1890
—
HECZKO Jan *1883
a jeho žena
Zuzanna *1890

První jméno zapsané v urbáři z roku 1577 bylo jméno Kulik Jurek. Ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že v roce 1617 zakoupil tento grunt Kulik Grzegorz a následně v červnu 1644 byl tento grunt zakoupen za 40K Rykalem Šimkem, což potvrzuje i zápis v urbáři z roku 1621 i 1646. Ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že v roce 1663 zakoupil grunt od Rykaly Šimka Kruz Janek a následně v roce 1680 zakoupil tento grunt Lajczok Friderik od vdovy Kateřiny Kruzové. V roce 1718 odkoupili společně grunt zeťové Lajczoka Friderika – Martinek Adam a Ondrusz Balcar. Ondrusz Balcar v roce 1746 odprodal svou část gruntu svému synovi Janovi a další osud této části gruntu nejde dohledat. Martinek Adam v roce 1729 odprodal svůj díl Ondruszovi Jakubovi a ten v roce 1766 odprodal tuto část gruntu Czudkovi Janovi. Ondrusz Jan a Czudek Jan byli společnými majiteli domu, gruntu i v roce 1787 což nám potvrzuje první záznam majetku zapsaného podle čísel domů. Jedná se o dům s č. 12.

Po roce 1787 došlo k postavení druhého domu a rozdělení gruntu. První dům měl č. 12a – v roce 1906 přečíslován na č. 12 a stál na stav. parc. č. 53, druhý dům s číslem popisným 12b byl v roce 1906 přečíslován na č. 107 a stál na stav. parc. č. 52. Oba domy byly v centru obce „Dědiny“.

Prvně se budeme věnovat prvnímu domu. V knihovní vložce je uvedeno, že v roce 1806 odkoupil dům č. 12a s částí gruntu Mitrenga Jiří a od něho v roce 1855 Nikodem Jan (1813), ten přenechal v roce 1872 svému synovi Pavlovi (1843) a ten v roce 1902 svému synovi Janovi (1876).

V roce 1912 došlo k rozdělení částí gruntu, který patřil k domu č. 12 již po přečíslování na tři části.

Jednu část gruntu s domem č. 12 odkoupil v roce 1912 Heczko Jan (1883), který následně v roce 1940 přenechal svému synovi Pavlovi (1913) a jeho manželce Heleně (1926) (rozené Borské).

Druhou část odkoupil v roce 1912 Turoň Adam (1877), který v roce 1928 vyčleňuje z parc. č. 1308 stav.

Helena Heczková *1926

Pavel Heczko *1913

parc. č. 219 a staví dům č. 143. V roce 1938 přenechává majetek s domem svému synovi Pavlovi (1912).

Třetí část jen pozemky si ponechává Nikodem Jan (1876).

Nyní se budeme věnovat druhému domu č. 12b po přečíslování č. 107. V knihovní vložce v roce 1854 byla vlastníkem Rabinová Eva (1806) (rozená Pilchová). V roce 1885 polovina majetku je přepsána na dceru Czudkovou Annu (*1864) (rozenou Rabinovou) a jejího manžela Czudka Jana (*1857). V roce 1890 druhá polovina majetku byla přepsána na druhou dceru Marii Pilchovou (*1865) (rozenou Rabinovou) a jejího manžela Pilcha Pavla (*1864). V roce 1897 majetek Pilchových byl přepsán na dceru Czudkovou Annu (*1864) (rozenou Rabinovou) a jejího manžela Czudka Jana (*1857). Manželé Czudkovi tak vlastní celý majetek. V roce 1902 zemřel Czudek Jan (*1857), celý majetek proto nabyla jeho manželka Czudková Anna (*1864) (rozená Rabinová). V roce 1904 se její dcera Zuzanna (*1883) provdala za Walacha Jiřího (*1878) z Tyru a hned v roce 1905 převzali majetek. Walachová Zuzanna (*1883) (rozená Czudková) zemřela v roce 1908 a její část majetku byla přepsána v roce 1908 zpět na Czudkovou Annu (*1864) (rozenou Rabinovou). V roce 1920 majetek Walacha Jiřího byl rovněž přepsán zpět na Czudkovou Annu (*1864) (rozenou Rabinovou) a ta hned v roce 1920 přepisuje celý majetek na svého syna Czudka Pavla (*1892). V roce 1923 Czudek Pavel prodává dům č. 107 se zahradou a parc. č. 697 a 754 Ciasnochovi Františkovi a jeho ženě Zuzanně (*1900) (rozené Bockové). Ostatní majetek si ponechává, hned nato ještě v roce 1923 vyčleňuje z parc. č. 896/1 stav. parc. č. 210, kde staví dům č. 140, který následně v roce 1949 přenechává své dceři Kaletové Anně (*1922) (rozené Czudkové) a jejímu manželovi Kaletovi Karlovi (*1918).

Dům č. 107 se zahradou a parc. č. 697 a 754 jehož vlastníkem je Ciasnocha František a jeho žena Zuzanna (*1900) (rozená Bocková) se v roce 1924 přepisuje na Kowalowskou Marii (*1881) (rozenou Kadlubcovou). V roce 1938 přepisuje Kowalowska Marie (*1881) (rozená Kadlubcová) majetek na ženu svého syna Pavla (*1910) Kowalowskou Evu (*1903) (rozenou Pilchovou) a ta v roce 1948 přepisuje na svou dceru Heczkovou Annu (*1926) (rozenou Pilchovou).

Ten przepisał go w 1872 roku na swego syna Pawła (1843), a ten w 1902 roku na swego – Jana (1876).

W roku 1912 doszło do podziału tej części gruntu, który należał do domu nr 12 już po przenumerowaniu na 3 części.

Jedną część guntu, z domem nr 12, odkupił w 1912 roku Jan Heczko (1883), którą następnie w 1940 roku scedował na swojego syna Pawła (1913) i jego małżonkę Helenę (de domo Borska, 1926).

Drugą część odkupił w 1912 roku Adam Turoň (1877), który w roku 1928 wyodrębnił z parceli nr 1308 parcelę budowlaną nr 219 i zbudował na niej dom o numerze 143. W roku 1938 majątek wraz z domem przekazał swojemu synowi Pawłowi (1912).

Trzecią część – tylko grunty – zostawił sobie Jan Nikodem (1876).

Poświęćmy teraz uwagę drugiemu domowi, nr 12b, po przenumerowaniu – nr 107. W wykazie hipotecznym jako właścicielka figuruje w roku 1854 Ewa Rabin (de domo Pilch, 1806). W 1885 roku połowa majątku zostaje przepisana na córkę Annę Czudek (de domo Rabin, *1864) i jej małżonka Jana Czudka (*1857). Druga połowa majątku została w roku 1890 przepisana na drugą córkę Marię Pilch (de domo Rabin, 1865) i jej małżonka Pawła Pilcha (*1864). W roku 1897 majątek Pilchów został przepisany na córkę Annę Czudek (de domo Rabin, *1864) i jej męża Jana Czudka (*1857); tym samym małżeństwo Czudków zostało właścicielami całego majątku. W 1902 roku zmarł Jan Czudek (*1857) i cały majątek przeszedł na Annę Czudek (de domo Rabin, *1864). Jej córka Zuzanna (*1883) wydała

się w 1904 roku za mąż za Jerzego Wałacha (*1878) z Tyry i już w 1905 roku razem przejęli majątek. Zuzanna Wałach (de domo Czudek, *1883) zmarła w roku 1908 i jej część majątku została na powrót przepisana na Annę Czudek (de domo Rabin, *1864). W roku 1920 również majątek Jerzego Wałacha został na nią z powrotem przepisany, a ta jeszcze w tym samym roku wszystkie swoje dobra scedowała na swego syna Pawła Czudka (*1892). W roku 1923 Paweł Czudek sprzedał dom nr 107 wraz z ogrodem i parcelami nr 697 oraz 754 Franciszkowi Ciasnochowi i jego żonie Zuzannie (de domo Bocek, *1900). Resztę majątku pozostawił sobie, z tym że jeszcze w roku 1923 wyodrębnił z parceli nr 896/1 parcelę budowlaną nr 210, gdzie postawił dom nr 140; w roku 1949 przepisał go na swoją córkę Annę Kaletę (de domo Czudek, *1922) i jej męża Karola Kaletę (*1918).

Dom nr 107 wraz z ogrodem i parcelami nr 697 oraz 754, którego właścicielami byli Franciszek Ciasnocha i jego żona Zuzanna (de domo Bocek, *1900) został w roku 1924 przepisany na Marię Kowalowską (de domo Kadłubiec, 1881), która następnie w 1938 roku przepisała go na żonę swojego syna Pawła (*1910), Ewę Kowalowską (de domo Pilch, *1903); ta z kolei scedowała całość na córkę Annę Heczko (de domo Pilch, *1926).

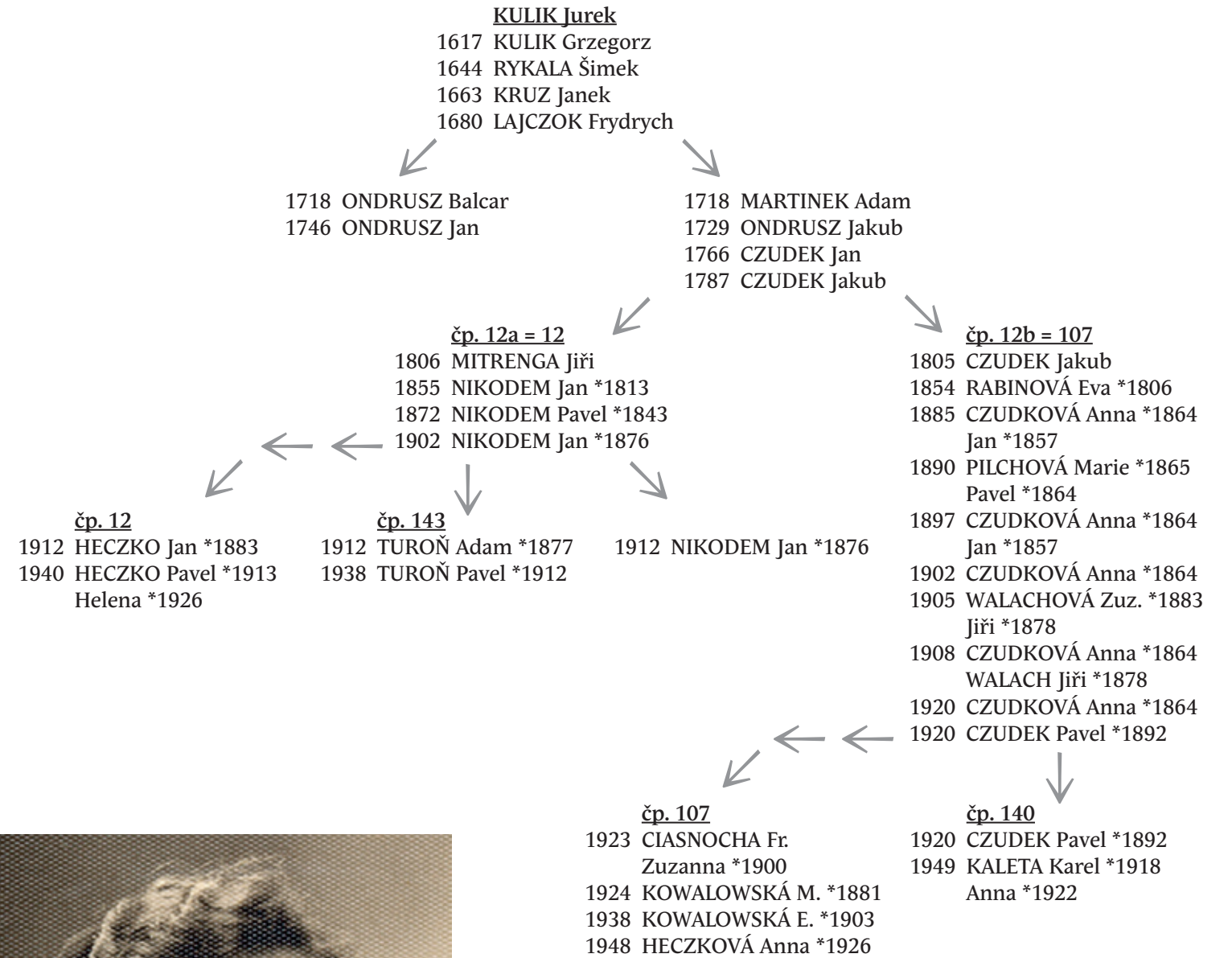
Ewa Kowalowska *1903

Anna Kaleta *1922, Karol Kaleta *1918

Anna Heczková *1926

Kaspar Rykala jest wymieniony jako drugi w kolejności w urbarzu z roku 1577. W księdze gruntowej zapisano, że w roku 1633 od Kaspara Rykaly odkupił ten grunt za 150K Jurek Skupień, który odstąpił go w 1663 roku swoim synom Jurkowi i Szymonowi. W roku 1677 Maciej

Młynek z Bystrzycy (*1655) ożenił się z córką Szymona Skupnia Anną (*1655), a w roku 1720 grunt przejęli ich synowie Jan (*1694) i Jakub (*1695). W roku 1773 od Jana Młynka (*1694) ziemię odkupili jego synowie Szymon (*1745) i Jerzy; w tym samym roku 1773 Jakub Młynek (*1736) nabył drogą kupną grunt od swego ojca Jakuba (*1695). Szymon, Jerzy i Jakub Młynkowie byli wciąż właścicielami domu i gruntu w roku 1787, co potwierdza pierwszy spis majątku przeprowadzony podług numerów domów w tymże roku; chodzi o dom numer 1.

Adam Czudek *1902

Właściciele domu nr 1 postawili do roku 1906 kolejne domy, którym nadano oznaczenia 1a, 1b, 1c, 1d. W 1906 roku nastąpiło ich przenieumerowanie: dom nr 1a otrzymał numer 1 na parceli budowlanej nr 109, dom nr 1b – numer 98 na parceli budowlanej nr 107/1, dom nr 1c – numer 100 na parceli budowlanej nr 107/2, a dom nr 1d – numer 99 na parceli budowlanej nr 106/2. Grunt został również podzielony na 4 części.

Maria Samcová *1877

W 1794 roku Jakub Młynek (*1761) odkupił od swojego ojca Jakuba (*1736) dom o numerze 1a (po przenieumerowaniu w roku 1906 – nr 1) wraz z częścią gruntu, który przekazał w 1822 swojemu synowi Janowi (*1799); ten – według wykazu hipotecznego – w roku 1861 przepisał go z kolei swojemu synowi, również Janowi (*1827). Jan Młynek (*1827), jako że miał 2 córki, które po zamążpójściu odeszły z domu, sprzedał w roku 1890 Adamowi Czudkowi (*1867) majątek wraz z domem, który w 1926 roku przejął jego syn, także Adam (*1902); ten w roku 1928 podzielił się majątkiem, oddając równo jego połowę swojej żonie Janie (de domo Michałek, *). Adam Czudek (*1902) zmarł w roku 1954 i w 1956 roku jego część przypadła córce Wandzie Michałek (de domo Czudek, *1930)

Adam Samiec *1873

W 1802 roku Jan Młynek (*1782) odkupił od swojego ojca Szymona dom o numerze 1b (po przenieumerowaniu w roku 1906 – nr 98) wraz z częścią gruntu, który przekazał w 1836 swojemu synowi Pawłowi (*1805); ten – według wykazu hipotecznego – w roku 1859 przepisał go z kolei swojemu synowi, również Pawłowi (*1834). W roku 1899 Adam Samiec (*1873) z Nawsia ożenił się z córką Pawła Młynka

Wanda Michalková *1902

(*1834), Marią (*1877), i w 1903 przejął grunt. Adam Samiec (*1873) zmarł w roku 1917, a grunt odziedziczyła jego żona Maria (de domo Młynek, *1877). W roku 1922 majątek rozdzielono pomiędzy 8 dzieci. W 1928 roku jako właściciele całego majątku z domem nr 98 byli zapisani syn Paweł Samiec (*1902) z żoną Ewą (de domo Turoń, *1908).

W 1794 roku Jerzy Młynek (1776) odkupił od swojego ojca Jakuba (*1736) dom o numerze 1c (po przenieumerowaniu w roku 1906 – nr 100) wraz z częścią gruntu, który przekazał w 1836 swojemu synowi Pawłowi (*1808); ten – według wykazu hipotecznego – w roku 1857 sprzedał go z kolei swojemu synowi, również Pawłowi (*1834). W 1902 roku ziemię wraz z domem przejął jego syn Jan (*1876), który w Gródku sprawował urząd wójta w latach 1908-1920, 1924-1932 oraz 1937-1939. W 1947 roku jako właściciele całego majątku wraz z domem byli zapisani syn Gustaw Młynek (*1915) z żoną Zuzanną (de domo Pyszko, *1925).

Została nam ostatnia część gruntu z domem nr 1d (po przenieumerowaniu – nr 99), którego właścicielem był Jerzy Młynek; ten jednak miał 8 córek. Niezwykle trudno jest dokładnie ustalić jak zmieniali się właściciele, nie mniej jednak z wykazu hipotecznego wiemy, że w 1854 Jan Pilch (*1831) z Gródka ożenił się z Anną Czudek (*1835) z Gródka i odkupili dom nr 99 wraz z częścią gruntu; ten w 1876 roku przejął ich syn Jan (*1856), a następnie w 1881 roku przekazał swojej żonie Katarzynie (de domo Dorda, *1858). W 1907 roku majątek przepisano na syna Jana (*1883); ten w 1964 roku przeszedł na jego syna Rudolfa (*1932) i jego żonę Zuzannę (de domo Heczko, *1938).

Chciałbym jeszcze wspomnieć o domu nr 43 wybudowanym na tym gruncie na parceli budowlanej nr 45, z niewielkim skrawkiem ziemi i młynem wodnym postawionym obok. W 1698 roku Jerzy Turoń odkupił ten dom razem z młynem od Jakuba Urbańca i jeszcze w tym samym roku nabył kawałek pola od Macieja Skupnia i Macieja Młynka. Schedę po nim przejął w 1731 roku jego syn Jan (*1710), po nim z kolei – jego syn, Paweł (*1748), na którego syna, Jana (*1777), przeszedł majątek w 1813 roku, a który w końcu przekazał go również swojemu synowi Pawłowi (*1819). W 1852 roku właścicielką została Zuzanna Noga, a w 1890 roku – Maria Rychlik (*1867), która wyszła za mąż za Aloisa Chmiela (*1861). Około roku 1940 dom i młyn zostały zburzone.

Druhé jméno zapsané v Urbáři z roku 1577 bylo jméno Rykala Kaspar. Ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že v roce 1633 zakoupil grunt od Rykaly Kaspara Skupien Jurek za 150K. Ten v roce 1663 přenechal svým synům Jurkovi a Šimonovi. V roce 1677 se oženil Mlynek Matěj (*1655) z Bystřice s dcerou Skupnia Šimona Annou (*1655) a v roce 1720 převzali grunt jejich synové Jan (*1694) a Jakub (*1695). V roce 1773 odkoupili grunt od Mlynka Jana (*1694) synové Šimon (*1745) a Jiří, taktéž v roce 1773 odkoupil Mlynek Jakub (*1736) grunt od otce svého Jakuba (*1695). Mlynek Šimon, Jiří a Jakub byli majiteli domu, gruntu i v roce 1787, což nám potvrzuje první záznam majetku zapsaného podle čísel domů. Jedná se o dům č. 1.

Ewa Samiecová *1908

Paweł Samiec *1902

Mlynek Jan *1876

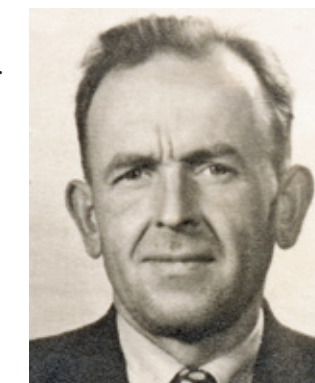
Majitelé domu s č. 1 postavili do roku 1906 další domy, jež byly označeny jako 1a, 1b, 1c, 1d. Tyto domy byly v roce 1906 přečíslovány na: dům č. 1a na č. 1 na stav. parc. č. 109, dům č. 1b na č. 98 na stav. parc. č. 107/1, dům č. 1c na č. 100 na stav. parc. č. 107/2 a dům č. 1d na č. 99 na stav. parc. č. 106/2 a grunt byl rovněž rozdělen na 4 části.

V roce 1794 odkoupil Mlynek Jakub (*1761) od otce svého Jakuba (*1736) dům č. 1a po přečíslování v roce 1906 na č. 1 a část gruntu, který přenechal v roce 1822 svému synovi Janovi (*1799) a ten přenechal podle záznamu v knihovni vložce v roce 1861 svému synovi rovněž Janovi (*1827). Mlynek Jan (*1827) měl 2 dcery, které se provdaly a odešly z domu, proto majetek s domem v roce 1890 prodal Czudkovi Adamovi (*1867), který v roce 1926 přenechal svému synovi rovněž Adamovi (*1902) a ten v roce 1928 přepsal ideální polovinu na svou manželku Janu (*) (rozenou Michalkovou). Czudek Adam (*1902) zemřel v roce 1954 a tak v roce 1956 byla přepsaná jeho část na dceru Michalkovou Vandu (*1930) (rozenou Czudkovou).

V roce 1802 odkoupil Mlynek Jan (*1782) od otce svého Šimona dům č. 1b po přečíslování v roce 1906 na č. 98 a část gruntu, který přenechal v roce 1836 svému synovi Pavlovi (*1805) a ten podle záznamu v knihovni vložce odkoupil v roce 1859 jeho syn rovněž Pavel (*1834). V roce 1899 se oženil Samiec Adam (*1873) z Návsi s dcerou Mlynka Pavla (*1834) Marií (*1877) a v roce 1903 převzal grunt. V roce 1917 Samiec Adam (*1873) zemřel a grunt převzala jeho žena Marie (*1877) (rozena Mlynková). V roce 1922 majetek byl rozdělen na 8 dětí. V roce 1928 vlastníkem celého majetku s domem č. 98 byl zapsán syn

Samiec Pavel (*1902) s ženou Evou (*1908) (rozenou Turoniovou).

V roce 1794 odkoupil Mlynek Jiří (1776) od otce svého Jakuba (*1736) dům č. 1c po přečíslování v roce 1906 na č. 100 a část gruntu, který přenechal

G. Mlynek *1915

Z. Mlynková *1925

v roce 1836 svému synovi Pavlovi (*1808) a ten podle záznamu v knihovni vložce odkoupil v roce 1857 jeho syn rovněž Pavel (*1834). V roce 1902 převzal grunt a dům jeho syn Jan (*1876), který byl fojtem v Hrádku v letech 1908 až 1920 pak 1924 až 1932 a ještě 1937 až 1939. V roce 1947 vlastníkem celého majetku s domem č. 100 byl zapsán syn Mlynek Gustav (*1915) s ženou Zuzannou (*1925) (rozenou Pyszkovou).

Zůstala nám poslední část gruntu s domem č. 1d po přečíslování č. 99 jehož vlastníkem byl Mlynek Jiří, ten však měl 8 dcer. Nelze dohledat jak se měnili vlastníci, ale v knihovni vložce zjistíme, že v roce 1854 se oženil Pilch Jan (*1831) z Hrádku s Czudkovou Annou (*1835) z Hrádku a odkoupili dům č. 99 i část gruntu, který v roce 1876 převzal jejich syn Jan (*1856) a ten v roce 1881 přenechal majetek své ženě Kateřině (*1858) (rozené Dordové). V roce 1907 převzal majetek syn Jan (*1883) a po něm v roce 1964 společně syn Rudolf (*1932) a jeho žena Zuzanna (*1938) (rozená Heczková).

Nyní bych se chtěl zmínit o domu č. 43, který byl postaven na tomto gruntu na stav. parc. č. 45, ale s malým kouskem půdy a vedle domu byl vodní mlýn. V roce 1698 Turoň Jiří odkoupil tento dům i s mlýnem od Urbanca Jakuba a hned v témže roce kousek pole od Skupnia Matěje a Mlynka Matěje, jež v roce 1731 převzal jeho syn Jan (*1710), po něm rovněž jeho syn Pavel (*1748), dále v roce 1813 jeho syn Jan (*1777) po něm jeho syn Pavel (*1819). V roce 1852 převzala majetek Nogová Zuzanna a v roce 1890 Rychliková Marie (*1867), která se provdala za Chmiela Aloise (*1861) a někdy kolem roku 1940 byl dům i mlýn zbourán.

Kolejną osobą wymienioną w urbarzu z 1577 roku był Czutkùv Jurek. Według zapisów księgi gruntowej od Jurka Czutka nabył ten grunt Jurek Haża (Stary Jura Wojewoda – dyrektor) dnia 15. 2. 1621 roku za 100 K. W roku 1657 odkupił go Jan Haża, a od niego z kolei w 1663 roku – Kowala Paweł. W 1669 roku nowymi nabywcami tej ziemi zostali Jurek Czudek i Jan Janeczek.

Pilch Adam *1896

W roku 1682 Jerzy Rabi odkupił od Jerzego Czudka chałupę o numerze 14 na parceli budowlanej nr 47 na „Dziedzinie” w centrum gminy, a do tego jeszcze kawałek ziemi, by w 1713 roku odsprzedać to wszystko swoim synom, konkretnie Maciejowi kawałek ziemi, a Janowi – chałupę nr 14. Ten w 1752 przekazał ją swemu synowi, także Janowi, który w 1776 roku przepisał dom swojemu z kolei synowi, Jerzemu. W zapisach z roku 1787 właśnie on figuruje jako właściciel. Status własnościowy – obecnie dość niejasny – zmienia się wg wykazu hipotecznego w 1859, kiedy to Paweł Rabi (* 1808) przenosi własność majątkową na swoje dwie córki: Annę (*1843) i Marię (*1839); ta druga w roku 1858 wyszła za mąż za Jerzego Hudzieczka (*1843) z Karpętnej. Córka Marii (*1839), Maria Pilch (de domo Hudzieczek, *1854), przejęła majątek swej matki i jej siostry Anny (*1843) w roku 1891. W 1901 roku zmarł mąż Marii, Paweł Pilch (*1854). Maria w 1879 roku wychodzi za mąż za Pawła Ondrusza (*1856). W 1921 roku Maria Ondrusz (de domo Hudzieczek, *1865) przekazuje majątek swojemu synowi Adamowi Pilchowi (*1896), który należał do ochotniczej straży pożarnej w naszej gminie. W roku 1954 Adam Pilch (*1896) przekazuje swój majątek synowi Janowi (*1922) i córce Annie (*1924), wydanej za Józefa Gorzolkę (*1919).

Pilch Jan *1922

Gorzolková A. *1924

W 1685 roku Jerzy Kapsia (starszy) odkupił od Jerzego Czudka pozostałą należącą do niego część gruntu, którą z kolei – wraz z domem nr 10. na parceli budowlanej nr 66/1 na „Dziedzinie” w centrum gminy – w 1690 roku Jerzy Kapsia (młodszy) odkupił od swojej matki. W roku 1719 syn Jerzy nabył część majątku, a drugą część z domem nr 10 odkupił Jerzy Faryzol. W 1747 część z domem nr 10 odkupił Jakub Laszka, który ożenił się z córką Jerzego Faryzola, Marią. W roku 1775 Paweł Miech (*) z Wędryni ożenił się z córką Jakuba Laszki, Marią (*1751) i w roku 1783 stał się właścicielem. Córka Pawła Miecha, Maria (*1776) wyszła za mąż za Pawła Dronga (*1771) z Mostów koło Jabłonkowa, na któ-

rego w 1802 roku przeszło prawo własności majątku, i który w 1842 roku nabył dodatkowo dom nr 112. W 1876 roku grunt wraz z domem nr 10 zakupił Jan Sikora (*1849) z Nawsia. Razem z małżonką Zuzanną Heczko (*1857) mieli dwie córki, Zuzannę (*1876) i Annę (*1881). Zuzannę w 1897 roku wziął sobie za żonę Paweł Sztefek (*1869) i zamieszkali pod nr 111. W 1881 Jan Sikora (*1849) zmarł i jedynym właścicielem została ustanowiona w 1883 roku jego żona Zuzanna (*1857), która jednak w 1882 wyszła za mąż za Pawła Sikorę (*1858) z Mostów koło Jabłonkowa i wyprowadziła się. Grunt z domem odkupił w roku 1885 Jan Dorda (*1853). Kiedy po raz drugi się ożenił w 1893 roku z Marią Nikodem (*1874), przekazał jej w 1898 roku cały majątek. W 1902 roku Jan Dorda (*1853) i Maria Dorda (de domo Nikodem, *1874) byli współwłaścicielami majątku, a kiedy Jan Dorda (*1853) w 1922 roku zmarł, jego część odziedziczył jego syn Jakub (*1897). W 1939 roku majątek przejęli Jan Heczko (*1902) i jego żona Maria (de domo Dorda, *1912), którzy następnie rozdzielili go w 1949 roku pomiędzy

Heczková Marie *1936, Heczko Jan *1932

Další jméno zapsané v Urbáři z roku 1577 bylo jméno Čutkùv Jurek. Ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že 15. 2. 1621 zakoupil grunt od Čutka Jurka – Haža Jurek (Stary Jura Wojewoda – dyrektor) za 100 K. V roce 1657 koupil grunt Haža Jan a od něj v roce 1663 tento grunt odkoupil Kovala Pavel. V roce 1669 odkoupili tento grunt Czudek Jurek a Janeczek Jan.

Heczko Jan *1902

Heczková Marie *1912

V roce 1682 odkoupil Rabi Jiří od Czudka Jiřího chalupu s č. 14 na stav. parc. č. 47 v centru obce „Dědiny“ a kousek země k té chalupě následně v roce 1713 odprodal Rabi Jiří majetek svým synům a to: Matějovi kousek země a Janovi chalupu č. 14. V roce 1752 přenechal Rabi Jan chalupu č. 14 svému synovi Janovi a ten v roce 1776 svému synovi Jiřímu. V záznamech z roku 1787 je uveden majitel domu č. 14 Rabi Jiří. Nyní vlastnictví je nejasné, ale v knihovní vložce je uveden rok 1859, kdy Rabi Pavel (*1808) přenechává vlastnictví svým dvěma dcerám: Anně (*1843) a Marii (*1839) provdanou v roce 1858 za Hudzieczka Jiřího (*1836) z Karpentné. V roce 1891 převzala majetek své matky Marie (*1839) i její sestry Anny (*1843) Pilchová Marie (*1865) (rozená Hudzieczková). V roce 1901 zemřel manžel Marie Pilch Pevl (*1854). V roce 1879 se Marie provdává za Ondrusza Pavla (*1856). V roce 1921 Ondruszová Marie (*1865) (rozená Hudzieczková) odevzdává majetek svému synovi Pilchovi Adamovi (*1896), který byl rovněž dobrovolným hasičem v naší obci. V roce 1954 přenechává Pilch Adam (*1896) svůj majetek svému synovi Janovi (*1922) a své dceři Anně (*1924) provdané za Gorzolkou Josefa (*1919).

Heczko Jiří *1903

„Dědiny“. V roce 1719 koupil syn Jiří část majetku, druhou část s domem č. 10 odkoupil Faryzol Jiří. V roce 1747 odkoupil část majetku s domem č. 10 Laszka Jakub, který se oženil s dcerou Faryzola Jiřího – Marií. V roce 1775 Miech Pavel (*) z Vědryně se oženil s dcerou Laszka Jakuba – Marií (*1751) a v roce 1783 se stává vlastníkem Miech Pavel (*). V roce 1792 Drong Pavel (*1771) z Mostu u Jabl. se oženil s dcerou Miecha Pavla – Marií (*1776) a v roce 1802 se

Heczková M. *1906

stává vlastníkem Drong Pavel (*1771), ten ale v roce 1842 zakoupil dům č. 112. V roce 1876 zakoupil grunt s domem č. 10 Sikora Jan (*1849) z Návsi. S manželkou Heczkovou Zuzannou (*1857) měli dvě dcery Zuzannu (*1876) a Annu (*1881). Zuzannu si vzal za ženu v roce 1897 Sztefek Pavel (*1869) a žili na č. 111. V roce 1881 zemřel Sikora Jan (*1849), tímto se stala v roce 1883 vlastníkem jeho žena Zuzanna (*1857), která se v roce 1882 vdala za Sikoru Pavla (*1858) z Mostu u Jabl. a odstěhovala se. Grunt s domem odkoupil v roce 1885 Dorda Jan (*1853). Když se podruhé oženil v roce 1893 s Nikodemovou Marií (*1874), předal ji v roce 1898 celý majetek. V roce 1902 byl majetek ve společném vlastnictví manželů Dordy Jana (*1853) a Dordové Marie (*1874) (rozené Nikodemové). Dorda Jan (*1853) zemřel v roce 1922, jeho podíl převzal v roce 1924 jeho syn Jakub (*1897). V roce 1939 převzali majetek manželé Heczko Jan (*1902) a jeho žena Marie (*1912) (rozená Dordová). Tito rozdělili v roce 1949 majetek mezi své nezletilé děti Heczka Jana (*1932) a Heczkovou Marii (*1936).

V roce 1705 odkoupil Janeczek Martin od Janeczka Jana grunt s chalupou č. 25 na stav. parc. č. 79 a hned v roce 1709 odprodává majetek svému bratrovi Andrzejovi. Janeczek Andrzej rozdělil grunt na 2 části.

Jednu část v roce 1715 odkoupil Heczko Adam, druhou část v roce 1752 Janeczek Adam (*1720).

Heczko Adam odprodal svůj podíl v roce 1720 Mlynkovi Pavlovi a ten hned v roce 1721 Baginskemu Janovi a ten v roce 1765 odprodal svůj podíl synovi Janovi. V roce 1772 dcera Baginského Jana – Marie se provdala za Kluzu Jiřího (*1748) a ten v roce 1788 odkoupil grunt od svého tchána. Toto nám potvrzuje záznam o seznamu pozemků z roku 1787, kdy vlastnil společně s Janečkem Jiřím (*1742), který odkoupil v roce 1779 od Janeczka Adama (*1720). Společně postavili ještě dva domy. Dům č. 25a přechýslovaný v roce 1906 na 91 na stav. parc. č. 80 a dům č. 25b přechýslovaný na 92 na stav. parc. č. 81. Stali se tedy společnými majiteli třech domů a grunt se dělí rovněž na tři části.

V roce 1800 odkoupil jednu část gruntu od svého otce Janeczka Jiřího (*1742) jeho syn Jan (*1765) a ten následně v roce 1824 odprodal svůj majetek i s domem č. 25a po přechýslování č. 91 svému synovi Janovi (*1803), ten v roce 1853 svému synovi rovněž Janovi (*1831). V roce 1898 převzal majetek jeho syn Adam (*1864) a v roce 1930 jeho syn Jan (*1904).

V roce 1806 koupil druhou část gruntu od svého otce Kluzy Jiřího (*1748) jeho syn Jan (*1778) a ten následně odprodal

swoimi nieletnimi dziećmi – Janem Heczko (*1932) i Marią Heczko (*1936).

W 1705 roku Martin Janeczek odkupił od Jana Janeczka grunt z chałupą nr 25 na parceli budowlanej nr 79, a już w 1709 roku odsprzedał majątek swemu bratu Andrzejowi. Andrzej Janeczek podzielił grunt na dwie części; jedną z nich kupił Adam Heczko w 1715 roku, drugą – Adam Janeczek (*1720) w 1752.

Szkandera Josef *1932 – Emilie *1934

Rodzina Janeczková:
Jan *1894 jeho žena Anna *1900 a syn Karel *1921
—
Rodzina Janeczków:
Jan *1894 żona Anna *1900 syn Karel *1921

Dům čp. 10 – Dom nr 10

na parceli budowlanej nr 81 – i w ten sposób zostali współwłaścicielami trzech domów (grunt podzielono również na trzy części).

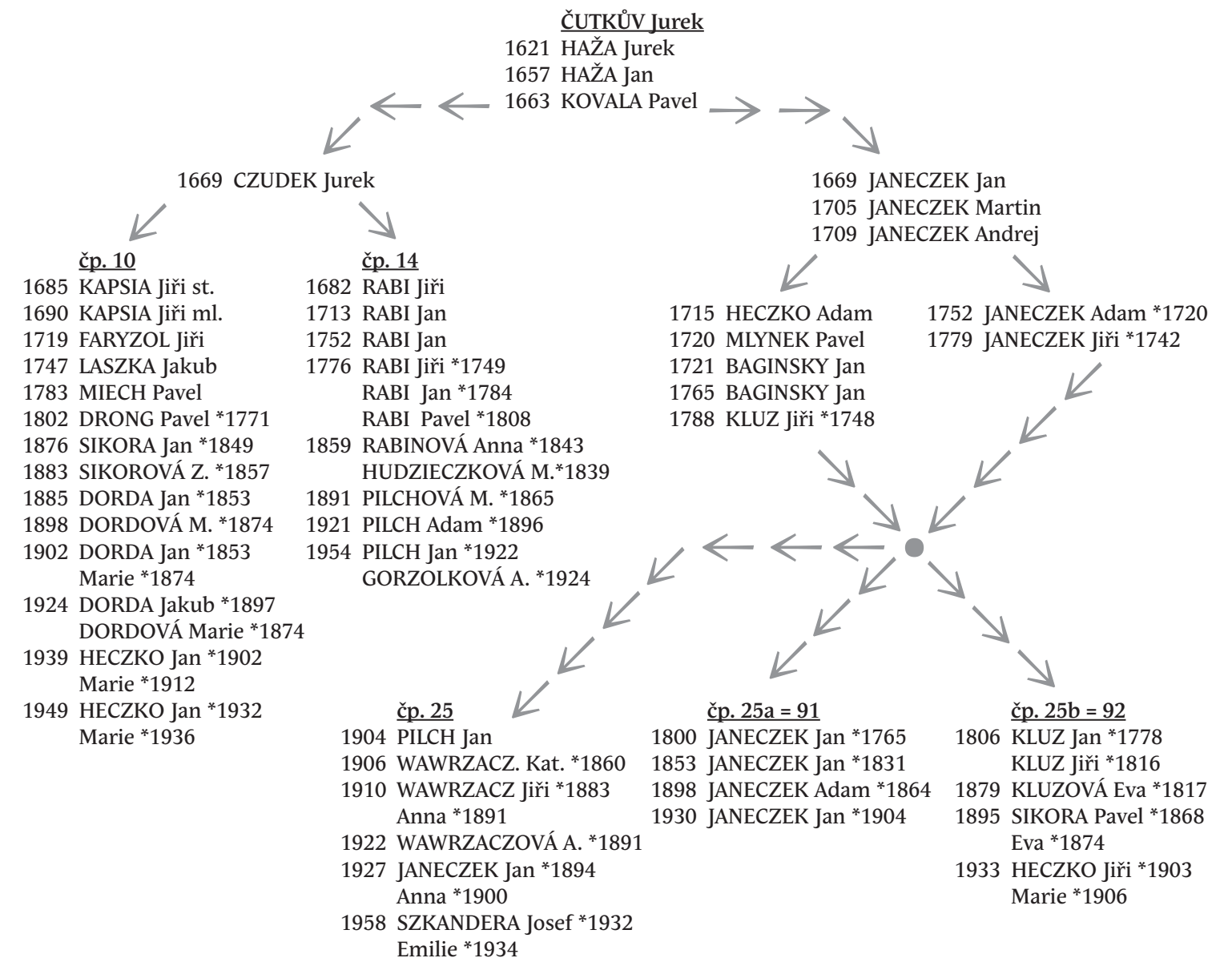
W 1800 roku jedną część gruntu odkupił od Jerzego Janeczka (*1742) jego syn Jan (*1765), by następnie w 1824 roku odsprzedać majątek łącznie z domem nr 25a (po przenumerowaniu nr 91) swemu synowi Janowi (*1803), który przekazał go swojemu z kolei synowi, również Janowi (*1831) w 1853 roku. Syn Jana, Adam, przejął majątek roku 1898, po czym przekazał go w 1930 roku swojemu synowi Janowi (*1904).

Drugą część odkupił od Jerzego Kluzza (*1748) w 1806 roku jego syn Jan (*1778), by następnie odsprzedać – wraz z domem nr 25b (po przenumerowaniu nr 92) – swojemu synowi, Jerzemu (*1816). Cały majątek przejęła w 1879 roku jego żona Ewa (de domo Czudek, *1817). W 1894 roku ich wnuczka, Ewa Kluz (*1874) wyszła za mąż za Pawła Sikorę (*1868) z Łomnej i w roku 1895 wspólnie przejęli majątek. Po śmierci Pawła Sikory (*1868) Ewa Kluz (*1874) wyszła ponownie w 1905 roku za mąż za Jerzego Raszke (*1877) z Wędryni i w ten sposób zostali współwłaścicielami części gruntu i domu nr 25b (po przenumerowaniu nr 92). W 1927 roku połowę majątku po Ewie Raszce (de domo Kluz, *1874) przejęli Jerzy (*1903) i jego żona Maria (de domo Juroszek, *1906) Heczkanie; w 1933 roku przejęli również drugą część po Jerzym Raszce (*1877). W 1936 roku z parceli nr 1039 wyodrębniono parcelę budowlaną nr 254 pod nowy dom nr 177.

W 1904 roku Jan Pilch odkupił trzecią część gruntu wraz z domem nr 25, który w 1906 odsprzedał Katarzynie Wawrzacz (de domo Jurosz, *1860), a ta w 1910 roku przekazała majątek swojemu synowi Jerzemu (*1883) i jego małżonce Annie (de domo Gruszka, *1891). W 1920 roku Jerzy Wawrzacz (*1883) zmarł i cały majątek przejęła jego żona Anna (de domo Gruszka, *1891). W roku 1927 współwłaścicielami majątku zostali Jan Janeczek (*1894) oraz jego żona Anna (de domo Gryga, *1900). W roku 1958 przekazali ten majątek z domem nr 25 swojej córce Emilii (*1934) i jej mężowi Józefowi Szkanderze (1932).

svůj majetek i s domem č. 25b po přečíslování č. 92 svému synovi Jiřimu (*1816). V roce 1879 převzala celý majetek jeho žena Eva (*1817) (rozená Czudková). V roce 1894 jejich vnučka Kluzová Eva (*1874) si vzala za manžela Sikoru Pavla (*1868) z Lomné a v roce 1895 společně převzali majetek. Sikora Pavel (*1868) zemřel, proto Kluzová Eva (*1874) se v roce 1905 provdala podruhé za Raszku Jiřího (*1877) z Vendryně, tímto se stali spoluvlastníky části gruntu a domu č. 25b po přečíslování č. 92. V roce 1927 polovinu majetku po Raszkové Evě (*1874) (rozené Kluzové) převzali manželé Heczko Jiří (*1903) a Marie (*1906) (rozená Juroszková). V roce 1933 převzali manželé Heczkové i druhou část majetku po Raszkovi Jiřim (*1877). V roce 1936 se z parc. č. 1039 vyčleňuje stav. parc. č. 254 pod nový dům č. 177.

V roce 1904 odkoupil třetí část gruntu Pilch Jan i s domem č. 25, který hned v roce 1906 odprodal Wawrzaczové Kateřině (*1860) (rozené Juroszové) a ta v roce 1910 přenechala majetek svému synovi Jiřimu (*1883) a jeho manželce Anně (*1891) (rozené Gruszkové). V roce 1920 Wawrzacz Jiří (*1883) zemřel, proto celý majetek převzala v roce 1922 jeho žena Anna (*1891) (rozená Gruszková). V roce 1927 se stali spoluvlastníky majetku manžele Janeczek Jan (*1894) a jeho žena Anna (*1900) (rozená Grygová). V roce 1958 přenechali tento majetek s domem č. 25 své dceři Emilii (*1934) a jejímu manželovi Szkanderovi Josefovi (*1932).

Grunt Marcina Czudka dom nr 8, 9, 17, 24, 36, 41, 42, 66, 75, 90, 93, 95, 103, 112, 113

Jako następny w urbarzu z 1577 roku wymieniony jest Marcin Czudek. W księdze gruntowej zapisano, że w 1623 roku od Marcina Czudka zakupił grunt Błażej Samiec za 160 K, który następnie podzielił grunt na dwie części – jedną sprzedał w 1627 swojemu synowi Michałowi, a w 1644 roku drugą – drugiemu synowi Jerzemu, który – według urbarza z 1577 roku – był pierwszym wójtem w Gródku.

Turoň Pavel *1889

Jerzy Samiec odsprzedał w 1657 roku swoją część Pawłowi Kowalowi, a ten – w roku 1663 – Janowi Pawlikowi. W 1685 roku grunt odkupił Michał Szpok (*1660) i podzielił go na dwie części. Jedną odkupił w roku 1718 Szymon Kluz, a drugą – również w 1718 roku – Jerzy Motyka, który w 1706 roku ożenił się z córką Michała Szpoka, Anną, a w roku 1722 odkupił część gruntu należącą pierwotnie do Grzegorza Nowaka.

Szymon Kluz w 1748 roku rozdzielił swoją część z dwoma domami pomiędzy dwóch synów, Jerzego i Jakuba.

Jerzy Kluz w roku 1782 odsprzedał swoją część z domem nr 24a (po przenie numerowaniu nr 24) na parceli budowlanej nr 87 swojemu synowi Pawłowi (*1750).

Turoň Pavel *1926

Po jego śmierci w 1787 roku małżonka Pawła, Maria (de domo Cieślár, *1760) wyszła w 1788 roku powtórnie za mąż za Jerzego Stonawskiego (*1761), który w tym samym 1788 roku przejął majątek. W 1833 roku przeszedł na własność jego syna Jakuba (*1799), który przekazał go następnie w 1853 roku swojemu synowi Pawłowi (*1832). W 1884 roku córka Pawła, Maria (*1865), wyszła za mąż za Andrzeja Sikorę (*1889) z Nawsia, po czym w 1891 roku już wspólnie przejęli majątek. Ich z kolei córka, Zuzanna (*1896), wzięła ślub z Pawłem Turoniem (*1889) z Gródka i w 1920 roku stali się jedynymi współwłaścicielami. Zuzanna Turoň (de domo Sikora, *1896) umarła w 1925 roku, więc od 1927 roku wszystko należało do Pawła Turonia (*1889). W 1956 roku majątek wraz z domem nr 24 na parceli budowlanej nr 87 przejęli jego syn Paweł (*1926) z żoną Ewą (de domo Wálek, *1930).

Turoňová Eva *1930

Jakub Kluz w 1783 roku odsprzedał swoją część z domem nr 24b (po przenie numerowaniu nr 90) na parceli budowlanej nr 88/1 swojemu synowi Pawłowi (*1751), a ten – swojemu synowi Adamowi (*1786). W 1852 roku jego córka Elizabet (*1828) wyszła za mąż za Jerzego Janeczka (*1831) z Gródka i ten przejął grunt. W 1879 roku ich córka Maria (*1854) poślubiła Pawła Dronga (*1856) z Gródka i ten

w tym samym roku objął ziemię w posiadanie, którą z kolei w 1906 roku przejęła jego córka Maria (*1883) wraz z małżonkiem Pawłem Sikorą (*1882) z Łomnej. W 1947 roku majątek razem z domem nr 90 na parceli budowlanej nr 88/1 przejęli wspólnie Paweł Sikora (*1912) z żoną Jadwigą (de domo Słowiozcek, *1913) oraz Jan Szotkowski (*1922) z żoną Heleną (de domo Sikora, *1923).

Sikora Pavel *1882

Gdzieś w roku 1870 właściciel domu 24a Paweł Stonawski (*1832) z właścicielem domu 24b Pawłem Drongiem (*1856) zbudowali dwa domy, jeden o numerze 24c (po przenie numerowaniu nr 93) na parceli budowlanej nr 82, a drugi

o numerze 24d (po przenie numerowaniu nr 75) na parceli budowlanej nr 84.

W 1883 roku dom 24c (po przenie numerowaniu nr 93) na parceli budowlanej nr 82 wraz z kawałkiem ziemi przejął Paweł Kluz. W 1885 majątek przeszedł na Jana Samca (*1857), a gdy ten umarł w 1918 roku, przejęła go w 1919 roku jego żona Zuzanna (de domo Stonawska, *1859). W 1925 roku dom nr 93 na parceli budowlanej nr 82 z kawałkiem ziemi otrzymała jej córka Helena (*1902), która w 1921 roku wyszła za mąż za Pawła Sztefka (*1898) z Gródka.

W roku 1883 dom nr 24d (po przenie numerowaniu nr 75) na parceli budowlanej nr 84 z kawałkiem pola przejął Paweł Wawrzacz (*1858). Jego córka Anna (*1887) w roku 1908 wyszła za mąż za Jana Tonowskiego (*1882) z Bystrzycy i w roku 1912 przejęła majątek. W 1915 roku Jan Tonowski (*1882) umiera w Ameryce, a Anna w 1916 bierze ślub powtórnie z Janem Hawliczkim (*1890) z Nawsia. W roku 1956 przekazuje dom nr 75 na parceli budowlanej nr 84 z kawałkiem pola swojemu synowi z drugiego małżeństwa Pawłowi (*1918) oraz jego małżonce Annie (de domo Sikora, *1924).

Jerzy Motyka w 1747 roku podzielił swoją działkę na trzy części i każdą odstąpił jednemu ze swych zięciów: Jerzemu Czudkowi, inaczej Martynkowi, który się ożenił w 1746 roku z córką Zofią, Pawła Goli, który się ożenił w 1739 roku z córką Marią i brata Jerzego Czudka, inaczej Jana Martynka, który pojął w 1743 roku za żonę córkę Ewę. Jan Czudek będzie opisany przy gruncie Grzegorza Nowaka.

Jerzy Czudek, inaczej Martynek, swoją część gruntu z domem nr 9, który w tym czasie stał w centrum wsi na parceli budowlanej nr 65 odsprzedał w 1781 roku

Grunt Czudka Martina dům č. 8, 9, 17, 24, 36, 41, 42, 66, 75, 90, 93, 95, 103, 112, 113

Další jméno zapsané v urbáři z roku 1577 bylo jméno Czudek Martin. Ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že v roce 1623 zakoupil grunt od Czudka Martina – Samiec Błażej za 160 K. Samiec Błażej rozdziлил grunt na dvě části. Jednu část odprodal v roce 1627

Sikorová Hedvika *1913, Sikora Pavel *1912

Szotkowski Jan *1922

Szotkowská H. *1923

svému synovi Michalovi a druhou část odprodal v roce 1644 druhému synovi Jiříkovi, který byl prvním fojtem v Hrádku jak můžeme přečíst v urbáři z roku 1577.

Samiec Jiří odprodal svou část v roce 1657 Kovalovi Pavlovi a ten v roce 1663 Pavlikovi Janovi. V roce 1685 odkoupil grunt Špok Michal (*1660) a ten rozdziлил grunt na dvě části. Jednu část odkoupil v roce 1718 Kluz Šimon a druhou část rovněž v roce 1718 odkoupil Motyka Jiří, který si vzal v roce 1706 za ženu dceru Spoka Michala Annu a ještě v roce 1722 odkoupil část gruntu patřícího původně Novakovi Gřegořovi.

Kluz Šimon v roce 1748 rozdziлил svůj podíl gruntu se dvěma domy mezi dva syny Jiřího a Jakuba na dvě části i s domy.

Hawliczková Anna *1887

Kluz Jiří v roce 1782 odprodal svůj podíl i s domem č. 24a po přečíslování č. 24 na stav. parc. č. 87 svému synovi Pavlovi (*1750). Ten v roce 1787 zemřel a jeho žena Marie (*1760) (rozená Cieslarová) se v roce 1788 provdala podruhé za Stonawského Jiřího (*1761) a tak v roce 1788 převzal majetek Stonawský Jiří (*1761) ten v roce 1833 přenechal svému synovi Jakubovi (*1799) a ten následně v roce 1853 rovněž svému synovi Pavlovi (*1832). V roce 1884 se jeho dcera Marie (*1865) provdala za Sikoru Andrzeje (*1860) z Návsi a tak v roce 1891 společně převzali majetek. V roce 1918 jejich

dcera Zuzanna (*1896) se provdala za Turoně Pavla (*1889) z Hrádku a tak v roce 1920 společně převzali majetek. V roce 1925 zemřela Turoňová Zuzanna (*1896) (rozená Sikorová) a tak celý majetek převzal v roce 1927 Turoň Pavel (*1889). V roce 1956 přebírá majetek i s domem č. 24 na stav. parc. č. 87 jeho syn Pavel (*1926) společně se svou ženou Evou (*1930) (rozenou Wálkovou).

Kluz Jakub v roce 1783 odprodal svůj podíl i s domem č. 24b po přečíslování č. 90 na stav. parc. č. 88/1 svému synovi Pavlovi (*1751) a ten následně svému synovi Adamovi (*1786). V roce 1852 se jeho dcera Elizabet

(*1828) provdala za Janeczka Jiřího (*1831) z Hrádku a ten převzal grunt. V roce 1879 se provdala jejich dcera Marie (*1854) za Dronga Pavla (*1856) z Hrádku a ten v témž roce převzal grunt, který v roce 1906 převzala jeho dcera Marie (*1883) společně se svým manželem Sikorou Pavlem (*1882) z Lomné. V roce 1947 převzali společně majetek i s domem č. 90 na stav. parc. č. 88/1 manžele: Sikora Pavel (*1912) jeho žena Hedvika (*1913) (rozená Słowiozcková) a Szotkowski Jan (*1922) jeho žena Helena (*1923) (rozená Sikorová).

Někdy v roce 1870 majitel domu 24a Stonawski Pavel (*1832) a domu 24b Drong Pavel (*1856) postavili dva domy. Jeden dům č. 24c po přečíslování č. 93 na stav. parc. č. 82 a druhý dům č. 24d po přečíslování č. 75 na stav. parc. č. 84.

V roce 1883 dům č. 24c po přečíslování č. 93 na stav. parc. č. 82 i s kouskem pole převzal Kluz Pavel. V roce 1885 převzal majetek Samiec Jan (*1857), když ale v roce 1918 Samiec Jan (*1857) umírá, proto v roce 1919 převzala majetek jeho žena Zuzanna (*1859) (rozená Stonawská). V roce 1925 přenechává dům č. 93 na stav. parc. č. 82 i s kouskem pole své dceři Heleně (*1902), která se v roce 1921 provdala za Sztefka Pavla (*1898) z Hrádku.

V roce 1883 dům č. 24d po přečíslování č. 75 na stav. parc. č. 84 i s kouskem pole převzal Wawrzacz Pavel (*1858). Jeho dcera Anna (*1887) se v roce 1908 provdala za Tonowského Jana (*1882) z Bystrice a v roce 1912 převzala majetek. V roce 1915 Tonowský Jan (*1882) umírá v Americe, proto v roce 1916 se vdala podruhé za Hawliczka Jana (*1890) z Návsi. V roce 1956 přenechává dům č. 75 na stav. parc. č. 84 i s kouskem pole svému synovi z druhého manželství Pavlovi (*1918) společně s manželkou Annou (*1924) (rozenou Sikorovou).

swojemu synowi Pawłowi, a ten w 1805 roku – swojemu z kolei synowi Janowi (*1785); kolejny następny, syn Jan (*1800), przejął majątek, by przekazać go swojemu synowi Jerzemu (*1823), którego sukcesorem został w 1864 roku jego syn – Adam (*1844).

W 1879 roku został w spisie parceli odnotowany – umiejscowiony gdzieś nad „Belkiem” za Olzą – dom nr 36 oraz młyn, który został następnie zburzony, a w 1882 roku została z parceli nr 751 wydzielona parcela budowlana nr 67, na której został wybudowany nowy dom nr 36. Został on w 1885 roku odsprzedany Pawłowi Kluzowi (*1849), a ten w 1902 roku zmarł. W 1903 roku nabył go Ferdynand Czudek (*1878), a następnie w 1907 – Jerzy Gawęł; w 1910 dom został odkupiony przez małżeństwo Jana (*1853) i Marię (de domo Krzyżanek, *1868) Samców, którzy w 1931 roku przekazali go synowi Józefowi (*1907). Ten w 1940 roku zmarł, a majątek w roku 1944 odziedziczyła jego siostra Zuzanna (*1902), która w 1919 roku wyszła za mąż za Jerzego Walka (*1895) z Karpętnej.

W 1892 roku Adam Czudek (*1844) rozdzielił grunt pomiędzy dwóch synów: Pawła (*1867) i Jerzego (*1868). Syn Paweł (*1867) w 1903 roku wyodrębnił z parceli nr 1200/1 parcelę budowlaną nr 97/1, na której postawił dom nr 9a (w 1906 roku przenieumerowany na 9); stary dom, który stał na „Dziedzinie” w centrum gminy, nosił numer 9b (w roku 1906 przenieumerowany na 103). W 1925 roku część gruntu z domem nr 9 została rozdzielona na dwie części – jedną połowę zostawił sobie Paweł Czudek (*1867), a drugą dostał jego syn, także Paweł (*1897). W 1930 roku majątek Pawła Czudka (*1867) przeszedł na drugiego syna, Adama (*1905) oraz jego żonę Helenę (de domo Wiszczor, *1911).

Syn Jerzy (*1868) zostawił stary dom nr 9b (w 1906 przenieumerowany na 103) dla siebie; w 1913 roku przejął go Paweł Pilch, a po nim w 1918 roku – Karol Pilch, który w 1950 roku dom zburzył.

Paweł Gol (*1709) pojął w 1739 roku za żonę córkę Jerzego Motyki, Marię, i w 1747 roku przejął część gruntu, którą rozdzielili na dwie części.

Jedną część dostał jego syn Jan (*1743), po nim – z kolei jego syn, również Jan (*1782), który przekazał ją swojemu synowi Pawłowi (*1819); ten następnie przejął tę część ze starym domem nr 8, który w tym czasie stał w centrum wsi na parceli budowlanej nr 64 (później oznaczono ten dom numerem 8c). Ten dom istniał jeszcze w roku 1879, a jego właścicielem był wtedy Paweł Gol (*1845). Paweł Gol miał 10 dzieci, z których pierwszych 7

urodziło się w domu nr 8, a kolejnych troje – w domu nr 16. Z tego wnoszę, że w 1881 roku dom nr 8c zanikł.

Brat Pawła Gola (*1845), Adam (*1848), przejął część gruntu, a z parceli nr 1291/2 wyodrębnił parcelę budowlaną nr 102/3 i zbudował na niej dom nr 8a, który następnie w 1872 roku przekazał swojej żonie Marii (de domo Jeżowicz, *1844); w spisie gruntów z roku 1879 figuruje ona jako właścicielka. W 1892 roku ich córka Maria (*1873) wyszła za mąż za Antoniego Samka (*1865), po czym wspólnie przejęli majątek; po roku 1906 dom nr 8a zanikł.

Gdzieś przed rokiem 1879 z parceli nr 1291/1 wydzielono parcelę budowlaną nr 102/1, na której zbudowano dom nr 8b (po przenieumerowaniu w 1906 roku – nr 8). Jak zapisano w spisie gruntów z 1879 roku jego właścicielem był Jerzy Rusz (*1835); gdy zmarł w 1885 roku, majątek z domem przejęła w 1886 roku jego żona Anna (de domo Janeczek, *1840). W 1891 roku jej córka Maria (*1868) wyszła za mąż za Adama Czyża (*1867) i wspólnie w 1894 roku majątek przejęli. W 1898 roku dom wraz z majątkiem przeszedł na własność małżeństwa Samków: Antoniego (*1865) i Marii (de domo Gola, *1873).

W 1908 roku Benjamin Fontonari (*) przejął majątek z domem nr 8 i połączył z majątkiem domu nr 8a, który zanikł. Całość razem z domem nr 8 objęli w posiadanie w 1915 roku Jerzy Niedoba (*1885) i jego żona Ewa (de domo Kaleta, *1892). W 1930 roku własność przeszła na Alojzego i Annę Byrtusów (de domo Martynek). W 1934 roku część Alojzego Byrtusa przejął jego syn Józef (*1911), a część Anny Byrtus (de domo Martynek) w 1938 roku dostał ich drugi syn, Alojzy (*1912), wraz z małżonką Marią (de domo Sikora, *1916).

Drugą część gruntu Pawła Gola (*1709) z domem nr 17, który znajdował się na „Dziedzinie” w centrum gminy, ale nie sposób dociec kiedy zanikł, odkupił w 1774 Jan Stodoła (*1730); jest on odnotowany w księdze majątkowej z 1787 roku razem z Michałem Heczko, właścicielem innego gruntu, którego potomni wyodrębnią z parceli nr 1162 parcelę budowlaną nr 94, na której postawią dom nr 17a (przenieumerowany w 1906 na dom nr 17). Jan Stodoła (*1730) w 1797 roku przekazał część synowi Janowi (*1776), a ten prawdopodobnie wyodrębnił z parceli nr 1168 parcelę budowlaną nr 96, na której postawił dom nr 17b (przenieumerowany w 1906 roku na nr 95). W 1813 roku majątek odkupił Paweł Turoń (*1779). W 1829 roku przekazał go z kolei swojemu synowi Janowi (*1808), a ten w 1876 roku – swojemu synowi Adamowi (*1845). W 1891 roku Adam Turoń (*1845) zmarł i jeszcze w tym samym roku majątek przejęła jego żona Ewa (de domo Kluz, *1851), która w 1895 roku przekazała majątek swojemu synowi Adamowi (*1874), a ten w 1911 roku przeniósł własność połowy na swoją żonę Marię (de domo Mitręga, *1879). W 1912 roku Adam Turoń

Motyka Jiří w roce 1747 rozdělił svůj podíl gruntu na tři části mezi své zetě: Czudka Jiřího jinak Martynek, který se oženil v roce 1746 s dcerou Sofii, Gola Pavla, který se oženil v roce 1739 s dcerou Marii a bratra Czudka Jiřího jinak Martynka Jana, který si vzal v roce 1743 za ženu dceru Evu. Czudek Jan bude rozepsán u gruntu Nowaka Gregoře.

Czudek Jiří jinak Martynek svou část gruntu s domem č. 9, který v té době stal v centru dědiny na stav. parc. č. 65 odprodal v roce 1781 svému synovi Pavlovi a ten v roce 1805 rovněž svému synovi Janovi (*1785), další syn Jan (*1800) převzal majetek, po něm syn Jiří (*1823) a po něm v roce 1864 syn Adam (*1844).

V roce 1879 byl v seznamu parcel evidován někde v místech nad „Belkem“ za Olzou dům č. 36 a mlyn, který byl následně zbourán a v roce 1882 byla z parc. č. 751 vyčleněná stav. parc. č. 67 na níž byl postaven nový dům č. 36. Tento dům č. 36 byl v roce 1885 odprodán Kluzovi Pavlovi (*1849) a ten v roce 1902 zemřel. V roce 1903 byl prodán Czudkovi Ferdinandovi (*1878) a nesledně v roce 1907 dům odkoupil Gavel Jiří a v roce 1910 dům odkoupil Samiec Jan (*1853) společně s manželkou Marií (*1868) rozenou (Krzyżankovou). Následně dům převzal v roce 1931 jejich syn Josef (*1907), který v roce 1940 umírá a v roce 1944 majetek přebírá jeho sestra Zuzanna (*1902), která se v roce 1919 provdala za Walka Jiřího (*1895) z Karpentné.

V roce 1892 Czudek Adam (*1844) rozdělił grunt mezi své dva syny: Pavla (*1867) a Jiřího (*1868).

Syn Pavel (*1867) v roce 1903 vyčlenil z parc. č. 1200/1 stav. parc. č. 97/1 kde postavil dům č. 9a, který byl v roce 1906 přečíslován na č. 9 a starý dům, který byl postaven v centru obce „Dědiny“ byl označen č. 9b, který byl v roce 1906 přečíslován na č. 103. V roce 1925 část gruntu s domem č. 9 byla rozdělena na dvě části, kde jednu polovinu si ponechal Czudek Pavel (*1867) a druhou polovinu převzal jeho syn Pavel (*1897). V roce 1930 majetek Czudka Pavla (*1867) byl převeden na druhého syna Adama (*1905) společně s manželkou Helenou (*1911) (rozenou Wiszczorovou).

Syn Jiří (*1868) si ponechal starý dům č. 9b který byl v roce 1906 přečíslován na č. 103 ten v roce 1913 převzal Pilch Pavel a po něm v roce 1918 Pilch Karel, který v roce 1950 dům zboural.

Gol Pavel (*1709) si v roce 1739 vzal za manželku Marii, dceru Motyky Jiřího a tak v roce 1747 převzal část gruntu. Tuto část gruntu rozdělił na dvě části.

Jednu část převzal jeho syn Jan (*1743), po něm jeho syn rovněž Jan (*1782), dále jeho syn Pavel (*1819), následně převzal tuto část se starým domem č. 8, který v té době stál v centru dědiny na stav. parc. č. 64 později označen dům č. 8c, tento dům existoval ještě v roce 1879 a vlastníkem byl Gol Pavel (*1845). Gol Pavel měl 10 dětí, kde prvních 7 dětí bylo narozených v domě č. 8 a další tři děti v domě č. 16, z toho usuzují, že v roce 1881 dům č. 8c zanikl.

Bratr Gola Pavla (*1845) Adam (*1848) převzal část gruntu a z parc. č. 1291/2 vyčlenil stav. parc. č. 102/3 a postavil dům č. 8a, který následně v roce 1872 přenechal své ženě Marii (*1844) (rozené Ježovicové) a ta podle záznamu v seznamu pozemku z roku 1879 byla vlastníkem. V roce 1892 jejich dcera Marie (*1873) se provdala za Samka Antonina (*1865) a společně převzali majetek, ale po roce 1906 dům č. 8a zanikl.

Někdy před rokem 1879 se z parc. č. 1291/1 vyčlenila stav. parc. č. 102/1 kde byl postaven dům č. 8b po přečíslování v roce 1906 na dům č. 8. Podle záznamu v seznamu pozemků z roku 1879 byl vlastníkem Rusz Jiří (*1835), který zemřel v roce 1885 a majetek s domem převzala v roce 1886 jeho žena Anna (*1840) (rozená Janeczková). V roce 1891 se její dcera Marie (*1868) provdala za Czyže Adama (*1867) a společně v roce 1894 převzali majetek. V roce 1898 převzali tento dům s majetkem manžele Samkovi: Antonin (*1865) a Marie (*1873) (rozená Golová).

V roce 1908 převzal dům č. 8 s majetkem Fontonari Benjamin (*) a sloučil s majetkem domu č. 8a, který zanikl. Celý majetek s domem č. 8 převzali v roce 1915 manželé Niedoba Jiří (*1885) a jeho žena Eva (*1892) (rozená Kaletová). V roce 1930 se stávají vlastníky Byrtus Alois a Anna (rozená Martynková). V roce 1934 díl Byrtuse Aloise převzal jeho syn Josef (*1911) a následně v roce 1938 díl Byrtusové Anny (rozené Martynkové) převzal jejich druhý syn Alois (*1912) společně se svou ženou Marii (*1916) (rozené Sikorové).

Druhou část gruntu Gola Pavla (*1709) s domem č. 17, který byl v centru obce „Dědiny“ a nejde dohledat kdy zanikl, odkoupil v roce 1774 Stodoła Jan (*1730) jež je evidován v knize majetku z roku 1787 společně

Hawliczek Paweł *1918

Hawliczková A. *1924

Samcová Marie *1868

Walek Jiří *1895

Walková Zuz. *1902

Czudek Pavel *1897

Czudková Hel. *1911

Czudek Adam *1905

(*1874) zmarł i w 1913 roku cały majątek przejęła żona Maria (de domo Mitreğa, *1879); ta następnie w 1934 przepisała swój majątek na syna Pawła (*1900).

Teraz opisujemy drugą część gruntu Błażeja Samca. W 1627 roku odkupił ją Michał Samiec, a w roku 1671 – dwaj bracia, Szymon i Marcin, którzy wszakże synami Michała nie byli; sprzedali oni w 1691 roku tę ziemię swoim synom, Pawłowi i Wawrzekowi, aczkolwiek sposób podziału jest niejasny. Od Pawła majątek kupił w 1700 roku jego syn Adam, od niego zaś w 1701 roku – jego z kolei syn, Michał, który odsprzedał część gruntu swojemu synowi Jerzemu. W 1749 roku dwaj bracia, Jan (*1702) i Jerzy (*1709), którzy nie byli wszak synami Jerzego, odkupili należącą do niego część gruntu, a od jego ojca Michała – pozostałą część.

Byrtusová Marie *1916

Byrtus Alois *1912

Jan Samiec swoją część rozdzielił w 1773 roku pomiędzy swoimi synami, Janem (*1739) i Jerzym (*1753). Dalsze losy części, którą otrzymał Jerzy pozostają niejasne, ale wygląda na to, że ta część została dołączona do części brata Jana (*1739). Jan swoją część gruntu podzielił na dwie części – jedną z nich z domem nr 41a na parceli budowlanej nr 39 (po przenieumerowaniu w 1906 – nr 41) przejął w 1787 roku syn Paweł (*1766), a drugą, z domem nr 41b na parceli budowlanej nr 41 (po przenieumerowaniu w 1906 roku – nr 113) przejął w 1794 roku Paweł Pietrosz (*1771), który pojął za żonę Zuzannę Samiec (*1770), córkę Jana Samca (*1739).

Paweł Samiec (*1766) swoją część przekazał bratu Janowi (*1761), ten zaś – swojemu synowi Jerzemu (*1819), którego córka Maria (*1843) w 1863 roku wyszła za mąż za Jana Czudka (*1835) z Bystrzycy i jeszcze w tym samym roku majątek przejęła. Ich córka Zuzanna (*1868) w 1885 roku pojęła za męża Pawła Samca (*1862) z Milíkova i już w 1886 roku wspólnie objęli majątek. Po 1920 roku z parceli nr 563 wyodrębniono parcelę budowlaną nr 206 pod nowy dom nr 41, a stary dom nr 41 na parceli budowlanej nr 39 zanikł. Pozostała część majątku z nowym domem nr 41 w 1928 roku przejęli ich syn Paweł (*1896) z żoną Anną (de domo Fojcik, *1896), a następnie syn Pawła, Gustaw (*1927).

Również po 1920 roku z parceli nr 566/2 wyodrębniono parcelę budowlaną nr 194 pod dom nr 127, właścicielem którego – wraz z częścią majątku – został syn Pawła Samca (*1862) z Milíkova, Jan (*1896), który był krawcem męskim. W 1940 roku zmarł, a jego żona Zuzanna (de domo Heczko, *1899) zginęła w 1944 roku obozie koncentracyjnym. Dom nr 127 z częścią majątku w 1949 roku przejęły dzieci Jana, Rudolf (*1924) i Ewa (*1928), która w 1947 roku wyszła za mąż za Gustawa Starzyka (*1923) z Nýdku.

Paweł Pietrosz (*1771), który pojął za żonę córkę Jana Samca (*1739), Zuzannę Samiec (*1770), przekazał swój majątek w 1804 roku Adamowi Kalecie, a ten w 1807 roku – swojemu synowi Jakubowi (*1790), który w 1830 roku odstąpił go Janowi Pastuszkowi (*1792); ten przekazał go bratu swojej żony Ewy (de domo Sikora, *1929), Janowi Sikorze (*1821), po którym w 1879 roku jako schedę przejął syn Adam (*1856), a po nim – w 1911 roku – jego z kolei syn, Jan (*1886). W 1912 roku Jan Sikora (*1886) zmarł, a sukcesorem majątku został w 1913 roku jego brat Jerzy (*1881). W 1919 roku majątek z domem nr 113 przechodzi na własność jego siostry Zuzanny (*1896), która w 1921 roku wyszła za mąż za Karola Kupca (*1897) z Wędryni.

Jerzy Samiec (*1709), który w 1749 roku odkupił wspólnie z Janem (*1702) grunt, rozdzielił go na dwie części i odstąpił synom: w 1773 roku Jerzemu (*1747), a w 1778 roku Pawłowi (*1757).

Jerzy Samiec (*1747) swoją część majątku z domem 42a (w 1906 roku zmieniono numer na 42) przekazał w 1782 roku swojemu bratu Adamowi (*1761), po którego śmierci w 1806 roku – jako że jego wszystkie dzieci (miał ich troje) umarły za młodu – przypadła jego bratu Janowi (*1742); ten odsprzedał Janowi Drongowi (*1793) majątek wraz z domem, który w 1870 roku przeszedł na jego syna Jana (*1823), a w 1849 roku – na jego z kolei syna, również Jana (*1849). W 1891 roku jego córka Anna (*1871) wyszła za mąż za Franciszka Szede (*1860) i już w 1892 wspólnie przejęli majątek, który w roku 1900 przeszedł na własność Jerzego Kantora (*1874) i jego żony Anny (de domo Czudek, *1879). Córka Ewa (*1898) w 1916 roku wyszła za mąż za Adama Wałacha (*1891), z którym pospólnie w 1919 roku przejęli część majątku, tę po Annie Kantor (de domo Czudek, *1879). W 1922 roku z parceli nr 577/2 została wyodrębniona parcela budowlana nr 207 pod budowę domu nr 66. Tym numerem był wcześniej opatrzonej dom na „Dziole”, na parceli budowlanej nr 135, ale został on zlikwidowany, a numer zwrócony. Tym samym majątek rozdzielił się na dwie części. Jedną, z domem nr 66 na parceli budowlanej nr 207 przejęli w 1922 roku wspólnie małżonkowie Adam Wałach (*1891) ze swoją żoną Ewą (de domo Kantor, *1898), córką Jerzego Kantora (*1874). W 1952 roku przekazali oni majątek z domem nr 66 swojemu synowi Adamowi (*1920) i córce Annie Raszce (de domo Wałach, *1916).

Drugą część majątku z domem nr 42 na parceli budowlanej nr 34 przejmuje w 1922 roku Paweł Nikodem (*1886), który w 1927 roku umiera, a w 1928 roku majątek przechodzi na jego żonę Marię (de domo Pierzyna, *1882). W 1936 roku właścicielką domu z nr 42 zostaje ich córka Helena (*1912), wydana za Rudolfa Sznepkę (*1909).

Druga część gruntu z domem nr 42b (po przenieumerowaniu w 1906 roku – 112), którą przejął w 1778

Samcová Anna *1896

Samiec Pavel *1896

Samiec Gustav *1927

s Heczkiem Michalem, który bude właścicielem jiného gruntu a později jeho pokračovatelé vyčlení z parc. č. 1162 stav. parc. č. 94, kde postaví dům č. 17a přečíslován v roce 1906 na dům č. 17. Stodola Jan (*1730) v roce 1797 přenechal část gruntu synovi Janovi (*1776) a ten pravděpodobně vyčlenil z parc. č. 1168 stav. parc. č. 96, na níž postavil dům č. 17b přečíslován v roce 1906 na dům č. 95. V roce 1813 odkoupil majetek Turoň Pavel

(*1779), ten přenechal majetek v roce 1829 svému synovi Janovi (*1808) a ten v roce 1876 svému synovi Adamovi (*1845). V roce 1891 Turoň Adam (*1845) zemřel a tak v roce 1891 majetek převzala jeho žena Eva (*1851) (rozená Kluzová), která v roce 1895 přenechala majetek svému synovi Adamovi (*1874) a ten v roce 1911 přenechal

polovinu své ženě Marii (*1879) (rozené Mitrengové). V roce 1912 zemřel Turoň Adam (*1874), proto v roce 1913 převzala celý majetek žena Marie (*1879) (rozená Mitrengová) a ta následně v roce 1934 přenechala majetek svému synovi Pavlovi (*1900).

Nyní si rozeepíšeme druhou část gruntu Samca Błażeje, kterou odkoupil v roce 1627 Samiec Michal. V roce 1671 odkoupili grunt dva bratři Šimon a Martin, nebyli však syny Michala. V roce 1691 okoupili grunt jejich synové Pavel a Wawrzik, jehož podíl je dál nejasný. Od Pavla odkoupil v roce 1700 jeho syn Adam, od Adama v roce 1701 jeho syn Michal. V roce 1730 odkoupil jenom část gruntu jeho syn Jiří. V roce 1749 dva bratři Jan (*1702) a Jiří (*1709), ne však synové Jiřího odkoupili část gruntu od Jiřího a od jeho otce Michala zbylou část.

Samiec Jan svou část rozdělił v roce 1773 mezi své syny Jana (*1739) a Jiřího (*1753). Část kterou převzal Jiří je její pokračování nejasné, ale vypadá to, že tato část se sloučila s částí bratra Jana (*1739). Jan svou část gruntu rozdělił na dvě části, kde jednu část s domem č. 41a na stav. parc. č. 39 po přečíslování v roce 1906 na č. 41 převzal v roce 1787 syn Pavel (*1766) a druhou část s domem č. 41b na stav. parc. č. 41 po přečíslování v roce 1906 na č. 113 převzal v roce 1794 Pietrosz Pavel (*1771), který si vzal za manželku Samcovou Zuzannu (*1770) dceru Samce Jana (*1739).

Samiec Pavel (*1766) přenechal svůj podíl svému bratrovi Janovi (*1761) a ten svému synovi Jiřímu (*1819), jeho dcera Marie (*1843) se v roce 1863 provdala za Czudka Jana (*1835) z Bystrice a hned v témže roce převzala maje-

tek. Jejich dcera Zuzanna (*1868) se provdala v roce 1885 za Samca Pavla (*1862) z Milíkova a hned v roce 1886 převzali společně majetek. Po roce 1920 z parc. č. 563 se vyčlenila stav. parc. č. 206 pod nový dům č. 41 a starý dům č. 41 na stav. parc. č. 39 zanikl. Zbylou část majetku s novým domem č. 41 v roce 1928 převzal jejich syn Pavel (*1896) a jeho žena Anna (*1896) (rozená Fojciková) následně jeho syn Gustav (*1927).

Starzyková Eva *1928 a její bratr Samiec Rudolf *1924 – Starzyková Eva *1928 i jej bratr Samiec Rudolf *1924

Rovněž po roce 1920 z parc. č. 566/2 vyčlenili stav. parc. č. 194 pod dům č. 127, jehož majitelem i s částí majetku se stal syn Samca Pavla (*1862) z Milíkova Jan (*1896), který byl panským krejčím. V roce 1940 zemřel a jeho žena Zuzanna (*1899) (rozená Heczková) zemřela v roce 1944 v koncentračním táboře. Následně tento dům č. 127 s částí majetku v roce 1949 převzaly jeho děti Rudolf (*1924) a Eva (*1928), která v roce 1947 se provdala za Starzyka Gustava (*1923) z Nýdku.

Pietrosz Pavel (*1771), který si vzal za manželku Samcovou Zuzannu (*1770) dceru Samce Jana (*1739) přenechal svůj majetek v roce 1804 Kaletovi Adamovi a ten v roce 1807 svému synovi Jakubovi (*1790), ten v roce 1830 Pastuszkovi Janovi (*1792) a ten přenechává Sikorovi Janovi (*1821), jenž je bratrem jeho manželky Evy (*1929) (rozené Sikorové). Od Sikory Jana (*1821) převzal v roce 1879 jeho syn Adam (*1856), po něm v roce 1911 syn Jan (*1886). V roce 1912 Sikora Jan (*1886) zemřel a tak v roce 1913 převzal majetek jeho bratr Jiří (*1881). V roce 1919 přebírá majetek s domem

Reklamní štít – Szydł reklamowy

č. 113 jeho sestra Zuzanna (*1896), která se v roce 1921 provdala za Kupce Karla (*1897) z Vendryně.

Samiec Jiří (*1709), který v roce 1749 odkoupil společně s bratrem Janem (*1702) grunt, ten rozdělił na

roku jeho syn Paweł (*1757), przeszła w 1807 roku na własność Jana Samca. Następnie w 1813 roku odkupił ją Paweł Drong (*1771) ojciec Jana Dronga (*1793), który później odkupił dom nr 42a. W 1822 roku przekazał majątek swojemu synowi Pawłowi (*1802), a ten w 1847 roku – swojemu synowi, również Pawłowi (*1823), który w 1882 roku odstąpił go swojemu z kolei synowi, Janowi (*1852). W 1904 roku jeho córka Maria (*1882) wyszła za Franciszka Mikulę (*1870) z Oldrychowic, by w 1905 roku wspólnie z nim przejmajac majątek. W 1906 roku majątek przeszedł na brata Marii (*1882), Jana (*1879), který później wyjechał do Ameryki. W 1905 roku jeho siostra Anna (*1885) wyszła za mąż za Franciszka Zielonkę (*1877) i po tym, jak w 1908 roku wspólnie objęli część majątku, jeszcze w tym samym roku tę samą część przejęła siostra Zuzanna (*1889). W 1918 roku ich brat, a syn Jana Dronga (*1852), Jerzy (*1897) ożenił się z Alojzją Polok (*1893)

i zaraz po ślubie w 1918 razem z nią przejęli tę część majątku wraz z domem nr 112, który w 1950 roku przekazali swojemu synowi Stanisławowi (*1919) oraz córce Ludmile (*1923) wydanej w 1946 roku za Jana Szczotkę (*1912). Część majątku Jana Dronga (*1879), który został w Ameryce, po przeprowadzeniu postępowania spadkowego w 1987 przeszła na własność Stanisława Dronga (*1919) i jego siostry Ludmiły (*1923).

Sikora Jiří *1881

Dům čp. 41 – Dom nr 41

Drong Jiří *1897 žena Aloisie *1893
syn Stanislav *1919
dcera Ludmila *1923

Drong Jiří *1897 žena Aloisie *1893
syn Stanislav *1919
córka Ludmila *1923

Kupcová Zuz. *1896

Walach Adam *1891

Walachová Eva *1898

dvě části mezi syny: v roce 1773 Jiřímu (*1747) a v roce 1778 Pavlovi (*1757).

Samiec Jiří (*1747) svou část majetku s domem č. 42a, později v roce 1906 přečíslován na dům č. 42 přenechal v roce 1782 svému bratrovi Adamovi (*1761), jenž měl tři děti, ale všechny zemřely mladé a on sám zemřel v roce 1806, majetek proto v roce 1806 převzal jeho bratr Jan (*1742) a ten odprodal majetek i s domem Drongovi Janovi (*1793). V roce 1870 převzal majetek jeho syn Jan (*1823) a v roce 1849 převzal majetek jeho syn Jan (*1849). V roce 1891 se jeho dcera Anna (*1871) provdala za Szedu Františka (*1860) a hned v roce 1892 společně převzali majetek. V roce 1900 převzali společně majetek manželé Kantor Jiří (*1874) a jeho žena Anna (*1879) (rozena Czudková). Dcera Eva (*1898) se v roce 1916 provdala za Walacha Adama (*1891) hned nato v roce 1919 převzali jen tu část majetku po Kantorově Anně (*1879) (rozené Czudkové). V roce 1922 byla z parc. č. 577/2 vyčleněná stav. parc. č. 207 pod dům č. 66. Toto číslo bylo předtím přiděleno domu na „Dziole“ na stav. parc. č. 135, dům byl ale zlikvidován a číslo vráceno. Tímto se majetek rozděluje na dvě části. Jednu část majetku s domem č. 66 na stav. parc. č. 207 přebírají v roce 1922 společně manželé Walach Adam (*1891) a jeho žena Eva (*1898) (rozená Kantorová) dcera Kantora Jiřího (*1874). V roce 1952 přenechávají majetek s domem č. 66 svému synovi Adamovi (*1920) a dceři Raszkové Anně (*1916) (rozené Wlachové).

Druhou část majetku s domem č. 42 na stav. parc. č. 34 přebírá v roce 1922 Nikodem Pavel (*1886), který v roce 1927 umírá a v roce 1928 majetek přebírá jeho žena Marie (*1882) (rozená Pierzynová). V roce 1936 přebírá majetek s domem č. 42 jejich dcera Helena (*1912), která se provdala za Sznapku Rudolfa (*1909).

Druhou část gruntu s domem č. 42b později v roce 1906 přečíslován na dům č. 112, který převzal v roce 1778 jeho syn Pavel (*1757) převzal v roce 1807 Samiec Jan. Následně v roce 1813 odkoupil tento majetek Drong Pavel (*1771) otec Dronga Jana (*1793), který později odkoupil dům č. 42a. V roce 1822 přenechal majetek svému synovi Pavlovi (*1802) a ten v roce 1847 svému synovi rovněž Pavlovi (*1823). V roce 1882 převzal majetek jeho syn Jan (*1852). V roce 1904 se jeho dcera Marie (*1882) provdala za Mikulu Františka (*1870) z Oldřichovic a hned v roce 1905 převzali společně majetek. V roce 1906 přebírá majetek bratr Merie (*1882) Jan (*1879), který později odjel do Ameriky. V roce 1905 jeho sestra

Anna (*1885) se provdala za Zielonku Františka (*1877) a hned v roce 1908 přebírají jenom část majetku, ale ještě v témže roce 1908 tuto část majetku přebírá sestra Zuzanna (*1889). V roce 1918 jejich bratr a syn Dronga Jana (*1852) Jiří (*1897) se žení s Polokovou Aloisii (*1893) a hned po svatbě v roce 1918 společně přebírají tuto část majetku i s domem č. 112, který v roce 1950 přenechávají svému synovi Stanislavovi

Walach Adam *1920

Raszková Anna *1916

Sznapkova Hel. *1912

Sznapka Rudolf *1907

(*1919) a dceři Ludmile (*1923) provdané v roce 1946 za Szczotku Jana (*1912). Část majetku Dronga Jana (*1879), který zůstal v Americe, byl ukončen v dědicím řízení v roce 1987 převedením na Dronga Stanislava (*1919) a jeho sestru Ludmilu (*1923).

Dům čp. 112 – Dom nr 112

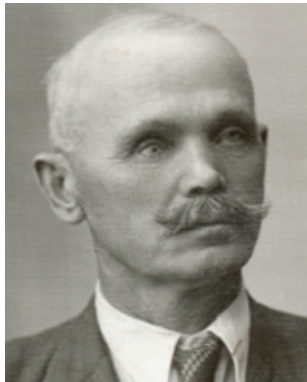

Grunt Grzegorza Nowaka

dom nr 2, 97, 117

Następną osobą zapisaną w urbarzu z roku 1577 jest Grzegorz Nowak. Według księgi gruntowej od Grzegorza Nowaka grunt odkupił Paweł Nowak, a w 1644 nabył go za 30 K Janek Kruz. W 1654 roku ziemię kupił Maciej Nowak, a po nim – w 1690 roku – Jan Taska.

Kluz Adam *1884

Widenková Eva *1915

Branc Jan *1908

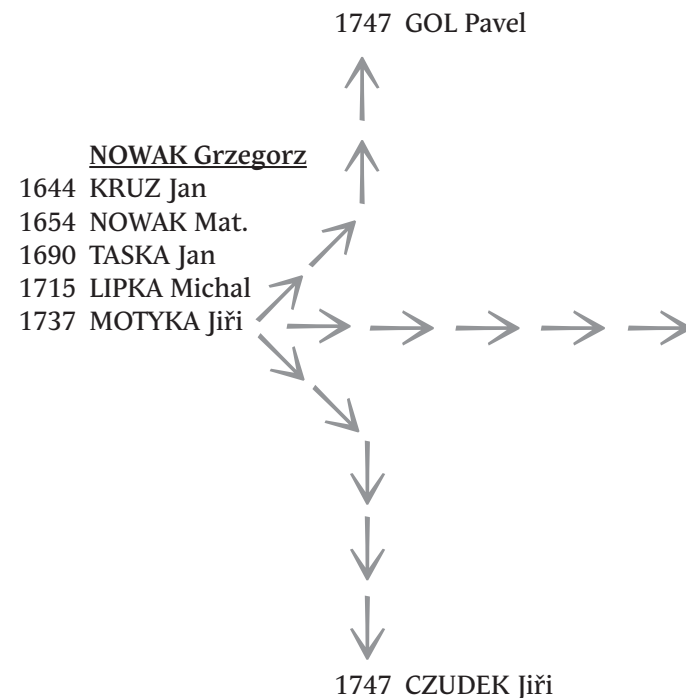
Dalszy jej status własnościowy jest niejasny, aż do 1715 roku, kiedy to Michał Lipka odkupił ją od Michała Stonawskiego. W roku 1737 znalazł się kolejny nabywca, Jerzy Motyka, który był już właścicielem części gruntu należącego pierwotnie do Marcina Czudka. W 1747 roku Motyka podzielił swoją część gruntu na trzy części i każdą odstąpił jednemu ze swych zięciów: Jerzemu Czudkowi, inaczej Martynkowi, który się ożenił w 1746 roku z córką Zofią, Pawłowi Goli, który się ożenił w 1739 roku z córką Marią i bratu Jerzego Czudka, Janowi, który pojął w 1743 roku za żonę córkę Ewę. Podział części gruntu Jerzego Czudka i Pawła Goli został opisany w poprzednim rozdziale dotyczącym gruntu, którego pierwotnym właścicielem był Marcin Czudek. Teraz przyjrzymy się dalszym losom gruntu Jana Czudka. W 1787 roku odsprzedał on swoją działkę synowi Jakubowi (*1748), który podzielił ją na dwie części. Jedną, z domem nr 2a (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 2) na parceli budowlanej nr 117 przejął jego syn Jan (*1800), a drugą, z domem nr 2b (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 97) na parceli budowlanej nr 116/2 – syn Jakub (*1786). Nie wiadomo, kiedy zanikł stary dom nr 2 mieszczący się na „Dziedzinie” w centrum gminy.

Jan Czudek (*1800) swoją część majątku z nowym domem nr 2 na parceli budowlanej nr 117 odstąpił w 1874 roku swojemu synowi Adamowi (*1853). W 1884 roku odkupił ją od Adama Czudka (*1853) Jan Cienciala ze swoją małżonką Marią, a już w 1885 roku została sprzedana Pawłowi Kluzowi (*1849) i jego żonie Annie (de domo Sztefek, *1847). W 1902 roku Paweł Kluz (*1849) zmarł, a cały majątek przypadł w jeszcze w tym samym roku jego żonie Annie (de domo Sztefek, *1847). W roku 1907 przejął go jej syn Adam (*1884); ten z kolei w 1948 roku przekazał majątek wraz domem nr 2 swej córce Ewie (*1915), która w 1940 roku wyszła za Adama Widenkę (*1911) z Nydku.

W 1911 roku z parceli nr 1533/2 została wyodrębniona parcela budowlana nr 178 pod dom nr 117, który zanikł gdzieś około 1950 roku.

Drugą część majątku z domem nr 2b (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 97) na

parceli budowlanej nr 116/2 przejął drugi syn Jakuba Czudka (*1748), również Jakub (*1786). W 1836 roku jego córka Maria (*1809) wyszła za mąż za Jerzego Szlaura (*1810) z Koszarzysk; ten jeszcze w tym samym roku przejął majątek, który w 1867 roku przekazał swojemu synowi Jerzemu (*1841). W 1898 roku od Jerzego Szlaura (*1841) odkupuje go Adam Czyż ze swoją małżonką Marią, by już w 1899 roku odsprzedać go z powrotem Jerzemu Szlauerowi (*1841) oraz jego żonie Zuzannie (de domo Labaj, *1848). Ich córka Zuzanna (*1883) w 1905 roku pojęła za męża Pawła Branca (*1880) z Wisły i już w 1906 roku wspólnie przejęli majątek. Paweł Branc (*1880) poległ około 1918 roku na froncie włoskim, a Zuzanna (*1883) w 1923 roku ponownie wyszła za mąż za Michała Morżola (*1877) z Ustronia i już w 1925 stali się współwłaścicielami majątku. Syn Paweł (*1906) z pierwszego małżeństwa w 1928 roku ożenił się z Zuzanną Rucką (*1903) z Nawsia i w 1929 roku razem przejęli ½ majątku po swej matce Zuzannie Morżol (*1883). W 1932 roku Zuzanna Morżol przejęła ½ majątku po swym mężu Michale (*1877). W 1933 roku ¼ majątku przejęła Zuzanna Branc (*1903) po swoim mężu Pawle (*1906), a w 1935 roku, przejęła cały majątek z domem nr 97. W 1936 roku całość wraz z domem obejmuje w posiadanie Jan Branc (*1908) brat Pawła Branca (*1906).

Grunt Nowaka Grzegorza

dům č. 2, 97, 117

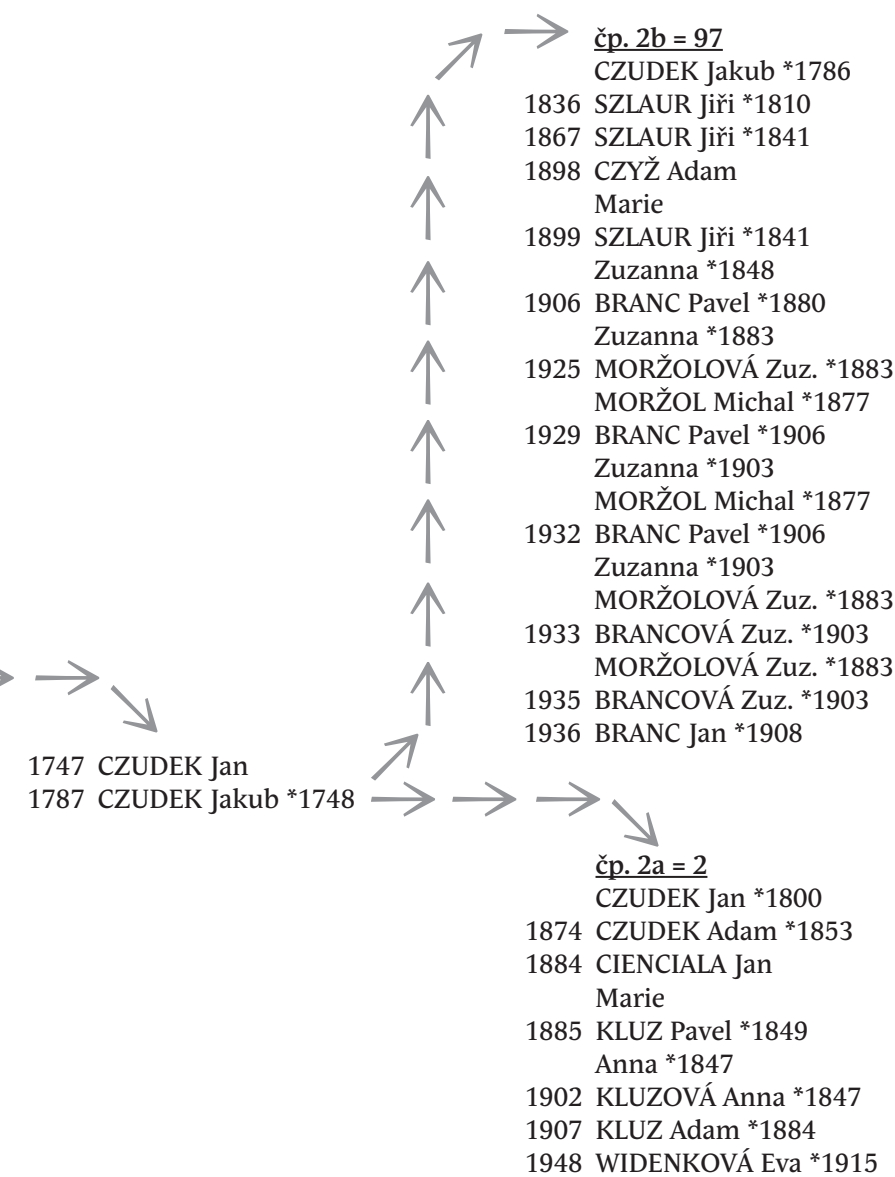
Další jméno zapsané v urbáři z roku 1577 bylo jméno Nowak Grzegorz. Ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že od Nowaka Grzegorza zakoupil grunt Nowak Pavel a v roce 1644 zakoupil tento grunt za 30 K Kruz Janek. V roce 1654 odkoupil tento grunt Nowak Matěj a po něm v roce 1690 Taska Jan. Dál je vlastník nejasný, ale v roce 1715 odkoupil tento grunt Lipka Michal od Stonawského Michala a v roce 1737 odkoupil Motyka Jiří, který již vlastnil část gruntu původního majitele Czudka Martina. Motyka Jiří v roce 1747 rozdělil svůj podíl gruntu na tři části mezi své zetě: Czudka Jiřího jinak Martynka, který se oženil v roce 1746 s dcerou Sofií a Gola Pavla, který se oženil v roce 1739 s dcerou Marií a bratra Czudka Jiřího Jana, který si vzal v roce 1743 za ženu dceru Evu. Rozdělení části gruntu Czudka Jiřího a Gola Pavla je rozepsáno u původního

majitele Czudka Martina v předešlé kapitole. Nyní se budeme věnovat dalšímu dělení části gruntu Czudka Jana, který v roce 1787 odprodal tuto část svému synovi Jakubovi (*1748). Jakub rozdělil grunt na dvě části, kde jednu část s domem č. 2a po přečíslování v roce 1906 na č. 2 na stav. parc. č. 117 převzal jeho syn Jan (*1800) a druhou část s domem č. 2b po přečíslování v roce 1906 na č. 97 na stav. parc. č. 116/2 převzal jeho druhý syn Jakub (*1786). Starý dům č. 2 v centru obce (Dědině) není známo kdy zanikl.

Czudek Jan (*1800) svou část majetku s novým domem č. 2 na stav. parc. č. 117 přenechal v roce 1874 svému synovi Adamovi (*1853). V roce 1884 odkupuje od Czudka Adama (*1853) Cienciala Jan se svou manželkou Marií a hned v roce 1885 odkupuje tento majetek Kluz Pavel (*1849) společně se svou manželkou Annou (*1847) (rozenou Sztefkovou). V roce 1902 zemřel Kluz Pavel (*1849) a celý majetek převzala v roce 1902 jeho žena Anna (*1847) (rozena Sztefkova). V roce 1907 přebírá majetek její syn Adam (*1884) a ten v roce 1948 přenechává majetek s domem č. 2 své dceři Evě (*1915), která se v roce 1940 provdala za Widenku Adama (*1911) z Nydku.

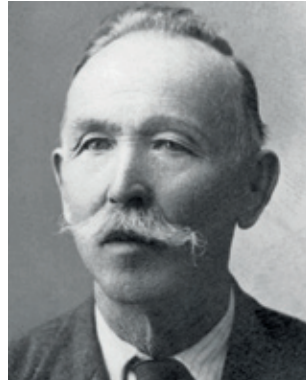
V roce 1911 byla z parc. č. 1533/2 vyčleněná stav. parcela č. 178 pod dům č. 117, který zanikl kolem roku 1950.

Druhou část majetku s domem č. 2b po přečíslování v roce 1906 na č. 97 na stav. parc. č. 116/2 převzal jeho druhý syn Jakub (*1786). V roce 1836 se jeho dcera Marie (*1809) provdala za Szlaura Jiřího (*1810) z Košarisk a ten ještě v téže roce přebírá majetek, který v roce 1867 přenechává svému synovi Jiřímu (*1841). V roce 1898 odkupuje od Szlaura Jiřího (*1841) Czyż Adam se svou manželkou Marií a hned v roce 1899 odkupuje tento majetek zpět Szlaur Jiří (*1841) společně se svou manželkou Zuzannou (*1848) (rozenou Labajovou), jejich dcera Zuzanna (*1883) se v roce 1905 provdala za Brance Pavla (*1880) z Wisły a hned v roce 1906 společně převzali majetek. Branc Pavel (*1880) padl kolem roku 1918 na Italské frontě a Zuzanna (*1883) se v roce 1923 znovu provdala za Moržola Michala (*1877) z Ustroně a hned v roce 1925 společně převzali majetek. Syn Pavel (*1906) z prvního manželství se v roce 1928 žení s Ruckou Zuzannou (*1903) z Návsi a tak v roce 1929 převzali společně ½ majetku po své matce Moržolové Zuzanně (*1883). V roce 1932 přebírá ½ majetku Moržolová Zuzanna (*1883) po svém manželovi Michalovi (*1877). V roce 1933 převzala ¼ majetku Brancová Zuzanna (*1903) po svém manželovi Pavlovi (*1906) a hned v roce 1935 přebírá celý majetek i s domem č. 97, avšak v roce 1936 přebírá majetek i s domem Branc Jan (*1908) bratr Branca Pavla (*1906).

W dalszej kolejności spośród osób wypisanych w urbarru z 1577 roku wymienia się Kaspara Zybka. Z zapisu w księdze gruntowej dowiadujemy się, że od Kaspara Zybka zakupił grunt w 1644 roku Marcin Kapsza za 50 K. W 1676 roku odkupił ziemię jego syn Michał, by w 1718 roku przekazać ją swojemu synowi, Jerzemu. W 1753 roku znalazł się kolejny nabywca, Jan Laszek; ten rozdzielił działkę między dwie córki.

Niedoba Jiří *1881

Córka Zofia (*1756) w 1781 roku wzięła sobie za męża Jakuba Kluza z Gródka; ten wkrótce przejął część majątku, którą w 1803 roku przekazał swojemu synowi Janowi (*1785). Dalsze jej losy pozostają nieustalone.

Druga córka, Zuzanna (*1751), w 1777 roku wyszła za mąż za Adama Rabina (*1751) z Gródka, a ten w 1789 roku przejął drugą część majątku, którą w 1814 przekazał swojemu synowi Adamowi (*1779). Kiedy jego

córka Ewa (*1832) pojęła za męża w 1849 roku Jerzego Rusza (*1819) z Koszarzysk, przejęła majątek. W 1865 roku Jerzy Rusz (*1819) umarł, a jeszcze w tym samym roku Ewa (*1832) wyszła powtórnie za mąż za Jakuba Janeczka (*1840) z Gródka i wkrótce, w 1866 roku, część majątku przepisała na swojego syna Jerzego (*1853). W 1880 roku Ewa Janeczka (*1832) przekazała kolejną część majątku swojej córce Marii (*1851), która wzięła ślub w 1872 roku z Janem Kantorem (*1849) z Gródka, a jedną część zostawiła dla siebie. W 1882 roku Jerzy Rusz (*1853) przekazał swoją część z domem nr 23b (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 94) na parceli budowlanej nr 90/3 Pawłowi Stonawskiemu (*1860) i jego żonie Annie (de domo Pilch, *1862). Również w 1882 roku swoją część z domem nr 23c (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 94a) na parceli budowlanej nr 90/5 przekazała Maria Kantor (de domo Rusz, *1851) Pawłowi Hawliczkowi (*1845). W 1883 roku Ewa Janeczka (de domo Rabin, *1832) dokonała podziału swojej części na dwie: jedną, z domem nr 23a (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 23) na parceli budowlanej nr 90/1, przepisała na swojego syna Adama (*1859), a drugą – jedynie samą działkę, bez chałupy – przekazała w 1885 roku Adamowi Sikorze. W ten sposób w 1885 roku na tym areale gospodarowało czterech właścicieli.

Adam Rusz (*1859) w 1885 roku przekazał swoją część wraz z domem nr 23a (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 23) Zuzannie Niedobie (de domo Czudek, *1863), a ta zaś – swojemu synowi Jerzemu (*1881); ten w 1950 roku podzielił ten majątek następująco: ¼ przekazał córce Justynie (*1919), ¼ – jej mężowi Richardowi Gavendzie (*1911), a ½ – Annie Gavendzie (*).

Od 1897 do 1927 roku właścicielami gruntu, na którym wydobywano kamienie, byli Kuntz a Fischgrund, właściciele kamieniołomu.

Paweł Stonawski (*1860) wraz z żoną Anną (de domo Pilch, *1862) przekazali w 1904 swoją część ma-

Stonawski P. *1899

Stonawska A. *1909

jątku z domem nr 23b (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 94) Ludwikowi Kametzowi, a ten w 1927 roku – Fischgrundowi. Mówi się, że w tym domu, nr 94, była urządzona gospoda. W 1930 roku przeprowadzono połączenie parcel budowlanych, na których stał ten dom, więc z tego wynika, że dom nr 94 został w 1930 roku zburzony.

Paweł Hawliczek (*1845) swoją część wraz z domem nr 23c (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 94a) przekazał w 1902 roku swojemu synowi Adamowi (*1876), po śmierci którego w 1912 roku cały majątek przejęła jego żona Zuzanna (de domo Turoń, *1884). W 1933 roku rozdzieliła majątek pomiędzy dzieci. Jedną część otrzymał syn Adam (*1902), drugą – córka Anna (*1909) pospołu z mężem Pawłem Stonawskim (*1899), a trzecią – córka Zuzanna (*1911) wspólnie z małżonkiem Pawłem Wojnarem (*1911). W 1935 roku przeprowadzono scalenie majątku i już jako całość, z domem nr 23c (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 94a; po 1930 roku wszak, kiedy dom nr 23b – a po przenie numerowaniu nr 94 – został zburzony, dom nr 94a został przenie numerowany na 94), przejął Paweł Stonawski (*1899) oraz jego żona Anna (de domo Hawliczek, *1909). W 1964 roku właścicielką całego majątku została córka Karla (*1931) pospołu z mężem Józefem Kałużą (*1923).

Další jméno zapsané v urbáři z roku 1577 bylo jméno Zybek Kaspar. Ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že od Zybka Kaspara zakoupil grunt v roce 1644 Kapsza Martin za 50 K. V roce 1676 odkoupil tento grunt jeho syn Michal a v roce 1718 ho přenechal svému

Gavenda Richard *1911 – Justyna *1919

synovi Jiřímu. V roce 1753 odkoupil tento grunt Laszek Jan a ten rozdělił grunt mezi dvě dcery.

Dcera Sofie (*1756) si v roce 1781 vzala za manžela Kluza Jakuba z Hrádku a ten hned převzal část majetku, který v roce 1803 přenechal svému synovi Janovi (*1785) a dál nelze najít postup.

Druhá dcera Zuzanna (*1751) si v roce 1777 vzala za manžela Rabina Adama (*1751) z Hrádku a ten v roce 1789 převzal druhou část majetku, který v roce 1814 přenechal svému synovi Adamovi (*1779). Když se jeho dcera Eva (*1832) provdala v roce 1849 za Rusze Jiřího (*1819) z Koszarzisk převzala majetek, ale v roce 1865 manžel Rusz Jiří (*1819) umírá, v roce 1865 se provdala podruhé za Janeczka Jakuba (*1840) z Hrádku a hned v roce 1866 přenechává část majetku svému synovi Jiřímu (*1853). V roce 1880 Janeczková Eva (*1832) přenechává část majetku své dceři Marii (*1851) jež se provdala v roce 1872 za Kantora Jana (*1849) z Hrádku a jednu část si ponechala. V roce 1882 Rusz Jiří (*1853) přenechává svůj díl s domem č. 3b po přechíslování v roce 1906 na č. 94 na stav. parc. č. 90/3 manželům Stonawskému Pavlovi (*1860) a jeho ženě Anně (*1862) (rozené Pilchové). Taktéž v roce 1882 přenechává Kantorová Marie (*1851) (rozená Ruszová) svůj díl s domem č. 23c po přechíslování v roce 1906 na č. 94a na stav. parc. č. 90/5 Hawliczkovi Pavlovi (*1845). V roce 1883 Janeczková Eva (*1832) (rozena Rabinová) rozděluje svůj díl na dvě části, kde jednu část s domem č. 23a po přechíslování v roce 1906 na č. 23 na stav. parc. č. 90/1 přenechává svému synovi Adamovi (*1859) a druhou část pouze nemovitost bez chalupy přenechala v roce 1885 Sikorovi Adamovi a tak v roce 1885 byli čtyři majitele.

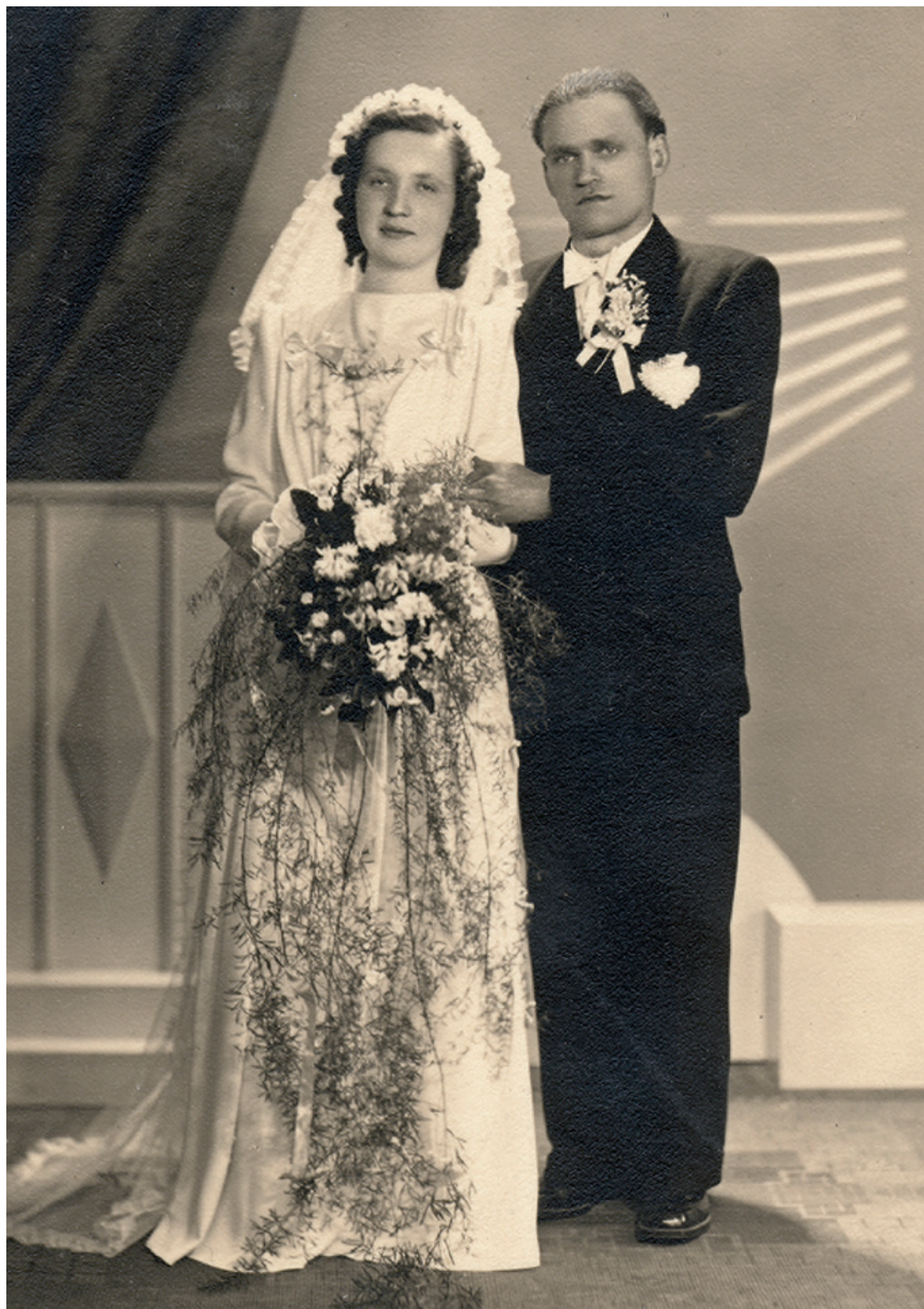
Rusz Adam (*1859) v roce 1885 přenechal svůj podíl s domem č. 23a po přechíslování v roce 1906 na č. 23 Niedobové Zuzanně (*1863) (rozené Czudkové) a ta jej přenechala svému synovi Jiřímu (*1881), ten rozdělił v roce 1950 tento majetek ¼ dceři Justyně (*1919) a ¼ jejimu manželovi Gavendovi Richardovi (*1911) a ½ Gavendové Anně (*).

Od roku 1897 do roku 1927 byli vlastníky pozemků kde se těžil kamen Kuntz a Fischgrund, byli vlastníky kamenolomů.

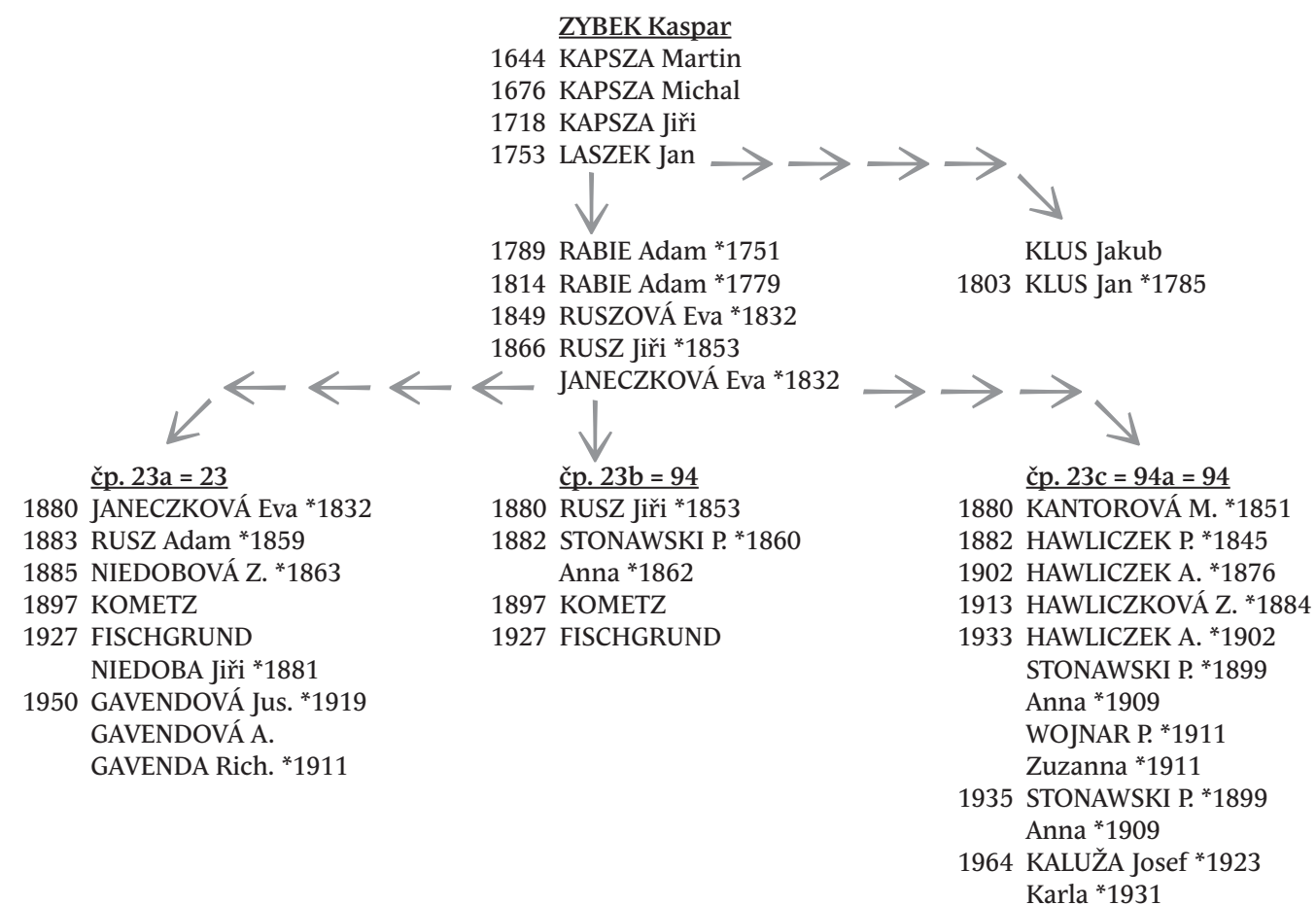
Stonawski Pavel (*1860) a jeho žena Anna (*1862) (rozená Pilchová) přenechali v roce 1904 svůj podíl majetků i s domem č. 23b po přechíslování v roce 1906 na č. 94 Kametzovi Ludvikovi a ten v roce 1927 Fischgrundovi. Povídá se, že v tomto domě č. 94 byla zřízená hospoda. V roce 1930 došlo k sloučení stav. parc. na niž stál tento dům a tak z toho vyplývá, že dům č. 94 byl v roce 1930 zburován.

Hawliczek Pavel (*1845) svůj díl s domem č. 23c po přechíslování v roce 1906 na č. 94a přenechal v roce 1902 svému synovi Adamovi (*1876) ten ale v roce 1912 zemřel a celý majetek převzala jeho žena Zuzanna (*1884) (rozená Turoňová). V roce 1933 rozděliła majetek dětem. Jednu část obdržel syn Adam (*1902), druhou část dcera Anna (*1909) společně s manželem Stonawským Pavlem (*1899) a třetí část dcera Zuzanna (*1911) společně s manželem Wojnarem Pavlem (*1911). V roce 1935 došlo k sloučení majetku a celý majetek s domem č. 23c po přechíslování v roce 1906 na č. 94a, po roce 1930, kdy dům č. 23b po přechíslování v roce 1906 na dům č. 94 byl zburován, byl dům č. 94a přechíslován na dům č. 94 převzal Stonawski Pavel (*1899) a jeho žena Anna (*1909) (rozená Hawliczková). V roce 1964 převzala celý majetek jejich dcera Karla (*1931) společně s manželem Kałużou Josefem (*1923).

Kaluža Josef *1923 –
Karla *1931

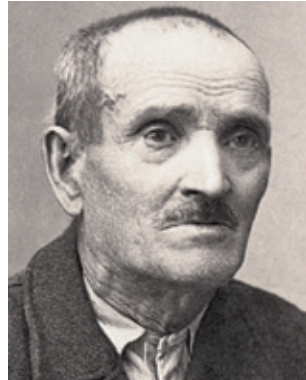

Dům čp. 23 – Dom nr 23

Jako następny na liście osób wymienionych w urbarzu z 1577 roku figuruje Miko Krziż. W księdze gruntowej zapisano, że od Mika Krziża odkupił grunt Jakub Krziża za 50 K, a w 1621 roku kolejnym jego nabywcą został Jakub Kapsia. W 1633 roku nabył tę ziemię Jurek Gabryś, a następnie, w 1644 roku – Urban Łajczak, po którym w 1676 roku majątek przejął syn Frydrych; ten go w 1680 roku przekazał swojemu synowi Adamowi, którego sukcesorem został w 1701 roku jego z kolei syn, Jakub.

Havliček Jiří *1881

W 1711 roku Błażej Gawel odkupił część gruntu, prawdopodobnie z domem nr 7a (po przeniecowaniu w 1906 roku – nr 105) na parceli budowlanej nr 77/1. Drugą część gruntu odkupił – również w 1711 roku – Tomek Blaha, prawdopodobnie i z domem nr 7b na parceli budowlanej nr 74 (po przeniecowaniu w 1906 roku – nr 106). Potem występują pewne niejasności, dlatego że w księdze wieczystej z roku 1879 dom nr 7 figuruje jako majątek gminy, a w samym domu nr 7 (w potoczku) była pierwsza prywatna szkoła, gdzie pierwszym nauczycielem był p. Ochraniok. Nie miał on wykształcenia pedagogicznego, ale potrafił czytać i pisać – jest to zapisane w kronice Gródka. Dopiero w 1928 roku dom nr 7 przejął Jerzy Havliczek (*1881); w 1934 roku jego córka Anna (*1906) poślubiła Adama Pilcha (*1894), a w 1947 roku przejęła dom.

Błażej Gawel, który w 1711 roku odkupił część gruntu z domem nr 7a na parceli budowlanej nr 77/1 (po przeniecowaniu w 1906 roku – nr 105), przekazał go w 1721 roku Stefanowi Kalicie, a kiedy ten umarł, jego żona w 1730 roku odsprzedała tę część Adamowi Gruchale. W 1748 roku kupił ją Szymon Wałach od Jerzego Laski, który prawdopodobnie – bo nie jest to nigdzie zapisane – nabył ten majątek od Adama Gruchały. W 1770 nowym nabywcą tej części gruntu został Jan Cieślar, który w 1787 roku przekazał ją swo-

Pilchová Anna *1906

jemu synowi Jakubowi (*1769), a ten w 1821 roku – swojemu z kolei synowi, Adamowi (*1795). W 1849 jego córka Maria (*1831) wyszła za mąż za Jerzego Heczka (*1828) z Milíkova, który przejął majątek, a w 1875 roku przekazał swojemu synowi Jerzemu (*1852); ten w 1887 umarł, a majątek jeszcze w tym samym roku przejęła jego żona Anna (de domo Noga, *1857). W 1900 roku odkupił ten grunt Jakub Kluz (*1869) razem ze swoją żoną Ewą (de domo Rabin, *1868). Jakub Kluz (*1869) w 1918 roku zmarł – jego żona Ewa (de domo Rabin, *1868) została właścicielką majątku jeszcze w tym samym roku. Jej syn, Jan, w 1920 roku ożenił się z Heleną Kocyjan

(*1899) z Bystrzycy i w 1926 roku zostali pospółu właścicielami majątku. W 1929 roku odkupił go Jan Heczko (*), a w 1938 roku odsprzedał dokładnie jego połowę Franciszkowi Holeksie (*) i jego żonie Teresie (de domo Boruta, *1899). W 1944 roku Teresa Holeksa (de domo Boruta, *1899) przejęła część po mężu Franciszku (*). W 1948 roku Jan Heczko (*) odsprzedał swoją część Adamowi Turoniowi (*1908) i jego żonie Zuzannie (de domo Szturc, *1906).

Holeksová Ter. *1899

Tomek Blaha odkupił w 1711 roku drugą część gruntu prawdopodobnie i z domem nr 7b na parceli budowlanej nr 74 po przeniecowaniu w 1906 roku – nr 106). Jego córka Ewa w 1711 roku wyszła za mąż za Jerzego Stonawskiego, który w 1721 roku przejął tę część gruntu. Następnie w 1748 przekazał ją

Turoň Adam *1908 – Zuzanna *1906

Další jméno zapsané v urbáři z roku 1577 bylo jméno Krziž Miko. Ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že od Krziže Mika zakoupil grunt Krziž Jakub za 50 K a v roce 1621 zakoupil tento grunt Kapsia Jakub. V roce 1633 odkoupil tento grunt Gabryś Jurek a následně v roce 1644 Lajczak Urban, po něm v roce 1676 jeho syn Frydrych a ten ho v roce 1680 přenechal svému synovi Adamovi, po něm v roce 1701 převzal jeho syn Jakub.

Kluzová Anna *1875

V roce 1711 odkoupil Gawel Błażej část gruntu a pravděpodobně i s domem č. 7a na stav. parc. 77/1 po přečíslování v roce 1906 na dům č. 105. Druhou část gruntu odkoupil rovněž v roce 1711 Blaha Tomek a pravděpodobně i s domem č. 7b na stav. parc. 74 po přečíslování v roce 1906 na dům č. 106. Nyní je trochu nejasností, protože v pozemkové knize z roku 1879 byl dům č. 7 majetkem obce a v samotném domě č. 7 (v potóczku) byla první soukromá škola, kde byl prvním učitelem p. Ochraniok. Neměl pedagogické vzdělání, ale uměl číst a psát, toto je zapsané v Hradecké kronice. Teprve v roce 1928 převzal dům č. 7 Havliček Jiří (*1881) a v roce 1934 se jeho dcera Anna (*1906) provdala za Pilcha Adama (*1894) a následně v roce 1947 převzala dům.

Gawel Błażej, který v roce 1711 odkoupil část gruntu i s domem č. 7a na stav. parc. 77/1 po přečíslování v roce 1906 na dům č. 105, přenechal v roce 1721 Kalitovi Štefanovi a ten když zemřel, odprodala jeho žena v roce 1730 tuto část Gruchalovi Adamovi. V roce 1748 odkoupil tuto část Walach Šimon od Lasky Jiřího, který pravděpodobně odkoupil od Gruchaly Adama, ale není záznam. V roce 1770 odkoupil tuto část gruntu Cieślar Jan a ten v roce 1787 přenechal svému synovi Jakubovi (*1769), po něm v roce 1821 převzal grunt syn Adam (*1795). V roce 1849 se jeho dcera Marie (*1831) provdala za Heczka Jiřího (*1828) z Milíkova, který převzal majetek a v roce 1875 přenechal svému synovi Jiřímu (*1852), ten ale v roce 1887 zemřel a tak ještě v témže roce převzala majetek jeho žena Anna (*1857) (rozená Nogová). V roce 1900 odkoupil tento grunt Kluz Jakub (*1869) společně se svou ženou Evou (*1868) (rozenou Rabinovou). Kluz Jakub (*1869) zemřel v roce 1918 a ještě v témže roce převzala majetek jeho žena Eva (*1868) (rozena Rabinova), její syn Jan se v roce 1920 oženil s Kocyjanovou Helenou (*1899) z Bystrice a v roce 1926 společně převzali majetek. V roce 1929 odkoupil majetek Heczko Jan (*) a ten v roce 1938 odprodal ideální polovinu manželům Holeksovi Františkovi (*) a jeho ženě Terezii (*1899) (rozené Borutové). V roce 1944 převzala Holeksová

Turoň Jiří *1887

Terezii (*1899) (rozená Borutová) díl svého manžela Františka (*). V roce 1948 Heczko Jan (*) odprodává svůj díl manželům Turoňovi Adamovi (*1908) a jeho ženě Zuzanně (*1906) (rozené Szturcové).

Blaha Tomek odkoupil v roce 1711 druhou část gruntu pravděpodobně i s domem č. 7b na stav. parc. 74 po přečíslování v roce 1906 na dům č. 106. Jeho dcera Eva se v roce 1711 provdala za Stonawského Jiřího a ten v roce 1721 převzal tuto část gruntu a následně v roce 1748 přenechal svému synovi Pavlovi (*1720) a ten v roce 1783 převzal jeho syn Pavel (*1763), po něm v roce 1805 jeho syn rovněž Pavel (*1786) jež v roce 1828 přenechal svému synovi taktéž Pavlovi (*1807). Od Stonawského Pavla (*1807) převzal v roce 1870 majetek Turoň Pavel (*1845) a ten jej v roce 1880 rozdělil i na svoji ženu Evu (*1849) (rozenou Kantorovu). V roce 1899 se její dcera Anna (*1875) provdala za Grygu Pavla (*1874) z Tyry a v roce 1900 společně převzali majetek matky Evy (*1849) (rozené Kantorové). Když v roce 1908 zemřel Gryga Pavel (*1874) převzala v roce 1909 celý díl své matky Grygová Anna (*1875) (rozená Turoňová), která se v roce 1909 provdala znovu za Kluzu Pavla (*1881) z Milíkova. Syn z prvního manželství Pavel (*1905) postavil nový dům č. 208, který navazoval na starý dům č. 106.

Turoň Pavel (*1845) přenechal v roce 1880 svůj díl majetku Borskému Jiřímu a ten v roce 1912 přenechal tento díl synovi Turoňe Pavla (*1845) Jiřímu (*1887) a ten v roce 1937 přebírá majetek i od své sestry Kluzové Anny (*1875) (rozené Turoňové). V roce 1947 přenechává celý majetek i s domem č. 7b po přečíslování v roce 1906 na dům č. 106 svému synovi Janovi (*1917) a ten později starý dům č. 106 likviduje.

Turoň Pavel (*1845) přenechal v roce 1880 svůj díl majetku Borskému Jiřímu a ten v roce 1912 přenechal tento díl synovi Turoňe Pavla (*1845) Jiřímu (*1887) a ten v roce 1937 přebírá majetek i od své sestry Kluzové Anny (*1875) (rozené Turoňové). V roce 1947 přenechává celý majetek i s domem č. 7b po přečíslování v roce 1906 na dům č. 106 svému synovi Janovi (*1917) a ten později starý dům č. 106 likviduje.

swojemu synowi Pawłowi (*1720), a ten w 1783 roku – swojemu synowi, też Pawłowi (*1763), po którym w 1805 roku schedę objął jego z kolei syn, również Paweł (*1786), by w 1828 roku przekazać ją swojemu synowi, także Pawłowi (*1807). Od Pawła Stonawskiego (*1807) przejął majątek w 1870 roku Paweł Turoń (*1845), a ten w 1880 roku rozdzielił go, właścicielką części ustanawiając swoją żonę Ewę (de domo Kantor, *1849). W 1899 roku jej córka Anna (*1875) poślubiła Pawła Grygę (*1874) z Tyry i w 1900 roku wspólnie przejęli majątek matki Ewy (de domo Kantor, *1849). Kiedy w 1908 roku Paweł Gryga (*1874) zmarł, całą tę część po matce przejęła w 1909 roku Anna Gryga (de

domo Turoń, *1875), która w 1909 ponownie wyszła za mąż, za Pawła Kluza (*1881) z Milíkova. Syn z pierwszego małżeństwa, Paweł (*1905), zbudował nowy dom, nr 208, który nawiązywał do starego domu nr 106.

Paweł Turoń (*1845) przekazał w 1880 roku swoją część majątku Jerzemu Borskiemu, którą ten w 1912 roku przepisał na syna Pawła Turonia (*1845), Jerzego (*1887); ten w 1937 roku przejął również majątek swojej siostry Anny Kluz (de domo Turoń, *1875). W 1947 roku przekazał cały majątek, z domem nr 7b (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 106), swojemu synowi Janowi (*1917), który później stary dom nr 106 zlikwidował.

Rodina Grygová před svým domem čp. 208 — Rodzina Grygów przed swoim domem nr 208

KRZIŽ Miko
KRZIŽ Jakub
 1621 KAPSIA Jakub
 1633 GABRYŠ Jurek
 1644 LAJČZAK Urban
 1676 LAJČZAK Fryd.
 1680 LAJČZAK Adam
 1701 LAJČZAK Jakub

čp. 7 = 7

1787 STONAWSKI Jan a Pavel
 CIESLAR Jan a Jan
 1879 obec Hrádek

1928 HAVLICZEK Jiří *1881
 1947 PILCHOVÁ Anna *1906

čp. 7a = 105

1711 GAVEL Blažej
 1721 KALITA Štefan
 1730 GRUCHALA Adam
 LASKA Jiří
 1748 WALACH Šimon
 1766 MARTYNEK And.
 1770 CIESLAR Jan
 1787 CIESLAR Jakub *1769
 1821 CIESLAR Adam *1795
 HECZKO Jiří *1828
 1875 HECZKO Jiří *1852
 1887 HECZKOVÁ A.*1857
 1900 KLUZ Jakub *1869
 Eva *1868
 1918 KLUZOVÁ Eva *1868
 1926 KLUZ Jan *1900
 Helena *1899
 1929 HECZKO Jan
 1938 HECZKO Jan
 HOLEKSA Frant.
 Terezie *1899
 1944 HECZKO Jan
 HOLEKSOVÁ Ter. *1899
 1948 TUROŇ Adam *1908
 Zuzanna *1906
 HOLEKSOVÁ Ter. *1899

čp. 7b = 106

1711 BLAHA Tomek
 1721 STONAWSKY Jiří
 1748 STONAWSKY P. *1720
 1783 STONAWSKY P. *1763
 1805 STONAWSKY P. *1786
 1828 STONAWSKY P. *1807
 1870 TUROŇ Pavel *1845
 1880 TUROŇOVÁ Eva *1849
 BORSKI Jiří
 1900 GRYGA Pavel *1874
 Anna *1875
 BORSKI Jiří
 1909 GRYGOVÁ Anna *1875
 BORSKI Jiří
 1912 GRYGOVÁ Anna *1875
 TUROŇ Jiří *1887
 1923 KLUZOVÁ Anna *1875
 TUROŇ Jiří *1887
 1937 TUROŇ Jiří *1887
 1947 TUROŇ Jan *1917

číslo zrušeno

Grunt Pavla Truchlégo dom nr 17

Kolejnou osobou wymienioną w urbarzu z 1577 roku był Pavel Truchlý. Z zapisów w księdze gruntowej wynika, že od Pavla Truchlégo v 1621 roku zakoupil grunt Kaspar Duchtan za 30 K; v 1623 roku nabył go Sanetznik Walek, od niego v 1644 roku - Jakub Caputa, potom, v 1650 roku, Jan Brzenczek, następnie v roku 1654 Janek Knosple, a v 1660 roku - Bielański Jan. V 1676 roku właścicielem ziemi został Jerzyk Labaj, a trzy lata później, v 1679 roku - Jerzy Stonawski. Następnie status własnościowy tego areálu pozostaje jakiś czas niejasny, až do 1718 roku, gdy Frydrych Gruchala odkupił ten grunt od Pawła Stonawskiego. V 1747 roku přeješli go od swego ojca dwaj synowie: Jan (*1703) i Michal (*1705), který v 1756 roku zmarl. Córka Jana Gruchały (*1703), Maria (*1742), v 1764 roku wyszła za mąż za Michala Heczka z Nawsia, který v roku 1765 přejeřl grunt; v roku 1792 przekazał go swojemu synowi Jakubowi (*1765), a ten v 1796 roku - swojemu bratu Pawłowi (*1771). V 1821 roku właścicielem majątku został jego syn Paweł (*1796). V 1852 roku jeho córka Anna (*1830) pojeřla za męřa Jerzego Heczka

(*1827) z Koszarzysk i razem v 1852 roku přejeřli majątek. V 1884 roku przejejuje grunt syn Jan (*1856), který v 1899 przekazuje majątek swojej żonie Annie (de domo Sikora, *1858), a v 1900 roku umiera. Anna Heczko (de domo Sikora, *1858) v 1904 roku wychodzi za mąż po raz drugi, za Jerzego Czudka (*1862) z Gródka, a v 1913 roku przekazuje majątek swym córkom z pierwszego małżeństwa: Annie (*1885), która v 1907 roku poślubiła Pawła Sikorę (*1882) z Nawsia, i Ewie (*1888), która v 1911 pojeřla za męřa Pawła Rabina (*1885) z Bystrzycy. V 1925 roku Ewa Rabin (de domo Heczko, *1888) przekazała swoją część siostrze Annie Sikorze (de domo Heczko, *1885). Jej córka Zuzanna (*1910) v 1931 wyszła za mąż za Jerzego Sztefka (*1904) z Gródka i v tym samym roku wspólnie přejeřli majątek z domem nr 17a na parceli budowlanej nr 94 (po przenumerowaniu v 1906 roku - nr 17). Pierwotnie v 1771 roku v czasie przydzielania numerów dom nr 17 stał na „Dziedzinie” v centrum gminy; nie wiadomo, kiedy został zburzony.

TRUCHLÝ Pavel

1621 DUCHTAN Kaspar
1623 WALEK Sanetznik
1644 CAPUTA Jakub
1650 BRZENCZEK Jan
1654 KNOSPŁE Janek
1660 BIELANSKI Jan
1676 LABAJ Jiřik
1679 STONAWSKY Jiři
???? STONAWSKY Pavel
1718 GRUCHALA Fryd.

1747 GRUCHALA Mich. *1705

čp. 17a = 17

1747 GRUCHALA Jan *1703
1765 HECZKO Mich.
1792 HECZKO Jakub *1765
1796 HECZKO Pavel *1771
1821 HECZKO Pavel *1796
1852 HECZKO Jiři *1827
Anna *1830
1884 HECZKO Jan *1856
1899 HECZKOVÁ Anna *1858
1910 CZUDKOVÁ Anna *1858
1913 SIKOROVÁ Anna *1885
RABINOVÁ Eva *1888
1925 SIKOROVÁ Anna *1885
1931 SZTEFEK Jiři *1904
Zuzanna *1910

Grunt Truchlého Pavla dům č. 17

Další jméno zapsané v urbáři z roku 1577 bylo jméno Truchlý Pavel. Ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že od Truchlého Pavla zakoupil grunt v roce 1621 Duchtan Kašpar za 30 K a v roce 1623 zakoupil tento grunt Walek Sanetznik, od něho v roce 1644 Caputa Jakub,

Sikorová Anna *1885

pak v roce 1650 Brzenczek Jan, následně v roce 1654 Knosple Janek a v roce 1660 Bielanski Jan. V roce 1676 se stal majitelem tohoto gruntu Labaj Jiřik a o tři roky v roce 1679 Stonawsky Jiři. Nyní není uvedeno, kdy došlo k změně vlastníka, ale v roce 1718 odkoupil tento grunt Gruchala Frydrych od Stonawského Pavla. V roce 1747 převezali grunt od svého otce jeho dva synové Jan (*1703) a Michal (*1705), když Michal v roce 1756 zemřel, dcera Gruchaly Jana (*1703) Marie (*1742) se v roce 1764 provdala za Heczka Michala z Návsi a ten v roce 1765 převezal grunt, který v roce 1792 přenechal svému synovi Jakubovi (*1765) a ten

v roce 1796 svému bratrovi Pavlovi (*1771). V roce 1821 převezal majetek jeho syn Pavel (*1796). V roce 1852 jeho dcera Anna (*1830) se provdala za Heczka Jiřiho (*1827) z Koszarzisk a společně v roce 1852 převezali majetek. V roce 1884 přebírá majetek jejich syn Jan (*1856), ten v roce 1899 přenechává majetek své ženě Anně (*1858) (rozené Sikorové) a v roce 1900 umírá. Heczková Anna (*1858) (rozená Sikorová) se v roce 1904 provdala podruhé za Czudka Jiřiho (*1862) z Hrádku a v roce 1913 přenechává majetek svým dcerám z prvního manželství: Anně (*1885), která se v roce 1907 provdala za Sikoru Pavla (*1882) z Návsi a dceři Evě (*1888), která se v roce 1911 provdala za Rabina Pavla (*1885) z Bystrice. V roce 1925 přenechává Rabinová Eva (*1888) (rozená Heczková) svůj díl své sestřičce Sikorové Anně (*1885) (rozené Heczkové). Její dcera Zuzanna (*1910) se v roce 1931 provdala za Sztefka Jiřiho (*1904) z Hrádku a v téže roce společně přebírají majetek s domem č. 17a na stav. parc. č. 94 po přechíslování v roce 1906 na č. 17. Původně v roce 1771 při přidělování čísel stál dům č. 17 v centru obce „Dědiny“, není známo kdy byl zburán.

Sztefková Zuz. *1910

Sztefek Jiři *1904

Grunt Pawła Stonawskiego

dom nr 16, 96, 101, 102

Kolejnym wymienionym w urbarzu z 1577 roku jest Paweł Stonawski; w urbarzu z roku 1621 figuruje już za to Jurek Jakubas. Z zapisu w księdze gruntowej wynika, że w 1644 roku Jakub Jakubas kupił ten grunt od Jerzyka Knospie za 55 K, by sprzedać następnie w 1648

(*1922) i Annę (*1920). W 1952 roku przejęła go Maria Zawada (de domo Kukuczka) z Bystrzycy, a w 1960 roku dom nr 102 z ogrodem przeszedł na własność jej syna Jana (*1929) oraz jego małżonki Anieli (de domo Filipek, *1936).

Adam Labaj (*1851) przejął w 1871 roku część gruntu, gdzie na parceli budowlanej nr 99 stał dom nr 16a (po przenieumerowaniu w 1906 roku – nr 16), po nim – w 1901 roku – jego syn Paweł (*1877), a następnie w 1947 jego z kolei syn, Jan (*1904). Jednak już w roku 1948 całość zmieniła właściciela – został nim Gustaw Niedoba pospołu ze swoją małżonką Zuzanną.

Drugą część gruntu, z domem nr 16b na parceli budowlanej nr 100/1 (po przenieumerowaniu w 1906 roku – nr 96), odkupił w 1752 roku Adam Czudek syn Martynek (*chyba 1728), a po nim – w 1780 roku – jego syn Adam (*1763). W roku 1786 grunt przejął jego brat Jan (*1765); od niego zaś odkupił go w 1804 roku Andrzej Śliż (*1761) z Bystrzycy, a następnie w 1834 przekazał swojemu synowi Adamowi (*1816), który odsprzedał ziemię Jerzemu Samcowi (*1832) z Nawsia i jego żonie Marii (de domo Golik, *1839). W 1891 roku grunt przejął ich syn Jerzy (*1859), by już w 1897 roku odstąpić go swemu bratu Janowi (*1869), który ten odsprzedał w 1924 roku Pawłowi Czudkowi (*1880) z Gródka i jego małżonce Ewie (de domo Lasota, *1887). W 1927 roku ich córka Maria (*1908) pojęła za męża Jana Samca (*1904) z Gródka i w 1930 roku przejęli majątek. Całość wraz z domem nr 16b na parceli budowlanej nr 99 (po przenieumerowaniu w 1906 roku – nr 96) w 1950 roku przejął Jan Samiec (*1904).

Do tej części gruntu należy jeszcze dom nr 16 (po przenieumerowaniu w 1906 roku – nr 101) na parceli budowlanej nr 68. Nie udało się ustalić jak dotąd bliższych informacji o tym domu, ale wiadomo, że w 1874 dom należał do gminy. Następne zapisy pochodzą dopiero z roku 1924, kiedy przejął go Jerzy Kowalowski (*), od niego w 1932 roku - Kowalowska Anna (*), a następnie w 1948 roku – Edward Fontonari (*1900) i jego żona Maria (de domo Kowalowska, *1906); potem w 1963 roku dom nr 16 (po przenieumerowaniu w 1906 roku – nr 101) przejęli Jan Kaleta (*1927) i jego żona Anna (de domo Fontanari, *1930).

roku synowi Marcinowi Jakubasowi, od którego nabył go w 1650 roku Maciek Kruz. W 1663 roku odkupił ziemię Jakub Lipka, w 1685 roku – jego syn Michał; w 1722 roku grunt wraz z domem nr 16, który stał na parceli budowlanej nr 60/1 na „Dziedzinie” w centrum gminy przeszedł na własność jego syna Jerzego Lipki, który podzielił areal na więcej części.

Jedną część gruntu ze starym domem nr 16 na parceli budowlanej nr 60/1 (po przenieumerowaniu w 1906 roku – nr 102) odkupił w 1758 roku Adam Młynek (*1733), po którym schedę przejął w 1816 roku jego syn Jakub (*1722). Córka Jakuba, Anna (*1810), w 1829 roku wyszła za mąż za Jana Labaja (*1806) z Gródka, a ten w 1829 roku przejął ten grunt i na parceli budowlanej nr 99 postawił dom nr 16a (po przenieumerowaniu w 1906 roku – nr 16). Jan Labaj (*1806) rozdzielił majątek między dwóch synów: Jana (*1839) i Adama (*1851).

Jan Labaj (*1839) przejął tylko ogród i stary dom nr 16 na parceli budowlanej nr 60/1 (po przenieumerowaniu w 1906 roku – nr 102). Po 1889 roku dom przejął jego syn Jan (*1864), a w 1896 – Anna Szlaur (de domo Bajtek, *1874), która przekazała go następnie córce Jana Labaja (*1864), Zuzannie (*1887); ta w 1920 poślubiła Adama Janeczka (*1897) z Gródka. W 1949 dom miał czterech właścicieli: męża Zuzanny, Adama Janeczka (*1897) i troje ich dzieci: Karola (*1923), Jana

Zawadová Anděla *1936, Zawada Jan *1929

Grunt Stonawského Pavla

dům č. 16, 96, 101, 102

Další jméno zapsané v urbáři z roku 1577 bylo jméno Stonawský Pavel a v urbáři z roku 1621 bylo zapsané jméno Jakubas Jurek. Ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že v roce 1644 od Knospie Jiříka zakoupil grunt Jakubas Jakub za 55 K a následně zakoupil tento grunt v roce 1648 jeho syn Jakubas Martin od něho v roce 1650 Kruz Macek, pak v roce 1663 Lipka Jakub, v roce 1685 jeho syn Michal a v roce 1722 převzal grunt společně s domem č. 16, který stál na stav. parc. č. 60/1 v centru obce (dědiny) jeho syn Jiří. Lipka Jiří rozdělil tento grunt na více částí.

Samiec Jan *1904

Jednu část gruntu se starým domem č. 16 na st. parc. č. 60/1, který byl v roce 1906 přečíslován na č. 102 odkoupil v roce 1758 Mlýnek Adam (*1733), po něm převzal tento grunt v roce 1816 jeho syn Jakub (*1722), jehož dcera Anna (*1810) si vzala v roce 1829 za manžela Labaja Jana (*1806) z Hrádku a ten v roce 1829 převzal tento grunt, kde na st. parc. č. 99 postavil dům č. 16a, který byl v roce 1906 přečíslován na č. 16. Labaj Jan (*1806) rozdělił majetek mezi své dva syny: Jana (*1839) a Adama (*1851).

Labaj Jan (*1839) převzal pouze zahradu a starý dům č. 16 na st. parc. č. 60/1, který byl v roce 1906 přečíslován na č. 102. V roce 1889 převzal tento dům jeho syn Jan (*1864) a v roce 1896 převzala dům Szlaurová Anna (*1874) (rozená Bajtková), od ní převzala tento dům dcera Labaje Jana (*1864) Zuzanna (*1887), která se v roce 1920 provdala za Janeczka Adama (*1897) z Hrádku. V roce 1949 se o dům dělili čtyři majitelé a to: její manžel Janeczek Adam (*1897) a jejich tři děti: Karel (*1923), Jan (*1922) a Anna (*1920). V roce 1952 převzala tento dům Zawadová Marie (rozená Kukuczková) z Bystrice a v roce 1960 převzal dům č. 102 se zahradou její syn Jan (*1929) společně se svou manželkou Andělou (*1936) (rozenou Filipkovou).

Labaj Adam (*1851) převzal v roce 1871 část gruntu s domem kde na st. parc. č. 99 stál dům č. 16a, který byl v roce 1906 přečíslován na č. 16, po něm v roce 1901 jeho syn Pavel (*1877), následně v roce 1947 jeho syn Jan (*1904), hned v roce 1948 převzal tuto část gruntu s domem, kde na st. parc. č. 99 stál dům č. 16a, který byl v roce 1906 přečíslován na č. 16 Niedoba Gustav společně s manželkou Zuzannou.

Druhou část gruntu s domem č. 16b na st. parc. č. 100/1, který byl v roce 1906 přečíslován na č. 96 odkoupil v roce 1752 Czudek Adam sen Martynek (*asi 1728) po něm v roce 1780 jeho syn Adam (*1763), ale v roce 1786 převzal grunt jeho bratr Jan (*1765) a od něho odkoupil tento grunt v roce 1804 Śliż Andrzej (*1761) z Bystrice. V roce 1834 převzal tento grunt jeho syn Adam (*1816), ten odprodal grunt Samcovi Jiřímu

(*1832) z Návsi a jeho ženě Marii (*1839) (rozené Golikové). V roce 1891 převzal grunt jejich syn Jiří (*1859) ale v roce 1897 přenechal grunt svému bratrovi Janovi (*1869) a ten v roce 1924 odprodal Czudkovi Pavlovi (*1880) z Hrádku a jeho manželce Evě (*1887) (rozené

Fontonari Ed. *1900

Fontonari M. *1906

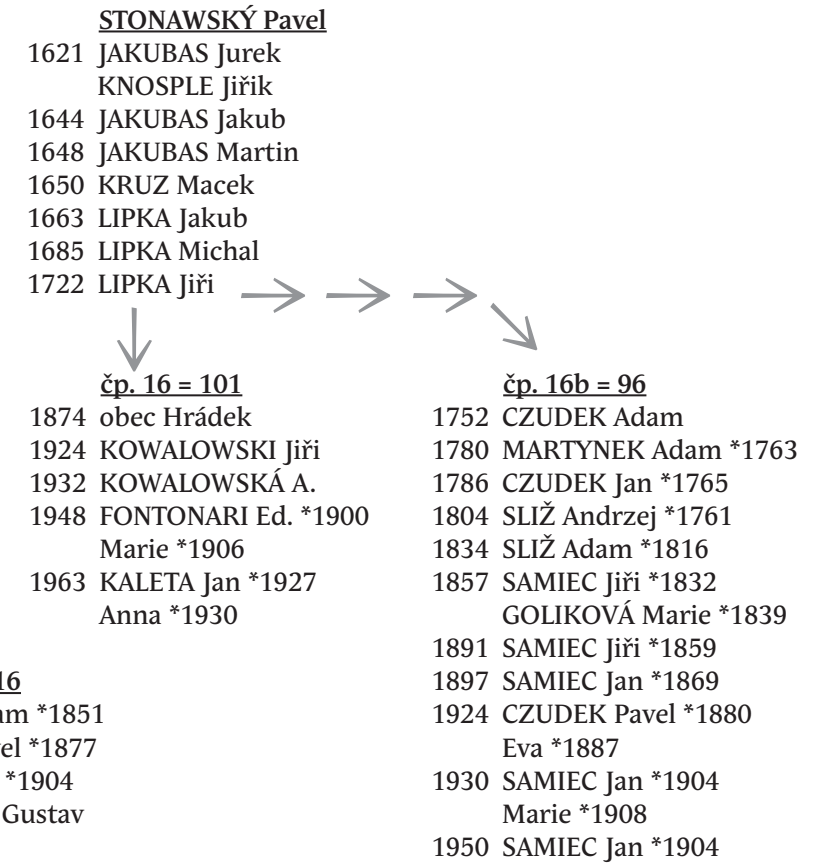
Lasotové). V roce 1927 se jejich dcera Marie (*1908) provdala za Samce Jana (*1904) z Hrádku a v roce 1930 převzali majetek. V roce 1950 převzal celý majetek i s domem č. 16b na st. parc. č. 99, který byl v roce 1906 přečíslován na č. 96 Samiec Jan (*1904).

K této části gruntu ještě patří na st. parc. č. 68 dům č. 16, který byl v roce 1906 přečíslován na č. 101. Nejde dohledat bližší informace k tomuto domu, jen v roce 1874 byl tento dům majetkem obce a pak je záznam až v roce 1924, kdy jej převzal Kowalowski Jiří (*) od něho v roce 1932 Kowalovská Anna (*) a pak v roce 1948 Fontonari Eduard (*1900) a jeho žena Marie (*1906) (rozená Kowalovská) dále v roce 1963 převzali dům č. 16 na st. parc. č. 68, který byl v roce 1906 přečíslován na č. 101 Kaleta Jan (*1927) a jeho žena Anna (*1930) (rozená Fontonariová).

Dům čp. 101 — Dom nr 101

Kaletová Anna *1930

Kaleta Jan *1927

Następną osobą umieszczoną w urbarzu z 1577 był Bartek Kulik. Według zapisu w księdze gruntowej w 1644 roku od Bartka Kulika nabył za 100 K ten grunt Jakub Bervaty, by potem sprzedać go w 1650 Marciniowi Kalicie; W 1667 roku kupił tę ziemię jego syn Jan,

Pilch Adam *1917

a kiedy jego córka Ewa w 1698 roku wydała za Macieja Uhlarza z Jablonkowa, ten przejął ją w 1701 roku, a następnie w 1737 roku przekazał swojemu synowi Janowi (*1704), który w 1788 roku odstąpił ojcowiznę synowi Jerzemu (*1750). Kiedy w 1755 roku Jan Uhlarz zmarł (*1704), jego żona Anna (de domo Bagińska) wyszła w 1760 roku ponownie za mąż za Jana Pilcha z Bystrzycy i w roku 1763 urodził im się syn Jan, który w 1806 roku przejął grunt od przyrodniego brata Jerzego (*1750). Jan Pilch (*1763) rozdzielił ziemię na dwie części pomiędzy synów Jana (*1790) i Adama (*1801).

Jan Pilch (*1790) przejął część majątku ze starym domem nr 15a (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 15) na parceli budowlanej nr 55 na „Dziedzinnie” w centrum gminy. Przekazał ją w 1849 roku swojemu synowi Pawłowi (*1820), a ten – w 1883 roku – swojej żonie Marii (de domo Rusz, *1851) pospołu ze swym synem Pawłem (*1854) z pierwszego małżeństwa; W 1884 roku Paweł (*1820) zmarł. Majątek w 1904 roku przejął Pilch Jan (*1866), a po nim – jego brat Paweł (*1879), po śmierci którego – w 1923 roku – właścicielką gruntu została w 1928 jego żona Zuzanna (de domo Kluz, *1883); ta w 1951 roku przekazała majątek ze starym domem nr 15a (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 15) na parceli budowlanej nr 55 swemu synowi Adamowi (*1917).

Adam Pilch (*1801) przejął część majątku z nowym domem nr 15b (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 104) na parceli budowlanej nr 59 tuż obok starego domu. Przekazał ją w 1867 roku swojemu synowi Pawłowi (*1829), a ten w 1895 roku – swym synom: Janowi (*1866) i Pawłowi (*1879). Swoją część Paweł Pilch (*1879) odstąpił w 1903 roku Janowi Turoniowi (*1859) i jego żonie Zuzannie (de domo Sikora, *1865). W 1905 roku Jan Pilch (*1866) przekazał swoją część bratu Pawłowi (*1879), a gdy ten w roku 1923 zmarł, przejęła ją w 1926 roku jego córka Zuzanna (*1907), która w 1927 roku wyszła za mąż za Jerzego Turonia (*1903) z Gródka – syna wymienionego wcześniej Jana Turonia (*1859) i jego żony Zuzanny (de domo Sikora, *1865); ten w 1928 roku przejął całą część majątku z nowym domem nr 15b (po przenie numerowaniu w 1906 roku – nr 104) na parceli budowlanej nr 59 tuż obok starego domu.

W 1906 wyodrębniono parcelę budowlaną nr 169 i wybudowano na niej dom nr 79, którego właścicielami w 1927 zostali: Paweł Rusz (*1889), Zuzanna Rusz i Zuzanna Lupińska. W 1932 roku parcela z domem należała do Pawła Rusza (*1889) i Zuzanny Rusz.

Dům čp. 104 – Dom nr 104

Córka Pawła Rusza (*1889), Anna (*1912), w 1930 wyszła za mąż za Karola Lasotę (*1904) z Lesznej Dolnej, a w 1958 przejęli wspólnie połowę majątku; drugą połowę – również w 1958 roku – otrzymała druga córka Zuzanna (*1924) pospołu z Jerzym Kapsią (*1920) z Łomnej Dolnej, którego poślubiła w 1944 roku.

Turoň Jiří *1903

Turoňová Zuz. *1907

Další jméno zapsané v Urbáři z roku 1577 bylo jméno Kulik Bartek. Ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že v roce 1644 od Kulika Bartka zakoupil grunt Jakub Bervaty za 100 K a následně zakoupil tento grunt v roce 1650 Kalita Martin, od něho v roce 1667 jeho syn Jan, když jeho dcera Eva se v roce 1698 provdala za Uhlarze Matěje z Jablunkova a ten v roce 1701 převzal grunt, který v roce 1737 přenechal svému synovi Janovi (*1704), ten následně v roce 1788 svému synovi Jiřímu (*1750). Když v roce 1755 zemřel Uhlarz Jan (*1704), jeho žena Anna (rozená Bagiňská) se znovu v roce 1760 provdala za Pilcha Jana z Bystrice a v roce 1763 se jim narodil syn Jan, který v roce 1806 převzal grunt od nevlastního bratra Jiřího (*1750). Pilch Jan (*1763) rozděлил grunt na dvě části mezi dva syny Jana (*1790) a Adama (*1801).

Pilch Jan (*1790) převzal část majetku se starým domem č. 15a po přečíslování v roce 1906 na č. 15 na stav. parc. č. 55 v centru obce (Dědiny). Tuto část

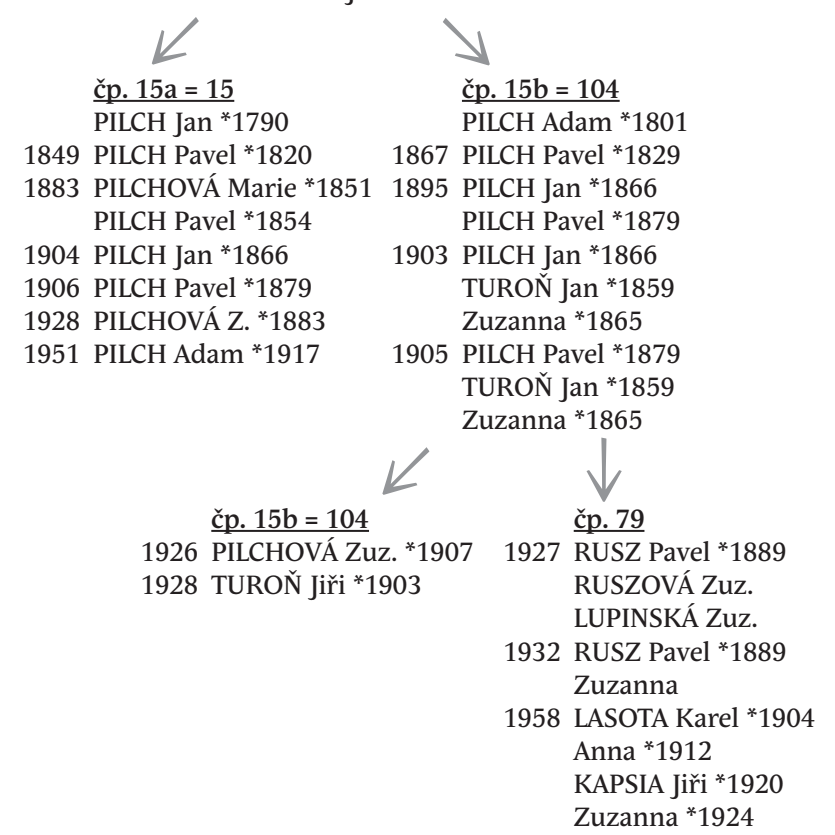
přenechal v roce 1849 svému synovi Pavlovi (*1820) a ten v roce 1883 přenechal majetek své ženě Marii (*1851) (rozené Ruszové) společně se svým synem Pavlem (*1854) z prvního manželství a v roce 1884 Pavel (*1820) umírá. V roce 1904 převzal majetek Pilch Jan (*1866), po něm jeho bratr Pavel (*1879), ten když v roce 1923 zemřel převzala majetek v roce 1928 jeho žena Zuzanna (*1883) (rozená Kluzová), která v roce 1951 přenechává majetek se starým domem č. 15a po přečíslování v roce 1906 na č. 15 na stav. parc. č. 55 svému synovi Adamovi (*1917).

Pilch Adam (*1801) převzal část majetku s novým domem č. 15b po přečíslování v roce 1906 na č. 104 na stav. parc. č. 59 hned vedle starého domu. Tuto část přenechal v roce 1867 svému synovi Pavlovi (*1829) a ten v roce 1895 přenechal majetek svým synům Janovi (*1866) a Pavlovi (*1879). V roce 1903 přenechal svůj díl Pilch Pavel (*1879) Turoňovi Janovi (*1859) a jeho ženě Zuzanně (*1865) (rozené Sikorové). V roce 1905 Pilch Jan (*1866) přenechal svůj díl svému bratrovi Pavlovi (*1879) a ten v roce 1923 zemřel, jeho díl převzala v roce 1926 jeho dcera Zuzanna (*1907), která se v roce 1927 provdala za Turoňe Jiřího (*1903) z Hrádku, jež byl synem již zmíněného Turoňe Jana (*1859) a jeho ženy Zuzany (*1865) (rozené Sikorové) a ten v roce 1928 přebírá celou část majetku s novým domem č. 15b po přečíslování v roce 1906 na č. 104 na stav. parc. č. 59 hned vedle starého domu.

V roce 1906 došlo k vyčlenění stav. parc. č. 169 na níž byl postaven dům č. 79, jež v roce 1927 se stali vlastníky: Rusz Pavel (*1889), Ruszová Zuzanna a Lupiňská Zuzanna. V roce 1932 byli vlastníky Rusz Pavel (*1889), Ruszová Zuzanna. Dcera Rusze Pavla (*1889) Anna (*1912) se v roce 1930 provdala za Lasotu Karla (*1904) z Dolní Lištné a v roce 1958 převzali společně polovinu majetku a druhou polovinu převzala rovněž v roce 1958 společně druhá dcera Zuzanna (*1924), která se provdala v roce 1944 za Kapsie Jiřího (*1920) z Dolní Lomné.

KULIK Bartek

- 1644 BERVATY Jakub
- 1650 KALITA Martin
- 1667 KALITA Jan
- 1701 UHLARZ Macek
- 1737 UHLARZ Jan *1704
- 1788 UHLARZ Jiří *1750
- 1806 PILCH Jan *1763

Kapsia Jiří *1920 – Zuzanna *1924

Grunt Macka Polaka

dom nr 3, 19, 21, 22, 57, 65, 128, 129, 130, 161, 162, 173, 175

Jako kolejny wymieniony w urbarzu z 1577 roku Macek Polak. W księdze gruntowej zapisano, że Jan Gall kupił ten grunt za 80 K, a w 1621 roku sprzedał go Matuszowi Gallowi. W 1633 nabył tę ziemię Michał Kajzar, od niego w 1644 roku – Gall Nikolas, a w 1685 roku – jego syn Jakub. W 1721 roku Jakub Gall rozdzielił grunt pomiędzy dwóch synów: Jakuba i Jerzego.

Hudziecowa Eva *1889

Jakub Gall w 1733 roku przekazał swoją część Józefowi Kapsie, a ten podzielił ją na dwie części. W 1760 roku jego syn Jerzy otrzymał jedną część majątku, z domem nr 22, który stał w centrum wsi jako dom podwójny z nr 21 na parceli budowlanej nr 55. Córka Jerzego Kapsi, Anna (*1763), w 1781 wyszła za mąż za Szymona Czudka i ten jeszcze w tym samym roku przejął część majątku. Jego córka Maria (*1787) w 1805 roku poślubiła Jerzego Czudka (*1779), a ten jeszcze w tym samym

roku przejął część majątku, który następnie przekazał Pawłowi Stonawskému (*1832), którego córka Zuzanna (*1855) w 1876 wyszła za mąż za Pawła Krzoka (*1850) i wspólnie w 1878 roku objęli majątek w posiadanie. W 1899 roku Paweł Krzok (*1850) zmarł

i w 1900 roku jego żona Zuzanna (*1855) ziemię przejęła. W 1900 roku jej córka Zuzanna (*1880) pojechała za mąż Karola Krygla (*1876) z Błędowic i już w 1901 roku majątek przejęła; jeszcze w tym samym roku majątek przeszedł na Pawła i Annę Sikorów, a następnie w 1904 roku – na małżonków Jana i Annę Stonawskich. W 1904 z parceli 1151 wyodrębniono parcelę budowlaną nr 93

Byrtusowa Helena *1931, Byrtus Adam *1928

pod budowę nowego domu nr 22, a już w roku 1905 małżeństwo Michał i Ewa Mikulowie przejęli ten dom z kilkoma gruntami; w 1909 roku właścicielką zostaje Maria Cieślak, a w 1921 roku – małżeństwo Paweł i Zuzanna Łyskowie. W 1930 roku majątek przejęła Ewa Hudziec (*1889). Jej córka Helena (*1931) wyszła za mąż za Adama Byrtusa (*1928) i w 1954 roku wspólnie przejęli część majątku wraz z domem nr 22 na parceli budowlanej nr 93.

Józef Kapsia, który w 1733 roku przejął drugą część gruntu od Jakuba Galla, przekazuje ją wraz z domem nr 19 w centrum wsi (ten dom zanikł po 1787 roku, wkrótce wybudowano nowy dom nr 19 na parceli budowlanej nr 78) Jerzemu Kluzowi, a ten w 1773 roku –

Henrykowi Laszce, którego córka Zuzanna (*1746) w 1767 roku pojechała za mąż Jerzego Kapsię; ten w 1777 roku przejął majątek. W 1787 przekazał go Jerzemu Kuligowi, po nim w 1793 roku właścicielem został Jan Klimek, następnie w 1795 roku – Jerzy Turoń, w 1804

Bury Ondřej *1902

Burová Herm. *1904

roku – Jan Paduch, w 1807 roku – Nikodem Jakub, a w 1874 roku – Józef Kurzman. W 1882 roku z parceli nr 1333 wyodrębniła się parcelę budowlaną nr 103 i na niej zostaje wybudowany dom nr 57, który w 1909 roku zanikł, a parcela budowlana nr 103 została połączona z parcelą nr 1333/1. W 1913 roku małżeństwo Jerzy (*1883) i Ewa (de domo Niedoba, *1886) Kluzowie przejmują majątek od Józefa Kurzmana i dochodzi do rozdzielenia parceli budowlanej nr 78 na parcele budowlane nr 78/1 i 78/2. Na parceli budowlanej nr 78/1 został w 1923 został wybudowany dom nr 128, a dom nr 19 pozostaje na parceli budowlanej nr 78/2. W 1931 roku córka państwa Kluzów, Karolina (*1913), poślubiła Józefa Kotasa (*1908) i jeszcze w tym samym roku jej mąż przejmuje majątek wraz z domem nr 19 na parceli budowlanej nr 78/2. W 1952 roku Andrzej Bury (*1902) ze swoją żoną Herminą (de domo Fontari, *1904) odkupili dom nr 19 na parceli budowlanej nr 78/2.

W 1933 roku z parceli nr 1334 została wyodrębniona parcela budowlana nr 243, na której wybudowano dom nr 173; w 1963 roku odkupił go Jan Bury (*1938).

W 1930 roku parcela nr 775/3 została odsprzedana Edwardowi Fontonariemu (*1900), jego żonie Marii (de domo Kowalowska, *1906) i Herminie Bury (de domo Fontari, *1904), a w 1932 roku odkupił ją od nich Paweł Pilch (*1854) z żoną Marią (de domo Młynek, *1891). Jeszcze w tym samym roku wyodrębnili oni z parceli 775/3 parcelę budowlaną nr 237 i parcelę budowlaną nr 238, na których wybudowali dom podwójny nr 161 i 162. W 1946 Paweł Pilch (*1854) zmarł, a majątek ojca przejmuje córka Maria (*1928), która wyszła za mąż za Józefa Raszke (*1927) z Bystrzycy; ten w 1964 roku przejmuje majątek.

Grunt Polaka Macka

dům č. 3, 19, 21, 22, 57, 65, 128, 129, 130, 161, 162, 173, 175

Další jméno zapsané v urbáři z roku 1577 bylo jméno Polak Macek. Ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že Gall Jan koupil tento grunt za 80 K a v roce 1621 od Galla Jana zakoupil grunt Gall Matuš a následně zakoupil tento grunt v roce 1633 Kajzar Michal od něho v roce 1644 Gall Nikolas a v roce 1685 jeho syn Jakub. V roce 1721 Gall Jakub rozděluje grunt mezi dva syny Jakuba a Jiřího.

Bury Jan *1938

Gall Jakub v roce 1733 přenechává svůj díl Kapsiovi Josefovi a ten rozděluje svůj díl na dvě části. V roce 1760 jeho syn Jiří přebírá jednu část majetku i s domem č. 22, který stál v centru dědiny jako dvojdomek s č. 21 na stav. parc. č. 55. Dcera Kapsie Jiřího Anna (*1763) se v roce 1781 provdala za Czudka Šimona a ten ještě v témže roce převzal část majetku. Jeho dcera Marie (*1787) se v roce 1805 provdala za Czudka Jiřího (*1779) a ten ještě v témže roce převzal část majetku, který

přenechal Stonawskému Pavlovi (*1832), jehož dcera Zuzanna (*1855) se v roce 1876 provdala za Krzoka Pavla (*1850) a společně v roce 1878 převzali majetek. V roce 1899 Krzok Pavel (*1850) zemřel a tak v roce 1900 převzala majetek jeho žena Zuzanna (*1855).

V roce 1900 se její dcera Zuzanna (*1880) provdala za Krygla Karla (*1876) z Bludovic a hned v roce 1901 převzala majetek a ještě v témže roce převzali majetek manželé Pavel a Anna Sýkorovi, následně v roce 1904 manželé Jan a Anna Stonawští. V roce 1904 se z parc. č. 1151 vyčleňuje stav. parc. č. 93 pod nový dům č. 22 a hned v roce 1905 manžele Michal a Eva Mikulovi přebírají tento dům i s několika pozemky, dále v roce 1909 se stává majitelem Cieslarová Marie a v roce 1921 manželé Pavel a Zuzanna Lyskovi. V roce 1930 přebírá majetek Hudziecowa Eva (*1889). Její dcera Helena (*1931) se provdala za Byrtuse Adama (*1928) a v roce 1954 společně přebírají část majetku i s domem č. 22 na stav. parc. č. 93.

Ciasnochová Zuz. *1900

Kapsia Josef, který v roce 1733 převzal druhou část gruntu od Galla Jakuba, přenechává tuto část gruntu i s domem č. 19 v centru dědiny, který zanikl po roce 1787 a byl postaven nový dům č. 19 na stav. parc. č. 78 Kluzovi Jiřímu a ten v roce 1773 přenechává Laszkovi Jindřichovi, jehož dcera Zuzanna (*1746) se v roce 1767 provdala za Kapsiu Jiřího a ten v roce 1777 převzal majetek. V roce 1787 přenechal majetek Kuligovi Jiřímu po něm v roce 1793 převzal majetek Klimek Jan, po něm v roce 1795 Turoň Jiří, v roce 1804 Paduch Jan, v roce 1807 Nikodem Jakub, v roce 1874 Kurzman Josef. V roce 1882 se z parc. č. 1333 vyčleňuje stav. parc. č. 103, na níž je postaven dům č. 57, který v roce 1909

zanikl a stav. parc. č. 103 se slučuje s parc. č. 1333/1. V roce 1913 manželé Kluz Jiří (*1883) a Eva (*1886) (rozená Nedobová) přebírají majetek od Kurzmana Josefa a dochází k rozdělení stav. parc. č. 78 na stav. parc. č. 78/1 a 78/2. Na stav. parc. č. 78/1 je v roce 1923 postaven dům č. 128 a dům č. 19 zůstává na stav. parc. č. 78/2. V roce 1931 se dcera manželů Kluzových Karolina (*1913) provdala za Kotase Josefa (*1908) a hned v témže roce její manžel přebírá majetek i s domem č. 19 na stav. parc. č. 78/2. V roce 1952 odkoupili Bury Ondřej (*1902) se svou ženou Herminou (*1904) (rozenou Fontonariovou) dům č. 19 na stav. parc. č. 78/2.

V roce 1933 se z parc. č. 1334 vyčleňuje stav. parc. č. 243 na níž byl postaven dům č. 173, jež v roce 1963 odkoupil Bury Jan (*1938).

V roce 1930 se parc. č. 775/3 odprodává Fontonariemu Eduardovi (*1900) jeho ženě Marii (*1906) (rozené Kowalovské) a Burové Hermině (*1904) (rozené Fontonariové) a ti v roce 1932 odprodají Pilchovi Pavlovi (*1854) a jeho ženě Marii (*1891) (rozené Mlynkové). Hned v témže roce vyčleňují z této parc. č. 775/3 stav. parc. č. 237 a stav. parc. č. 238 na nichž stavějí dvojdomek č. 161 a 162. V roce 1946 Pilch Pavel (*1854) umírá a tak majetek otce přebírá jejich dcera Marie (*1928), která se provdala za Raszku Josefa (*1927) z Bystřice a ten v roce 1964 přebírá majetek.

V roce 1919 z parc. č. 1332/2 je vyčleněná stav. parc. č. 104, na níž byl postaven dvojdomek č. 129 a 130 jehož vlastníky byli Turoniová Marie a Ruzsová Anna.

Taktéž v témže roce 1932 se na stav. parc. č. 78/3 staví dům č. 175.

Gall Jiří, který v roce 1721 převzal druhou část gruntu od svého otce Jakuba, přenechává v roce 1736 Rabimu Matějovi a ten v roce 1749 Rabimu Jiřímu, který rozděluje majetek na dvě části.

Jednu část majetku i s domem č. 3 na stav. parc. č. 46/1 přebírá jeho syn Jakub (*1769), po něm jeho syn

Heczko Jan *1913 – Agnes *1918

W 1919 roku z parceli 1332/2 zostaje wyodrębniona parcela budowlana nr 104, na której wybudowano dom podwójny nr 129 i 130, którego właścicielkami byli: Maria Turoń i Anna Rusz.

W tymże roku 1932 na parceli budowlanej nr 78/3 zostaje wybudowany dom nr 175.

Jerzy Gall, który w 1721 roku przejął drugą część gruntu od swojego ojca Jakuba, przekazał ją w 1736

majątek Pawłowi Turoniowi (*1861), po nim w 1895 roku przejęli go małżonkowie Andrzej i Maria Sikorowie, a następnie w 1921 roku część Andrzeja Sikory przypadła Annie Stańko, a już w 1924 roku – Franciszkowi (*1892) i Zuzannie (de domo Bocek, *1900) Ciasnochom. W 1939 całość przeszła na własność Zuzanny Ciasnochy (*1900), a w 1951 grunt wraz z domem nr 3 na parceli budowlanej nr 46/1 należał do Zuzanny Cias-

Bodzenta Jan *1870, Eva *1879

roku Maciejowi Rabiemu, a ten w 1749 roku – Jerzemu Rabiemu, który podzielił majątek na dwie części.

Jedną część z domem nr 3 na parceli budowlanej nr 46/1 przejął jego syn Jakub (*1769), po nim jego syn Jan (*1804), a po nim – jego brat Jakub (*1807). W 1861 roku jego córka Anna (*1837) wyszła za mąż za Pawła Młynka (*1836) z Gródka, a w 1871 roku razem z nim przejęła ojcowiznę. Na powrót stała się jedyną jej właścicielką po tym, jak w roku 1882 Paweł Mlynek (*1836) zmarł. Anna (*1837) w 1889 roku przekazała

Bodzenta Jan *1903

Bodzenta Josef *1910

Dům čp. 22 – Dom nr 22

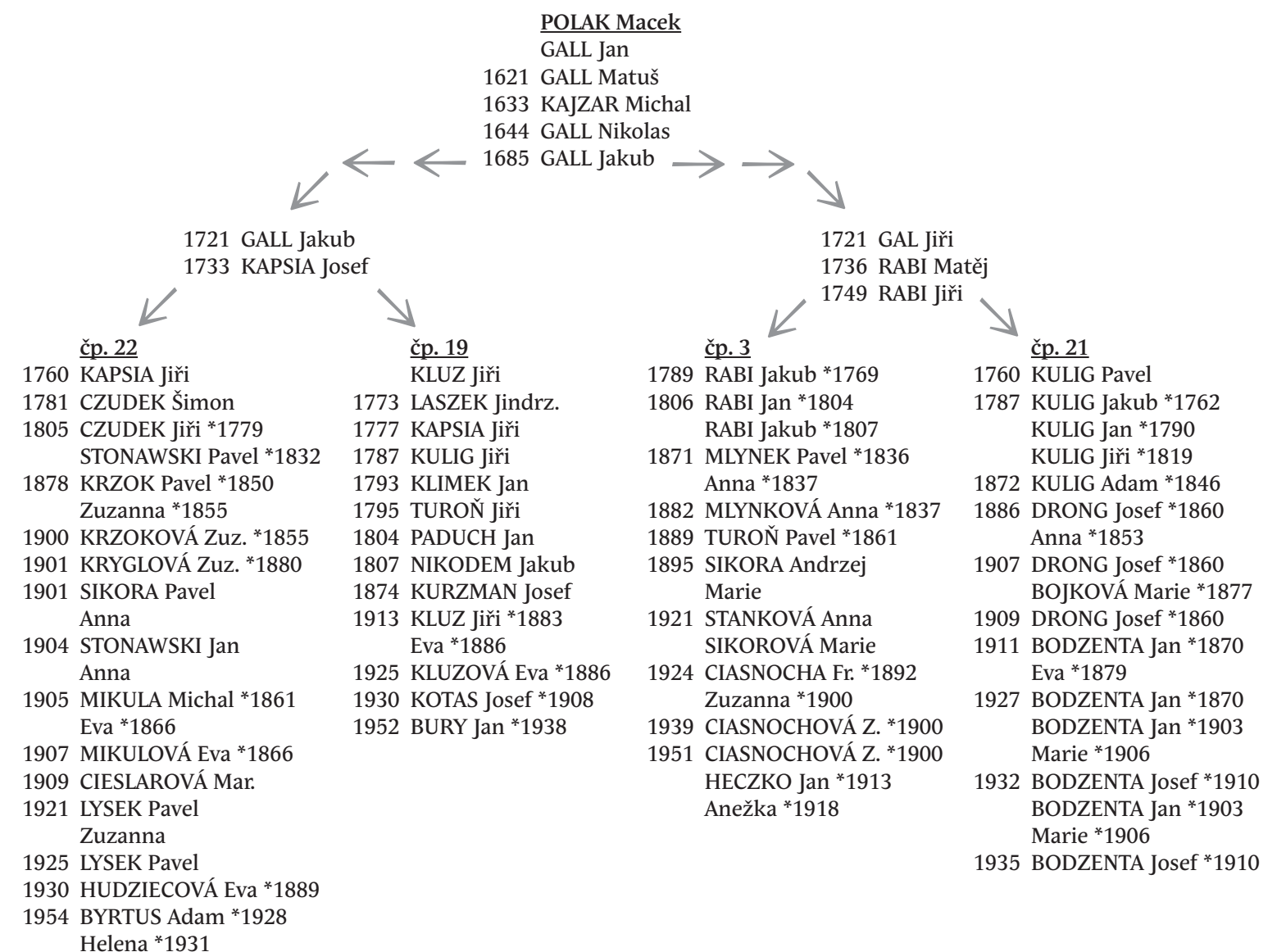
nochy (*1900) oraz jej córki Agnes (*1918) wydanej za mąż za Jana Heczka (*1913) z Czeskiego Cieszyna.

Drugą część majątku, z domem nr 22, który stał w centrum wsi jako dom podwójny z nr 21 na parceli budowlanej nr 55, przejął od Jerzego Rabięgo w 1760 roku Paweł Kulig, a ten w 1787 roku przekazał ją swojemu synowi Jakubowi (*1762), który następnie – swojemu zaś synowi Janowi (*1790); kolejnym sukcesorem był syn Jana, Jerzy (*1819), a następnym w 1872 – syn Jerzego, Adam (*1846), który w 1885 roku zmarł. Jego żona Anna (de domo Puczok, *1853) jeszcze tego samego roku wyszła za mąż za Józefa Dronga (*1860) z Gródka i w 1886 roku wspólnie z nim przejęła majątek. Około 1900 roku z parceli nr 1156 wyodrębniono parcelę budowlaną nr 92, na której są zbudowane dwa domki – nowy dom nr 21 i dom nr 65. W 1907 roku Anna Drong (de domo Puczok, *1853) zmarła; jej część otrzymała córka Anny z pierwszego małżeństwa, Maria (*1877), ale już w 1909 roku właścicielem całego majątku został Józef Drong (*1860), po czym w 1911 roku przejęła go jego pasierbica Ewa (*1879) wraz ze swoim mężem Janem Bodzenta (*1870). W 1911 roku z parceli nr 1156/4 wyodrębniono parcelę budowlaną nr 170 pod nowy dom o numerze 21; dom nr 65 został w 1913 roku zburzony. W 1927 roku część Ewy Bodzenty (*1879) pospołu otrzymali syn Jan (*1903) z żoną Marią (de domo Słowioček, *1906). W roku 1932 część Jana (*1870) – a w 1935 już cały majątek wraz z domem nr 21 na parceli budowlanej nr 170 – przejął Józef Bodzenta (*1910).

Jan (*1804), po nim jego brat Jakub (*1807). V roce 1861 se jeho dcera Anna (*1837) provdala za Mlynka Pavla (*1836) z Hrádku a tak v roce 1871 společně převzali majetek. V roce 1882 Mlynek Pavel (*1836) umírá a majetek přebírá jeho žena Anna (*1837), která v roce 1889 přenechává Turoňovi Pavlovi (*1861), od něho v roce 1895 přebírají majetek manželé Andrzej a Marie Sýkorovi, následně v roce 1921 díl Sikory Andrzeje převzala Staňková Anna a hned v roce 1924 manželé Ciasnochovi - František (*1892) a Zuzanna (*1900) (rozená Bocková). V roce 1939 celý majetek přebírá Ciasnochová Zuzanna (*1900) a v roce 1951 majetek i s domem č. 3 na stav. parc. č. 46/1 vlastní Ciasnochová Zuzanna (*1900), její dcera Agnes (*1918) provdaná za Heczka Jana (*1913) z Českého Těšína.

Druhou část majetku i s domem č. 21, který stal v centru dědiny jako dvojdomek s č. 22 na stav. parc. č. 55 přebírá od Rabiho Jiřího v roce 1760 Kulig Pavel a ten v roce 1787 přenechává svému synovi Jakubovi (*1762) následně jeho syn Jan (*1790), dál jeho syn Jiří (*1819), dál v roce 1872 jeho syn Adam (*1846), ten ale

v roce 1885 umírá a jeho žena Anna (*1853) (rozená Puczoková) se hned v témže roce provdala za Dronga Josefa (*1860) z Hrádku a hned v roce 1886 přebírají majetek. Někdy kolem roku 1900 došlo k vyčlenění s parc. č. 1156 stav. parc. č. 92, na níž jsou postaveny dva domky, a to nový dům s č. 21 a dům s č. 65. V roce 1907 Drongová Anna (*1853) (rozená Puczoková) umírá, proto její díl přebírá její dcera z prvního manželství Marie (*1877), ale hned v roce 1909 přebírá celý majetek Drong Josef (*1860), ten hned v roce 1911 společně převzali jeho nevlastní dcera Eva (*1879) provdána za Bodzenta Jana (*1870). V roce 1911 se z parc. č. 1156/4 vyčleňuje stav. parc. č. 170 na níž nový dům s č. 21 a v roce 1913 dům č. 65 je zbourán. V roce 1927 díl Bodzentové Evy (*1879) společně přebírají jejich syn Jan (*1903) a jeho žena Marie (*1906) (rozená Słowiočeková), v roce 1932 díl Bodzenty Jana (*1870) převzal Bodzenta Josef (*1910) ale hned v roce 1935 převzal celý majetek i s domem č. 21 na stav. parc. č. 170 Bodzenta Josef (*1910).

Następną osobą wymienioną w urbarzu z 1577 roku jest Adam Czutku. Z zapisu w księdze gruntowej dowiadujemy się, że w 1654 roku zakupił ten grunt Macusz Macura, a następnie – w 1657 roku – Jan Wołek; kolejnym jego nabywcą został w 1668 roku Jakub Taska,

Čmiel Josef *1898 – Zuzanna *1901

Lorenzini Amb. *1888

Lorenziniová M.*1892

który odsprzedał go w 1692 roku Marcinowi Martinkovi, ożenionemu w 1684 roku z jego córką Anną; ten w 1695 roku przekazał tę ziemię Adamowi Sztefkowi (Niszczurowi), który gdzieś w roku 1685 wziął sobie za żonę jego córkę Helenę.

Adam Sztefek w 1718 roku rozdzielił swoją część pomiędzy dwóch synów: Jana (*1689) i Jerzego (*1688).

Jan Sztefek (*1689) w 1765 podzielił swoją ojcowską część i przekazał każdą swoim synom: Jakubowi (*1739), który później mieszkał w domu nr 29a (po przenieściu w 1906 roku – nr 29) i Pawłowi (*1734), zamieszkałym z kolei w domu nr 29b (po przenieściu w 1906 roku – nr 111).

Jakub Sztefek (*1739) w 1795 roku przekazał swoją część synowi Jerzemu (*1768), ten – swojemu synowi Janowi (*1796), który w 1866 roku zmarł, a jego majetek przeszedł na brata Pawła (*1811), po którym przejął go w 1886 roku Jerzy Heczko. Kolejnymi właścicielami zostali w 1903 Jan Cienciala i Jan Herman, a następnie w 1912 roku Jerzy Čmiel (*1861) z żoną Zuzanną (de domo Cienciala, *1867). W 1920 część Jerzego Čmiela (*1861) przejął jego syn Jan (*1893), a w 1925 roku wspólnie właścicielami zostali: Jan Čmiel (*1893), z żoną Zuzanna (de domo Bodzenta, *1901) i Józef

Čmiel (*1898) z żoną, również Zuzanną (de domo Klimek, *1901). Jan Čmiel (*1893) z żoną Zuzanną (de domo Bodzenta, *1901) w 1929 roku odstąpili swoją część majątku Ambrožemu Lorencinemu (*1888) i jego żonie Marii (de domo Čmiel, *1892). W 1955 roku właścicielami byli Rudolf Lorencioni (*1921) z żoną Marią (de domo Frank, *1933) oraz Józef Bartnicki (*1923) z żoną Zuzanną (de domo Čmiel, *1930). W 1960 roku właścicielem części majątku z domem nr 29a (po przenieściu w 1906 roku – nr 29; pierwotnie – do roku 1926 - na parceli budowlanej nr 13/3, a następnie postawiony tuż obok na parceli budowlanej nr 13/1) został Rudolf Lorencioni (*1921) pospołu z żoną Marią (de domo Frank, *1933).

Paweł Sztefek (*1734) w 1765 roku przejął część gruntu z domem nr 29b na parceli budowlanej nr 17/1 (po przenieściu w 1906 roku – nr 111), a w 1795 roku odstąpił go synowi swojego brata Jakuba Sztefka (*1739), Pawłowi Sztefkowi (*1772), który przekazał swoją część synowi Janowi (*1800), a ten – w roku 1864 – swojemu z kolei synowi, również Janowi (*1835). Ten w roku 1885 zmarł, a w 1886 roku majątek przejęła jego żona Anna (de domo Sztefek, *1841). W 1898 roku przekazała go swojemu synowi Pawłowi (*1869), który w 1927 roku jego połowę odstąpił swojej żonie Zuzannie (de domo Heczko, *1893). W 1934 roku Zuzanna Sztefek (de domo Heczko, *1893) przejęła cały majątek z domem nr 29b na parceli budowlanej nr 17/1 (po przenieściu w 1906 roku – nr 111), a następnie odstąpiła cały majątek swojemu synowi Gustawowi (*1914) oraz jego żonie Annie (de domo Janiczek, *1920).

Jerzy Sztefek (*1688) w 1718 roku przejął część majątku z domem nr 30 na parceli budowlanej nr 20/1. W 1762 roku przekazał ją synowi Pawłowi (*1730), ten – w 1811 roku - swojemu synowi, również Pawłowi (*1768). Po nim, w 1830 roku przejął majątek jego brat Jan (*1779), który odstąpił go z kolei swojemu synowi, również Janowi (*1810); po nim w 1872 roku schedę objął syn Jerzy (*1847). Ten ożenił się po raz drugi w 1882 roku z Anną Kantor (*1865), a w 1887 roku odsprzedał swój majątek Jerzemu Nikodemowi (*1862) i wyprowadził się do Milikowa. Jerzy Nikodem (*1862) przekazał go w 1927 roku swojemu synowi Pawłowi (*1901). Kiedy ten w 1935 roku zmarł, jego żona Anna (de domo Niedoba, *1905) wyszła za mąż po raz drugi w 1936 roku za Emila Martynka (*1907) z Milikowa i jeszcze w tym samym roku wspólnie z nim przejęła majątek wraz z domem nr 30 na parceli budowlanej nr 20/1.

Další jméno zapsané v urbáři z roku 1577 bylo jméno Čutku Adam. Ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že koupil tento grunt v roce 1654 Macura Matuš a v roce 1657 zakoupil grunt Wolek Jan a následně zakoupil tento grunt v roce 1668 Taska Jakub ten

Lorenzini Rudolf *1921 – Marie *1933

odprodal grunt v roce 1692 Martinkovi Martinovi, který se v roce 1684 oženil s jeho dcerou Annou a hned v roce 1695 přenechal tento grunt Sztefkovi Adamovi (Niszczurowi), který se někdy v roce 1685 oženil s jeho dcerou Helenou.

Sztefek Adam v roce 1718 rozděluje svůj podíl mezi své syny Jana (*1689) a Jiřího (*1688).

Sztefek Jan (*1689) rozděluje v roce 1765 svůj díl mezi své syny Jakuba (*1739), který později bydlel v domě č. 29a v roce 1906 přechislován na č. 29 a Pavla (*1734), který později bydlel v domě č. 29b v roce 1906 přechislován na č. 111.

Sztefek Jakub (*1739) v roce 1795 přenechal svůj díl svému synovi Jiřímu (*1768), ten přenechal svému synovi Janovi (*1796) a ten v roce 1866 zemřel, majetek proto převzal jeho bratr Pavel (*1811), od něhož převzal tento majetek v roce 1886 Heczko Jiří, od něho v roce 1903 Cienciala Jan a Herman Jan, pak v roce 1912 Čmiel Jiří (*1861) a jeho žena Zuzanna (*1867) (rozená Ciencialová). V roce 1920 díl Čmiela Jiřího (*1861) přebírá jeho syn Jan (*1893) a v roce 1925 společně přebírají celý majetek Čmiel Jan (*1893), jeho žena Zuzanna (*1901) (rozená Bodzentová) a Čmiel Josef (*1898), jeho žena Zuzanna (*1901) (rozená Klimková). V roce 1929 Čmiel Jan (*1893), jeho žena Zuzanna (*1901) (rozená Bodzentová) přenechávají svůj díl majetku Lorencinimu Ambrožovi (*1888) a jeho ženě Marii (*1892) (rozené Čmielové). V roce 1955 se stává vlastníkem Lorencioni Rudolf (*1921) jeho žena Marie (*1933) (rozená Franková), Bartnicki Josef (*1923) a jeho žena Zuzanna (*1930) (rozená Čmielová). V roce 1960 se stává vlastníkem části majetků s domem č. 29a v roce 1906 přechislován na dům č. 29 původně na stav. parc. č. 13/3 do roku 1926 a následně postaven hned vedle na stav. parc. č. 13/1 Lorencioni Rudolf (*1921) a jeho žena Marie (*1933) (rozená Franková).

Sztefková Zuz. *1893

Sztefek Pavel (*1734), převzal v roce 1765 část gruntu i s domem č. 29b na stav. parc. č. 17/1 v roce 1906 přechislován na č. 111 a v roce 1795 přenechal tento podíl Sztefkovi

Pavlovi (*1772), který byl synem Sztefka Jakuba (*1739) a ten byl bratrem Sztefka Pavla (*1734). Sztefek Pavel (*1772) přenechal svůj díl svému synovi Janovi (*1800) a ten v roce 1864 svému synovi Janovi (*1835), který v roce 1885 zemřel, proto v roce 1886 převzala maje-

Sztefek Gustav *1914

Sztefková Anna*1920

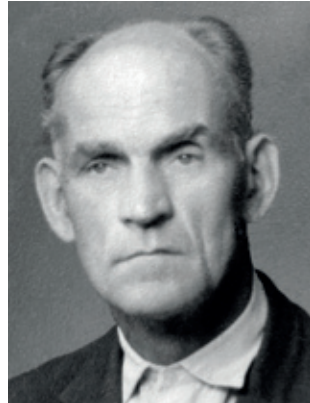
tek jeho žena Anna (*1841) (rozená Sztefková). V roce 1898 přenechala majetek svému synovi Pavlovi (*1869), který v roce 1927 přenechává polovinu své ženě Zuzaně (*1893) (rozené Heczkové) a v roce 1934 Sztefková Zuzanna (*1893) (rozená Heczková) převzala celý majetek i s domem č. 29b na stav. parc. č. 17/1 v roce 1906 přechislován na č. 111, následně přenechala celý majetek svému synovi Gustavovi (*1914) a jeho ženě Anně (*1920) (rozené Janiczkové).

Sztefek Jiří (*1688) převzal v roce 1718 část majetku s domem č. 30 na stav. parc. č. 20/1, který v roce 1762 přenechal svému synovi Pavlovi (*1730) a ten v roce 1811 rovněž svému synovi Pavlovi (*1768), od něhož v roce 1830 převzal majetek jeho bratr Jan (*1779), ten přenechal majetek svému synovi Janovi (*1810) a po něm v roce 1872 převzal jeho syn Jiří (*1847), ten v roce 1882 se podruhé oženil s Kantorovou Annou (*1865) a v roce 1887 odprodal svůj majetek Nikodemovi Jiřímu (*1862) a odstěhoval se na Milíkov. Nikodem Jiří (*1862) přenechal v roce 1927 svému synovi Pavlovi (*1901), který v roce 1935 zemřel a jeho žena Anna (*1905) (rozená Niedobová) se v roce 1936 provdala podruhé za Martynka Emila (*1907) z Milikova a ještě v téže roce společně převzali majetek s domem č. 30 na stav. parc. č. 20/1.

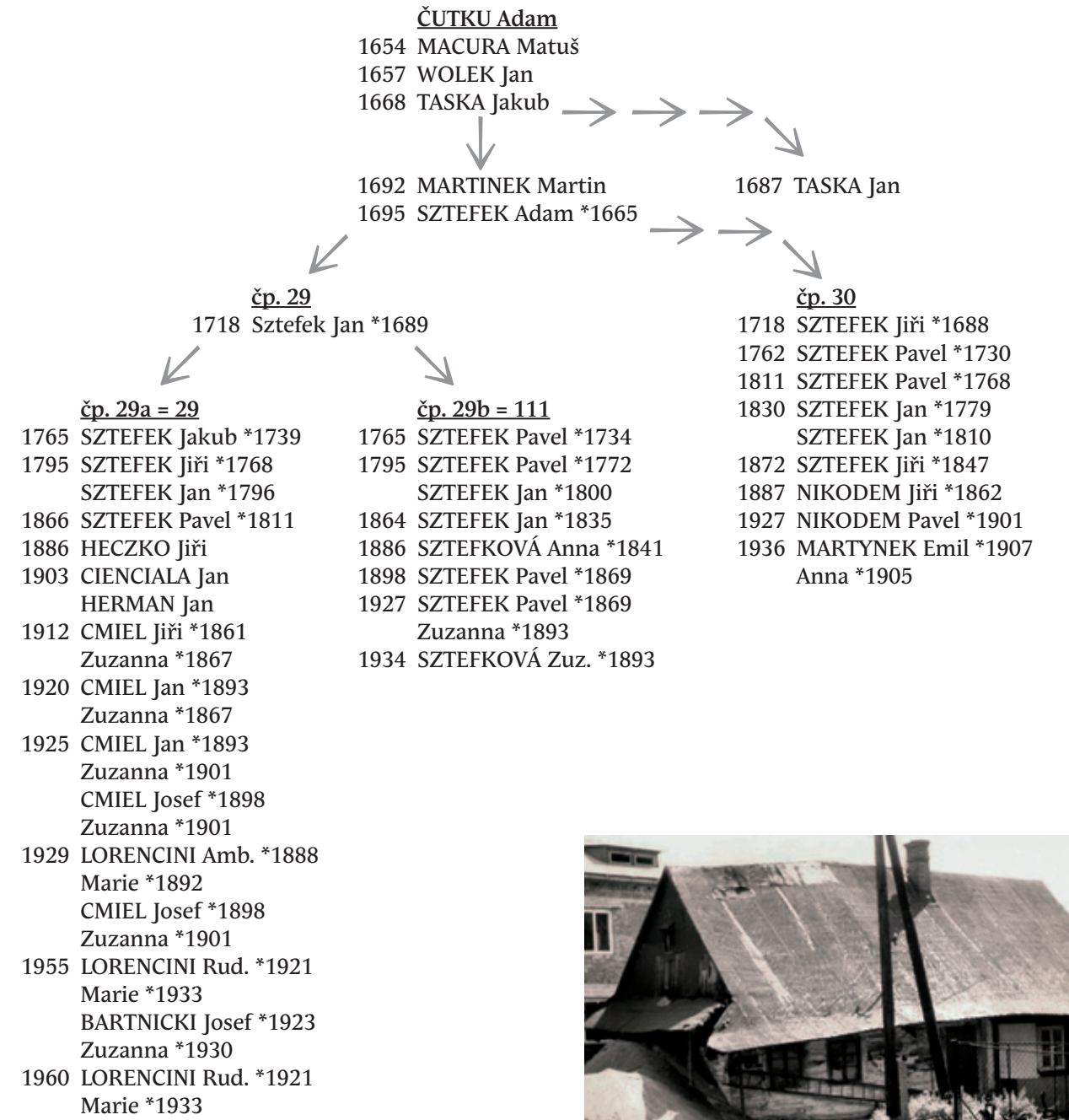
Martynková A. *1905

Martynek Emil *1907

Bartnicki Josef *1923 – Zuzanna *1930

Dům čp. 29 – Dom nr 29

Martynek Emil *1907 před svým domem č. 30 –
Martynek Emil *1907 przed swoim domem nr 30

Grunt Jerzego Pelhřima

dom nr 31, 34, 35, 36, 70, 74, 139

Jako następný figuruje w urbarzu z roku 1577 Jerzy Pelhřim od którego w 1580 roku odkupił grunt niejaki Vrubel, a od niego z kolei – Jurek Czudek. Dalej w księdze gruntowej jest zapisane, że w 1623 roku nabył tę ziemię Marcin Czudek, który w 1685 roku odsprzedał ½ tego gruntu Matuszowi Knapovi; nie udało mi się ustalić, co działo się później z tą częścią. Drugą ½ gruntu odkupił w 1686 roku jego syn Szymon, ten w 1728 roku odsprzedał tę część gruntu swojemu synowi, również Szymonowi.

Czudek Josef *1903

Szymon Czudek podzielił działkę na dwie części. Jedną – z domem nr 34 na parceli budowlanej nr 25 – odsprzedał w 1749 roku swojemu synowi Adamowi, a ten w 1751 roku – Janowi Martynkovi, który z kolei w 1801 roku odsprzedał ją swojemu synowi Janowi (*1778). Kiedy ten w 1807 roku umiera, jego część majątku przejęła żona Maria (de domo Cieślars, *1781), która w 1808 roku powtórnie wyszła za mąż za Pawła Szolonego, a w 1840 roku odstąpiła ją synowi Janowi Szolonemu (*1823). Ten w 1884 roku przekazał majątek swojemu synowi Pawłowi (*1859) oraz jego żonie Annie (de domo Niedoba, *1868). W 1904 roku ich córka Anna (*1885) wyszła za mąż za Jana Branca (*1879) z Wisły i jeszcze w 1904 roku wspólnie z nim przejęła część tylko gruntu, tę należącą do Anny Szolonej (de domo Niedoba, *1868). W 1905 roku zmarł Paweł Szolony (*1859), a jego część majątku przejęła w 1905 roku żona Anna (de domo Niedoba, *1868). W 1911 roku córka Pawła Szolonego (*1859) i Anny (*1868) pojęła za mąż Pawła Sztefka (*1885) z Gródka i w 1913 roku przejęła sama część gruntu po Annie Szolonej (de domo Niedoba, *1868), który ta w 1905 odziedziczyła po zmarłym mężu, Pawle (*1859). W 1935 roku Józef Czudek (*1903) z Gródka przejął część gruntu od Jana Branca (*1879) i jego żony Anny (de domo Szolona, *1885), a w 1936 roku od Zuzanny Sztefek (de domo Szolona, *1892) część gruntu przejęli Józef Fizek (*1908) z Gródka z żoną Anną (de domo Konderla, *1910) oraz jego brat Paweł Fizek (*1900) z Gródka z żoną Ewą (de domo Hawliczek, *1906). W 1936 roku właścicielami części gruntu z domem nr 34 na parceli budowlanej nr 25 byli więc: Józef Czudek (*1903), Józef Fizek (*1908) z żoną Anną (de domo Konderla, *1910) oraz jego brat Paweł Fizek (*1900) z Gródka z żoną Ewą (de domo Hawliczek, *1906).

Turoniová Eva *1912

W 1925 roku z parceli nr 235/1 wyodrębniono parcelę budowlaną nr 212 pod dom nr 139, którego właścicielem była Zuzanna Sztefek (de domo Szolona, *1892); w 1936 roku

dom przejęli Józef Fizek (*1908) z Gródka z żoną Anną (de domo Konderla, *1910) oraz jego brat Paweł Fizek (*1900) z Gródka z żoną Ewą (de domo Hawliczek, *1906).

Drugą część gruntu Szymona Czudka z domem nr 35 na na parceli budowlanej nr 27 – oraz dostawionymi później, po roku 1771: domem nr 70 na parceli budowlanej nr 26/2 oraz domem nr 74 na parceli budowlanej nr 23/2 – odkupił w 1753 roku jego syn Szymon (*1730). W 1882 roku dom nr 70 na parceli budowlanej nr 26/2 oraz dom nr 74 na parceli budowlanej nr 23/2 zostały zburzone.

W 1902 roku z parceli nr 1244/3 wyodrębniono parcelę budowlaną nr 155 pod dom nr 74, którego właścicielem był Fric Fulda, a po nim – od 1910 roku – Eugen Fulda. Ponieważ należał do nich również kamieniołom, dom wykorzystywano również na jego potrzeby. W 1924 roku dom nr 74 na parceli budowlanej nr 155 nabył Józef Bocek ze swoją żoną Zuzanną, ale już w roku 1925 odkupił go Związek Stanowczych Chrześcijan w Czechosłowacji, a następnie został przejęty w 1952 roku przez Jednotę Czeskobraterską.

W 1906 roku na parceli budowlanej nr 23/2, na której w 1882 roku zburzono dom nr 74, wybudowano dom nr 70; jego właścicielami w tym czasie byli: Anna Rusz, Jan Fizek (*1868) i Paweł Fizek (*1900). W 1923 roku dom razem z kawałkiem pola odkupiła Maria Hawliczek (*), a w 1937 roku majątek ten przejął Paweł Turoň (*1906) pospołu ze swoją żoną Annou (de domo, Branc, *1912).

Szymon Czudek (*1730), który w 1753 roku przejął po swoim ojcu Szymonie część gruntu z domem nr 35 na parceli budowlanej nr 27, w 1787 roku odsprzedał ją synowi Jakubowi (*1763), ten – w 1820 roku – swojemu synowi Pawłowi (*1801), a ten – w 1860 roku – z kolei swemu synowi, Janowi (*1829). Kiedy w 1888 roku Jan Czudek (*1829) zmarł, jego żona Maria (de domo Sztefek, *1840) przejęła cały majątek, który w 1892 roku przekazała swojemu synowi Pawłowi (*1865); ten w 1892 roku ożenił się z Zuzanną Koźdoň z Piosku, a w 1896 roku odsprzedał ojcowiznę Zuzannie Niedobie (de domo Czudek, *1863) z Gródka i z rodziną wyprowadził się do Piosku. W 1906 roku Zuzanna Niedoba (de domo Czudek, *1863) sprzedała majątek Janowi Fizkowi (*1868) z Nawsia, który w 1892 roku ożenił się z Zuzanną Nikodem (*1868) z Gródka, a w 1925 przekazał jego połowę swemu synowi Pawłowi (*1900), a pozostałą połowę – w 1931 roku – drugiemu synowi, Józefowi (*1908).

Muszę ponadto nadmienić, że na tym gruncie jeszcze przed 1761 rokiem były postawione dwa domy: pierwszy o numerze 31 i drugi o numerze 36, do których przyporządkowane były jednak małe skrawki pola.

Grunt Pelhřima Jiřiho

dům č. 31, 34, 35, 36, 70, 74, 139

Další jméno zapsané v urbairi z roku 1577 bylo jméno Pelhřim Jiři, kdy v roce 1580 odkoupil tento grunt Vrubel a od něho odkoupil tento grunt Czudek Jurek, dále ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že koupil tento grunt v roce 1623 Czudek Martin, ten v roce

Turoň Pavel *1906 - Anna *1912

1685 odprodal ½ tohoto gruntu Knapovi Matušovi, co bylo dál ale nemůžu najít pokračování. Druhou ½ gruntu odkoupil v roce 1686 jeho syn Šimon a ten v roce 1728 odprodal tuto část gruntu svému synovi rovněž Šimonovi.

Czudek Šimon rozdělil grunt na dvě části, kdy jednu část s domem č. 34 na stav. parc. č. 25 odprodal v roce 1749 svému synovi

Adamovi a ten v roce 1751 odprodal Martynkovi Janovi, který v roce 1801 odprodává tuto část gruntu svému synovi Janovi (*1778), ale hned v roce 1807 umírá a tuto část majetku převzala jeho žena Marie (*1781) (rozená Cieslarová) a ta se v roce 1808 provdala podruhé za Szoloného Pavla a v roce 1840 přenechává grunt svému synovi Szolonemu Janovi (*1823), ten následně v roce

Fizek Pavel *1900

Fizková Eva *1906

1884 svému synovi Pavlovi (*1859) a jeho ženě Anně (*1868) (rozené Niedobové). V roce 1904 se jejich dcera Anna (*1885) provdala za Brance Jana (*1879) z Wisly a ještě v roce 1904 společně převzali jen část gruntu a to díl Szoloné Anny (*1868) (rozené Niedobové). V roce 1905 zemřel Szolony Pavel (*1859) a jeho díl majetku převzala v roce 1905 jeho žena Anna (*1868) (rozená Niedobová). V roce 1911 se dcera Szoloného Pavla (*1859) a Anny (*1868) provdala za Sztefka Pavla (*1885) z Hrádku a v roce 1913 převzala sama část gruntu a to díl Szoloné Anny (*1868) (rozené Niedobové), který převzala v roce 1905 po svém zemřelém manželovi Pavlovi (*1859). V roce 1935 Czudek Josef (*1903) z Hrádku převzal část gruntu od Brance Jana (*1879) a jeho ženy Anny (*1885) (rozené Szoloné) a následně v roce 1936 převzali část gruntu od Sztefkové Zuzanny (*1892) (rozené Szoloné) Fizek Josef (*1908) z Hrádku jeho žena Anna (*1910) (rozená Konderlová) a jeho bratr Fizek Pavel (*1900) z Hrádku jeho žena Eva (*1906) (rozená Hawliczková). V roce 1936 byli tedy vlastníky části gruntu s domem č. 34 na stav. parc. č. 25 Czudek Josef (*1903), Fizek Josef (*1908) jeho žena Anna (*1910) (rozená Konderlová) a jeho bratr

Fizek Pavel (*1900) a jeho žena Eva (*1906) (rozená Hawliczková).

V roce 1925 se z parc. č. 235/1 vyčleňuje stav. parc. č. 212 pod dům č. 139 jehož vlastníkem byla Sztefková Zuzanna (*1892) (rozená Szoloná) a v roce 1936 převzali tento dům Fizek Josef (*1908) z Hrádku, jeho žena Anna (*1910) (rozená Konderlová) a jeho bratr Fizek Pavel (*1900) z Hrádku, jeho žena Eva (*1906) (rozená Hawliczková).

Druhá část gruntu Czudka Šimona s domem č. 35 na stav. parc. č. 27 později po roce 1771 postavenými domy č. 70 na stav. parc. č. 26/2 a č. 74 na stav. parc. č. 23/2 odkoupil v roce 1753 jeho syn Šimon (*1730). V roce 1882 se zrušil dům č. 70 na stav. parc. č. 26/2 a zároveň dům č. 74 na stav. parc. č. 23/2.

V roce 1902 se z parc. č. 1244/3 se vyčleňuje stav. parc. č. 155 pod dům č. 74, který vlastnil Fulda Fric a ten přenechal v roce 1910 Fuldovi Eugenovi. Tito majitelé domu č. 74 byli zároveň majiteli lomů, proto tento dům sloužil k potřebám práce v lomu. V roce 1924 odkupuje dům č. 74 na stav. parc. č. 155 Bocek Josef se svou ženou Zuzannou, ale v roce 1925 tento dům odkupuje „Związek stanowczych chrześcijan v Czechosłowacji“, následně v roce 1952 přebírá dům Jednota českosłowatská.

V roce 1906 se stav. parc. č. 23/2 na níž byl v roce 1882 zrušen dům č. 74 znovu staví dům č. 70, jehož vlastníky v té době byli Ruszová Anna, Fizek Jan (*1868) a Fizek Pavel (*1900). V roce 1923 odkupuje tento dům a kousek pole Hawliczková Marie (*) a v roce 1937 přebírá tento majetek Turoň Pavel (*1906) společně se svou ženou Annou (*1912) (rozenou Brancovou).

Czudek Šimon (*1730) který v roce 1753 převzal od svého otce Šimona část gruntu s domem č. 35 na stav. parc. č. 27, následně v roce 1787 odprodal svému synovi Jakubovi (*1763) ten v roce 1820 svému synovi Pavlovi (*1801) a ten v roce 1860 svému synovi Janovi (*1829). Když v roce 1888 Czudek Jan (*1829) zemřel, převzala celý majetek jeho žena Marie (*1840) (rozená Sztefková), který v roce 1892 přenechala svému synovi Pavlovi (*1865), ten ale v roce 1892 se oženil s Koźdoňovou Zuzannou z Písku a tak v roce 1896 odprodal majetek Niedobové Zuzanně (*1863) (rozené Czudkové) z Hrádku a s rodinou se odstěhoval do Písku. V roce 1906 odprodává Niedobová Zuzanna (*1863) (rozená Czudková) majetek Fizkovi Janovi (*1868) z Návsi, který se v roce 1892 oženil s Nikodemovou Zuzannou (*1868) z Hrádku, následně v roce 1925 přenechává polovinu majetku svému synovi Pavlovi (*1900) a v roce 1931 přenechává i druhou polovinu svému druhému synovi Josefovi (*1908).

O domu nr 31 na parceli budowlanej nr 23/1 mluví se, že byla v něm jedna z prvních škol v Gródku. Z knihy metrykalnej dowiadujemy się, že gdzieś w 1736 roku zakupił ten dom Jerzy Szopa z Bystrzycy, a następnie przekazał swojemu synowi Szymonowi (*1741), po smierci którego w 1777 roku majátek odziedziczyła jeho žena Zuzanna (de domo Pastuszka, *1743). Kiedy w 1794 roku jej córka Maria (*1771) wyszła za máž za Jana Gruchałę (*1771) z Gródku, ten wkrótce przejął majátek, który jednak po jeho smierci w roku 1797 na powrót przeszedł na jeho ženu Marię (*1771). W 1824 roku sukcesję po niej objął syn Jan (*1795), po nim – jeho syn Paweł (*1822), a kiedy ten w 1858 roku umarł, w 1859 roku spadek odziedziczyła jeho nieletnia córka Maria (*1850). Ta w 1871 roku wyszła za máž za Jana Rusza (*1840) z Koszarzysk. W 1896 roku Maria (*1850) przekazała majátek synowi Pawłowi (*1872), ten – w 1910 roku – swojemu synowi, również Pawłowi (*1892), a kiedy ten w 1917 roku umarł, właścicielką znowu zostaje jeho matka Zuzanna Rusz (de

domo Hawliczek, *1873). W 1919 roku schedę po niej objęła jej córka Ewa (*1878), która w 1905 roku wyszła za máž za Pawła Turonia (*1880) z Gródku. W 1931 roku ich syn Adam (*1909) ożenił się z Ewą Kantor (*1912) z Gródku, a ta w 1938 roku przejęła cały majátek z domem nr 31 na parceli budowlanej nr 23/1.

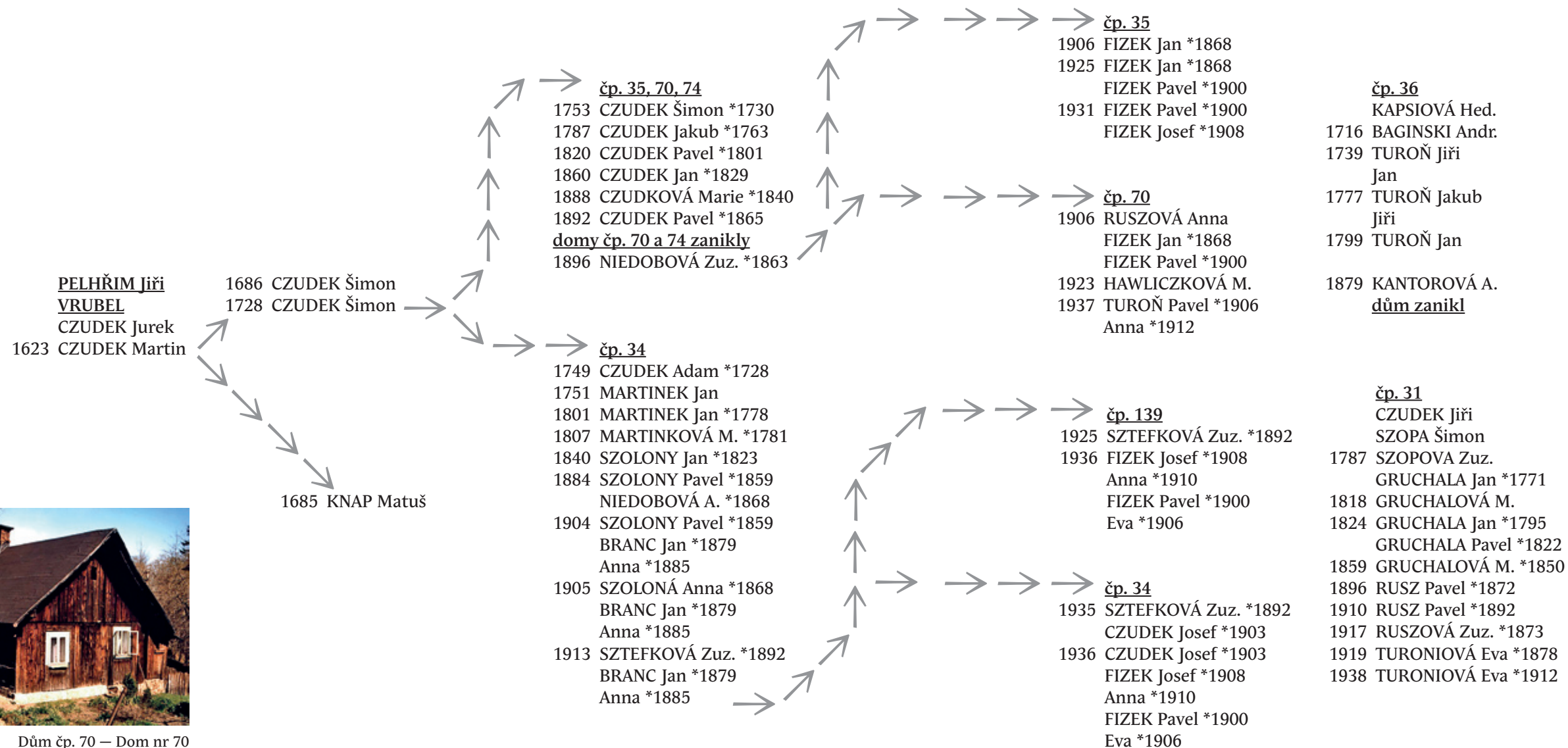
Dom nr 36 znajdował się gdzieś pod tartakiem w miejscu, gdzie się schodzi do Bełka. Odkupił go w 1716 roku Andrzej Bagiński od Jadwigi Kapsi. Następnie z zapisów w księdze gruntowej dowiadujemy się, že ten dom – albo mały młyn – odkupili w 1739 roku Jan i Jerzy Turoniowie, a następnie – w 1777 roku – bracia Jakub i Jerzy Turoniowie. W 1799 roku majátek nabył Jan Turoń. Nie udało mi się ustalić, co dalej z tą posesją się działo, až do roku 1879, kiedy to właścicielką byla Anna Kantor. Następnie dom nr 36 i młyn zanikły; wynika to z tego, co napisałem w rozdziale IV – w 1882 roku z parceli nr 751 została wyodrębniona parcela budowlana nr 67, na której został zbudowany nowy dom nr 36.

Musím se ještě zmínit, že na tomto gruntu ještě před rokem 1761 byly postaveny dva domy a to: dům č. 31 a dům č. 36, které měly ale malé kousky pole.

Dům č. 31 na stav. parc. č. 23/1 o němž se povídá, že v něm byla jedna z prvních škol v Hrádku. Z matriky lze vyčíst, že někdy v roce 1736 zakoupil dům Szopa Jiří z Bystrice a ten přenechal svému synovi Šimonovi (*1741), ten však v roce 1777 umírá a majátek přebírá jeho žena Zuzanna (*1743) (rozená Pastuszková). V roce 1794 se její dcera Marie (*1771) provdala za Gruchalu Jana (*1771) z Hrádku a ten hned převzal majátek, ale v roce 1797 umírá a tak majátek převzala jeho žena Marie (*1771). V roce 1824 převzal majátek její syn Jan (*1795), po něm jeho syn Pavel (*1822) a ten v roce 1858 umírá a tak v roce 1859 majátek přebírá jeho nezletilá dcera Marie (*1850), která se v roce 1871 provdala za Rusze Jana (*1840) z Košarisk a v roce 1896 přenechala majátek synovi Pavlovi (*1872) ten v roce 1910 svému synovi Pavlovi (*1892), který v roce 1917 umírá, majátek

prebírá jeho matka Ruszová Zuzanna (*1873) (rozená Havliczková). V roce 1919 prebírá majátek její dcera Eva (*1878), která se v roce 1905 provdala za Turoňe Pavla (*1880) z Hrádku. V roce 1931 se jejich syn Adam (*1909) žení s Kantorovou Evou (*1912) z Hrádku a ta v roce 1938 prebírá celý majátek i s domem č. 31 na stav. parc. č. 23/1.

Dům č. 36, se nacházel v místech pod pilou kde se schází do Bełku. Teno dům odkoupil v roce 1716 Bagiński Andrzej od Kapsiové Hedviki a následně je uvedeno v zápise Gruntovní knihy, že tento dům nebo mlýnek odkoupili v roce 1739 Turoň Jan a Jiří a v roce 1777 odkoupili dům s mlynkem bratři Turoňovi Jakub a Jiří. V roce 1799 odkoupil majátek Turoň Jan. Nyní nemůžu najít pokračování, ale v roce 1879 byla majitelkou Kantorová Anna a následně dům č. 36 i mlyn zanikl, protože jak jsem psal v kapitole IV, kde v roce 1882 byla z parc. č. 751 vyčleněná stav. parc. č. 67 na níž byl postaven nový dům č. 36.

Dům čp. 70 – Dom nr 70

Dům čp. 31 – Dom nr 31

Dům čp. 35 – Dom nr 35

W dalszej kolejności w urbarzu z 1577 wymieniony jest Ficek Komornik. Około 1600 roku odkupił ten grunt Paweł Chodura za 60 K, a od niego – w 1621 roku – Maciej Wiszczorz. Następnie z zapisu w księdze gruntovej dowiadujemy się, że w 1644 roku ponownie nabył go Paweł Chodura, a w 1671 roku odsprzedał swoim synom: Janowi i Michałowi. Po śmierci Michała część gruntu przejął w 1691 Jan Chodura, a drugą część – w roku 1693 – Jakub Wawrzik.

Kluz Pavel *1885

Jan Chodura w 1731 roku rozdzielił grunt na dwie części pomiędzy synów: Szymona i Adama.

Szymon Chodura przejął część gruntu z domem nr 37 na parceli budowlanej nr 28, a w 1773 roku odsprzedał go synowi Jakubowi (*1740). W 1803 roku jego córka Anna (*1781) wyszła za mąż za Jana Heczka (*1779) z Koszarzysk, a ten jeszcze w tym samym roku

przejął majątek, który w 1849 roku przekazał swojej córce Annie (*1833). Ta w 1850 roku poślubiła Jakuba Kluzę (*1831), jednak ojcowiznę przepisała dopiero w 1882 na swojego syna, Pawła (*1854), który w 1908 roku odstąpił go swojemu synowi, również Pawłowi (*1885). Ten w 1949 przekazał majątek z domem nr 37 na parceli budowlanej nr 28 synowi Pawłowi (*1911) i jego żonie Annie (de domo Sztefek, *1921).

Adam Chodura przejął część gruntu z domem nr 38 na parceli budowlanej nr 29. W 1752 roku odkupił ją od niego Jan Rusniok. Kiedy jego córka Maria (*1754) wyszła za mąż za Jerzego Stryję (*1743) z Gródka, ten jeszcze w tym samym roku przejął majątek. W 1785 roku odstąpił go bratu swojej żony Marii (*1754) Adamowi Rusnokowi (*1760), ten – synowi Pawłowi (*1789), ten – swojemu synowi Janowi (*1821), a ten – w 1879 swojemu – Pawłowi (*1855), po którym – zmarł w 1904 roku – schedę objęła jego żona Ewa (de domo Dorda, *1856). Jej córka Ewa (*1884) w 1906 roku poślubiła Jana Turonia (*1881) z Bystrzycy i w 1911 roku przejęła pospołu z nim ojcowiznę. Kiedy Jan Turoń (*1881) poległ w 1914 roku na froncie wschodnim, właścicielką całego majątku została na powrót jego żona Ewa (*1884), a w 1921 roku powtórnie wyszła za mąż za Adama Karpeckiego (*1891) z Gródka. W 1925 roku córka Jana (*1881) i Ewy (de domo Rusnok, *1884) Turoniów, Ewa (*1908), wyszła za mąż za Pawła Samca (*1902) z Gródka i w 1938 roku wspólnie z nim przejęła grunt wraz z domem nr 38 na parceli budowlanej nr 29.

Kluz Pavel *1911

Kluzová Anna *1921

Jakub Wawrzik w 1731 roku rozdzielił majątek pomiędzy dwóch synów: Jerzego i Andrzeja.

Jerzy Wawrzik w 1731 roku objął w posiadanie część gruntu z domem nr 39 na parceli budowlanej nr 32/1. W 1757 roku przejął ten majątek Jerzy Chodura, a od

Karpecká Eva *1884

Karpecki Adam *1891

niego – w 1776 roku – Jakub Urbaniec vel Stryja, który przekazał go w 1788 synowi Janowi (*1767); schedę po nim objął jego syn Jerzy (*1790), po nim – w 1866 roku – Paweł Stryja, a po nim z kolei, w roku 1880, również Paweł Stryja (*1846), który w 1882 roku odstąpił jej połowę swojej żonie, Marii (*1846). Następnym właścicielem został w 1883 roku Adolf Hofman, a następnie – już w roku 1884 – Maria Rusz, która w 1904 roku przekazała majątek Jerzemu Młynkowi (*1879) i jego żonie Annie (de domo Rusz, *1880). Jerzy Mlynek (*1879) był w latach 1920-1924 wójtem w Gródku. W 1917 roku jego żona Anna (*1880) przejęła cały majątek, który – wraz z domem nr 39 na parceli budowlanej nr 32/1 – w 1927 roku przekazała Pawłowi Młynkowi (*1905).

Andrzej Wawrzik w 1731 roku objął w posiadanie część gruntu z domem nr 40 na parceli budowlanej nr 32/2. W 1748 roku przejął ten majątek Jan Stryja, a od niego – w 1765 roku – Jan Hudzieczek. W 1787 roku właścicielami zostali Jerzy Stryja i Jerzy Pilch, następnie – w roku 1789 – Jerzy Chodura, a po nim, w 1880 roku, Paweł Nikodem (*1843), który odstąpił całość – w 1906 roku – swojemu synowi Adamowi (*1881). Kiedy w 1909 roku jego siostra Ewa (*1887) wyszła za mąż za Jana Szmeka (*1886) z Koszarzysk, jeszcze w tym samym roku wspólnie z nim przejęła majątek. W 1933 roku Jan Szmek (*1886) zmarł, a właścicielką całości została jego żona Ewa (*1887), która w 1959 roku przekazała całą część gruntu z domem nr 40 na parceli budowlanej nr 32/1 swojemu synowi Pawłowi (*1913) i jego żonie Helenie (de domo Szmek, *1920).

Další jméno zapsané v urbáři z roku 1577 bylo jméno Komornik Ficek kdy kolem roku 1600 odkoupil tento grunt Chodura Pavel za 60 K a od něho v roce 1621 odkoupil tento grunt Wiszczorz Matěj, dále ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že koupil tento grunt v roce 1644 zpět Chodura Pavel ten v roce 1671 odprodal svým synům Janovi a Michalovi. Po smrti Michala převzal část gruntu v roce 1691 Chodura Jan a druhou část v roce 1693 Wawrzik Jakub.

Chodura Jan v roce 1731 rozděлил grunt na dvě části mezi své syny Šimona a Adama.

Chodura Šimon převzal část gruntu i s domem č. 37 na stav. parc. č. 28 od něho v roce 1773 odkoupil tento majetek jeho syn Jakub (*1740). V roce 1803 se jeho dcera Anna (*1781) provdala za Heczka Jana (*1779) z Koszarisk a ten ještě v témže roce převzal majetek, který v roce 1849 přenechal své dceři Anně (*1833) a ta se v roce 1850 provdala za Kluzu Jakuba (*1831), ale majetek přenechala v roce 1882 svému synovi Pavlovi (*1854). V roce 1908 převzal majetek jeho syn Pavel (*1885) a ten v roce 1949 přenechal majetek i s domem č. 37 na stav. parc. č. 28 do společného vlastnictví svému synovi Pavlovi (*1911) a jeho ženě Anně (*1921) (rozené Sztefkové).

Chodura Adam převzal část gruntu i s domem č. 38 na stav. parc. č. 29 od něho v roce 1752 odkoupil tento majetek Rusniok Jan, když se jeho dcera Marie (*1754) provdala za Stryju Jiřího (*1743) z Hrádku, jež ještě v témže roce převzal majetek. V roce 1785 přenechal majetek bratrovi své ženy Marie (*1754) Rusnokovi Adamovi (*1760) ten přenechal majetek svému synovi Pavlovi (*1789) ten svému synovi Janovi (*1821) a ten v roce 1879 svému synovi Pavlovi (*1855), který v roce 1904 zemřel a majetek převzala jeho žena Eva (*1856) (rozená Dordová). Její dcera Eva (*1884) se v roce 1906 provdala za Turoně Jana (*1881) z Bystrice a společně v roce 1911 převzali majetek. Turoň Jan (*1881) někdy v roce 1914 padl na ruské frontě a majetek převzala jeho žena Eva (*1884), která se v roce 1921 provdala podruhé za Karpeckého Adama (*1891) z Hrádku. V roce 1925 dcera Turoně Jana (*1881) a Evy (*1884) (rozené Rusnokové) Eva (*1908) se provdala za Samce Pavla (*1902) z Hrádku a v roce 1938 společně převzali majetek s domem č. 38 na stav. parc. č. 29.

Samcová Eva *1908

Samiec Pavel *1902

Wawrzik Jakub v roce 1731 rozděлил majetek mezi své dva syny Jiřího a Andrzeje.

Wawrzik Jiří převzal v roce 1731 část gruntu i s domem č. 39 na stav. parc. č. 32/1. V roce 1757 převzal tento majetek Chodura Jiří a od

něho v roce 1776 Urbaniec Jakub vel Stryja, ten přenechal majetek v roce 1788 svému synovi Janovi (*1767), od něho převzal majetek jeho syn Jiří (*1790), po něm v roce 1866 Stryja Pavel, po něm v roce 1880 rovněž Stryja Pavel (*1846), který v roce 1882 přenechal polovinu majetku své ženě Marii (*1846), následně v roce 1883 převzal majetek Hofman Adolf a hned v roce 1884 Ruszová Marie a ta v roce 1904 přenechala majetek Mlynkovi Jiřímu (*1879) a jeho ženě Anně (*1880) (rozené Ruszové). Mlynek Jiří (*1879) byl v roce 1920 až 1924 fojtem v Hrádku. V roce 1917 převzala celý majetek jeho žena Anna (*1880), ta ale

Mlynek Jiří *1879

v roce 1927 přenechala celý majetek i s domem č. 39 na stav. parc. č. 32/1 Mlynkovi Pavlovi (*1905).

Wawrzik Andrzej převzal v roce 1731 část gruntu i s domem č. 40 na stav. parc. č. 32/2. V roce 1748 převzal tento majetek Stryja Jan a po něm v roce 1765 Hudzieczek Jan, následně v roce 1787 Stryja Jiří a Pilch Jiří v roce 1789 Chodura Jiří v roce 1880 Nikodem Pavel (*1843) ten přenechal v roce 1906 svému synovi Adamovi (*1881). Když v roce 1909 se jeho sestra Eva (*1887) provdala za Szmeka Jana (*1886) z Koszarisk, hned v témže roce společně převzali majetek do roku 1933, kdy Szmek Jan (*1886) zemřel a majetek převzala jeho žena Eva (*1887) a ta v roce 1959 přenechala celou část gruntu i s domem č. 40 na stav. parc. č. 32/1 svému synovi Pavlovi (*1913) a jeho ženě Heleně (*1920) (rozené Szmekové) z Dolní Lomné.

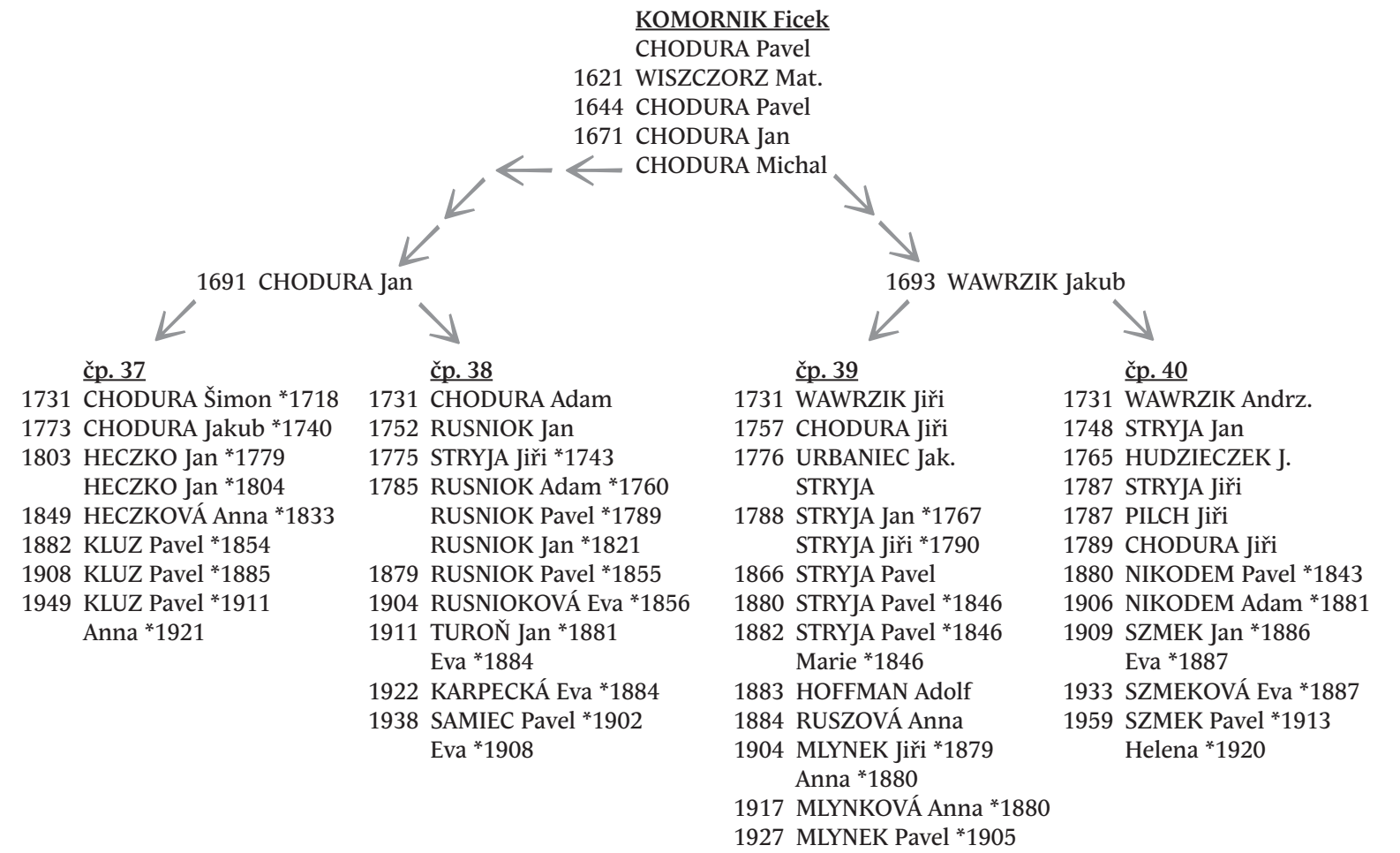

Szmeková Hel. *1920, Szmek Pavel *1913

Mlynek Pavel *1905

Następną osobą zapisaną w urbarzu – ale już tym z 1621 roku – jest Michał Gabryś; w roku 1644 grunt odkupił jego syn Michał za 33K, a po nim, w 1664 roku – według zapisu w księdze gruntowej – jego syn Marcin; ten w 1697 roku podzielił go na dwie części.

Heczko Jiří. *1902

Heczková A. *1910

Jedną część odkupił od Marcina Gabrysia w 1697 roku Janek Kalyta, od niego – w 1713 roku – Tomek Stryja; ten odsprzedał ją w 1735 Jerzemu Kluzowi, który rozdzielił nabytą ziemię na dwie części.

Jedną część gruntu Jerzego Kluza – z domem nr 26a (po przenumerowaniu w 1906 roku – nr 26) na parceli budowlanej nr 1 – odkupił w 1773 roku syn Michał (zmienił on swoje nazwisko na Jurosz), a następnie odsprzedał swojemu synowi Jerzemu (*1771). Kolejny nabywca majątku, jego syn Paweł (*1814), odstąpił go w 1874 roku swej żonie Marii (de domo Martynek, *1830); w roku 1876 zmarł. W 1893 roku nabył ten grunt Jerzy Heczko (*1867) z Koszarzysk pospołu ze swoją żoną Zuzanną (de domo Chowaniec, *1870). W 1897 roku oboje zmarli, a majątek odziedziczyło troje ich nieletnich dzieci: Maria (*1894), Zuzanna (*1895) i Jerzy (*1897). W 1917 roku cały majątek przejęła Maria Heczko (*1894), a po tym, jak w 1918 roku poślubiła Jana Dzika (*1890) z Suchej Średniej, stali się w 1919 roku jego współwłaścicielami. W 1932 roku Maria (*1894) umarła, a jeszcze w tym samym roku Jan Dzik (*1890) ożenił się ponownie z Marią Kurzysz (*1910) i w 1935 roku odstąpił jej część majątku. W tym samym roku na parceli budowlanej nr 252 budują wspólnie nowy dom nr 164. Stary dom nr 26 odkupili w 1930 roku Jan Bobek (*1890) z Oldrzychowic z żoną Anną (de domo Wałaska, *1891). Gdzieś w 1960 roku dom nr 26 został zburzony.

Drugą część gruntu Jerzego Kluza z domem nr 26b (po przenumerowaniu w 1906 roku - nr 108) na parceli budowlanej nr 2 nabył w 1746 roku Jan Cieślar. Dalsze losy tej działki pozostają przez jakiś czas niejasne, aż do roku 1869, gdy Jan Heczko (*1842) z Koszarzysk pojął za żonę Zuzannę Stryj (*1844) z Gródka, a w 1872 roku odkupił tę część gruntu, którą następnie w 1902 roku odstąpił swojemu synowi Jerzemu (*1878). W 1929 roku jego syn Jerzy (*1902) ożenił się z Anną Stanieczech (*1910) z Nawsia i jeszcze w tym samym roku majątek wraz z domem nr 108 na parceli budowlanej nr 2 przejął.

Drugą część gruntu Marcina Gabrysia odkupił w 1697 roku jego syn Jakub, od niego – w 1713 roku – Maciej Stryja, a ten odsprzedał ją w 1738 roku swo-

jemu synowi Janowi, ten rozdzielił tą część gruntu na dwie połowy.

Jedną część gruntu Jana Stryi z domem nr 26c (po przenumerowaniu w 1906 roku – nr 109) na parceli budowlanej nr 6 odkupił w 1780 roku jego syn Jan

Kluz Adam *1884

Kluzová Zuz. *1886

(*1747), by już w roku 1782 odsprzedał ją swojemu bratu Szymonowi (*1750), od którego na powrót przejął majątek syn Jana Stryi (*1747), Jerzy (*1782). Gdy w 1830 roku jego córka Maria (*1809) poślubiła Adama Sztefka (*1802) z Gródka, ten wkrótce objął majątek w posiadanie, a w 1857 roku odstąpił swojemu synowi Pawłowi (*1837). Paweł Sztefek (*1837) w 1883 roku odsprzedał stary dom nr 26c (po przenumerowaniu w 1906 roku – nr 109) na parceli budowlanej nr 6 Adamowi Kluzowi (*1850). Po jego śmierci w 1889 roku jego żona Anna (de domo Dorda, *1844) odstąpiła w 1907 roku majątek ze starym domem swojemu synowi Adamowi (*1884), który w 1908 roku pojął za żonę Zuzannę Sikorę (*1886) z Nawsia.

Paweł Sztefek (*1837) – prawdopodobnie w 1870 roku – na parceli budowlanej nr 3 wybudował dom nr 26e (po przenumerowaniu w 1906 roku – nr 110), a następnie w 1874 roku przekazał Adamowi Dyjasowi (*1833), który w 1895 roku przepisał go na swoją żonę Annę (de domo Kantor, *1869), a w 1897 roku zmarł. Jego żona Anna (de domo Kantor, *1869) w 1898 roku ponownie wyszła za mąż za Jerzego Heczka (*1871) z Nawsia; dom odsprzedał w roku 1934 Alojzemu Łyskowi (*1902) z Gródka i jego żonie Zuzannie (*1906 de domo Czudek).

Drugą część gruntu Jana Stryi z domem nr 26d na parceli budowlanej nr 7 odkupił w 1766 roku jego brat Paweł, a następnie w 1785 roku odsprzedał swojemu synowi (*1754). Gdzieś około 1790 roku dom nr 26d na parceli budowlanej 7 został zburzony; jednocześnie wyodrębniono parcelę budowlaną nr 150, na której postawiono nowy dom nr 26d (po przenumerowaniu w 1906 roku – nr 63), a którego właścicielem został Paweł Stryja. Ten w 1874 roku przekazał go synowi

Další jméno zapsané v urbáři z roku 1621 bylo jméno Gabryś Michal který v roce 1644 odkoupil jeho syn Michal za 33K. Dále ze zápisu v Gruntovní knize je uvedeno, že koupil tento grunt v roce 1664 jeho syn Martin ten v roce 1697 rozděлил grunt na dvě části.

Lysek Alois *1902

Lysková Zuz. *1906

Jednu část gruntu Gabrysie Martina odkoupil v roce 1697 Kalyta Janek, od něho v roce 1713 Stryja Tomek a ten odprodal tuto část gruntu v roce 1735 Kluzovi Jiřímu, ten rozděлил tuto část gruntu na dvě části.

Jednu část gruntu Kluze Jiřího i s domem č. 26a po přečíslování v roce 1906 na č. 26 na stav. parc. č. 1 odkoupil v roce 1773 jeho syn Michal, který změnil své příjmení na Jurosz a ten odprodal svému synovi Jiřímu (*1771). Následně odkoupil majetek jeho syn Pavel (*1814), ten v roce 1874 přenechává majetek své ženě Marii (*1830) (rozené Martynkové) a v roce 1876 umírá. V roce 1893 odkupuje tento majetek Heczko Jiří (*1867) z Košařisk společně se svou ženou Zuzannou (*1870) (rozenou Chovancovou). Oba umírají v roce 1897, proto majetek přebírají jejich tři nezletilé děti: Marie (*1894), Zuzanna (*1895) a Jiří (*1897). V roce 1917 převzala celý majetek Heczková Marie (*1894), která se v roce 1918 provdala za Dzika Jana (*1890) z Prostřední Suché a tak v roce 1919 společně přebírají majetek. V roce 1932 jeho žena Marie (*1894) zemřela a ještě v témže roce Dzik Jan (*1890) se ženil podruhé s Kurzyszovou Marií (*1910) a v roce 1935 přenechává jí část majetku. V roce 1935 společně na stav. parc. č. 252 budují nový dům č. 164. Starý dům č. 26 odkoupili v roce 1930 Bobek Jan (*1890) z Oldřichovic a jeho žena Anna (*1891) (rozená Walaska). Někdy v roce 1960 byl dům č. 26 zbourán.

Drugou část gruntu Kluza Jiřího i s domem č. 26b po přečíslování v roce 1906 na č. 108 na stav. parc. č. 2 odkoupil v roce 1746 Cieślar Jan. Nyní jsou další majitele nejasní a až v roce 1869 Heczko Jan (*1842) z Košařisk si bere za ženu Stryjovou Zuzannu (*1844) z Hrádku a v roce 1872 odkupuje tuto část gruntu, jenž v roce 1902 přenechává svému synovi Jiřímu (*1878). V roce 1929 jeho syn Jiří (*1902) se ženil se Stanieczkovou Annou (*1910) z Návsi a ještě v témže roce přebírá tuto část gruntu i s domem č. 108 na stav. parc. č. 2. Drugou část gruntu Gabrysie Martina odkoupil v roce 1697 jeho syn Jakub, od něho v roce 1713 Stryja Matěj a ten odprodal tuto část gruntu v roce 1738 svému synovi Janovi, ten rozděлил tuto část gruntu na dvě části.

Jednu část gruntu Stryje Jana i s domem č. 26c po přečíslování v roce 1906 na č. 109 na stav. parc. č. 6

odkoupil v roce 1780 jeho syn Jan (*1747), ten v roce 1782 odprodal svému bratrovi Šimonovi (*1750) od něho přebírá majetek zpět syn Stryje Jana (*1747) Jiří (*1782). V roce 1830 se jeho dcera Marie (*1809) provdala za Sztefka Adama (*1802) z Hrádku, ten hned převzal majetek, který v roce 1857 přenechává svému synovi Pavlovi (*1837). Sztefek Pavel (*1837) odprodává v roce 1883 starý dům č. 26c po přečíslování v roce 1906 na č. 109 na stav. parc. č. 6 Kluzovi Adamovi (*1850), ten ale v roce 1889 umírá a jeho žena Anna (*1844) (rozená Dordová) v roce 1907 přenechává majetek se starým domem svému synovi Adamovi (*1884), který se v roce 1908 ženil se Sikorovou Zuzannou (*1886) z Návsi.

Sztefek Pavel (*1837) asi v roce 1870 na stav. parc. č. 3 staví dům č. 26e po přečíslování v roce 1906 na dům č. 110 a přenechává v roce 1874 tento dům Dyjasovi Adamovi (*1833), který v roce 1895 přepisuje na svou ženu Annu (*1869) (rozenou Kantorovou) a v roce 1897 umírá. Jeho žena Anna (*1869) (rozená Kantorová) se v roce 1898 znovu provdala za Heczka Jiřího (*1871) z Návsi a dům odprodali v roce 1934 Lyskovi Aloisovi (*1902) z Hrádku a jeho ženě Zuzanně (*1906) (rozené Czudkové).

Drugou část gruntu Stryje Jana i s domem č. 26d na stav. parc. č. 7 odkoupil v roce 1766 jeho bratr Pavel a ten v roce 1785 odprodal svému synovi Jiřímu (*1754). Někdy kolem roku 1790 došlo ke zbourání domu č. 26d na stav. parc. č. 7, zároveň došlo k vyčlenění stav. parc. č. 150 na níž byl postaven nový dům č. 26d po přečíslování v roce 1906 na dům č. 63 a jejím majitelem se stal Stryja Pavel, ten ale v roce 1874 přenechal svému synovi Adamovi (*1853), ten v roce 1911 svému synovi Jiřímu (*1886). Jeho dcera Anna (*1913) se v roce 1929 provdala za Heczka Adama (*1904) z Vendryně a v roce 1934 přebírá část gruntu i s domem č. 63 na stav. parc. č. 150.

Musím se ještě zmínit, že na tomto gruntu před rokem 1761 byly postaveny čtyři domy: dům č. 27,

Heczko Adam *1904 – Anna *1913

Dům čp. 26a = 26 — Dom nr 26a = 26

Dům čp. 26d = 63 — Dom nr 26d = 63

Dům čp. 26c = 109 — Dom nr 26c = 109

Dům čp. 26b = 108 — Dom nr 26b = 108

Adamowi (*1853), a ten – w 1911 roku – swojemu synowi Jerzemu (*1886). Jego z kolei córka, Anna (*1913), w 1929 roku poślubiła Adama Heczke (*1904) z Wędryni a v roce 1934 przejmuje część gruntu z domem nr 63 na parceli budowlan nr 150.

Muszę jeszcze nadmienić, że na tym gruncie przed 1761 rokiem stały cztery domy: nr 27, dom nr 28, dom nr 32 i dom nr 33, przypisane do nich były niewielkie skrawki ziemi.

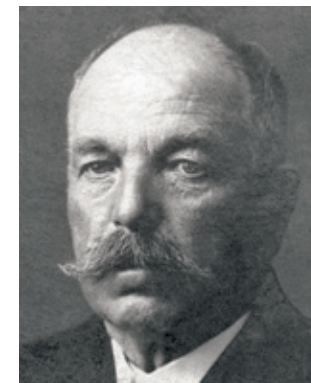
O domu nr 27 na parceli budowlanej nr 10 znajdziemy takie zapisy w księdze gruntowej: w roku 1737 Jan Borski nabył od Jerzego Czudka dom i skrawek pola, a następnie przekazał w 1776 roku swojemu synowi Jerzemu, od którego w 1788 roku odkupił je Jerzy Cieślar, a od niego zaś – w 1826 roku – Jerzy Sztetek (*1799). Ten odstąpił majątek swojemu synowi Jerzemu (*1827), którego córka Zuzanna – po tym, jak w 1879 roku poślubiła Pawła Kluza (*1851) z Milikowa – przejęła ojcowiznę w 1888 roku, by następnie przekazać ją 1908 swojemu synowi Jerzemu (*1879). Ten jednak przypuszczalnie wyjechał do Ameryki, więc w 1910 roku majątek objął w posiadanie Adam Heczko (*1865) z Nawsia, który w 1889 ożenił się z Anną Kluz (*1864) z Gródka. Adam Heczko (*1865) w 1925 roku odstąpił majątek swojemu synowi Pawłowi (*1893), a ten w 1958 roku przekazał dom nr 27 na parceli budowlanej nr 10 również swemu synowi, i także Pawłowi (*1926).

O domu nr 28 na parceli budowlanej nr 19 znajdziemy w księdze gruntowej następujące zapisy: w roku 1764 Jakub Pastuszka odkupił od swojego ojca dom oraz skrawek pola, a następnie przekazał w roce 1792 synowi Jakubowi (*1763); ten odstąpił je również swojemu synowi, Jerzemu (*1792). Kiedy jego córka Maria (*1820) w 1838 roku wyszła za mąż za Jana Nikodema (*1813) z Gródka, ten przejął majątek. W 1872 roku przekazał go synowi Adamowi (*1851), a ten w 1919 roku odstąpił ojcowiznę wraz z domem nr 28 na parceli budowlanej nr 19 swojemu synowi Jerzemu (*1895).

O domu nr 32 na parceli budowlanej nr 22 znajdziemy takie oto zapisy w księdze gruntowej: w roku 1715 Jerzy Turoń kupił pół domu od Jakuba Heczki, a w 1718 roku drugą połowę domu ze skrawkiem pola od Adama Heczki. W 1733 roku odkupił ten dom ze skrawkiem pola jego syn Jerzy, a obok, na brzegu rzeki Olzy, wybudował mały młyn, w którym jako napęd służyło koło wodne z łopatkami opuszczane do wody od góry. W 1777 roku przekazał majątek swym dwóm synom: Jerzemu (*1745) i Jakubowi (*1750). W 1800 roku syn Jerzego Turonia (*1745), Adam (*1777), objął całą ojcowiznę, ale już w 1806 roku odsprzedał wszystko Jakubowi Wałachowi (*1761) z Milikowa. Kiedy ten w 1832 roku zmarł, schedę po nim przejął w 1834 jego syn Paweł (*1791), który jednak w końcu odsprzedał ją Pawłowi Czudkowi (*1801) z Gródka.

dům č. 28, dům č. 32 a dům č. 33, které měly ale malé kousky pole.

Dům č. 27 na stav. parc. č. 10 najdeme záznam v Gruntovní knize, že v roce 1737 Borski Jan odkoupil od Czudka Jiřího dům a kousek pole, následně v roce 1776 přenechal majetek svému synovi Jiřimu, od něho odkoupil v roce 1788 Cieslar Jiří a od něho v roce 1826 Sztetek Jiří (*1799) ten přenechal majetek svému synovi Jiřimu (*1827). V roce 1879 se jeho dcera Zuzanna provdala za Kluza Pavla (*1851) z Milikova převzala v roce 1888 majetek a ten v roce 1908 přenechala svému synovi Jiřimu (*1879), ten ale údajně vycestoval do Ameriky a proto v roce 1910 převzal majetek Heczko Adam (*1865) z Návsi, který se v roce 1889 oženil s Kluzovou Annou (*1864) z Hrádku. V roce 1925 přenechal majetek svému synovi Pavlovi (*1893) a ten v roce 1958 přenechal dům č. 27 na stav. parc. č. 10 svému synovi Pavlovi (*1926).

Heczko Adam *1865

Dům č. 28 na stav. parc. č. 19 najdeme záznam v Gruntovní knize, že v roce 1764 Pastuszka Jakub odkoupil od svého otce Martina dům a kousek pole, následně v roce 1792 přenechal majetek svému synovi Jakubovi (*1763) a ten svému synovi Jiřimu (*1792), jehož dcera Marie (*1820) se v roce 1838 provdala za Nikodema Jana (*1813) z Hrádku a ten převzal majetek. V roce 1872 přenechal majetek svému synovi Adamovi (*1851) a následně v roce 1919 převzal majetek i s domem č. 28 na stav. parc. č. 19 jeho syn Jiří (*1895).

Heczko Pavel *1893

Heczko Pavel *1926

Dům č. 32 na stav. parc. č. 22 najdeme záznam v Gruntovní knize, že v roce 1715 koupil Turoň Jiří půl domu od Heczki Jakuba a v roce 1718 druhou polovinu domu a kousek pole od Heczki Adama. V roce 1733 odkoupil tento dům i s kouskem pole jeho syn Jiří, kde vybuodoval mlýnek, na břehu řeky Olzy kde náhon spouštěl kolo s lopatky do vody se shora. V roce 1777 přenechal tento majetek svým dvěma synům Jiřimu (*1745) a Jakubovi (*1750). V roce 1800 převzal majetek syn Turoň Jiřího (*1745) Adam (*1777), ten ale odprodává celý majetek v roce 1806 Walachovi Jakubovi (*1761) z Milikova a ten v roce v roce 1832 umírá, a tak v roce 1834 přebírá majetek jeho syn Pavel (*1791) a ten odprodává Czudkovi Pavlovi (*1801) z Hrádku. V roce 1867 se jeho dcera Zuzanna 1847 provdala za Niedobu Adama (*1841) z Návsi a hned v roce 1870 společně přebírají majetek. V roce 1904 odkupuje společně majetek Heczko Adam (*1867) z Hrádku se svou druhou ženou Annou (*1877) (rozenou Lyskovou). V roce 1926 se jejich dcera Eva (*1902) provdala za Kapsie Pavla (*1900) z Dolní Lomné a v roce 1931

společně přebírají díl majetku Heczkové Anny (*1877). V roce 1946 společně přebírají i druhý díl majetku Heczka Adama (*1867) a v roce 1956 přebírá majetek jejich dcera Anna (*1927) společně se svým manželem Kotasem Karlem (*1923).

Dům č. 33 na stav. parc. č. 12 najdeme záznam v Gruntovní knize, že v roce 1789 byli vlastníky Rusz Andrzej a jeho syn Jan (*1760) od něhož odkoupil majetek jeho

Nikodém Jiří *1895

syn Jan (*1786) po něm se stál vlastníkem Walach Jan (*1822), který v roce 1849 zemřel a jeho žena Marie (*1818) (rozená Krzyžanková) z Lyžbic se v roce 1950 znovu provdala za Nikodema Jana (*1826) z Košarisk a jejich dcera Anna (*1853) se v roce 1876 provdala za Klimka Jana (*1847) a ještě v témže roce přebírají majetek. V roce 1909 přebírá majetek jejich syn Jan (*1878), ale v roce 1912 se jeho sestra Anna (*1881) provdala za Cieslara Jana (*1888) z Dolní Lištné a ještě v témže roce přebírají majetek i s domem č. 33 na stav. parc. č. 12.

Dům čp. 32 — Dom nr 32

Dům čp. 28 — Dom nr 28

W 1867 roku jego córka Zuzanna (*1847) wyszła za mąż za Adama Niedobę (*1841) z Nawsia i już w 1870 roku wspólnie z nim przejęła majątek. W 1904 roku odkupili go wspólnie Adam Heczko (*1867) z Gródka ze swoją drugą żoną Anną (de domo Lysek, *1877). W 1926 roku ich córka Ewa (*1902) poślubiła Pawła Kapsię (*1900) z Łomnej Dolnej i pospołu z nim w 1931 roku przejęła część majątku należąca do Anny Heczko (*1877). W 1946 roku wspólnie objęli na własność również drugą część majątku Adama Heczki (*1867); w 1956 roku całość przejęła ich córka Anna (*1927) pospołu z mężem Karolem Kotasem (*1923).

O domu nr 33 na parceli budowlanej nr 12 znajdziemy w księdze gruntowej następujące

zapisy: w roku 1789 właścicielami byli Andrzej Rusz oraz jego syn Jan (*1760), od którego kupił go syn, również Jan (*1786); następnie własność przeszła na Jana Wałacha (*1822); kiedy w 1849 zmarł, jego żona Maria (de domo Krzyżanek, *1818) z Łyżbic w 1850 roku ponownie wyszła za mąż za Jana Nikodema (*1826) z Koszarzysk. Ich córka Anna (*1853) w 1876 poślubiła Jana Klimka (*1847) i jeszcze w tym samym roku przejęła wraz z nim majątek. Po nich obejmuje go w 1909 roku w posiadanie ich syn Jan (*1878), ale kiedy w 1912 roku jego siostra Anna (*1881) pojęła za męża Jana Cieślara (*1888) z Lesznej Dolnej, jeszcze w tym samym roku własność całości wraz z domem nr 33 na parceli budowlanej nr 12 przeszła na nich.

Kapsiová Eva *1902

Kapsia Pavel *1900

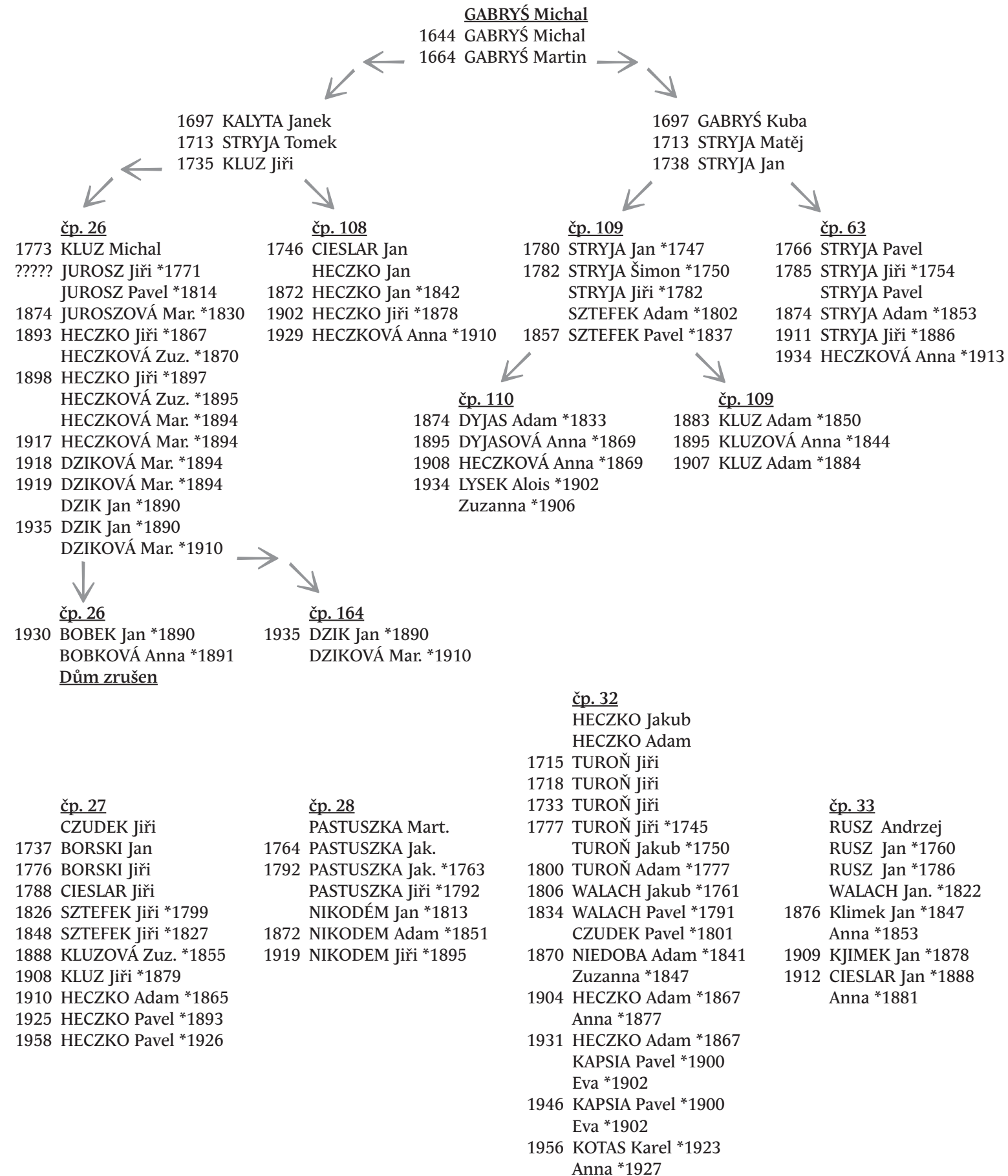

Kotas Karel *1923 – Anna *1927

Dzik Jan *1890
se svou první ženou
Marií *1894 (Heczkovou)
a jejich synové
Pavel *1919
a Jan *1921

—
Dzik Jan *1890
razem z pierwszą żoną
Marią *1894 (Heczkową)
i ich synowie
Pavel *1919
a Jan *1921

Z zapisu w księdze gruntowej dowiadujemy się, że w 1727 roku Jerzy Stebel, który ożenił się z córką Michała Palica, Ewą, odkupił był od niego jego połowę gruntu. W 1772 roku tę część gruntu odkupił jego syn Jan, po nim – w 1791 roku – jego syn Adam (*1768), by w 1820 roku sprzedać ją swojemu z kolei synowi, Pawłowi (*1798). W 1874 roku jego syn – również Paweł (*1824) – odkupił tę część ziemi, a następnie podzielił ją na dwie części:

Stebel Jiří *1893

Jedną część odkupił w roku 1886 jego syn Adam (*1859), a gdy córka Zuzanna (*1865) wyszła w 1886 roku za mąż za Adama Labaja (*1862) z Bystrzycy, jeszcze w tym samym roku Adam Labaj (*1862) odkupił drugą część gruntu. W 1911 roku kupił ją ich syn Paweł (1887*), po tym jednak, gdy w 1915 roku padł na froncie, w 1916 roku odkupiła tę działkę wraz z domem numer 44a (po przenieściu w 1906 roku – nr 44) na parceli budowlanej nr 120 jego siostra Anna (*1895); ta od 1913 roku była żoną Pawła Mrózka (*1888) z Bystrzycy.

Część gruntu, którą kupił w 1886 roku od swojego ojca Pawła (*1824) Adam Stebel (*1859), odkupiła – po tym, jak w 1900 roku małżonek zmarł – w 1902 roku jego żona Anna (*1864, de domo Kluz); w tym samym roku wyszła za mąż za Pawła Mitręgę (*1879) z Nýdku. W 1906 roku wyodrębniono parcelę budowlaną nr 167, na której postawiono dom nr 89. Ten w 1917 roku odkupił syn Anny, Jerzy Stebel (*1893). Wcześniej, w 1908 roku, Paweł Mitręga (*1879) wraz z żoną Anną (*1864, de domo Kluz) do spółki ze swoją córką Zuzanną (*1889) oraz jej mężem (od 1907 roku) Pawłem Krzokiem (*1882) z Gródka odkupili od Pawła Kubika (*1866) majątek wraz z domem nr 44c (po przenieściu w 1906 – nr 88) na parceli budowlanej nr 128.

Drugą połowę gruntu – część Macieja Ondrusza, który w 1682 roku ożenił się z córką Szymona Rykały, właściciela działki, o której mówi pierwszy rozdział, Anną – odkupił jego syn Adam, po którym schedę przejął najpierw w 1748 roku jego syn Andrzej, a po nim – wspólnie jego synowie: Jakub (*1737) i Paweł (*1739).

Paweł Ondrusz (*1739) swoją część odsprzedał w 1795 roku Adamowi Labajowi (*1778) z Bystrzycy, który w tym samym roku ożenił się z jego córką Marią (*1773). W 1822 roku majątek odkupił ich syn Adam (*1798), a następnie – jego syn Paweł (*1832); ten w 1872 roku umarł, a całość odziedziczył w 1873 roku jego nieletni syn, Jan (*1871). W roku 1921 jego córka Maria (*1902) wzięła ślub z Józefem Stryją (*1897) z Bystrzycy, a w 1923 roku druga córka Anna (*1900) wyszła za mąż za Jana Cieślara (*1894) z Ustronia; w 1924 roku wspólnie przejęli oni tę część gruntu

wraz z domem nr 44b (po przenieściu w 1906 roku – nr 87) na parceli budowlanej nr 123.

Brat Pawła Ondrusza (*1739), Jakub (*1737), odsprzedał w 1799 roku swoją część synowi Jakubowi (*1765), ten w 1820 roku – swojemu synowi Jerzemu (*1799),

Steblová Zuzanna *1893

a w 1840 roku odkupił ją z kolei jego syn Jerzy (*1829), który w 1863 roku zmarł; w tym samym roku majątek wykupił jego brat Jan (*1823). Żona zmarłego Jerzego Ondrusza (*1829), Anna (*1835, de domo Samiec) wyszła w 1864 za mąż za Pawła Szturca (*1841) z Nýdku. Ich córka Anna (*1871) poślubiła w 1891 roku Pawła Kubika (*1866) z Piosku, który w 1901 roku odkupił majątek. Kolejnymi jego nabywcami zostali w 1908 roku Paweł Mitrenga (*1879) z Nýdku, który ożenił się z wdową Anną Stebel (*1864, de domo Kluz); jej córka, Zuzanna (*1889) wzięła w 1907 roku za męża Pawła Krzoka (*1882) z Gródka, który był współwłaścicielem. Gdy w 1915 roku Paweł Krzok (*1882) umarł, jego część majątku odkupiła w 1916 roku jego żona Zuzanna (*1889); w 1919 roku wyszła za mąż za Adama Kadłubca (*1896) z Gródka. W 1929 roku współwłaścicielami majątku wraz z domem nr 44c (po przenieściu

Ze zapisu v Gruntovní knize můžeme dohledat, že v roce 1727 Stebel Jiří, který si vzal dceru Palice Michala Evu (*1702) odkoupil polovinu gruntu a to část Palice Michala. Následně v roce 1772 odkoupil tuto část gruntu jeho syn Jan, po něm v roce 1791 jeho syn Adam (*1768) a v roce 1820 jeho syn Pavel (*1798). V roce 1874 odkoupil tuto část gruntu jeho syn Pavel (*1824) a ten ji rozděлил na dvě části:

Kadlubiec Adam *1896

Jednu část odkoupil v roce 1886 jeho syn Adam (*1859) a taktéž když se jeho dcera Zuzanna (*1865) v roce 1886 provdala za Labaje Adama (*1862) z Bystrice, hned v témže roce Labaj Adam (*1862) odkoupil druhou část gruntu. V roce 1911 odkoupil tuto část gruntu jejich syn Pavel (*1887), který v roce 1915 padl na frontě a tak v roce 1916 odkoupila tuto část gruntu i s domem č. 44a po přechíslování v roce 1906 na č. 44 na stav. parc. č. 120 jeho sestra Anna (*1895), která se v roce 1913 provdala za Mrózka Pavla (*1888) z Bystrice.

Kadlubcová Zuz. *1889

Část gruntu, kterou odkoupil v roce 1886 Stebel Adam (*1859) od svého otce Pavla (*1824) odkoupila v roce 1902 jeho žena Anna (*1864) (rozená Kluzová), protože manžel v roce 1900 zemřel, ona se v roce 1902 znovu provdala za Mitrengu Pavla (*1879) z Nýdku. V roce 1906 byla vyčleněná stav. parc. č. 167, na ní postaven dům č. 89 a ten v roce 1917 odprodává svému synovi Steblovi Jiřímu (*1893). Ještě v roce 1908 Mitrenga Pavel (*1879) a jeho žena Anna (*1864) (rozená Kluzová) odkoupili od Kubika Pavla (*1866) majetek i s domem č. 44c po přechíslování v roce 1906 na č. 88 na stav. parc. č. 128 a společně se svou dcerou Zuzannou (*1889), která si v roce 1907 vzala za manžela Krzoka Pavla (*1882) z Hrádku, jež byl rovněž společným majitelem.

Druhou polovinu gruntu, a to část Ondrusza Matěje, který se v roce 1682 oženil s dcerou Rykały Šimona, majitele gruntu již zmíněného v kapitole první, – Annou odkoupil jeho syn Adam a v roce 1748 jeho syn Andrzej, po něm v roce 1772 společně jeho synové Jakub (*1737) a Pavel (*1739).

Ondrusz Pavel (*1739) svůj díl odprodal v roce 1795 Labajovi Adamovi (*1778) z Bystrice, který si v roce 1795 vzal za ženu jeho dceru Marii (*1773). V roce 1822 odkoupil tento majetek jejich syn Adam (*1798), následně jeho syn Pavel (*1832), ten ale v roce 1872 zemřel a tak majetek byl přepsán v roce 1873 na jeho nezletilého syna Jana (*1871). V roce 1921 se jeho dcera Marie (*1902) provdala za Stryju Josefa (*1897) z Bystrice a v roce 1923 se jeho druhá dcera Anna (*1900) provdala za Cieslara Jana (*1894) z Ustroně

a v roce 1924 všichni společně převzali tuto část gruntu i s domem č. 44b po přechíslování v roce 1906 na č. 87 na stav. parc. č. 123.

Bratr Ondrusza Pavla (*1739) Jakub (*1737) odprodal v roce 1799 svůj díl svému synovi Jakubovi (*1765) a ten v roce 1820 svému synovi Jiřímu (*1799), v roce 1840 odkoupil tuto část jeho syn Jiří (*1829), který zemřel v roce 1863 a tak v roce 1863 majetek odkoupil jeho bratr Jan (*1823). Žena zemřelého Ondrusze Jiřího (*1829) Anna (*1835) (rozená Samcová) se v roce 1864 provdala za Szturce Pavla (*1841) z Nýdku. Jejich dcera Anna (*1871) se v roce 1891 provdala za Kubika Pavla (*1866) z Písku a ten v roce 1901 odkoupil tento majetek. V roce 1908 odkoupili majetek společně: Mitrenga Pavel (*1879) z Nýdku, který si vzal za manželku vdovu Steblovou Annu (*1864) (rozenou Kluzovou) a její dcera Zuzanna (*1889) si v roce 1907 vzala za manžela Krzoka Pavla (*1882) z Hrádku a ten byl společným majitelem. V roce 1915 Krzok Pavel (*1882) zemřel a jeho část majetku odkoupila v roce 1916 jeho žena Zuzanna (*1889), která se v roce 1919 znovu provdala za Kadlubce Adama (*1896) z Hrádku a tak v roce 1929 byli společnými vlastníky majetku včetně domů č. 44c v roce 1906 přechíslovaným na č. 88 na stav. parc. č. 128 manžele Kadlubcovi Adam (*1896), Zuzanna (*1889) a Mitrenga Pavel (*1879).

Musím se ještě zmínit o domě č. 45 na staveb. parc. č. není známo, není veden v Gruntovní knize, ale je veden v seznamu domů z roku 1789 se čtyřmi kousky pole zvaném „Pole za Domem Rykalka“, „Poszunek do Grzeški a v Grapie“, „Pole Chodurovice“, „Pole Koszarziska“, a majiteli byli Ondrusz Jan a Labaj Jan (*1760). V matrikách dále můžeme dohledat, že v tomto domě se Labajovi Janovi (*1760) narodily dvě děti: Zuzanna (*1800) a Pavel (*1804). Následně v tomto domě žili manželé Ciahotni: Jan (*1763) a Eva (*1767) (rozená Ulichová) přistěhovali se z Oldřichovic, jimž se v roce 1796 narodil syn Andrzej a dcera Marie (*1806), která se v roce 1826 provdala za Cieslara Jakuba (*1802) z Hrádku. Jejich syn Pavel (*1832) se v roce 1850 oženil se Sikorovou Annou (*1827) z Písku a v tomto domě č. 45 se jim narodilo šest dětí, poslední Eva (*1864) a další dítě Jan (*1874) se už narodilo ve Vendryni. Z toho vyplývá, že dům č. 45 po roce 1864 zanikl a už v roce 1879 je v seznamu domů v centru obce na staveb. parc. č. 60/2 a majitelem byl Mitrenga Adam (*1838) z Návsi, který se v roce 1862 oženil s Golikovou Annou (*1841) z Hrádku a jejich třetí dítě Adam (*1873) se už narodilo v domě č. 45.

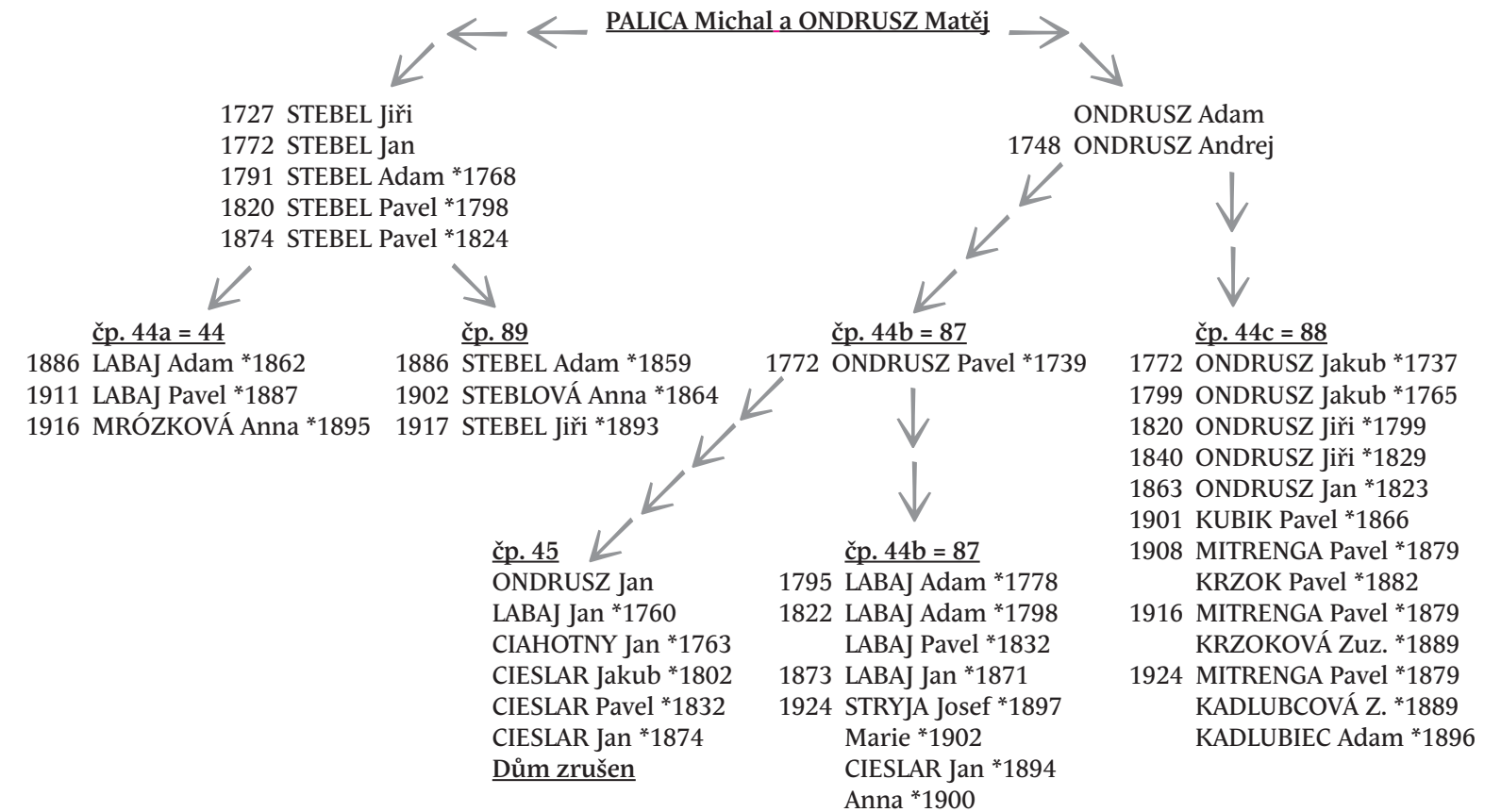
rowaniu w 1906 roku – nr 88) na parceli budowlanej nr 128 byli wciąż małżeństwo Adam (*1896) i Zuzanna (*1889) Kadłubcowie oraz Paweł Mitenga (*1879).

Muszę jeszcze wspomnieć o domu nr 45. Nie jest on odnotowany w księdze gruntowej ani nie jest znany numer parceli budowlanej, na której stał, natomiast figuruje on w spisie domów z 1789 roku; wraz z nim wymienione są cztery kawałki pola: „Pole za Domem Rykalka”, „Poszunek do Grzeški a v Grapie”, „Pole Chodurovice”, „Pole Koszarziska”. Ich właścicielami byli Jan Ondrusz i Jan Labaj (*1760). Z zapisów w księdze metrykalnej wynika, że w tym domu narodziło się Janowi Labajowi (*1760) dwoje dzieci: Zuzanna (*1800) i Paweł (*1804). Następnie mieszkało w nim małżeństwo Ciahotnych: Jan (*1763) i Ewa (*1767, de domo

Ulich), które przeprowadziło się tu z Oldrzychowic. W 1796 roku urodził im się syn Andrzej, a w 1806 roku – córka Maria; ta w 1826 roku poślubiła Jakuba Cieślara (*1802) z Gródka. Ich syn Paweł (*1832) ożenił się w 1850 roku z Anną Sikorą (*1827) z Piosku. W rzezonym domu nr 45 narodziło im się sześcioro dzieci (jako ostatnie – Ewa w 1864 r), kolejne – Jan (*1874) – już w Wędryni. Wygląda na to, że po roku 1864 ten dom nr 45 przestał istnieć, natomiast w 1879 roku w spisie domów odnotowany jest inny, na parceli budowlanej nr 60/2 w centrum gminy, a jako jego właściciel figuruje Adam Mitrenga (*1838) z Nawisia, który w roku 1862 wziął ślub z Anną Golik (*1841) z Gródka; ich trzecie dziecko, Adam (*1873), urodziło się już w domu nr 45.

Dům čp. 44a = 44
—
Dom nr 44a = 44

Dům čp. 44c = 88
—
Dom nr 44c = 88

„V roce 1718 ukupil Heczko Jakub Luku na Poledni rzczeniu, na ktore se otec jeho zbudoval“. Tak zaczyna się akt kupna, według którego Jakub Heczko odkupił w 1718 roku od swojego ojca część łąki bez domu. Gdy w 1735 roku Jakub Heczko zmarł, jego żona Ewa wyszła ponownie za mąż za Jerzego Cieślara z Wisły, który jeszcze w tym samym roku przejął tę część majątku; rozdzielił on ją następnie w 1779 roku pomiędzy dwóch synów: Jana (*1736) i Jerzego (*1743).

W roku 1797 od Jana (*1736) część łąki oraz połowę „poszunku“ z domem nr 46 odkupił syn Jerzy (*1779), po którym schedę przejął jego syn Jan (*1804), a następnie – jego z kolei syn Paweł (*1835), który w 1856 roku poślubił Zuzannę Turoń (*1834) z Bystrzycy. W domu nr 46 narodziło im się troje dzieci (ostatni, Paweł, w 1866 r.), nastęne, Jan, przyszło na świat w 1872 roku w Nydku. Z tego wnoszę, że po roku 1866 dom przestał istnieć, ponieważ w 1873 roku jako właściciel domu figuruje Jan Heczko (*1850), jednak ten dom stał już w centrum gminy. Gdzie stał ten pierwotny dom, nie udało mi się jak dotąd ustalić.

Jerzy Cieślar (*1743) w 1779 roku odkupił od swojego ojca Jerzego również część łąki oraz drugą połowę „poszunku“ z domem nr 47. Kiedy jego córka Elizabet (*1784) wyszła w 1801 roku za mąż za Jana Szturca (*1777) z Nawsia, ten jeszcze w tym samym roku odkupił tę część majątku. Poźniej, w 1873 roku, właścicielami tego majątku byli: Adam Czudek (*1840), Adam Cieślar (*1793) i Paweł Gorzołka (*1840) z Wisły, który się w 1861 roku ożenił z córką Adama Cieślara (*1793), Zuzanną (*1836). Kiedy ta w 1867 roku zmarła, Paweł Gorzołka (*1840) jeszcze w tym samym roku ożenił się ponownie z Zuzanną Labaj (*1846), a w 1879 roku został jedynym właścicielem. Gdy ich córka Ewa (*1871) poślubiła Jana Sikorę (*1861) z Gródka w 1889 roku, ten od razu odkupił majątek, który następnie nabyła w 1928 roku ich córka Maria (*1895). Gdy w 1931 roku

jej mąż Heczko zmarł, w 1932 roku wyszła za Jerzego Kadłubca (*1906) z Gródka, a ten w 1936 roku majątek wykupił. Nie doczekawszy się wspólnego potomstwa, odsprzedali grunt razem z domem nr 47 na parceli budowlanej nr 132 Pawłowi Borskemu (*1921) z Bystrzycy oraz jego żonie Annie (*1928, de domo Sikora), która była wnuczką wcześniej wzmiankowanego Jana Sikory (*1861) oraz jego żony Ewy (*1871, de domo Gorzołka).

„V roce 1718 ukupil Heczko Adam Luku na Poledni rzczeniu, na ktoré Obydli má a již od mnoha let užívá“. Tak zaczyna się akt kupna Adama Heczki (*1661), po śmierci którego w 1751 jego żona Ewa (de domo Labaj) ponownie wyszła za mąż w 1752 roku za Jana Žurka (*1728), který již w 1755 roku odkupuje majątek wraz z domem nr 48 na parceli budowlanej nr 133/2. Ten następnie nabywa w 1779 roku syn z pierwszego małżeństwa, Jakub Heczko (*1739), a po nim – jego syn, również Jakub (*1772). Następnym nabywcą był brat Jakuba (*1772), Adam (*1784), a kolejnym – Jan Kadłubiec (*1774), ożeniony z Anną Žurek (*1788), wnuczką wyżej wymienionego Jana Žurka (*1728). W roku 1875 majątek odkupił ich syn Andrzej (*1823), a w 1884 roku – jego syn Jerzy (*1855). Po tym, jak w 1895 roku zmarła mu małżonka Maria (*1853, de domo Stryj), jeszcze w tym samym roku poślubił Annę Heczko (*1861) i wprowadził się do niej, odsprzedawszy dom braciom Adamowi (*1860) i Jerzemu (*1862) Czudkom z Gródka nr 53. W 1905 roku Adam Czudek (*1860) odsprzedał swoją część synowi Adamowi (*1888), z kolei Jerzy Czudek swoją część odsprzedał bratu Pawłowi (*1876) i jego żonie Annie (*1881, de domo Sikora). Wszyscy oni zamieszkiwali w domu nr 53, z tego wynikałoby, że dom nr 48 jedynie się utrzymywało. W 1911 roku Józef Waszut (*1866) z Jaworzynki odkupił udział Adama Czudka (*1888), a drugi udział od Pawła Czudka (*1876) i jego żony Anny (*1881) kupił Artur Thoman (*1869) z Bielska, który już od 1908 roku był właścicielem domu nr 52. W roku 1915 Józef Waszut (*1866) odsprzedał swoją część Jerzemu Mitrendze (*1884). W 1922 roku Artur Thoman (*1869) zmarł, a jego udział przejęła w 1923 roku jego żona Justyna (*1873, de domo Kiszsa). W 1927 roku część należącą do Justyny Thoman (*1873) odkupiła małżonka Jerzego Mitrengi (*1884), Maria (*1889, de domo Konderla), także od tej pory cała część majątku z domem nr 48 na parceli budowlanej nr 133/2 należała do nich.

Muszę jeszcze wspomnieć o domu nr 49 na parceli budowlanej o nieznanym numerze, który również nie figuruje w zapisach księgi gruntowej, ale znajduje się w spisie domów z roku 1789, wraz z przypisanymi do niego siedmioma kawałkami pola o nazwach: „Pole zadni“, „Pole prostřední“, „Pole nad Domem“, „Luka nad

Dům čp. 47 – Dom nr 47

„V roce 1718 ukupil Heczko Jakub Luku na Poledni rzczeniu, na ktore se otec jeho zbudoval“. Tak začíná kup Heczka Jakuba, který v roce 1718 odkoupil od svého otce část louky bez domu. V roce 1735 Heczko Jakub zemřel a jeho žena Eva se v roce 1735 znovu provdala za Cieslara Jiřího z Wisly a ten ještě v témže roce 1735 převzal tuto část majetku, který následně v roce 1779 rozděлил na dvě části mezi dva syny: Jana (*1736) a Jiřího (*1743).

V roce 1797 odkoupil od svého otce Jana (*1736) část louky a polovinu „poszunku“ i s domem č. 46 jeho syn Jiří (*1779) po něm jeho syn Jan (*1804) a následně i jeho syn Pavel (*1835), který se v roce 1856 oženil s Turoňovou Zuzannou (*1834) z Bystrice. V tomto domě č. 46 se jim narodily tři děti, poslední Pavel v roce 1866 a další čtvrté dítě Jan se narodilo v roce 1872 v Nýdku. Z toho usuzují, že po roce 1866 dům zanikl, protože v roce 1873 byl vlastníkem domu Heczko Jan (*1850), ale dům již stál v centru obce. Kde ale tento dům stal před zánikem nemůžu dohledat.

Cieslar Jiří (*1743), který v roce 1779 odkoupil od svého otce Jiřího rovněž část louky a druhou polovinu „poszunku“ i s domem č. 47. Když jeho dcera Elizabet (*1784) se v roce 1801 provdala za Szturce Jana (*1777) z Návsi hned v témže roce odkoupil tuto část majetku. Následně v roce 1873 vlastnili tento majetek: Czudek Adam (*1823), Cieslar Adam (*1793) a Gorzodka Pavel (*1840) z Wisly, který se v roce 1861 oženil s dcerou Cieslara Adama (*1793) Zuzannou (*1836), která zemřela v roce 1867 a tak Gorzodka Pavel (*1840) se v roce 1867 ženil podruhé s Labajovou Zuzannou (*1846) a v roce 1879 se stal jediným majitelem. Jejich dcera Eva (*1871) se v roce 1889 provdala za Sikoru Jana (*1861) z Hrádku a ten ještě v témže roce odkupuje majetek. Jejich dcera Marie (*1895) se provdala za Heczka a v roce 1928 odkoupila majetek. Její manžel však v roce 1931 umírá a tak v roce 1932 se provdala za Kadlubce Jiřího (*1906) z Hrádku a ten v roce 1936 odkupuje majetek. Jelikož spolu neměli děti odprodávají v roce 1954 majetek i s domem č. 47 na staveb. parc. č. 132 Borskemu Pavlovi (*1921) z Bystrice a jeho ženě Anně (*1928) (rozené Sikorové), která byla vnučkou již zmíněného Sikory Jana (*1861) a jeho ženy Evy (*1871) (rozené Gorzolkové).

„V roce 1718 ukupil Heczko Adam Luku na Poledni rzczeniu, na ktoré Obydli má a již od mnoha let užívá“. Tak začíná kup Heczki Adama (*1661), který když zemřel v roce 1751, tak jeho žena Eva (rozená Labajová) se znovu provdala v roce 1752 za Žurka Jana (*1728) a ten hned v roce 1755 odkupuje majetek i s domem č. 48 na staveb. parc. č. 133/2. Heczko Jakub (*1739) syn z prvního manželství odkupuje tento majetek v roce 1779 po něm v roce 1796 jeho

syn Jakub (*1772) následně jeho bratr Adam (*1784), po něm Kadlubiec Jan (*1774), který se oženil s Žurkovou Annou (*1788), jež byla vnučkou již zmiňovaného Žurka Jana (*1728). V roce 1875 odkupuje majetek jejich syn Andrzej (*1823), v roce 1884 jeho syn Jiří (*1855), jemuž v roce 1895 zemřela manželka Marie (*1853) (rozená Stryjová) a tak ještě v roce 1895 se znovu ženil s Heczkovou Annou (*1861) a stěhuje se za ní, dům odprodává v roce 1896 bratrům Czudkovi Adamovi (*1860) a Jiřímu (*1862) z Hrádku č. 53. V roce 1905 Czudek Adam (*1860) odprodává svůj díl svému synovi Adamovi (*1888) a Czudek Jiří (*1862) odprodává svůj díl svému bratru Pavlovi (*1876) a jeho ženě Anně (*1881) (rozené Sikorové), kde všichni žijí na č. 53, z toho vyplývá, že dům č. 48 jen udržují. V roce 1911 Waszut Josef (*1866) z Jaworzynki odkupuje díl Czudka Adama (*1888) a druhý díl od Czudka Pavla (*1876) a jeho ženy Anny (*1881) odkupuje Thoman Artur (*1869) z Bielska, který je již od roku 1908 majitelem domu č. 52. V roce 1915 odprodává Waszut Josef (*1866) svůj díl Mitrengovi Jiřímu (*1884). V roce 1922 Thoman Artur (*1869) umírá a jeho díl přebírá v roce 1923 jeho žena Justyna (*1873) (rozená Kiszová). V roce 1927 odkupuje díl Thomanové Justyny (*1873) manželka Mitrengi Jiřího (*1884) Marie (*1889) (rozená Konderlová), takže od roku 1927 celou část majetku i s domem č. 48 na staveb. parc. č. 133/2 vlastní společně.

Musím se ještě zmínit o domě č. 49 na staveb. parc. č. není známo, není veden v Gruntovní knize, ale je veden v seznamu domů z roku 1789 se sedmi kousky pole zvaném „Pole zadní“, „Pole prostřední“, „Pole nad Domem“, „Luka nad Domem“, „Luka pod Domem“, „Luka Wdówczanka“, „Luka na Gróniu Filipce“ a majitelem byl Heczko Adam a Byrtek Jakub. V matrikách dále můžeme dohledat, že v tomto domě následně žil Heczko Jiří (*1704), jehož dceru Evu (*1735) v roce 1767 si vzal za ženu Byrtek Jakub z Goleszova, jejich syn Andrzej (*1789) se oženil s Czýřovou Evou a v tomto domě č. 49 se jim narodilo sedm dětí, poslední Marie (*1829) a ještě jejich dcera Zuzanna (*1817) se v roce 1835 vdávala z domu č. 49 za Sikoru Adama (*1814) z Návsi. Z toho vyplývá, že dům č. 49 po roce 1835 zanikl a už v roce 1879 je v seznamu domů na staveb. parc. č. 86/2 a majitelem byl Stonawski Pavel. Kde ale tento dům stal před zánikem nemůžu dohledat.

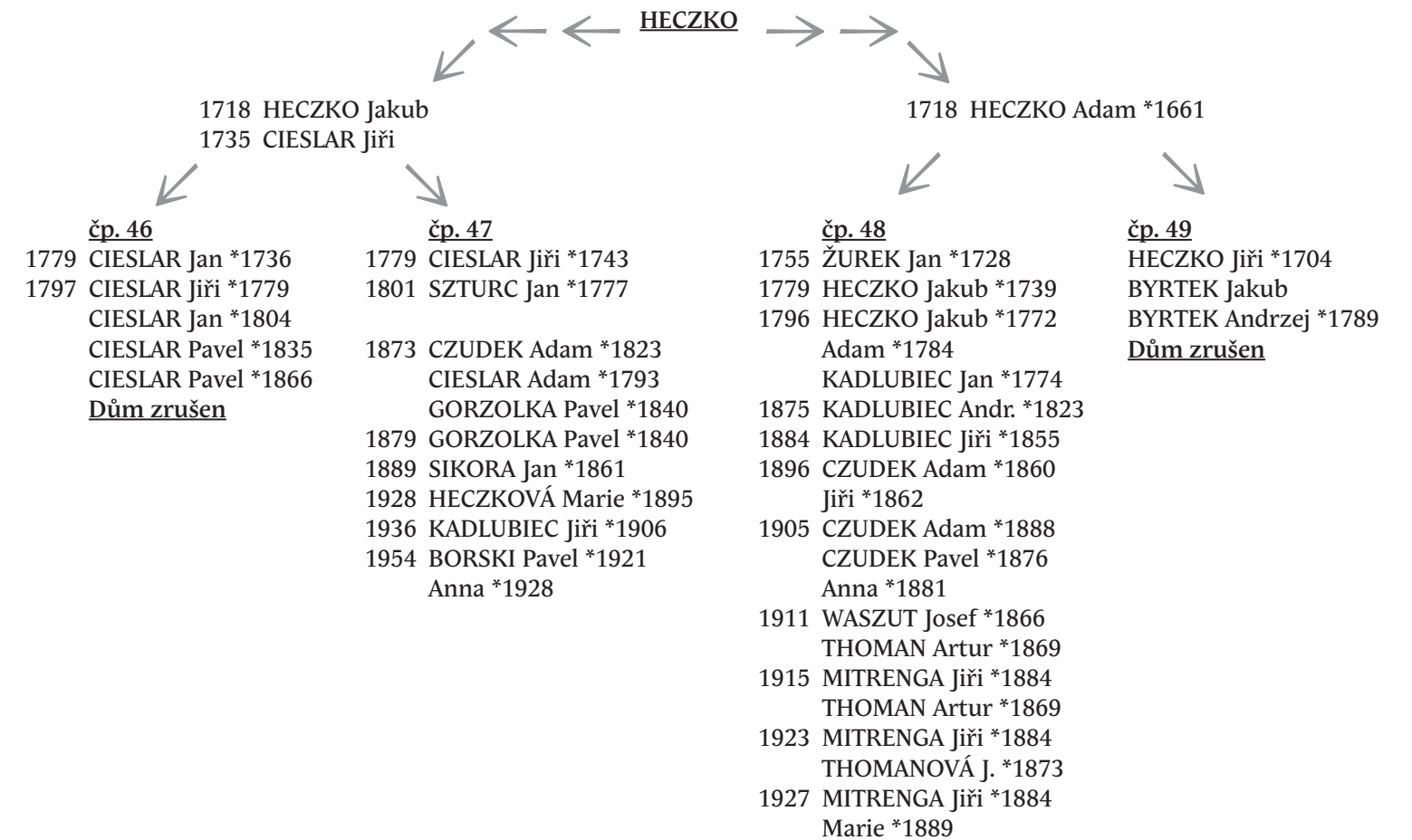

Domem”, „Luka pod Domem”, „Luka Wdówcanka” oraz „Luka na Gróniu Filipce”. Ich właścicielami byli Adam Heczko i Jakub Byrtek. Z ksiąg metrykalnych możemy się z kolei dowiedzieć, że w tym domu mieszkał Jerzy Heczko (*1704), którego córkę Ewę (*1735) w 1767 roku pojął za żonę Jakub Byrtek z Golezowa; oraz że ich z kolei syn Andrzej (*1789) ożenił się z Ewą Czyż, z którą miał siedmioro dzieci (ostatnia, Maria, urodziła się w 1829 roku) – a wszystkie urodzone

w domu nr 49. Z tego domu pochodziła ich córka Zuzanna (*1817), gdy w roku 1835 wychodziła za mąż za Adama Sikorę (*1814) z Nawsia. Wygląda na to, że po 1835 roku dom nr 49 przestał istnieć; z kolei w spisie domów pojawia się już w 1879 roku inny – na parceli budowlanej nr 86/2, którego właścicielem był Paweł Stonawski. Gdzie jednak stał ten pierwotny dom, nie udało mi się ustalić.

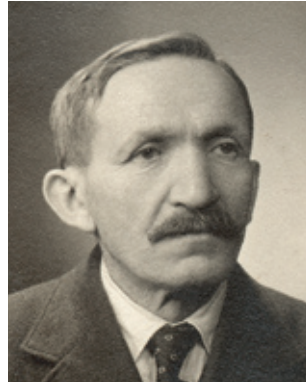

Borski Pavel 1921 a jeho žena Anna 1928 – Borski Pavel 1921 i jeho žena Anna 1928

Dom nr 50, postawiony prawdopodobnie na parceli o numerze 134/1, nie figuruje wprawdzie w księdze gruntowej, ale znajduje się w spisie domów z roku 1789 wraz z przypisanymi do niego trzema kawałkami pola o nazwach: „Luka wyrch Filipczanego Potoka”, „Pole pod Chalupom a nad Chalupom”, „Luka nizi Domu a Krzokula”; właścicielem był Jan Heczko (*1739) z Bystrzycy, który w roku 1762 ożenił się z Marią Kohutek z Mostu. Z zapisów w księgach metrykalnych możemy się dowiedzieć, że w tym domu urodził się syn Jana, Paweł (*1774), oraz że gdy jego córki wychodziły za mąż – Zuzanna (*1762) w 1784 roku za Pawła Krzoka (*1762), a Ewa (*1768) w 1791 roku za Pawła Burego z Istebnej – to pochodziły właśnie z domu nr 50. W 1819 roku Jerzy Czudek (*1791) ożenił się z Zuzanną Heczko i jeszcze w tym samym roku – i w tym samym domu nr 50 – przysłała na świat ich córka Maria (*1819); ta w 1839 roku poślubiła Adama Labaja (*1814) z Bystrzycy, z którym miała dziesięcioro dzieci (wszystkie urodziły się pod wyżej wymienionym adresem, jako ostatnia – Zofia, w 1858 roku). Po tej dacie dom nr 50 prawdopodobnie przestał istnieć, a w 1875 roku pojawia się inny dom nr 50, usytuowany w centrum gminy na parceli budowlanej nr 72, jegoż właścicielem był Josef Kurzman.

Stryja Josef *1897

Stryjová Marie *1902

Dom pod nr 51 – obecnie na parceli budowlanej nr 133/1 – nie był zapisany w księdze gruntowej, natomiast jest wzmiankowany w spisie domów z roku 1789 wraz z kawałkiem pola zwanym „Margeczonka”; należał do Jakuba Cieślara (*1760) i w nim właśnie urodziła mu się córka Zuzanna (*1786). Kolejnych losów nie udało

mi się niestety ustalić, až do 1851 roku, kiedy to po ślubie – w 1848 roku - Anny Kantorowej (*1827, de domo Ondrusz, w 1856 roku wymieniona jako właścicielka majątku) z Gródka z Pawłem Kantorem (*1825) z Milikowa narodził im się, w domu nr 51, syn Paweł (1851). W 1894 roku ich córka Maria (*1850) wyszła za mąż za Jerzego Kantora (*1833) z Nawsia i jeszcze w tym samym roku majątek odkupiła. W 1898 roku nabyła go z kolei Zuzanna Labaj (*1872, de domo Mitrenga) z Nydku, która w 1891 roku wyszła za mąż za Pawła Labaja (*1864), również z Nydku. Kolejnym nabywcą została w 1921 roku - wspólnie z poślubionym rok wcześniej Janem Turoniem (*1897) z Nydku – ich córka Maria (*1903). Na kolejną zmianę własności trzeba było czekać až do 1951 roku, kiedy to całość wraz z domem nr 51 na parceli budowlanej nr 133/1 wykupiła ich córka Emilia (*1929) wraz z mężem Andrzejem Bajtkiem (*1929) z Nydku.

Dom nr 52 na parceli budowlanej nr 136 nie figuruje ani w księdze gruntowej, ani w spisie domów z 1789 roku, jednak z zapisów w księgach metrykalnych możemy się co nieco o jego istnieniu dowiedzieć, np. o tym, že z domu nr 52 w Gródku pochodził Jerzy Żurek (*1754), který brał w 1780 roku ślub z Anną Cieślara (*1757) z domu nr 56 w Gródku, i že w tym domu (nr 52) narodziło im się sześcioro dzieci, z których jedno, córka Anna (*1788), pojęła w 1804 roku za męża Jerzego Kadłubca (*1774) z Bukowca. Ich syn Jakub (*1815) w 1850 roku ożenił się z Marią Samiec (*1816) z Nawsia, a wg zapisu w wykazie hipotecznym w 1875 roku majątek został wykupiony przez ich z kolei syna Jerzego Kadłubca (*1851). Kiedy ten w 1893 zmarł, sukcesorami zostali jego nieletni synowie: Jerzy (*1881) i Paweł (*1887); ten pierwszy – wypłaciwszy brata - zostaje w 1907 roku jedynym właścicielem, by już w roku 1908 sprzedać całość Arturowi Thomanowi (*1870) z Bielska, který był również od 1911 roku współwłaścicielem domu nr 48. Po jego śmierci w 1922 roku schedę po nim przejęła w 1923 roku jego małżonka Justyna (*1873, de domo Kiswa). W 1928 roku cały majątek wraz z domem nr 52 na parceli budowlanej nr 136 zakupił Józef Stryja (*1897) z Bystrzycy wspólnie ze swoją żoną Marią (*1902, de domo Labaj). Muszę jeszcze nadmienić, že w 1882 roku z parceli nr 1799 została wyodrębniona parcela budowlana nr 137/1 pod budowę domu nr 71, którego właściciele byli w tym czasie również właścicielami domu nr 52; w 1923 roku jednak dom przestał istnieć, a parcela budowlana nr 137/1 została na powrót włączona do parceli nr 1799.

Dům čp. 52 – Dom nr 52

Dům s čp. 50 na staveb. parc. pravděpodobně č. 134/1, není veden v Gruntovní knize, ale je veden v seznamu domů z roku 1789 s třemi kousky pole zvaném „Luka wyrch Filipczanego Potoka“, „Pole pod Chalupom a nad Chalupom“, „Luka nizi Domu a Krzokula“ a majitelem byl Heczko Jan (*1739) z Bystřice, který se v roce 1762 oženil s Kohutkovou Marií z Mostu. V matrikách můžeme dohledat, že v tomto domě se už narodil i jeho syn Pavel (*1774) a když se jeho dcera Zuzanna (*1762) vdávala v roce 1784 za Krzoka Pavla (*1762) pocházela z domu č. 50, tak samo jeho dcera Eva (*1768) když se v roce 1791 vdávala za Burého Pavla (*1769) z Istebne pocházela z domu č. 50. V roce 1819 se Czudek Jiří (*1791) oženil s Heczkovou Zuzannou a ještě v téže roce se jim narodila dcera Marie (*1819) v domě č. 50, která se v roce 1839 provdala za Labaje Adama (*1814) z Bystřice a v domě č. 50 se jim narodilo devět dětí, poslední Žofie (*1858). Po tomto datu dům č. 50 pravděpodobně zanikl, protože v roce 1875 je dům č. 50 už na staveb. parc. č. 72 v centru obce a majitelem byl Kurzman Josef.

Dům s čp. 51 nyní na staveb. parc. č. 133/1 není veden v Gruntovní knize, ale je veden v seznamu domů z roku 1789 s jedním kouskem pole zvaném „Margeczonka“ a majitelem byl Cieślara Jakub (*1760). Jeho dcera Zuzanna (*1786) se narodila v domě č. 51. Nyní se mi nepodařilo najít další spojení, ale v roce 1856 byla vlastníkem Kantorová Anna (*1827) (rozena Ondruszová) z Hrádku, která se v roce 1848 provdala za Kantora Pavla (*1825) z Milikova a jejich syn Pavel (*1851) se narodil v domě č. 51. V roce 1894 se jejich dcera Marie (*1850) provdala za Kantora Jiřího (*1833) z Návsi a ještě v téže roce odkoupila majetek. V roce 1898 odkoupila majetek Labajová Zuzanna (*1872) (rozena Mitrengová) z Nýdku, která se v roce 1891 provdala za Labaja Pavla (*1864) z Nýdku. Když jejich dcera Marie (*1903) se v roce 1920 provdala za Turoňe Jana (*1897) z Nýdku, hned v roce 1921 společně odkoupili majetek. Jejich dcera Emilie (*1929) se provdala za Bajtka Andrzeje (*1929) z Nýdku a tak v roce 1951 společně odkoupili majetek i s domem č. 51 na staveb. parc. č. 133/1.

Dům s čp. 52 na staveb. parc. č. 136 není veden v Gruntovní knize, ani v evidenci domů z roku 1789 a přesto v matrice nalezneme, že v roce 1780 byla svatba Žurka Jiřího (*1754) z Hrádku č. 52 s Cieślarovou Annou (*1757) z Hrádku č. 56. Měli spolu šest dětí narozených v domě č. 52. Jejich dcera Anna (*1788) se v roce 1804 provdala za Kadlubce Jiřího (*1774) z Bukovce, následně jejich syn Jakub (*1815) se v roce 1850 oženil s Samcovou Marií (*1816) z Návsi a jejich syn Jiří (*1851) je už veden v Knihovní vložce, že

v roce 1875 odkoupil majetek. V roce 1893 Kadlubiec Jiří (*1851) zemřel, majetek tedy převzali jeho nezletilí synové: Jiří (*1881) a Pavel (*1887). V roce 1907 odkupuje majetek od svého bratra Pavla (*1887) Kadlubiec Jiří (*1881) a hned v roce 1908 odkoupil tento majetek Thoman Artur (*1870) z Bielska, který od roku 1911 byl rovněž spolujednatel domů č. 48 a když v roce 1922 zemřel, po něm v roce 1923 přebírá majetek jeho žena Justyna (*1873) (rozená Kiszová). V roce 1928 odkoupil majetek i s domem č. 52 na staveb. parc. č. 136 Stryja Josef (*1897) z Bystřice společně se svou ženou Marií (*1902) (rozenou Labajovou).

Ještě se musím zmínit, že v roce 1882 byla z parc. č. 1799 vyčleněná staveb. parc. č. 137/1 pod dům č. 71 jehož vlastníky byli vlastníci v té době majitele domu č. 52, ale v roce 1923 dům zanikl a staveb. parc. č. 137/1 byla sloučená s parc. č. 1799.

čp. 50

HECZKO Jan *1739
HECZKO Pavel *1774
CZUDEK Jiří *1791
CZUDKOVÁ Marie *1819
CZUDKOVÁ Žofie *1858

Dům zrušen

čp. 52

ŽUREK Jiří *1754
KADLUBIEC Jiří *1774
KADLUBIEC Jak. *815
1875 KADLUBIEC Jiří *1851
1893 KADLUBIEC Jiří *1881
Pavel *1887
1907 KADLUBIEC Jiří *1881
1908 THOMAN Artur *1870
1923 THOMANOVÁ Just *1873
1928 STRYJA Josef *1897
Marie *1902

čp. 51

1789 CIESLAR Jakub *1760
?????
1856 KANTOROVÁ Anna *1827
1894 KANTOROVÁ Mar. *1850
1898 LABAJOVÁ Zuz. *1872
1921 TUROŇ Jan *1897
Marie *1903
1951 BAJTEK Andr. *1929
Emilie *1929

Grunt Jerzego Skupnia domy nr 53, 86

Z zapisów w księdze gruntowej możemy się dowiedzieć, že grunt Jerzego Skupnia – po tym, jak się w 1739 roku oženil z jeho córka, Anna – odkupil od niego Jerzy Sikora, po czym podzielił go na dvě části:

Czudková Anna 1881

Jednu část nabył w 1773 roku Jan Ciešlar (*1744), který oženil z córka Jerzego Sikory, Ewą (*1740). Odkupil ją w 1799 roku ich syn Jan (*1767), a następnie – w roku 1827 – jeho brat Adam (*1793), který następnie sprzedal ją w 1873 roku swojemu z koleji synowi, Pawłowi (*1837), oraz jeho pošlubionej w 1859 roku žonie, Zuzanie (*1837, de domo Byrtus); ta, po smierci Pawła (*1837) w 1879 roku, przejęła w całości schedę po mężu. W 1888 roku odkupili ją wspólnie Jerzy Czudek (*1862) wraz z žoną Anną (*1863, de domo Ciešlar), córka brata Pawła Ciešlara (*1837), Jerzego (*1841). Když Jerzy Czudek (*1862) w 1907 roku zmarł, jeho udzial odkupil w 1908 roku brat Paweł (*1876) wspólnie ze svoją žoną Anną (*1881, de domo Sikora). W 1912 roku ich syn Adam (*1904) odkupil po smierci Pawła Czudka (*1876) w 1911 roku jeho část, a w 1926 roku – również část naležaca do matki Anny (*1881) – która w 1916 roku wysla ponownie za muž za Jerzego Kadlubca (*1885) z Gródka – stajac się tym samym od tego času jedynym wlaścicielem majatku wraz z domem nr 53 na parceli budowlanej nr 131/1. Po roku 1930 dom został zburzony.

Czudková Anna *1902

Drugą část gruntu odkupil w 1773 roku syn Jerzego Sikory, Adam Sikora (*1743), a następnie sprzedal ją w 1791 roku Jerzemu Czudkowi (*1753) z Nawsia, který oženil się w 1786 roku z Marią Heczko (*1764) z Gródka, córka Jadwigi Stebel, która byla siostrą Zofii Stebel (*1743), žony Adama Sikory (*1743). W 1810 roku wykupil tę část jeho syn Adam (*1787), by następnie sprzedal w 1840 roku swojemu synowi, również Adamowi (*1823), po którym przejęli ją synowie Adam (*1860), Jerzy (*1862) i Jan (1873). Cała tę část majatku kupil w 1905 roku Adam Czudek (*1860), a po nim – wraz z domem nr 53b (po przenumerowaniu w 1906 roku – nr 86) na parceli budowlanej nr 131/2 – jeho syn, Jan (*1902).

Czudek Jan *1902

Czudek Adam 1904, jeho žena Anna 1907

Dům čp. 53a = 53 — Dom nr 53a = 53

Grunt Skupnia Jiřiho dům č. 53, 86

Ze zápisu v Gruntovní knize můžeme dohledat, že v roce 1746 odkoupil grunt Skupnia Jiřiho Sikora Jiři, který se v roce 1739 oženil s jeho dcerou Annou a ten rozdělil grunt na dvě části:

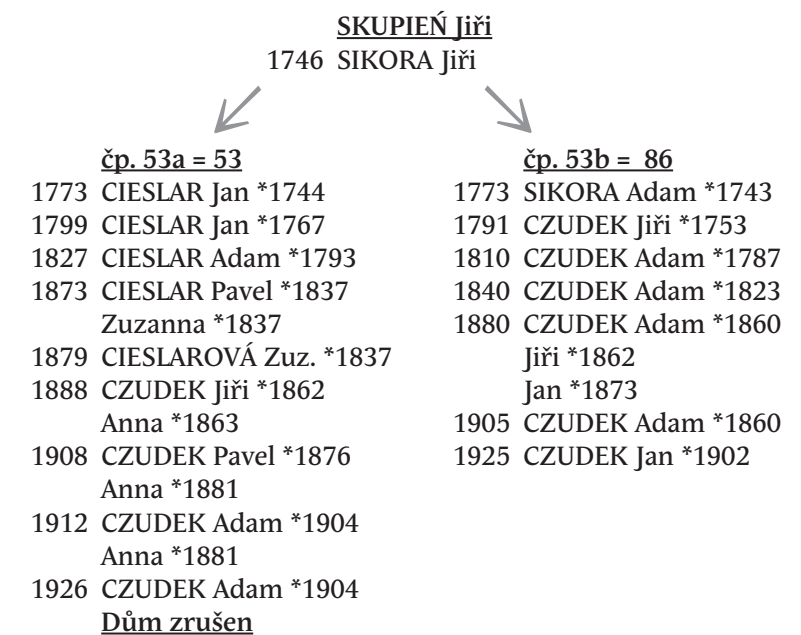
Jednu část gruntu odkoupil v roce 1773 Ciešlar Jan (*1744), který se oženil s dcerou Sikory Jiřiho – Evou (*1740). V roce 1799 odkoupil tuto část majetku jejich syn Jan (*1767) a následně v roce 1827 jeho brat Adam (*1793). Když v roce 1859 se jeho syn Pavel (*1837) oženil s Byrtusovou Zuzannou (*1837) z Návsi a tak v roce 1873 společně odkoupili tuto část majetku. V roce 1879 Ciešlar Pavel (*1837) zemřel a celou část

Dům čp. 53b = 86 — Dom nr 53b = 86

majetku převzala jeho žena Zuzanna (*1837) (rozená Byrtusová). V roce 1888 odkoupili společně tuto část majetku Czudek Jiři (*1862) a jeho žena Anna (*1863) (rozená Ciešlarová), která byla dcerou Ciešlara Jiřiho (*1841), jež byl bratrem Ciešlara Pavla (*1837). Když v roce 1907 Czudek Jiři (*1862) zemřel odkoupil tuto část majetku v roce 1908 jeho brat Pavel (*1876) společně se svou ženou Annou (*1881) (rozenou Sikorovou). Když v roce 1911 Czudek Pavel (*1876) zemřel, odkoupil jeho podíl v roce 1912 jeho syn Adam (*1904) a v roce 1926 odkoupil rovněž díl své matky Anny (*1881), která se v roce 1916 znovu provdala za Kadlubce Jiřiho (*1885) z Hrádku. Czudek Adam (*1904) spravoval od roku 1926 celou část majetku i s domem č. 53 na stav. parc. č. 131/1. Po roce 1930 dům zrušen.

Druhou část gruntu odkoupil v roce 1773 Sikora Adam (*1743), který byl synem Sikory Jiřiho a následně v roce 1791 odkoupil tuto část majetku Czudek Jiři (*1753) z Návsi, který si vzal v roce 1786 za manželku Heczkovou Marii (*1764) z Hrádku, jež byla dcerou Steblové Hedviky a ta byla sestra Steblové Sofie (*1743), která byla manželkou Sikory Adama (*1743). V roce 1810 odkoupil tuto část majetku jeho syn Adam (*1787), v roce 1840 jeho syn Adam (*1823) a následně v roce 1880 společně jeho synové Adam (*1860), Jiři (*1862) a Jan (*1873). V roce 1905 odkoupil celou část majetku Czudek Adam (*1860) a v roce 1925 odkoupil celou část majetku i s domem č. 53b po přečíslování v roce 1906 na dům č. 86 na stav. parc. č. 131/2 jeho syn Jan (*1902).

Z zapisów w księdze gruntowej możemy się dowiedzieć, że w roku 1743 połowę majątku Adam Lajczok sprzedał swojemu synowi Michałowi, a ten w 1773 roku podzielił go na dwie części:

Turoň Jan * 1896

Turoňová Anna *1902

Jedną część odkupił w 1773 roku jeho syn Jan (*1745), a od niego – w 1794 roku – jeho z kolei syn, również Jan (*1773). Po tym, jak w 1819 roku córka Jana (*1773), Zuzanna (*1797), wyszła za mąż za Jana Juroszka (*1780) z Jaworzynki, ten jeszcze w tym samym roku wykupił tę część majątku, by przekazać ją następnie swojemu synowi, Pawłowi (*1830). Przyzeniwszy się do Gródka, odkupił ten majątek w 1871 roku Adam Kluz (*1838) z Milikowa, a gdy jego córka Zuzanna (*1866) w 1894 roku wzięła ślub z Janem Turoniem (*1871) z Gródka, jeszcze w tym samym roku im go odsprzedał. Po śmierci Zuzanny (*1866) w 1909 roku schedę po niej przejął jej mąż Jan (*1871). Następnie całą tę część majątku – wraz z domem nr 54 na parceli budowlanej nr 144 – nabył w 1924 roku ich syn Jan, wspólnie z poślubioną 1922 roku Anną Juroszek (*1902) z Nawsia.

Drugą część majątku Michała Lajczoka odkupił w 1773 roku Jan Czernek, który w 1767 roku pojął za żonę jego córkę Zuzannę (*1748), by odsprzedać ją potem w 1797 roku ich synowi Janowi (*1768). Następnego ciągu zdarzeń nie udało mi się ustalić, nie mniej jednak w 1878 roku majątek wspólnie odkupiło małżeństwo Jan (*1850) i Anna (*1855, de domo Kantor) Turoniowie, a następnie – w 1890 roku – ich córka Anna (*1876). Po ślubie w 1898 roku z Janem Cieślarem (*1872) z Nydku został on współwłaścicielem, a w 1927 roku całość nabył ich syn Jan (*1903). Ten jeszcze w tym samym roku ożenił się z Zuzanną Troszok (*1906) z Bystrzycy, ustanawiając w ten sposób ich wspólnotę na tym majątku – wraz z domem nr 54b (po przenieumerowaniu w 1906 roku – nr 85) na parceli budowlanej nr 143.

Drugą połowę majątku Adama Lajczoka odkupił w 1747 roku – po tym, jak w 1746 roku pojął za żonę jego córkę, Marię – Michał Krzok, a następnie rozdzielił ją na dwie części:

Jedną część odkupił w 1784 roku jeho syn Paweł (*1762); od niego z kolei – córka Pawła (*1762), Zuzanna (*1788), od której w 1839 nabyła ją jej z kolei córka Anna (*1809), wspólnie z poślubionym w 1832 roku Jerzym Sikorą (*1807) z Nawsia. Kolejnym nabywcą został ich syn Paweł (*1836), a następnymi – jego córka Anna (*1862) oraz jej mąż z Jan Sikora (*1858) z Nawsia, kiedy to zaraz po ślubie w 1883 roku wspólnie przejęli tę część majątku. Ich syn Paweł

(*1884) w 1912 roku odkupił ją, by potem w 1934 roku odsprzedać całość – wraz z domem nr 55 na parceli budowlanej nr 145 – swojemu synowi, również Pawłowi (*1911) oraz jego żonie Zuzannie (*1917, de domo Babilon).

Cieslar Jan *1903

Cieslarová Zuz. *1906

Babilonová A. *1890

Babilon Jiří *1886

Drugą część majątku Michała Krzoka odkupił w 1773 roku jeho syn Jan (*1749), potem – w 1798 roku – jeho z kolei syn, również Jan (*1773), a następnie – córka Jana (*1773), Anna (*1799). Kolejnymi nabywcami zostali: jej syn Adam (*1824) oraz – w roku 1879 – jeho syn Jan (*1853). Kiedy córka Jana (*1853), Anna (*1884), w 1903 roku poślubiła Jana Pyszka (*1879) z Łomnej, jeszcze w tym samym roku wspólnie tę część odkupili. Po śmierci męża na froncie w 1916 roku, Anna (*1884) w 1918 roku powtórnie wyszła za mąż za Jana Cieślara (*1891) z Nawsia i tam też się wyprowadziła, odsprzedażąc w 1919 roku majątek Jerzemu Babilonowi (*1886) z Bystrzycy, który w 1912 roku poślubił Annę Sikorę (*1890), córkę Jana (*1858) i Anny (*1862) Sikorów z Gródka, z domu nr 55. Kiedy córka Jerzego i Anny, Julia Babilon (*1914), wstąpiła w 1936 roku w związek małżeński z Pawłem Pilchem (*1912) z Gródka, wspólnie wykupili majątek wraz z domem nr 55b (po przenieumerowaniu w 1906 roku – nr 84) na parceli budowlanej nr 146/1.

Ze zápisu v Gruntovní knize můžeme dohledat, že v roce 1743 odkoupil polovinu majetku Lajczoka Adama jeho syn Michal a ten v roce 1773 rozděлил tento majetek na dvě části.

Sikora Pavel *1911 a jeho žena Zuzanna *1917

–
Sikora Pavel *1911
i jeho žena
Zuzanna *1917

Jednu část odkoupil v roce 1773 jeho syn Jan (*1745), dále v roce 1794 jeho syn Jan (*1773). Když se v roce 1819 jeho dcera Zuzanna (*1797) provdala za Juroszka Jana (*1780) z Jaworzynki a ten ještě v roce 1819 odkoupil tuto část majetku, který následně přenechal svému synovi Pavlovi (*1830). V roce 1871 odkoupil tuto část majetku Kluz Adam (*1838) z Milíkova, který se přiznal do Hrádku a následně jeho dcera Zuzanna (*1866) se v roce 1894 provdala za Turoně Jana (*1871) z Hrádku a ještě v téže roce společně odkoupili tuto část majetku, ale v roce 1909 Zuzanna (*1866) umírá a tak její díl přebírá její manžel Jan (*1871). V roce 1922 jejich syn Jan (*1896) se oženil s Juroszkovou Annou

Pilch Pavel *1912,
a jeho žena
Julie *1914

–
Pilch Pavel *1912,
i jeho žena
Julie *1914

(*1902) z Návší a hned v roce 1924 společně odkupují tuto část majetku i s domem č. 54 na stav. parc. č. 144.

Druhou část majetku Lajčoka Michala odkoupil v roce 1773 Czernek Jan, který si vzal v roce 1767 za manželku jeho dceru Zuzannu (*1748) a v roce 1797 odkoupil tuto část jejich syn Jan (*1768). Nyní nemůžeme najít spojení, ale v roce 1878 společně odkoupili majetek manželé Turoň Jan (*1850) a Anna (*1855) (rozená Kantorová). V roce 1890 odkoupila tuto část majetku jejich dcera Anna (*1876), ale když se v roce 1898 provdala za Cieslara Jana (*1872) z Nydku společně vlastnili tento majetek až do roku 1927, kdy ho odkoupil jejich syn Jan (*1903), který se v roce 1927 oženil s Troszokovou Zuzannou (*1906) z Bystřice a společně vlastnili tuto část majetku i s domem č. 54b přečíslovaným v roce 1906 na dům č. 85 na stav. parc. č. 143.

Druhou polovinu majetku Lajczoka Adama odkoupil v roce 1747 Krzok Michal, který si v roce 1746 vzal za ženu dceru Lajczoka Adama – Marii a ten rozděлил tento majetek na dvě části.

Jednu část odkoupil v roce 1784 jeho syn Pavel (*1762), od něho odkoupila tuto část majetku jeho dcera Zuzanna (*1788), dále v roce 1839 společně její dcera Anna (*1809), která se v roce 1832 provdala za Sikoru Jiřího (*1807) z Návší a následně v roce v roce 1857 jejich syn Pavel (*1836). Když jeho dcera Anna (*1862) se v roce 1883 provdala za Sikoru Jana (*1858) z Návší, hned v téže roce společně odkoupili tuto část majetku. V roce 1912 jejich syn Pavel (*1884) odkoupil tuto část majetku a v roce 1934 jeho syn Pavel (*1911) společně se svou ženou Zuzannou (*1917) (rozenou Babilonovou) odkoupili tuto část majetku i s domem č. 55 na stav. parc. č. 145.

Druhou část majetku Krzoka Michala odkoupil v roce 1773 jeho syn Jan (*1749), dále v roce 1798 jeho syn Jan (*1773), dále jeho dcera Anna (*1799), následně její syn Adam (*1824), po něm v roce 1879 jeho syn Jan (*1853). Když jeho dcera Anna (*1884) se v roce 1903 provdala za Pyszka Jana (*1879) z Lomné hned v téže roce společně odkoupili tuto část majetku. Když v roce 1916 zemřel Pyszko Jan (*1879) (padl na frontě) jeho žena Anna (*1884) se v roce 1918 znovu provdala za Cieslara Jana (*1891) z Návší a odstěhovala se do Návší, tuto část majetku odkoupil v roce 1919 Babilon Jan (*1886) z Bystřice, který se v roce 1912 oženil s Sikorovou Annou (*1890) dcerou Sikory Jana (*1858) a Anny (*1862) z Hrádku č. 55. Když jejich dcera Babilonová Julie (*1914) se provdala v roce 1936 za Pilcha Pavla (*1912) z Hrádku společně v roce 1937 odkoupili majetek i s domem č. 55b přečíslovaným v roce 1906 na dům č. 84 na stav. parc. č. 146/1.

Dům čp. 54b = 85 — Dom nr 54b = 85

Dům čp. 55a = 55 — Dom nr 55a = 55

Z zapisów w księdze gruntowej możemy się dowiedzieć, że majątek w 1735 roku odkupił syn Urbana Słowiaka, Jerzy (*1697), a następnie – w 1746 roku – zaślubiony w 1742 roku z jego córką, Michał Cieślar. Kolejnymi nabywcami zostali kolejno: w 1788 syn Michała, Adam (*1764), w 1828 syn Adama, Jerzy (*1807), w 1861 syn Jerzego, Paweł (*1840), a w 1886 syn Pawła – Jan (*1863). W 1922 roku syn Jana, Alois (*1895) wykupił całość wraz z domem nr 56 na parceli budowlanej nr 141. Po 1930 roku dom przestał istnieć.

W 1906 roku z parceli nr 1859/2 wyodrębniono parcelę budowlaną nr 149, na której postawiono dom nr 76. Jego właścicielką była córka Pawła Cieślara (*1840), Maria (*1867), będąca od 1886 roku w związku małżeńskim z Adamem Żukowskim (*1863) z Piosku. W 1913 roku całą tę część majątku – wraz z domem nr 76 na parceli budowlanej nr 149 – wykupił Adam Hawliczek wspólnie z żoną Zuzanną.

Z zapisów w księdze gruntowej możemy się dowiedzieć, że w 1811 roku właścicielem części majątku

Cieslar Alois *1895

i domu nr 56b (po przenieściu w 1906 roku – nr 83) na parceli budowlanej nr 134/1 był Jerzy Cieślar, syn Pawła Cieślara (*1754), który był bratem wyżej wymienionego Adama Cieślara (*1764) z domu nr 56. W 1836 roku córka Jerzego Cieślara, Zuzanna (*1821), wyszła za mąż za Adama Rabina (*1810) z Gródka; ten w 1843 roku tę część majątku odkupił, by odsprzedać ją później w 1871 roku swojemu synowi Adamowi (*1838) oraz – poślubionej przez niego w tymże roku – Marii Klimosz (*1849) z Nawsia. W 1884 roku Adam Rabin (*1838) zmarł, a w roku 1886 jego część odkupiło małżeństwo Mitrengów: Adam (*1853) z Nýdku oraz Ewa (*1852, de domo Jeżowicz). Jeszcze w tym samym roku Adam Mitrenga (*1853) zmarł, a jego żona Ewa (*1852) w 1887 wyszła powtórnie za mąż za Jana Kurka (*1863) z Piosku, który wykupił w 1888 roku część gruntu po Adamie Mitrengzie (*1844), jednak jeszcze w tym samym roku rzeczoną część wykupili Jan Byrtus (*1837) i Jerzy Mitrenga (*1844). W 1890 roku Jan Widenka (*1857) odkupił część od Marii Rabin (*1849). Kiedy córka Jana Byrtusa (*1837), Anna (*1876), wyszła za mąż za Jana Labaję (*1878) z Gródka, zaraz po ślubie w 1901 roku wykupili część majątku. Podobnie było z córką Jerzego Mitrengi (*1884), Anną (*1884) – wspólnie ze świeżo poślubionym w 1906 roku Adamem Chraściną (*1881) z Bukowca przejęli część majątku jeszcze w roku ślubu.

W 1909 roku wyodrębniono parcele budowlane o nr 134/2 i 134/3, na których postawiono nowe domy: nr 83a i nr 83b. Doszło również do rozdzielenia części majątku domu nr 56b (po przenieściu w 1906 roku – nr 83) na parceli budowlanej nr 134/1; z tego wnoszę, że ten dom przestał istnieć.

Dom nr 83a na parceli budowlanej nr 134/2 oraz część majątku należały do Jana Widenki (*1857). Całość w 1911 roku odkupił od niego jego syn Adam (*1882); gdzieś około 1930 roku dom przestał istnieć.

Dom nr 83b na parceli budowlanej nr 134/3 oraz część majątku należały do małżeństwa Jana (*1878) i Anny (*1876, de domo Byrtus) Labajów. W 1921 roku dom wraz z majątkiem odkupili Paweł Ostruszka wraz z żoną Ewą; gdzieś około 1930 roku również i ten dom przestał istnieć.

Ze zapisu v Gruntovní knize můžeme dohledat, že v roce 1735 odkoupil majetek syn Słowiaka Urbana Jiří (*1697). Když v roce 1742 se jeho dcera Anna provdala za Cieślara Michała a ten hned v roce 1746 odkoupil majetek. V roce 1788 odkoupil tento majetek jeho syn Adam (*1764), následně v roce 1828 jeho syn Jiří (*1807) pak v roce 1861 jeho syn Pavel (*1840) a v roce 1886 jeho syn Jan (*1863). V roce 1922 jeho syn Alois

(*1895) odkoupil tento majetek i s domem č. 56 na stav. parc. č. 141. Po roce 1930 dům zanikl.

V roce 1906 byla z parc. č. 1859/2 vyčleněná stav. parc. č. 149, na níž byl postaven dům č. 76, jehož vlastníkem byla dcera Cieślara Pavla (*1840) Marie (*1867), která se v roce 1886 provdala za Žukovského Adama (*1863) z Písku a následně v roce 1913 odkoupili tuto část majetku i s domem č. 76 na stav. parc. č. 149 manželé Havliczkovi Adam a Zuzanna.

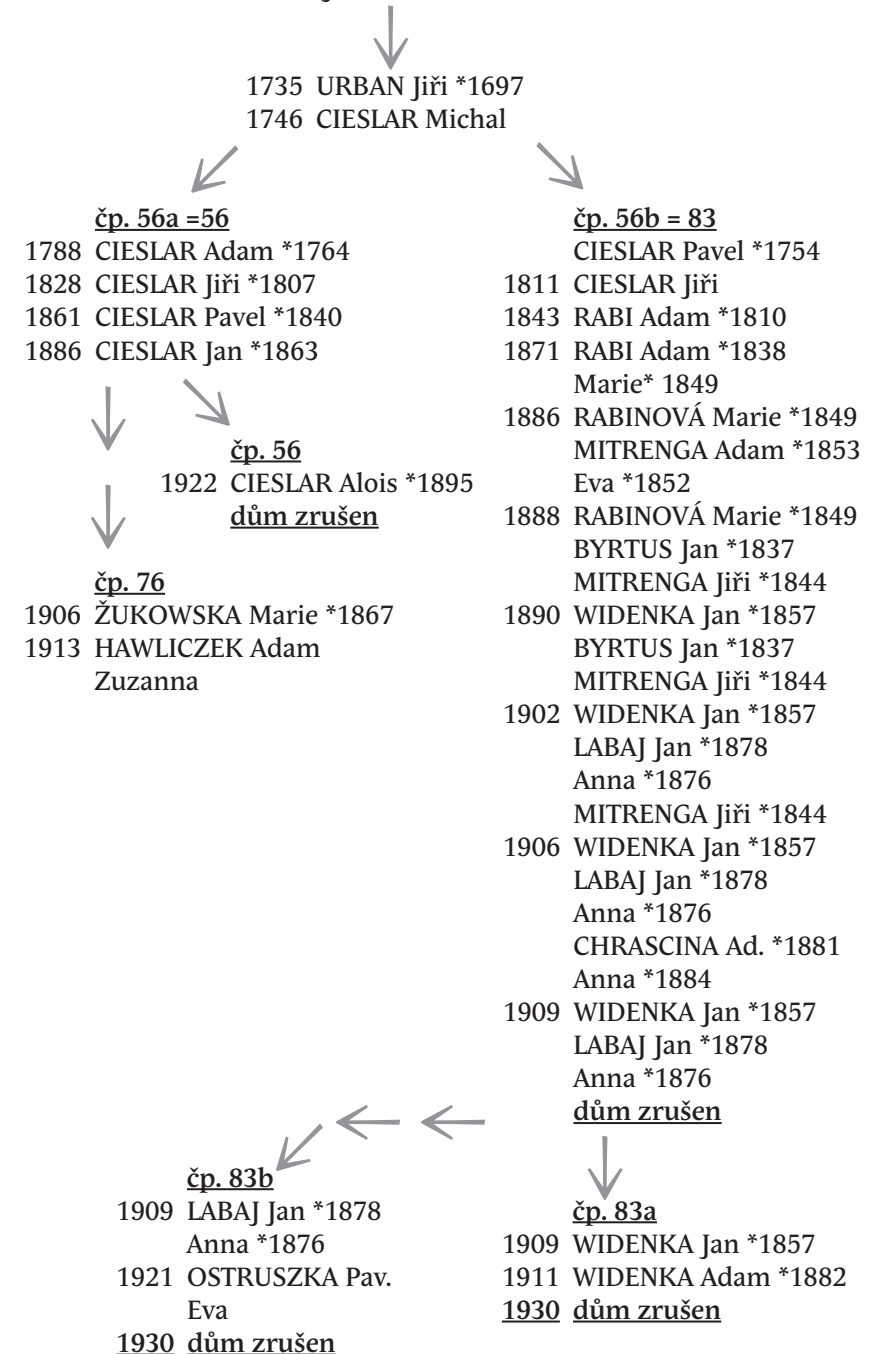
Ze zápisu v v Gruntovní knize můžeme dohledat, že v roce 1811 byl vlastníkem části majetku a domu č. 56b po přečíslování v roce 1906 na č. 83 na stav. parc. č. 134/1 Cieślar Jiří, který byl synem Cieślara Pavla (*1754) a ten byl bratrem již výše zmíněného Cieślara Adama (*1764) z domu č. 56. V roce 1836 se dcera Cieślara Jiřího Zuzanna (*1821) provdala za Rabina Adama (*1810) z Hrádku a ten v roce 1843 odkoupil tutu část majetku. V roce 1871 jeho syn Adam (*1838) si vzal za ženu Klimoszovou Marii (*1849) z Návsi a hned v témže roce odkoupili společně majetek. V roce 1884 Rabin Adam (*1838) zemřel a tak v roce 1886 jeho část odkoupili společně manželé Mitrengovi: Adam (*1853) z Nýdku a Eva (*1852) (rozená Jeżowiczová). Ještě v témže roce 1886 Mitrenga Adam (*1853) umírá a v roce 1877 se jeho žena Eva (*1852) znovu provdala za Kurka Jana (*1863) z Písku a ten v roce 1888 odkoupil část gruntu po Mitrengovi Adamovi (*1853), ale ještě v témže roce odkoupili společně tuto jeho část Byrtus Jan (*1837) a Mitrenga Jiří (*1844). V roce 1890 Widenka Jan (*1857) odkoupil díl od Rabinové Marie (*1849), následně v roce 1901 dcera Byrtuse Jana (*1837) Anna (*1876) se provdala za Labaje Jana (*1878) z Hrádku a ještě v témže roce společně odkoupili část majetku a když v roce 1906 se dcera Mitrengi Jiřího (*1884) Anna (*1884) provdala za Chrašcinu Adama (*1881) z Bukovce, taktéž i oni ještě v témže roce 1906 společně převzali část majetku.

V roce 1909 došlo k vyčlenění stav. parc. č. 134/2 a stav. parc. č. 134/3 a na nich postavené nové domy č. 83a a dům č. 83b. Došlo rovněž k rozdělení části majetku domů č. 56b po přečíslování v roce 1906 na dům č. 83 na stav. parc. č. 134/1, z toho se domnívám, že tento dům zanikl.

Dům č. 83a na stav. parc. č. 134/2 a část majetku vlastnil Widenka Jan (*1857) od něho v roce 1911 odkoupil dům a majetek jeho syn Adam (*1882) a někdy kolem roku 1930 dům zanikl.

Dům č. 83b na stav. parc. č. 134/3 a část majetku vlastnili společně manželé Labaj Jan (*1878) a Anna (*1876) (rozená Byrtusová) a v roce 1921 odkoupili dům a majetek společně manželé Ostruszka Pavel a jeho žena Eva, někdy kolem roku 1930 rovněž dům zanikl.

URBANIEC Jan a SŁOWIAK Urban

An aerial photograph of a valley. A multi-lane highway runs diagonally across the center of the image. On either side of the highway, there are patches of green fields, some with small clusters of houses. In the background, there are rolling hills and mountains under a clear blue sky. The text 'Zeměpisné údaje' and 'Dane geograficzne' is overlaid on the right side of the image.

Zeměpisné údaje Dane geograficzne

Gródek i dane geograficzne

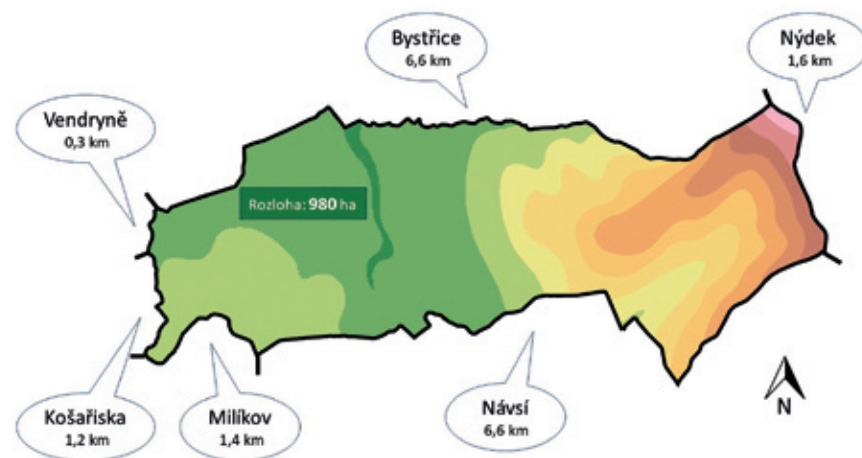
Położenie gminy

Gródek leży na wschodnim krańcu Czeskiej Republiki, i jest jedną z 76 gmin w powiecie Frydek-Místek. Gmina umiejscowiona jest w dolinie rzeki Olzy, która oddziela

Dane GPS Gródka to 49°36'N i 18°44'E, gmina ma podłużny kształt, odcinek wschód-zachód wynosi 6 km, odcinek północ-południe 2 km, przy czym najkrótsza odległość od stacji kolejowej w linii prostej do granicy ze Słowacją to 12,5 km, do granicy Polski tylko 6 km. Gmina zajmuje 980 ha i w województwie morawskośląskim należy do średnio dużych gmin. Długość granicy gminy w obwodzie to 17 km. Gródek sąsiaduje z sześcioma gminami, najdłuższą granicę ma z Nawsiem (6,6 km), najkrótszą z Wędrynią (0,3 km)

Rzeźba terenu

Teren gminy Gródek w jej wschodniej części jest rozczłonkowany, natomiast w zachodniej części w miarę równy. Rzeka Olza w dolinie nazwanej Rów Jabłonkowski rozdziela Beskid Śląski od Śląsko-Morawskiego. To obniżenie terenu dzieli się na dwie części – na lewym brzegu rzeki znajduje się Płaskowyż Milikowski, na prawym zaś Wyżyna Nawsiańska. Płaskowyż nieznacznie nachyla się na wschód. Drobné toki wodne wypływające z gór utworzyły stożki napływowe. Na bardziej stromych zboczach występują osuwiska. Wy-

Výškové členění Hrádku a hranice se sousedními obcemi –
Obszar Gródka wg wysokości i granice z sąsiednimi gminami

Beskid Śląski od Beskidu Śląsko-Morawskiego. Przez gminę przebiega międzynarodowy korytarz transportowy, droga I/11 i kolej, które prowadzą na Słowację. Patrząc na mapę można stwierdzić, że Gródek leży w połowie drogi między Trzyńcem i Jabłonkowem.

Dziol – Díl nebo Dílec (676 m n. m.).
Jediná hora, nacházející se celou plochou na území Hrádku –
Dziol (676 m n.p.m.).
Jediná góra, která całą swoją powierzchnią znajduje się na obszarze Gródka

Zeměpisné údaje o Hrádku

Poloha obce

Hrádek se nachází v nejvýchodnějším cípu České republiky, je jedna ze 76-ti obcí okresu Frýdek-Místek. Leží v jablunkovské brázdě, v údolí řeky Olzy, která

12,5 km a k polskému území pouhých 6 km (měřeno od vlakové zastávky). Rozlohou 980 ha se řadí mezi středně velké obce Moravskoslezského kraje. Obejít ji po hranici znamená našlapat více než 17 km. Hrádek sousedí se šesti obcemi, nejdelší hranici má s Návsím (6,6 km), nejkratší s Vendryní (0,3 km)

Poloha Hrádku v jihovýchodní části Moravskoslezského kraje –
Położenie Gródka w południowo – wschodniej części województwa morawsko-śląskiego

rozděluje Moravskoslezské od Slezských Beskyd. Obec protíná mezinárodní dopravní koridor, silnice (I/11) i železnice, obě dopravní tepny pokračující jablunkovským průsmykem na Slovensko. Při pohledu na mapu lze Hrádek snadno lokalizovat přibližně uprostřed spojnice Třinec – Jablunkov.

Obec má zeměpisné souřadnice 49°36' severní šířky a 18°44' východní délky, je obdélníkovitého tvaru o rozměrech východ-západ 6 km a sever-jih 2 km, přičemž nejkratší vzdušná vzdálenost ke slovenské hranici je

Členění reliéfu

Zemský povrch na území obce Hrádek je v jeho východní části členitý, naopak na západě poměrně plochý. Řeka Olza, údolím pojmenovaném Jablunkovská brázda, odděluje Moravskoslezské od Slezských Beskyd. Tato mezihorská sníženina se dělí na Milíkovskou plošinu na levém břehu řeky a Náveskou pahorkatinu na pravém břehu. Plošina se mírně kloní k východu. Drobné vodní toky, vyúsťující z hor, uložily náplavové kužely. Prudší svahy postihují sesuvy. Náveská pahorkatina nad Žarnovkou přechází do horského celku označovaném Čantoryjská hornatina. Její podcelek, tzv. Nýdecká vrchovina, vytváří hřeben v linii Prašivá hora, Polední, Loučka a Filipka. Poslední dvě hory jsou nejvyššími hrádeckými kótami.

Nejvyšším bodem Hrádku je vrchol hory Loučka, který se nachází v nadmořské výšce 835 m. Přes Filipské sedlo směrem k jihu se tyčí druhý nejvyšší vrchol Filipka (771 m n. m.). Třetím horským vrcholkem je Dziol (Díl, 676 m n. m.). Za dalších pojmenovaných kopců lze uvést Žarnovku (542 m n. m.) a Čupel (479 m n. m.).

Nejnižší položeným bodem na mapě Hrádku je místo, kde řeka Olza opouští obec (339 m n.m.).

Pohled na nejvyšší vrchol Hrádku, horu Loučku (835 m). Jedná se o trojmezí Bystřice, Nýdek, Hrádek –
Widok na najwyższy szczyt Gródka, górę Łączkę (835 m). To trójczyk Bystrzycy, Nýdku i Gródka

żyna Nawsiańska nad Żarnówką przechodzi w Pogórze Czantoryjskie. Do pogórza należy tzw. Wyżyna Nydecka, która tworzy grzebień górski w linii Praszywa, Połednia, Łączka i Filipka. Ostatnie dwie góry to również najwyższe punkty na mapie Gródka.

Najwyższym punktem Gródka jest szczyt góry Łączka, który leży na wysokości 835 m n.p.m. Za Przełęczą Filipka w kierunku południowym wznosi się

drugi najwyższy szczyt Filipka (771 m n.p.m.). Trzecią najwyższą górą jest Dzioł (676 m n.p.m.), z kolejnych można wymienić Żarnówkę (542 m n.p.m.) i Czupel (479 m n.p.m.).

Najniżej położonym punktem na mapie Gródka jest miejsce, w którym rzeka Olza wypływa za granice gminy (339 m n.p.m.).

Stezka z vrcholu Filipky (771 m n. m.).
V pozadí Velký Stožek (978 m n. m.)
—
Droga ze szczytu Filipki (771 m n.p.m.).
W tle Wielki Stožek (978 m n.p.m.)

Na Żarnowce (542 m n. m.).
V pozadí Dzioł
—
Na Żarnówce (524 m n.p.m.).
W tle Dzioł

Vodstvo

Řeka Olza je celkem 88,8 km dlouhá. Pramení v polské části Slezských Beskyd pod vrcholkem Gańczorka (909 m n. m.). Hrádkem protéká v délce 3 km, přičemž je zaříznutá ve flyšovém podloží a modeluje tak úzké kaňonovité údolí. Dalším tokem, tvořícím západní hranici katastru, je říčka Kopytná. Je necelých 12 km dlouhá, z toho délkou 1,5 km odděluje Hrádek od Košarisk a Vendryně. Pramení v Košariskách, pod vrcholem hory Kalužný (994 m n. m.). Potoky, vlévající se do hrádeckého úseku Olzy zleva jsou dva: potok Gabrysiok, dlouhý 1 km a potok Brušný (2,5 km). Další potok, Jatný (4 km), odvodňující rozsáhlý lesní komplex Rovňa,

vtéká do Olzy již na území Bystřice. Pravostranné přítoky, které stojí za pozornost jsou Kompařov, Rohovec a Harcovský potok. První z nich, Kompařov, je 3,5 km dlouhý hraniční tok. Začíná svou pouť na západním svahu Loučky. Z Dziołu se s ním po pár set metrech spojí dva krátké potůčky – Tisovka a Gruníček. Druhý, potok Rohovec, má délku 4 km. Pramení v Hrádku, na jižním svahu Loučky, pár metrů pod zatáčkou cesty na Filipku. Zhruba po 1 200 metrech se do něho vlévá menší přítok, Filipský potok. A nakonec, Harcovský potok, nejkratší (1,5 km) z pravostranných hrádeckých přítoků, tvoří po celé jeho délce hranici s obcí Návší.

Údolí potoka Brušný
—
Dolina potoku Brušný

Kopytná. Vlevo hrádecký břeh, vpravo vendryňský břeh
—
Kopytno. Po lewej brzeg gródecki, po prawej brzeg wędryński

Cieki wodne

Rzeka Olza liczy 88,8 kilometrów. Jej źródło leży w polskiej części Beskidu Śląskiego pod szczytem Gańczorki (909 m n.p.m.). Przez Gródek przepływa na odcinku 3 kilometrów, przy czym podłoże z fliszu karpackiego umožliwia jej modelowanie wąskiej doliny. Kolejnym ciekem, který tworzy zachodnią granicę katastru gminy, jest rzeczka Kopytno. Liczy niecałych 12 km długości, z czego na odcinku půltora kilometra oddziela Gródek od Koszarzysk i Wędryni. Jej źródło leży w Koszarzyskach pod szczytem góry Kałużny (994 m n.p.m.). Potoki, které wpadają do gródeckiego odcinka Olzy, są dwa: potok Gabrysiok mający kilometr długości i potok Brušny o długości 2,5 km. Kolejny potok, Jatny, ma 4 km długości i przepływa przez rozleglý kompleks lešny Równia. Do Olzy wpada już w katastrze gminy Bystrzyca. Na uwagę zasługują také dopływy prawo-

stronne: Komparzów, Rogowiec i Harcowski potok. Pierwszy z nich jest ciekem granicznym o długości 3,5 km. Wypływa z zachodniego zbocza Łączki. Po kilkuset metrach łączą się z nim dwa nieduże potoki wypływające z Dziołu – Cisówka i Gróńczek. Drugi z potoków – Rogowiec – ma długość 4 km. Jego źródło leży w Gródku, na południowym zboczu Łączki, kilka metrów pod zakrętem drogi na Filipkę. Po ok. 1200 metrach wpada do niego nieduży dopływ – Filipski potok. I w końcu najkrótszy (1,5 km) prawostronny gródecki dopływ – Harcowski potok, který na całej swojej długości tworzy naturalną granicę z gminą Nawsie.

W gminie możemy zobaczyć również dwa nieduże stawy – Suszarnię oraz Martynkowy staw – jedyne większe tereny podmokle na obszarze gminy.

Olza před
Zamčiskami
—
Olza przed
Zamczyskami

Sušarňa
—
Suszarnia

V obci můžeme objevit i dva menší rybníčky, Sušarňa a Martynkův stav. Jediné výraznější mokřady na území obce.

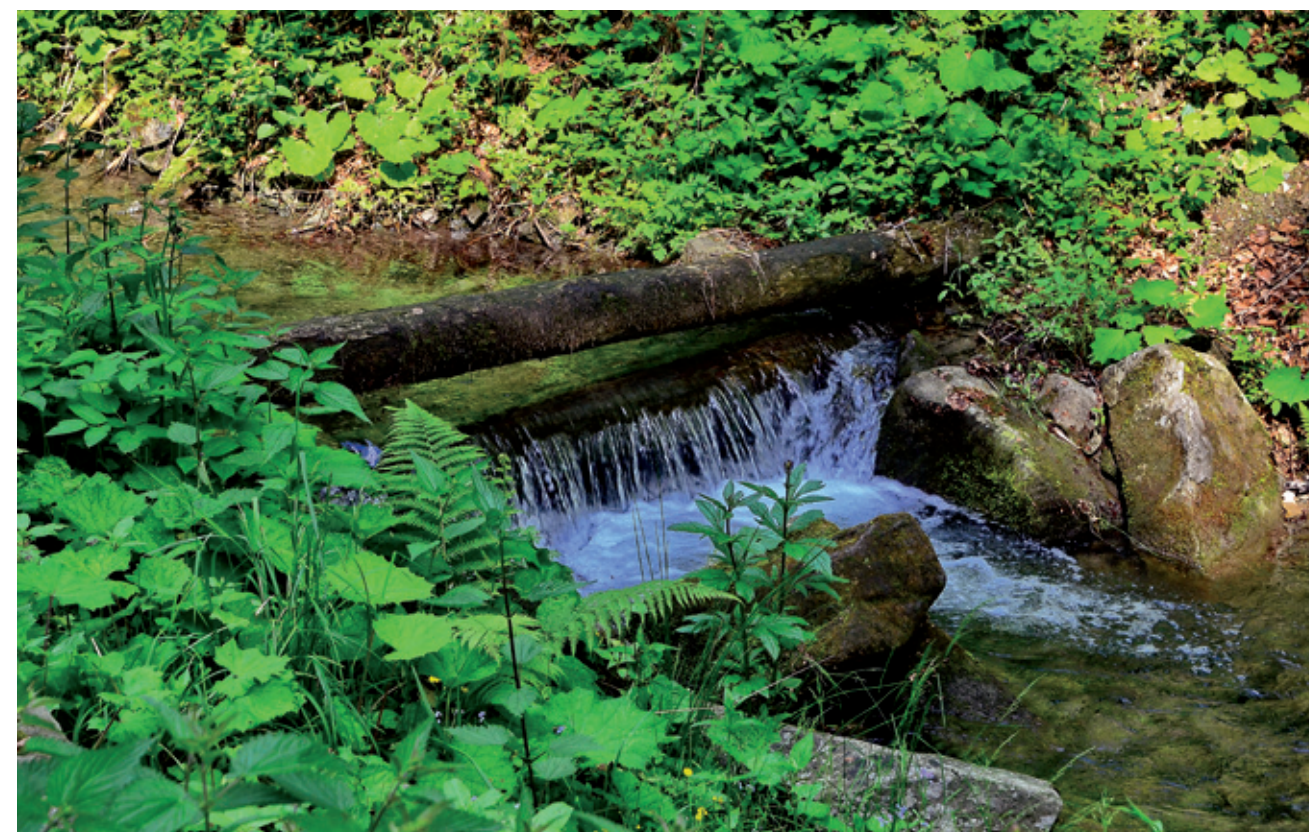
obci. Hrádek je nejsevernější z nich. Zbylé 4, tj. Košariska, Bystřice, Vendryně a Nýdek patří do správního obvodu Třince.

Začlenění obce v regionu Jablunkovska

Hrádek je nedílnou součástí regionu Jablunkovsko, který tvoří celkem 16 obcí, jak je patrné z obrázku na straně 140. Jádrem tohoto území zaujímá správní obvod obce s rozšířenou působností – Jablunkova, jež spojuje 12

Jablunkovsko v širším pojetí je rázovité, poměrně soudržné území, lidově zvané Goralija, vyznačující se obdobnou historií, kulturním dědictvím a tradicemi. Významným spojovacím prvkem je slezský dialekt, kterému jeho uživatelé neřeknou jinak než „po naszymu“. Nářečím hovoří široké vrstvy starousedlíků.

Všech 16 obcí jsou členy Sdružení obcí Jablunkovska, které vzniklo v roce 1995.

Potok Rohovec
—
Potok Rogowiec

Martynkův
rybník (stav)
—
Martynkowy staw

Miejsce gminy w regionie jablunkowskim

Gródek jest integralną częścią regionu jablunkowskiego, na który składa się łącznie 16 gmin, jak widać na załączonym obrazku. Centrum regionu jest miasto Jablunków. Do jego obwodu administracyjnego należy 12 gmin, z nich wszystkich Gródek leży najbardziej na północy. Pozostałe cztery gminy, czyli Koszarzyska, Bystrzyca, Wędrynia i Nydek należą do obwodu administracyjnego miasta Trzyńca.

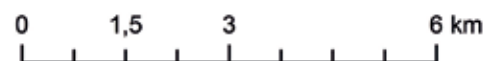
Region jablunkowski w szerszym aspekcie określa region nazywany Goralija, z własną historią, kulturą i tradycjami. Znaczącym czynnikiem łączącym w regionie jest gwara śląska, którą jej użytkownicy nie nazwą inaczej niż „po naszymu”. Gwary używa wielu mieszkańców.

Każda z tych 16 gmin należy do Stowarzyszenia Gmin Regionu Jablunkowskiego, które powstało w 1995 roku.

Mapa
Jablunkovského
regionu

—
Mapa Regionu
Jablunkowskiego

Hrádek na mapách Gródek na mapach

Gródek na mapach

Mapy są dokumentami graficznymi o wielkiej wartości wypowiedzianej o rozwoju terytorium w czasie. Istnieje mnóstwo map, na których przedstawiony jest Gródek. Wybraliśmy kilka z nich dla ilustracji. Są przedstawione bez podziałki. Dla porównania, kwadratowe wycinki odpowiadają tym samym obszarom.

I. mapowanie wojskowe 1764-1768 – józefowskie

Mapa przedstawia tereny przed wybuchem rewolucji przemysłowej, w czasach największego rozkwitu kultury barokowej krainy. Mapowanie przeprowadzali dostojnicy wojskowego oddziału topograficznego „od oka”. Przejżdżali wzdłuż krainy i zaznaczali, co zaobserwowali. Wynik był bardzo niedokładny, ponieważ bez użycia mierzeń geometrycznych nie było możliwe zestawienie podkładów mapy w większe całości. Ale pomimo to Gródek został wdrożony całkiem zdarnie. Wielką uwagę poświęcono komunikacjom, ciekom wodnym, zalesieniom. Na mapie przedstawione zostały różne typy budynków. Na przykład, widać umiejscowienie trzech młynów wodnych (czarna gwiazdka). Również Ścieżka Cesarska jeszcze nie istniała, jedynie komunikacja, którą dziś nazywamy „starą drogą”.

Cesarskie odciski stabilnego katastru 1824-1836

Stabilny kataster, jako podsumowanie całkowitego pierwotnego funduszu części Cesarstwa Austrii, został utworzony w celu zyskania podkładów do stanowienia podatku gruntowego. Z tych oto podkładów mapowych w późniejszych czasach powstały mapy katastralne na ziemiach czeskich. Wszystkie działki zostały trygonometrycznie zmierzone. Na ówczesne czasy chodziło o gigantyczne dzieło kartograficzne, prace wielu zespołów geometrów trwały na terenie całych Moraw i Śląska przez długich 11 lat.

Mapy były kolorowane według rodzajów parceli. Pola zakolorowane są na ochrowo (kolor żółto-brunatny), lasy na kolor szary, parki i ogrody na sytozielono, łąki na zielono, pastwiska zaś na bladezielono. Kolor brązowy mają ścieżki, a niebieski powierzchnie wodne. Na karminowo, czyli jaskrawoczerwono zaznaczono budynki murowane i drogi, a na żółto budowle drewniane.

II. mapowanie wojskowe 1836-1852 – franciszkowe

Zawartość mapy jest podobna do tej z pierwszego mapowania wojskowego. Podkładem były mapy stabilnego katastru, co znacznie podniosło dokładność wyobrażenia. Zakreślenie krainy nastąpiło w czasach rozmachu rewolucji przemysłowej i rozwoju intensywnego rolnictwa. Powierzchnia ziem uprawnych znacznie zwiększyła się, za to lasów drastycznie ubyło.

Nie dotyczy to dosłownie Gródka, jak wynika z mapy. Nazwa rzeki zapisana jest w formie Olsa Fl, a nie Erle Fl., co w niemieckim oznacza olchę. (Fl. znaczy Fluss, czyli rzeka). Na mapie rzetelnie już widać zarys Ścieżki Cesarskiej, która wybudowana była w roku 1780. Uwagę przykuwają niektóre detale, na przykład wyspa rzeczna na Zamczyskach.

III. wojskowe mapowanie 1876-1878 – franciszkowo-józefowskie

Rozwojowo bardziej zaawansowana mapa w podziale 1 : 25 000 powstała dzięki wymaganiom armii austriackiej, której nie wystarczyło już franciszkowe mapowanie. Lepiej przedstawia altimetrię, przybyły warstwicę i ponumerowane kóty. Po powstaniu samodzielnej Czechosłowacji część mapowego dzieła została przekazana Wojskowemu Instytutowi Rolniczemu w Pradze. Ciekawe jest, że specjalna mapa była wykorzystywana w armii czechosłowackiej aż do roku 1956.

I. Wojskowe mapowanie 1764–1768 – józefskie –
I. Mapowanie wojskowe 1764-1768 – józefowskie

Hrádek na mapách

Mapy jsou grafickými dokumenty s velkou vypovídací hodnotou o vývoji území v čase. Map, na kterých je zobrazen Hrádek je velké množství. Vybrali jsme několik z nich pro ilustraci. Jsou zobrazeny bez měřítka. Pro srovnání, čtvercové výřezy odpovídají stejnému území.

I. vojenské mapování 1764–1768 – josefské

Mapa zachycuje území před průmyslovou revolucí, v době největšího rozkvětu kulturní barokní krajiny. Mapování prováděli důstojníci vojenské topografické služby „od oka”. Projížděli krajinou a co vyzorovali, zakreslili. Výsledek byl velmi nepřesný, protože bez použití geometrických měření se nedalo efektivně poskládat mapové podklady do větších celků. Ale i tak je Hrádek zpracován poměrně zdařile. Velká pozornost byla věnována komunikacím, vodním tokům, zalesněním. Na mapě jsou vyobrazeny různé typy budov. Například je vidět umístění tří vodních mlýnů (černá hvězdička). Taktéž císařská silnice ještě neexistovala, pouze komunikace, kterou dnes nazýváme „stará cesta”.

Císařské otisky stabilního katastru 1824–1836 –
Cesarskie odciski stabilnego katastru 1824-1836

Císařské otisky stabilního katastru 1824–1836

Stabilní katastr jakožto souhrn veškerého půdního fondu části Rakouského císařství, byl pořízen za účelem získání podkladů pro stanovení pozemkové daně. Z těchto mapových podkladů v pozdější době vznikly katastrální mapy v českých zemích. Všechny pozemky byly trigonometricky zaměřeny. Na tehdejší dobu se jednalo o gigantické kartografické dílo, práce mnoha skupin geometrů trvala na celé Moravě a ve Slezsku dlouhých 11 let.

Mapy byly kolorovány podle druhů pozemků. Pole jsou vybarveny okrově, lesy šedě, parky a zahrady sytě zeleně, louky zeleně, pastviny slabě zeleně. Hnědou barvu mají cesty, modrou vodní plochy. Karminově jsou zbarveny zděné budovy a silnice, žlutě dřevěné stavby.

II. vojenské mapování 1836–1852 – Františkovo

Obsah mapy je velmi podobný té z prvního vojenského mapování. Podkladem byly mapy stabilního katastru, což značně zvýšilo přesnost zobrazení. Zakrešlení krajiny nastalo v době rozmachu průmyslové revoluce a rozvoje intenzivního zemědělství. Plocha orné půdy se značně zvětšila a lesů naopak drasticky ubylo.

Neplatí to doslova o Hrádku, jak je z mapy patrné. Název řeky je psán ve tvaru Olsa Fl. nikoliv Erle Fl., což je německy olše. (Fl. znamená Fluss, čili řeka). Na mapě se již zřetelně rýsuje Císařská silnice, která byla vybudována v roce 1780. Zaujmu některé detaily, například říční ostrov na Zamčiskách.

III. vojenské mapování 1876–1878 – Františko-josefské

Vývojově pokročilejší mapa v měřítku 1 : 25 000 vznikla díky požadavkům rakouské armády, které přestalo Františkovo mapování stačit. Lépe je znázorněn výškopis, přibýly vrstevnice i očíslované kóty. Po vzniku samostatného Československa byla část mapového díla předána Vojenskému zeměpisnému ústavu v Praze. Je zajímavé, že speciální mapa byla používána v čsl. armádě až do roku 1956.

Když zaměříme pozornost na výřez mapy, týkající se Hrádku, vidíme poměrně přesné rozmístění budov (zvýrazněné červenou barvou). Přibyla železniční trať. Linie trati i hlavní silnice již tehdy na mapě opticky rozděluje obec na dvě poloviny.

Kiedy zwrócimy uwagę na wycinek mapy dotyczący Gródka, widzimy w miarę dokładne rozmieszczenie budynków (uwydatnionych na czerwono). Na mapie przybyły tory. Linia kolejowa i droga główna już wtedy oddzielają miejscowość na mapie na dwie części.

Zdjęcie z lotu ptaka z roku 1937

Bardzo wyraźnie można porównać zmiany w krajinie dzięki serii zdjęć z lotu ptaka. Miejscowość dysponuje 7 podobnymi zdjęciami, najstarsze z nich pochodzi z roku 1937. Następuje fotografowanie z lat 1947, 1958, 1966, 1972, 1981 i 1991. Fotografia z 1937 roku została opublikowana, ponieważ jest najstarsza. Fotografia z roku 1981 jest z kolei najbardziej udana pod kątem technicznym.

Na zdjęciu z roku 1937 oprócz tradycyjnych linii Olzy oraz budynków transportowych widać niezliczoną ilość pól w odcieniach szarości, które przedstawiają różnorodną mozaikę uprawianych plonów rolniczych. Siano i sadzono wszystko, gdzie się dało. Możliwie każdy kawałek ziemi był intensywnie wykorzystywany. Domów jest nadal jeszcze niewiele, oprócz obszarów w centrum miejscowości, gdzie niegdzie bardzo sporym tempem pojawia się domek lub posiadłość rolnicza.

Zdjęcie z lotu ptaka z roku 1981

Krajina na fotografii zmieniła się nie do poznania w porównaniu z wcześniejszym zdjęciem. Pola scalone były do wielkich łąn, wyraźnie przybyło wielkich past-

wisk. Widać można również skutki kolektywizacji rolnictwa. Znaczącym punktem jest ośrodek JZD za rzeką, nad osadą Polyniska dobrze widać podłużny budynek obory. Lasek „Dąbki” w Barzinach zniknął, zamiast niego wyrosło boisko piłkarskie i ośrodek TJ Sokol Hrádek.

Zostały utworzone podstawy części miejskich. Charakterystyczne jest tzw. śląskie budownictwo rozproszone. Na tym terenie nierównomiernie zostały usytuowane budynki, które łączy sieć ścieżek i drózek. Rozpoczyna się intensywne budowanie domów rodzinnych na Zopłociu. Osada Łyngi jest już z wielkiej części zbudowana.

Ortofoto mapa 2015

Na obrazku widzimy dzisiejszy wygląd Gródka. Podział, który tworzy wspólny korridor, jest jeszcze bardziej widoczny. Pól ornych znacznie ubyło. Powierzchnie obsiewane są trawą, są one zagospodarowane w celu zyskania paszy dla zwierząt domowych.

Centrum zabudowania przesunęło się do wschodniej części miejscowości (za torami). Domy rodzinne rozrosły się w osadach Kympczyce, Pod Wilóm i Chalupnioki. Dzięki temu rozwojowi w Gródku nieustannie przybywa obywateli. Oprócz obecnego ośrodka piły nigdzie nie powstały żadne przedsiębiorstwa przemysłowe. Cały teren zabudowany ma charakter strefy mieszkaniowej. Jak będzie wyglądać mapa za kolejnych 30 lat? O ile nie zmieni się aktualny trend, a oferta działek budowlanych dostosuje się do podwyższonego popytu, przybędzie we wszystkich miejscowych częściach oprócz Grónia minimalnie 40 kolejnych adresów.

II. Wojenské mapování 1836–1852 – Františkovo – II. Mapowanie wojskowe 1836-1852 – franciszkowe

III. Wojenské mapování 1876–1878 – Františko-josefské – III. Wojskowe mapowanie 1876-1878 – franciszkowo-józefowskie

Letecký snímek z roku 1937

Velmi názorně lze srovnat změny v krajině díky sérii leteckých snímků. Obec získala celkem 7 takovýchto fotografií, nejstarší z nich je z roku 1937. Následuje snímkování z let 1947, 1958, 1966, 1972, 1981 a 1991. Fotografie z roku 1937 je v knize zveřejněna, protože je nejstarší ze série. Fotka z roku 1981 je zase technicky nejzdařilejší.

Na snímku z roku 1937, kromě obvyklých linií Olzy a dopravních staveb je vidět nespočet políček, které v odstínech šedi zobrazuje pestrou mozaiku pěstovaných zemědělských plodin. Osívalo a sadilo se, kde se dalo. Kdejaký kousek země byl intenzivně využíván. Obydlí je stále ještě málo, kromě oblasti v centru obce se tu a tam, velmi rozptýleně, vyskytuje domek či zemědělská usedlost.

Letecký snímek z roku 1981

Krajina na snímku se oproti předešlému snímku, změnila k nepoznání. Pole byla zcelena do velkých lánů, viditelně přibylo velkých pastvin. Jsou vidět následky kolektivizace zemědělství. Význačným bodem je areál JZD za řekou, nad osadou Polyniska se vyjímá podlouhlá stavba kravína. Lesík „Doušky“ v Bařinách byl vykácen, místo něho vyrostlo fotbalové hřiště a areál TJ Sokol Hrádek.

Ortofoto mapa 2015 — Ortofoto mapa 2015

Jsou vytvořeny základy místních částí. Charakteristická je tzv. slezská rozptýlená zástavba. Terén je nerovnoměrně osazen budovami, které spojuje síť cest a cestiček. Začíná rozsáhlá výstavba rodinných domů na Záplotí. Osada Lyngi je již z větší části vybudována.

Ortofoto mapa 2015

Na obrázku je Hrádek v současné podobě. Rozdělení společným koridorem je ještě viditelnější. Oraných polí značně ubylo. Plochy jsou zatravněny, jsou obhospodařovány za účelem získání píce pro hospodářská zvířata.

Těžiště zástavby se přesunulo do východní části obce (za tratí). Rodinné domy se rozrostly v osadách Kempčice, Pod Vilou a Chalupňoky. Díky tomuto vývoji v Hrádku neustále přibývá obyvatel. Kromě stávajícího areálu pily nikde nevznikly žádné průmyslové podniky. Celé zastavěné území má charakter obytné zóny. Lokality mimo intravilán jsou staveb ušetřeny. Jak bude vypadat mapa za dalších 30 let? Pokud se nezmění stávající trend, a nabídka stavebních parcel se přizpůsobí zvýšené poptávce, přibude ve všech místních částech kromě Grúně minimálně dalších 40 adres.

Letecký snímek z roku 1937 — Zdjęcie z lotu ptaka z roku 1937

Letecký snímek z roku 1981 — Zdjęcie z lotu ptaka z roku 1981

Symbole gminy

Nejstarší pečeť z roku 1702 —
Najstarsza pieczęć z 1702 roku

Obecní symboly

Erb Těšínského knížectví — Herb Księstwa cieszyńskiego

Symbole gminy

W porównaniu z innymi gminami w Czeskiej Republice Gródek ma dość nietypowe – a choćby już przez to ciekawsze – symbole. Herb gminny oraz flaga powstały w 1997 roku. Jako inspiracja do ich wytworzenia posłużył wzór pieczęci gminnej z 1865 roku. Autorem projektu herbu i flagi był znany czeski heraldyk i weksykolog Jan Tejkal.

O prawie do używania gminnych symboli decyduje przewodniczący parlamentu na podstawie rekomendacji komitetu ds. nauki, oświaty, kultury, młodzieży i kultury fizycznej. Ówczesny przewodniczący izby niższej parlamentu, Miloš Zeman, zdecydował o nadaniu Gródkowi symboli gminnych dnia 17. 10. 1997, a 1. 12. 1997 uroczście przekazał je na ręce urzędującego wówczas wójta, inż. Jana Kawuloka.

Herb oraz flaga gminna Gródka są dwukolorowe; w polu błękitnym mur blankowany złoty – przypominające dawną obecność grodu – oraz złota orczyca z orczykami (orczyca służyła do połączenia uprzęży zwierząt pociągowych do powozu). Pole flagi podzielone jest na dwa poziome pasy, błękitny i żółty, w proporcji 5 : 3, rozdzielone blankowanym wzorem z trzema kwadratowymi zębami o wysokości jednej ósmej szerokości pola. W błękitnym polu żółta orczyca z orczykami. Stosunek szerokości do długości pola wynosi 2 : 3. Barwy żółto-błękitne odnoszą się do symboliki Księstwa Cieszyńskiego, którego częścią była w przeszłości gmina Gródek.

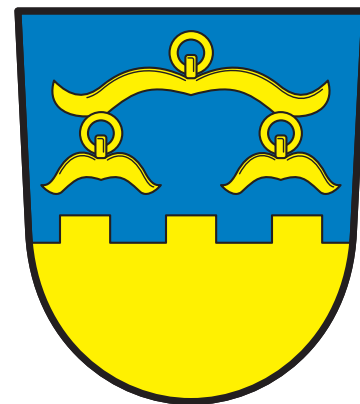
Pieczenie gminne jako takie nie są symbolami gminnymi, jednak z historycznego punktu widzenia to także niezwykle ciekawe artefakty. Najstarsza zachowana pieczęć gminna pochodzi z 1702 roku. Tą pieczęcią opatrzony jest dokument z 1835 roku, który znajduje się w Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie. Na tej to owalnej pieczęci, szerokiej na 2 cm, dość niewyraźnie widoczne są 3 podłużne grudy lub kamienie oraz napis GRDEKH °ANNO 1702°.

Kiedy w 1865 roku zaistniała potrzeba zaprojektowania nowej pieczęci gminnej, jej twórcy błędnie zinterpretowali wizerunek na pieczęci z roku 1835 i do nowej zaprojektowali – zamiast trzech kamieni – orczyce. Na tej mierzącej 3,1 cm szerokości pieczęci oprócz orczycy widnieje również nie-

miecko-polski napis GEMEINDE GRODEK / GMINA / GRÓDEK / 1865.

W 1920 roku powstała szeroka na 4,4 cm pieczęć z napisem GMINA GRÓDEK * OBEC GRÓDEK * oraz umieszczonym w środku rokiem 1865; nie umieszczono jednak na niej orczycy. Dopiero nieco później pojawiła się nowa pieczęć, o szerokości 3,9 cm, na której oprócz roku 1865 wyobrażono orczyce oraz napis OBEC HRADEK * GMINA GRÓDEK *. W 1933 roku jej wzór został nieznacznie zmodyfikowany. Kolejna pieczęć powstała i była użytkowana w czasie niemieckiej okupacji (1939-1945). Odznaczała się swastyką i napisem Gemeindeamt Grudek. Z kolei z czasów socjalizmu pochodzi stempel – Místní národní výbor (Lokalny Komitet Narodowy). Pieczęćki z najnowszych czasów są zawsze dwójakiego rodzaju: Obec Hrádek (Gmina Gródek) oraz Obecní úřad Hrádek (Urząd Gminy Gródek). Dzieje się tak dlatego, że urząd występuje również niejako w dwóch rolach. W pierwszej z nich, jako Gmina (Obec), występuje w roli organu samorządowego (wójt, rada, rada wykonawcza). W drugiej, jako Urząd Gminy (Obecní úřad), wykonuje zadania administracji państwowej w ramach tzw. przeniesienia kompetencji. Innymi słowy realizuje ściśle określony przepisami prawa program działań wyznaczony mu przez państwo, działając w jego imieniu (wójt, urzędnicy).

Herb oraz flaga gminy nie są tylko symbolami urzędu lub rady. Gmina jest korporacją prawa publicznego, której członkami są wszyscy jej mieszkańcy stale zamieszkujący na jej terenie. Dlatego herb oraz flaga są symbolami wszystkich gródczan. Pytanie tylko do jakiego stopnia te symbole wpływają na poczucie dumy i przynależności obywateli do gminy.

Obecní znak Hrádku – Herb gminy

Razítko z roku 1920 –
Pieczeńka z 1920 roku

Razítko v období německé okupace –
Pieczeńka w okresie okupacji niemieckiej

Razítka – Pieczęćki

kamieni – orczyce. Na tej mierzącej 3,1 cm szerokości pieczęci oprócz orczycy widnieje również nie-

Obecní symboly

Hrádek má v porovnání s jinými obcemi ČR poměrně netypické, o to zajímavější obecní symboly. Obecní znak i prapor vznikly v roce 1997. Inspirací pro jejich vytvoření byla podoba obecní pečeti z roku 1865. Autorem předlohy znaku a vlajky byl známý český heraldik a vexikolog Jan Tejkal.

O právu užívat obecní symboly rozhoduje předseda poslanecké sněmovny na základě doporučení výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu. Tehdejší předseda dolní komory parlamentu, Miloš Zeman, rozhodl o udělení obecních symbolů Hrádku dne 17. 10. 1997 a 1. 12. 1997 je slavnostně předal do rukou tehdejšího starosty, Ing. Jana Kawuloka.

Razítko z období socialismu –
Pieczeńka z okresu socjalizmu

Porevoluční razítko –
Pieczeńka po revolucji aksamitnej

Porevoluční razítko –
Pieczeńka po revolucji aksamitnej

Hrádku jsou na modrém poli vyobrazeny zlaté hradby s cimbuřím, které připomínají dávnou přítomnost hradů a zlaté koňské váhy se dvěma brdečky (váhy sloužily ke spojení dvou zapřažených koní k povozu). List vlajky tvoří dva vodorovné pruhy, modrý a žlutý v poměru 5 : 3, oddělené cimbuřovým řezem se třemi čtvercovými zuby o výšce jedné osminy šířky listu. V modrém poli opět žluté vozové váhy se dvěma brdečky. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3. Barvy žluto-modré se odkazují na symboliku Těšínského knížectví, jehož součástí byla v minulosti obe Hrádek.

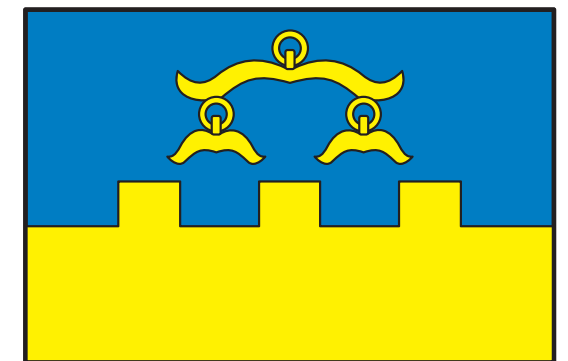
Obecní pečeti jako takové nejsou obecním symbolem, ale z historického hlediska jsou také zajímavými artefakty. Nejstarší dochovaná obecní pečeť pochází z roku 1702. Touto pečetí je označen dokument z roku 1835, který se nachází v Městském muzeu v Cieszynie. Na této oválné pečetí, široké 2 cm jsou nevyrazně zobrazeny tři podlouhlé hroudy nebo kameny a nápis GRDEKH °ANNO 1702°.

Když v roce 1865 vznikla potřeba nové obecní pečeti, tvůrci mylně identifikovali vyobrazení z roku 1835 a do nové pečeti zakomponovali místo 3 kamenů koňské váhy. Tato pečeť o šířce 3,1 cm obsahovala kromě koňských vah rovněž německo-polský nápis GEMEINDE GRODEK / GMINA / GRÓDEK / 1865.

V roce 1920 vznikla 4,4 cm široká pečeť s rokem 1865 uprostřed a nápisem GMINA GRÓDEK * OBEC GRÓDEK *. Tato pečeť nezobrazovala koňské váhy. O něco později vzniklo nové razítko o šířce 3,9 cm,

kteří kromě roku 1865 obsahovalo i vyobrazení koňských vah a nápis OBEC HRADEK * GMINA GRÓDEK *. V roce 1933 bylo razítko nepatrně modifikováno. Další razítko vzniklo a používalo se během německé okupace (1939–1945). Vyznačovalo se svastikou a nápisem Gemeindeamt Grudek. Pro ilustraci, z doby socialismu se dochovalo pečeti – Místní národní výbor. Razítka z poslední doby jsou vždy dvojí: Obec Hrádek a Obecní úřad Hrádek. Je to proto, že role úřadu je dvojí. První z nich, Obec, reprezentuje samosprávu (starosta, zastupitelstvo, rada). Druhá, Obecní úřad, vykonává státní správu v tzv. přenesené působnosti. Jinými slovy, provádí zákony přesně vymezenou agendu pro stát, jakoby v jeho zastoupení (starosta, úředníci).

Obecní znak a vlajka není jenom symbolem radnice. Obec je veřejnoprávní korporace, jejíž členy jsou všichni občané, trvale bydlící na jejím území. Proto je znak i prapor symbolem všech Hrádečanů. Otázkou je, do jaké míry symboly obce ovlivňují občanský pocit hrdosti a sounáležitosti s obcí.

Vlajka obce Hrádek – Flaga gminy

Obyvateľstvo Populácia

Populacja Gródka

Ewolucja liczby ludności

Liczba mieszkańców Gródka w całej historii jego istnienia systematycznie, choć powoli, rośnie. Na początku, jak podaje pierwszy urbarz komory cieszyńskiej z roku 1577, odnotowano 13 osadników i jednego komornika, który zapewne żył w podnajmu u jednego z siedlaków. W przeliczeniu na mieszkańców da się to oszacować na ok. 100 osób. 115 lat później, w jednym z późniejszych urbarzy, z 1692 roku, w małej wiosce gospodarzyło już 23 podatników. Populacja praktycznie się podwoiła.

Od roku 1869 zawsze co dziesięć lat przeprowadzano w całej monarchii Austro-Węgierskiej, a później także w Czechosłowacji i Republice Czeskiej, powszechny spis ludności (z jednym wyjątkiem – nie odbył się w czasie II wojny światowej). Z porównania rezultatów tych spisów wynika już na pierwszy rzut oka pewna niezwykła prawidłowość: W całej 150-letniej historii spisów ludności liczba mieszkańców Gródka ani razu (z wyjątkiem 1950 roku – w dodatku spadek był nikły, znikomy) nie spadła. Wręcz przeciwnie – stale powolnie, ale równomiernie wzrasta. Z pozostałych gmin w regionie jabłonkowskim jedynie Bystrzyca i Piosek mogą pochwalić się podobnymi wynikami.

Przyczynami tego trwałego wzrostu populacji są zapewne: dogodne położenie komunikacyjne na szlaku wiodącym z Trzyńca do Jabłonkowa oraz zwiększona podaż działek budowlanych w przystępnej cenie. Wynika z tego, że jedynym motorem napędzającym wzrost są migracje ludności. Liczba zmarłych i nowonarodzonych jest mniej więcej taka sama. Warto dodać, że gdyby te korzystne warunki wzrostu populacji potrwały jeszcze 15 lat, gmina mogłaby przekroczyć granicę 2000 mieszkańców.

Skład narodowościowy

Bez ciekawostki nie obejdzie się i przy omawianiu zmian składu narodowościowego. Ze źródeł historycznych wynika, że w czasie spisu ludności w 1900 roku żyło w Gródku 882 mieszkańców, a z tego jedynie 2 Czechów. Zmiana nastąpiła dwadzieścia lat później, kiedy to te tereny stały się częścią Czechosłowacji. Czechów już było 10 procent. Ktoś się wyprowadził, a komuś zmieniło się nagle poczucie przynależności narodowej. Sytuacja się dramatycznie odmiała w 1939 roku, kiedy to Gródek trafił pod niemiecki zarząd.

Odnotowano jedynie 40 % Polaków, a Czechów tylko 4 %. Reszta, czyli 57 % mieszkańców, pod naciskiem niemieckich urzędów zadeklarowało śląską narodowość.

Po wojnie te proporcje kształtowały się na poziomie: 59 % Polaków i 41 % Czechów. Proces asymilacyjny –

choć z początku powoli – jednak postępował. W całym okresie trwania epoki socjalizmu liczba mieszkańców przyznających się do polskiej narodowości spadła jedynie o 10%. Przeprowadzony w 1991 roku spis ludności ukazał, że Gródek jest jedyną gminą w Czeskiej Republice, w której mieszka więcej Polaków niż Czechów. Od tego czasu odbyły się jeszcze dwa spisy, w 2001 i 2011 roku. W demokratycznych warunkach w ciągu dwudziestu lat liczba mieszkańców narodowości polskiej obniżyła się o 18 %. Nie jesteśmy tu wyjątkiem – podobny proces odbywa się w całym naszym narodowo-przemieszanym regionie. Pomimo tego wszędzie w statystykach wykazuje się, że to Gródek charakteryzuje się najwyższym w całej Czeskiej Republice procentowym udziałem Polaków wśród mieszkańców.

Religia

Choć Czeska Republika należy do najbardziej ateistycznych państw świata, region, na terenie którego leży Gródek, należy do chlubnych pod tym względem wyjątków. Statystyki wykazują tu bardzo podobne wyniki, zarówno podczas spisu w 1991, jak i 2001 roku. Według nich w gminie żyje 30 % wierzących rzymskokatolickiego wyznania. Bezwzględna większość jednak przynależy do którejś z protestanckich, przeważnie ewangelickiej, wspólnoty wyznaniowej. W minionych stuleciach ta różnica była jeszcze wyraźniejsza – podobnie jak inne gminy w okolicy Gródek poddawany był procesom reformacyjnym. W dzisiejszych czasach kościoły protestanckie mają na terenie gminy swoje kościoły i domy modlitewne; rzymscy katolicy swoją wiarę praktykują w ramach parafii jabłonkowskiej.

Procentowy udział niewierzących w pierwszej dekadzie po aksamitnej rewolucji uległ zmianie – z 6 do 15 punktów. Podczas ostatniego spisu ludności w 2011 roku jedynie 11 % mieszkańców zadeklarowało się jako niewierzący. Duża część ankietowanych (37 %) najwiśdoczniej uważała, że pytanie o to, jakiego się jest wyznania, jest na tyle prywatne, że tej rubryki w ankiecie spisowej w ogóle nie wypełniło.

Poziom wykształcenia

Najwyższy ukończony poziom wykształcenia jest kolejnym zagadnieniem, o którym gromadzi się informacje podczas spisu statystycznego. Jak widać na diagramie, jeśli chodzi o ten parametr zmiany na lepsze zachodzą stosunkowo szybko. Liczba osób z wyższym wykształ-

Obywatelstwo Hrádku

Vývoj počtu obyvatel

Počet obyvatel Hrádku po celé období jeho existence povolna rostl. Na počátku, v prvním urbáři Těšínské komory z roku 1577, bylo uváděno 13 osadníků a jeden komorník, který zřejmě žil v nájmu u některého ze sedláků. Přepočteno na obyvatele se dá odhadnout celkový počet do 100 lidí. Za 115 let, v jenom z dalších urbárů z roku 1692 již v malé vesničce hospodařilo 23 daňových poplatníků. Populace se prakticky zdvojnásobila.

Od roku 1869 vždy v desetiletých intervalech se uskutečňovalo v celé Rakousko-Uherské monarchii, později taktéž v Československu i České republice, sčítání lidu. Nekonalo se pouze v období 2. světové války. Z výsledků je na první pohled zvláštní jedna skutečnost: V celé 150leté historii sčítání lidu počet obyvatel Hrádku (až na jedinou, zcela zanedbatelnou výjimku v roce 1950) neklesnul. Naopak, stále mírně, ale plynule roste. Z ostatních obcí na Jablunkovsku jsou na tom podobně ještě Bystrice a Písek.

Příčinami trvalého růstu populace je zřejmě výhodná poloha uprostřed spojnice Trinec-Jablunkov a s tím spojená výborná dopravní dostupnost, v posledních letech relativní dostatek stavebních pozemků za dostupnou cenou. Z toho vyplývá, že jediným motorem růstu je přistěhovalectví. Počet zemřelých a narozených je víceméně vyrovnaný. Nutno dodat: Pokud by příhodné podmínky pro přírůstek obyvatel trval ještě 15 let, obec by mohla překročit dvoutisícovou hranici.

Národnostní složení

Bez zajímavosti není ani národnostní vývoj. Historické prameny uvádějí, že v době při sčítání lidu v roce 1900 žilo v Hrádku 882 obyvatel, z toho pouze 2 Češi. Změna nastala o dvacet let později, kdy se území stalo součástí Československa. Čechů přibýlo o 10 procent. Někdo se přistěhoval, někdo změnil své národnostní cítění. Situace se dramaticky změnila v roce 1939, kdy byl Hrádek pod německou správou.

Poláků bylo evidováno pouze 40 %, Čechů jenom 4 %. Zbytek, což bylo 57 % obyvatel se víceméně pod tlakem německých úřadů přihlásilo ke slezské národnosti.

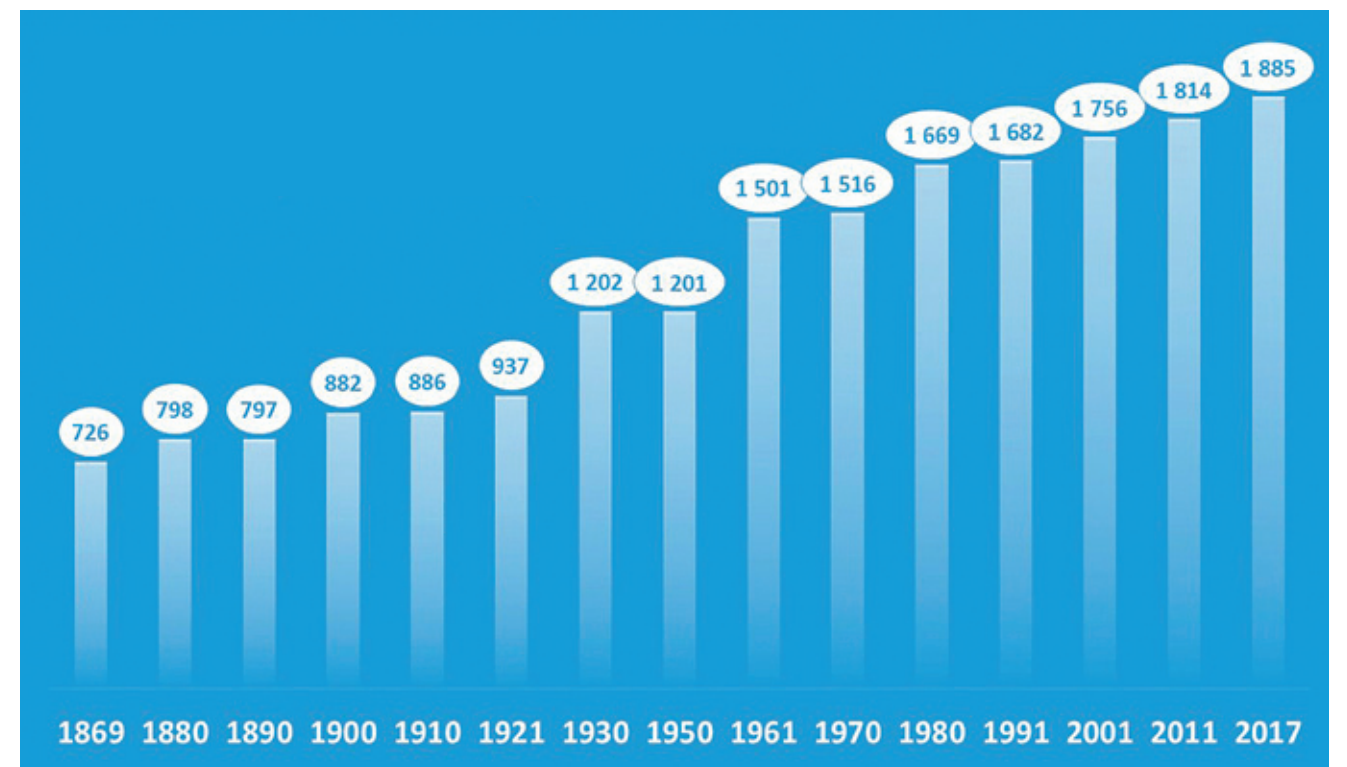
Po válce se národnostní poměry ustálily v poměru 59 % Poláků a 41 % Čechů. Asimilační proces však pokračoval, i když ze začátku velmi zvolna. Během celého období totality se změnil poměr obyvatel, hlásící se k polské národnosti pouze o 10 %. Výsledky sčítání lidu v roce 1991 ukázaly, že Hrádek je jedinou obcí v České republice, kde žije nepatrně více Poláků než Čechů. Od té doby proběhlo dvojí sčítání, v roce 2001 a 2011. V demokratických podmínkách, během dvaceti let se počet občanů polské národnosti snížil o 18 %. Nejsme výjimkou, podobný proces probíhá v celém národnostně smíšeném regionu. Přesto, všude ve statistikách i nadále platí, že Hrádek má největší procentuální zastoupení Poláků, ze všech obcí České republiky.

Vývoj počtu obyvatel Hrádku (1869–2017)

Poznámka: Poslední sloupec v grafu není údaj z výsledků sčítání, ale současný stav

Evolucja liczby ludności (1869-2017)

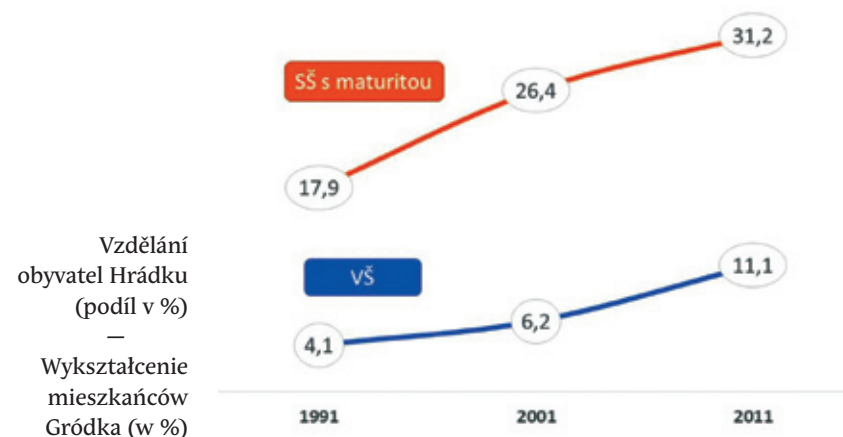
Uwaga: Ostatni słupek na diagramie nie obrazuje wyniku spisu ludności, ale aktualny stan

cenieniem uległa w ciągu dziesięciolecia podwojeniu. Bogactwo dzisiejszej oferty edukacyjnej jest nie do porównania z tą z czasów budowania socjalizmu.

Przewidywany trend odpływu wykształconych ludzi do większych centrów na razie – jeśli chodzi o Gródek – się jeszcze nie objawił. Dzięki stale poprawiającym się warunkom komunikacyjnym codzienny dojazd do pracy do Ostrawy nie jest już niczym niezwykłym.

Imona i nazwiska mieszkańców

W Gródku żyje 1885 „właścicieli” najróżniejszych imion i nazwisk. Ich rejestr jest niezwykle bogaty i różnorodny. A jeszcze przed stu laty rodzice nadawali potomkom imiona jak najzwyklejsze, wszelka kreatywność była pod tym względem niepożądana. W większości pierwsze dziecko nosiło imię Jan lub Anna, drugie Jerzy albo Maria, a trzecie – Paweł lub Zuzanna. Kiedy dzieci było więcej, przypominano sobie o Ewie, Katarzynie, Zofii, Adamie, Macieju czy Andrzeju. W późniejszym czasie bardzo popularne stały się imiona Karol i Helena. W katolickich rodzinach nadawano też i inne imiona, np. Antoni, Józef czy Elżbieta. Jeśli któreś dziecko po porodzie zmarło, jego imię dostawało następnę, które się urodziło.

Obecnie w zwyczaju jest nadawanie potomkom takich imion, których w jeszcze w rodzinie czy wśród znajomych nikt nie ma. Pojawiają się również mody na imiona. W ostatnich czasach w gminie najczęściej spotykało się Katarzyny, potem nadeszła fala Teresek, a dziś bezkonkurencyjnie prowadzą Natalki. W przypadku chłopców prym wiodą trzej królowie: Tomasz, Adam i Jakub.

Najpopularniejsze męskie imiona

Jan	81
Paweł	38
Piotr	34
Józef	31
Roman	27

Najpopularniejsze żeńskie imiona

Anna	74
Jana	39
Helena	29
Ewa	23
Maria	21

Najczęstsze nazwiska

Turoň	61
Sikora	51
Czudek	40
Bocek	33
Heczko	31

Zebrałszy wszystkie nazwiska, których nosiciele żyli w Gródku od XVI wieku, otrzymamy nieoczekiwanie długi wykaz zawierający ich niemal 800. Większość z nich ma lokalne pochodzenie, to znaczy, że występowało ono na terenie byłego Księstwa Cieszyńskiego od samego początku prowadzenia ksiąg metrykalnych. Nazwiska innej proveniencji zaczęły się pojawiać wśród gródczan w większej ilości dopiero w XX wieku.

Náboženské vyznání

Navzdory tomu, že Česká republika patří k nejateističtějším státům světa, region, jehož součástí je i Hrádek, je jednou ze světlých výjimek. Statistiky uváděly velmi podobné výsledky při sčítání v letech 1991 a 2001. Z nich vyplývá, že v obci žije 30 % věřících římskokatolického náboženství. Nadpoloviční většina se naopak hlásí k některé z protestantských, převážně evangelických, církví. V minulých stoletích byl procentuální rozdíl ještě markantnější. Hrádek, tak jako mnoho okolních obcí byl zasažen reformačním procesem. V dnešní době mají protestantské církve své kostely či modlitebny v obci. Římská katolická církev svou víru v rámci Jablunkovské farnosti.

Podíl nevěřících se v období prvních deseti let po sametové revoluci pohyboval od 6 do 15 %. Při posledním sčítání lidu v roce 2011 uvedlo pouze 11 % lidí, že jsou nevěřící. Velká část dotazovaných osob (37 %) otázku náboženského vyznání považuje za natolik soukromou záležitost, že příslušnou kolonku ve formuláři nevyplnilo.

Dosažené vzdělání

Úroveň dosaženého vzdělání je další položkou, která je zjišťována při sčítání lidu. Jak je čitelné z grafu, v tomto parametru dochází k poměrně rychlé změně k lepšímu. Počet vysokoškoláků se v mezidobí 10 let takřka zdvojnásobil. Nabídka studia oproti éře budování socialismu je nesrovnatelná.

Předpokládaný trend odlivu vzdělaných lidí do větších center se, alespoň prozatím, Hrádku příliš netýká. Díky stále se zlepšující dopravní dostupnosti, zaměstnání v Ostravě již není pro našince ničím neobvyklým.

Průměrný věk

Populace Hrádku stárne. A to poměrně rychle, i když v posledních letech díky přílivu nového obyvatelstva v produktivním věku se stárnutí pozastavilo. S největší pravděpodobností se jedná o přechodný stav.

Jména a příjmení obyvatel

V Hrádku žije 1885 „majitelů” nejrůznějších jmen a příjmení. Rejstřík je velmi pestrý. Ještě před 100 lety rodiče dávali potomkům jména obvyklá, kreativita při výběru byla nežádoucí. Většinou první dítě bylo Jan nebo Anna, druhé Jiří nebo Marie, třetí Pavel nebo Zuzanna. Když bylo dětí hodně, nezapomnělo se na Evu, Kateřinu, Žofii, Adama, Matěje, Ondřeje. V pozdějším období se velmi populárními jmény staly Karel a Helena. V kato-

lických rodinách se užívaly další jména, např. Antonín, Josef, Alžběta. Když některé z dětí brzy po narození zemřelo, jeho jméno bylo použito pro další, nově narozené.

V současnosti je trendem dávat potomkům jména, která ještě v rodině nebo v okruhu známých nikdo nemá. Přesto se některá z nich stávají módním hitem. V obci se poslední dobou nejčastěji skloňovaly Kateřiny, pak přišla vlna Terezek a dnes bezkonkurenčně vedou Natalky. U chlapců jsou to tři králové, Tomáš, Adam a Jakub.

Nejčastější mužská jména

Jan	81
Pavel	38
Petr	34
Josef	31
Roman	27

Nejčastější ženská jména

Anna	74
Jana	39
Helena	29
Eva	23
Marie	21

Nejčastější příjmení

Turoň	61
Sikora	51
Czudek	40
Bocek	33
Heczko	31

Při studiu všech příjmení, jejichž nositelé v Hrádku žili od 16. století byl vytvořen nečekaně dlouhý seznam, který jich obsahuje téměř 800. Většina z nich je regionálního původu, to znamená, že se tato příjmení vyskytovala na území bývalého Těšínského knížectví od samého počátku vzniku matrik. Příjmení cizího původu se začala v hrádecké pospolitosti ve větší míře projevovat až od 20. století.

Kompletní přehled hrádeckých příjmení — Kompletny wykaz gródeckich nazwisk

Abraham **Adamek** **Adamiec** **Adamik** Babilon **Baginski** **Bajtek** Bal Balon Baniatka Baran **Bartnicki** **Bartosz** **Bartulec** **Baselides** **Baskan** **Bazgier** Bedaň **Bednarz** **Beilner** Bek Beleščák Bemben **Benek** **Beneš** Bialko **Bialoň** **Bialožyt** **Bičánek** **Bideš** Bielesz Bietwasow Bílý Bilko **Blahut** Blažek Blecha **Bobek** **Bocek** Boczkaj **Bodzenta** **Bojko** **Bolek** Bordowski **Borski** **Brachaczek** **Branc** Brázda Brňovják **Brózda** **Brudný** Brůžek **Bryja** Brys Brzenczek Brzezina Brzežany **Brzežek** **Bučko** Budzosz **Bukowczan** Buksa Bukva **Bulawa** Buroň Burawa **Bury** Buzáš Byrtek **Byrtus** Bystrzycki **Carraras** Cázer Ciahotny Ciasnocha Cienciala Cieplik **Cieslar** Cieślawski Cichy Cwik **Cymorek** **Caputa** **Czech** Czempiel Czempielik **Czepczor** Czepiec Czernek **Czudek** **Czyż** Čambor Čap Čech Černohtský Čiak **Čiliak** **Čmiel** Čtveráček **Čudek** **Dacho** Daněk **Děkan** **Ditrich** **Dittrich** Dobeš **Dobiáš** Doležal **Dorda** **Drong** Držka **Duda** **Dudys** Dulawa Dvořák Dyjas Dyrczyk **Dyrčík** **Dzik** **Dzurov** Eisenberg Eisner Ernst **Esterka** Fabián Fajtšák Feber **Ferenc** **Fiedler** **Fiedor** **Filip** Firek **Fišer** **Fizek** Fojcik **Foltan** Folwarczny **Foniok** Fontonari **Franek** Frey Fronk Fusek Gabriel **Gabrys** Gabrysik Gahura **Gajdacz** Gajdaczek Gajdáček Gajdosz Gajny **Gal** **Garba** **Gaura** **Gavenda** **Gawel** **Gawlas** Gazda Gazur **Gažo** **Ges** Gewaza Glinka Goczok **Gol** **Golasowski** **Golik** **Golis** Gomola **Górecki** **Górny** **Goryczka** **Goryl** Gorzalczyk **Gorzolka** Grabowski Gradek **Grania** **Grochol** **Gruchala** Gruszka **Gryga** Grygar Grzegorz Grzeš **Grzibek** Grzybczak Guziur **Gwizdek** **Habart** **Hajduk** **Halasz** Halfar **Haltof** **Hamrozi** **Hanáč** **Haratyk** Harmata **Harok** **Hawliczek** **Hazuka** **Haža** **Heczko** **Heinrich** Heinschke **Hejnoch** **Hellebrand** **Helma** Herec Herman Hess **Hetman** **Hickel** **Hladký** **Hlavatý** **Hlawiczka** **Hofierka** **Hojčuš** Hojdysz **Holeksa** **Holub** **Honzek** Hora Horáček **Hořák** **Hóta** Hrabal **Hrabie** **Hrončok** **Hrubý** Hrycek Hřídel **Huczala** **Hudák** Hudziec **Hudzieczek** **Hupka** **Hus** **Husar** Huszcz **Chałupniok** **Chlebík** Chloň Chmiel **Chobot** **Chodura** **Chovanec** **Chowaniec** **Chrascina** Chromy **Chwastek** **Chylek** Ižacký **Jadlovec** Jadwiszczok **Jakubas** **Jančík** **Janeczek** **Janiczek** **Janik** Jantoš **Januszewski** **Jaš** Jasiczek Jawor Jelešmianski Jevoš Jeznoch Jež **Ježowicz** **Jochymek** **Josiek** Juhaščik Juránek **Jurosz** **Juroszek** **Jursa** **Kačala** **Kadlubiec** **Kahlich** **Kajfosz** **Kajsar** **Kajzar** **Kaleta** **Kaluža** Kamenský **Kaňák** **Kantor** **Kapsia** Kara Karczmarczyk **Karfus** **Karkoška** **Karpecki** Kasalicki Kasík Kasprzak Kaszperydes Katrusin **Kawulok** **Kejda** Kendziera Kiswa **Klapal** Klimas **Klimek** Klisz Kloda Kludský **Klus** **Kluz** **Kňažko** **Knop** Kobielusz Kocourek Kocyan Koczman Kohut Kohutek Kokotek **Kolář** **Kolodziej** **Konderla** **Konieczny** **Konöpka** **Kopeć** **Kopecký** Kormas **Kostelenec** **Kostka** **Košut** **Kotas** Kotula **Kovář** **Kovařík** Kowala **Kowalczyk** Kowalowski **Koziel** Kozisko Koždoň Kožuch Králík **Krčmář** Krejčí **Krenželok** Krespan Kretek **Krop** Kropisz Krpiec **Krůček** **Krus** **Kruták** **Krutilek** Krystyjan **Krzok** **Krzystek** Kubeczka Kubiczek **Kubiena** **Kubienka** **Kubik** Kubinski **Kubisz** **Kuća** Kučera **Kučerák** **Kúdela** **Kufa** Kühnel Kukucz **Kukuczka** **Kulec** **Kulig** **Kupiec** **Kura** Kuranda **Kurzysz** Kuš **Kušnír** **Kušnirák** Kutak **Kužma** **Kvapil** **Kvíčera** **Kwaczek** **Kysela** Kyschky **Labaj** **Lacek** **Lach** **Lajczok** Lanc **Lasota** **Laszek** **Lavický** **Legierski** Levinski **Ligas** **Ligocki** Lichý **Lipka** **Lipowski** Lipus **Lisztwan** **Lobodaš** Lorenzini Loučka **Lubojacki** **Lubowiecki** Lučan Łuk Lupiński **Lysek** Máca **Macoszek** **Macura** **Maděra** Mach **Macho** **Majetný** **Malik** **Mamula** Marciniak **Mareczek** **Marinov** **Marosz** Martinek **Martynek** **Maryniok** **Mašťalír** Matloch **Matuszny** Matys **Mazur** Mazurek **Medek** Mech **Merta** **Micza** **Miech** Michálek Michejda **Michna** Mikulok Milerski **Misz** Miszczur **Mitrenga** **Mlčoch** Mlejnek **Mlynek** Mohyla Mokry **Moravec** **Morcinek** Moržol **Motyka** **Mrázek** **Mrózek** **Mruzek** **Mucha** Müller Mydlo Mynarz Nádorník Navrátil **Neupauer** **Nicielnik** **Niedoba** Niemieczek Nieslanik **Nikodem** Niszczor **Noga** **Novák** Novotka **Nowak** **Nytra** Oczko **Ogrocki** **Ogrodzký** Olszar **Ondrusz** **Orawski** Otto **Padych** **Palarczyk** **Palica** Pallich Panýrek Papoj **Parišek** Parš Pastusz **Pastuszka** Paszek **Pauli** Paušo **Pav** Pavel Pavlásek **Pavlík** **Pawelec** **Pawliczek** Pawlus Peráček Peřina Peterka Petružálek **Pezda** Piaskowy Pieczonka **Piechaczek** Piekarz Pierda Pietak Pieter **Pietrosz** Pietroszek **Piják** **Pilch** **Pindur** Pírek Piwowarczyk Pixa Plech **Plekaniec** Plinta Ploszek Plšek **Pluciak** Pniok **Podermanski** Podlasiński Podola **Polok** Poncza Popčák **Pospěch** **Pospěcha** **Pospíšil** **Postrzednik** **Potěšil** Pražský Probosz Prochaska **Prokeš** Promný **Przeczek** Przyczko **Pszczolka** Puczok Pustówka Pusz **Pyszko** **Pyško** **Rabin** Ramsza **Raszka** **Razima** **Reindl** **Roček** **Rucki** **Rusnok** **Rusz** **Rybář** Rychtárek **Rykala** **Rylko** Sabela Sabiniok Sadlik Sadowy

Sajdok Salač Salot **Samiec** **Samohyl** Saran **Satoria** **Sedláček** **Sekerka** **Schiller** Schimandl **Schneider** Schromm Schwell Sigmund **Sihelnik** **Sikora** Sitek **Siuda** **Siwy** **Skandrok** Skopal **Skorowicz** **Skoruhel** Skotnicki **Skupin** **Skupień** Sláma Slaninák Śliwka **Śliż** **Slovák** **Slowiak** Smelik Smilowski Smok **Smolka** **Śniegoň** **Sobek** Sobotka **Squerzi** **Stach** **Staroň** **Starzyk** **Stawarczyk** **Stebel** **Stec** **Stehlík** **Stodola** **Stonawski** **Striha** Strnadel **Stroka** **Stryja** Studenský **Suchy** **Supik** **Surzyn** **Suszka** Swoboda Szal Szalarczyk **Szarszunik** Szarzec Szczepanski Szczotka **Szczuka** Szeda **Szkandera** **Szkatula** Szkubnia **Szlaur** **Szmeke** **Szmidt** Sznapka Szolony **Szopa** **Szotkowski** **Szpak** **Szpyrc** **Sztefek** **Sztefka** **Sztula** **Szturc** Szurman **Szwanczar** **Szwarc** **Szwierczek** Szymurda **Šenkeřík** Ševčík Škopek Šlosárek **Šmarc** **Šmída** Špok **Šrámek** Šrédł **Štajer** Štaud Štefan Štěpnička **Štěrbá** Šugárek **Šurík** Švábik **Švenda** **Tacina** **Taraba** **Tarasovič** **Targa** **Taska** **Tauš** **Tejral** **Teofil** Terendy **Thomas** Tluszcz Tobola Tokarz Tolasz Toman Tomaniec **Tomaszek** **Tomčala** **Tomiczek** **Tomoszek** Tonowski **Trombík** Troszok **Truchly** **Tuhovčák** **TUROŇ** **Uhlorz** **Uliča** Urbacek Urbanczyk **Urbánek** **Urbaniec** Urbač **Ursík** Utíkal **Václavík** **Vácha** Varga **Vašek** **Vatral** Vavříček Večeřa Viglaský **Vitásek** Vitikač **Vodák** Volf Volný **Vrubel** Výlet **Vymětal** Waclawik Wadowski Wajt **Walach** Walaski Walczak Waleczko **Walek** **Walica** Wanok Wapienik Warkocz Waszut **Wawrzacz** Wawrzyk **Wdówka** **Wegmann** Weiran **Welpa** **Wertwein** **Wersztorz** **Wiatrak** **Widenka** Wiglasz Wilimek **Wimberley** **Wiselka** **Wiślan** **Wiszczor** Witek Witoszek **Wojnar** Wojtyła **Wolny** **Worek** Wozniak **Wróbel** **Wrzecionko** **Zabystrzan** Zahradil Zahuranec Zachariáš **Zachurczok** Zajda **Zaremba** **Zarzycki** Zavadil **Zawada** Zboran Zdržava Zeman Zielina Zielonka Zimnik Zmuda Zowada Zvada Zwyrtek **Žabka** Žerdík **Židek** **Žila** **Žurek**

Vysvětlivky k příjmením — Objašnienia do nazwisk

TUROŇ – **TUROŇ**

rekordně frekventované příjmení v Hrádku —
nejčastěji vystupující nazwisko w Gródku

písmo – **pismo**

příjmení která se vyskytují v Hrádku v současnosti —
nazwiska występujące obecnie w Gródku

písmo – **pismo**

nejčastějších 15 příjmení Hrádku —
najczęstszych 15 nazwisk występujących w Gródku

písmo – **pismo**

nejstarší příjmení, která se v Hrádku vyskytovala již před rokem 1800 —
najstarsze nazwiska, które w Gródku pojawiały się już przed 1800 r.

písmo – **pismo**

nejstarší příjmení, která se v Hrádku vyskytovala již před rokem 1800 a vskytují se i v současnosti —
najstarsze nazwiska, które w Gródku pojawiały się już przed 1800 r. i występujące obecnie w Gródku

sbírka všech hrádeckých příjmení čítá celkem 797 názvů —
liczba wszystkich gródeckich nazwisk wynosi 797

Rozmieszczenie przestrzenne mieszkańców

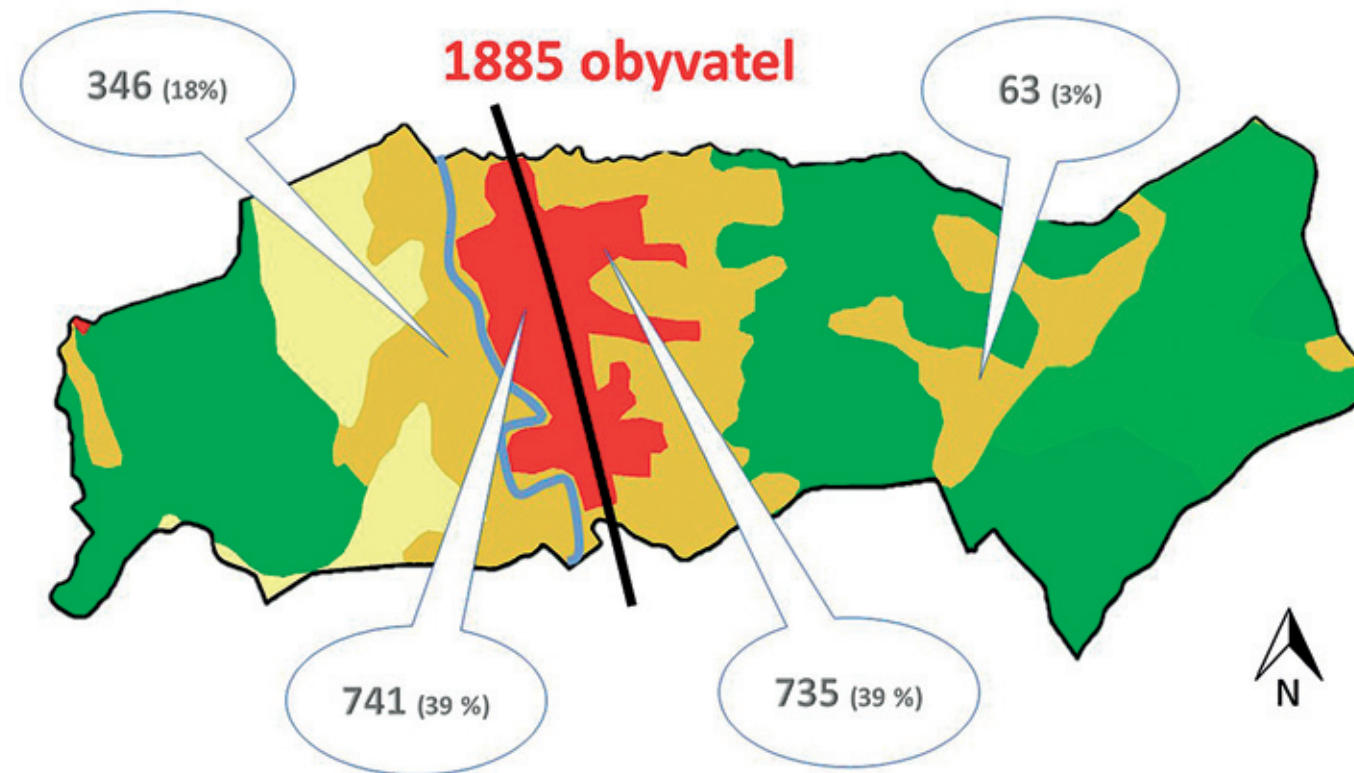
Gwoli przejrzystości Gródek jest podzielony na trzy części: za Olzą, odcinek między rzeką a linią kolejową oraz część za tą linią. Do tej ostatniej ze strony wschodniej przylega najrozleglejsza, ale też najmniej zamieszkała jeśli chodzi o liczbę mieszkańców górską część Gróń.

Śląska zabudowa rozproszona

Zabudowa mieszkaniowa Gródka jest naturalnego typu. Rozwijała się samoistnie, zależała od przebiegu szlaków komunikacyjnych i warunków naturalnych. Rozproszenie zabudowy miało związek ze zmianą źródeł utrzymania oraz intensywnym osiedlaniem się w pobliżu obszarów przemysłowych. Możliwość utrzymania się w inny sposób aniżeli poprzez pracę w polu nieodwra-

calnie przeobraziła rolniczą tradycję oraz strukturę społeczną. Nastąpiło niewyobrażalne do tej pory dzielenie pól uprawnych – plony z nich były odtąd dodatkiem do dochodu rodziny, a grunty odziedziczali teraz wszyscy potomkowie rolników. Dostawali zazwyczaj kawałek pola, na którym z nową rodziną budowali chałupę. To powodowało w efekcie wielkie rozdrobnienie gruntów, a tzw. śląska zabudowa rozproszona określiła niemal cały kataster środka wioski.

Na schemacie zasiedlenia Gródka charakter zabudowy jest bardzo widoczny – i to pomimo tego, że w związku z boorem budowlanym (stawia się tu zwłaszcza domy rodzinne) ostatnich lat ulega zagęszczeniu. Rozproszona zabudowa jest dla gminy pewną niedogodnością. Samorząd jest zmuszony utrzymywać wiele kilometrów dróg, a budowa sieci inżynierskich w słabo zaludnionych obszarach bywa nieopłacalna.

Rozłożenie obywateli na mapę.
Skupiny za Olzou, mezi Olzou a tratí, za tratí a horská část

Vysvětlivky k barevným plochám:
Tmavě zelená – jehličnaté lesy, světle zelená – listnaté lesa, okrová – louky a pastviny, béžová – pole, červená – zastavěná oblast

Rozmieszczenie przestrzenne mieszkańców na mapie.
Za Olzou, między Olzou a linią kolejową, za linią kolejową oraz górską część

Objaśnienia kolorów:
Ciemnozielony – lasy iglaste, jasnozielony – lasy liściaste, ochrowy – łąki i pastwiska, beżowy – pola, czerwony – obszar zabudowany

Prostorové rozmístění obyvatel

Pro přehlednost je Hrádek rozdělen na 3 části: za Olzou, na úsek mezi řekou a tratí a oblast za tratí. K té poslední z východní strany přiléhá rozlohou největší, počtem obyvatel nejmenší, horské území místní části Grůň.

Slezská rozptýlená zástavba

Sídlní zástavba Hrádku je přírodního typu. Rozvíjela se samovolně, byla vázána na místní komunikace, přizpůsobovala se přírodním podmínkám. Rozptýlené osídlení souviselo se změnou způsobu obživy a růstem obyvatelstva v okolí průmyslových oblastí. Možnost užít se jinak, než prací na poli nenávratně rozrušila

zemědělskou tradici a společenskou strukturu. Nastalo do té doby nemyslitelné dělení polností, protože výnos z úrody byl pouze doplňkem příjmu rodiny. Půdu začaly dědit všichni potomci rolníků. Dostávali obvykle kousek pole, na kterém si nová rodina postavila chalupu. To mělo za následek velké rozdrobení pozemků. Slezská rozptýlená zástavba dala tvář téměř celé středové části katastru.

Na schématu osídlení Hrádku je charakter zástavby velmi patrný, i když díky stavebnímu boomeru v posledních letech se plochy s rodinnými domy zahušťují. Rozptýlená zástavba je pro obec určitým znevýhodněním. Samospráva je nucena udržovat mnoho kilometrů cest a výstavby inženýrských sítí v řídkěji obydlených částech jsou pro ni cenově neúnosné.

Slezská rozptýlená zástavba v roce 2017 – Śląska zabudowa rozproszona w 2017 roku

Spis rodzin w 1924 roku — Soutpis rodin v roce 1924

Godny odnotowania obraz tutejszego społeczeństwa przekazuje nam gminna kronika. Znajduje się w niej przegląd wszystkich rodzin oraz osób za nie odpowiedzialnych. Z tabeli wynika, że w Gródku przed prawie stu laty były 143 numery adresowe. Było to dwa lata po przyłączeniu gminy do Czeskiej Republiki, tuż przed utworzeniem czeskiego szkolnictwa. Przy każdej osobie podaje się sposób utrzymania. Najwięcej żywicieli rodziny, tj. 48, pracuje w hucie trzynieckiej. Drugą największą grupą są tzw. wejminkáři, których dziś nazwali byśmy słowem „emeryci”. Żyło ich wówczas w gminie 38. Licznie reprezentowani są tak, że pracownicy na kole, gwoli przejrzystości, nazywani tu kolejarzami. Rolników było 20, z tego 7 kmieciów. Tabela odnotowuje również tzw. chałupników – chłopów bezrolnych (lub mających tylko ogród na własny użytek – nie jako źródło utrzymania), posiadających chałupę, zwykle pracujących jako rzemieślnicy lub rolnicy. Jako robotnicy figurują w rubrykach ci, którzy uprawiali tę profesję poza hutą. Nie zapominajmy również o cieślach – tych było w sumie 10. Osobną profesją była straż celna – w spisie znajdziemy 3 celników. Wykaz zawodów jest bardzo bogaty – gmina miała swojego gajowego, szewca, grabarza, kołodzieja, młynarza, rzeźnika, stolarza, nauczyciela i dyrektora szkoły; a nawet żebraka. Specjalną funkcję miał goniec, który doręczał ludziom korespondencję z gminy. Całości dopełniają: 2 górniczy, 2 kamieniarze, 3 szynkarki, 6 murarzy, 2 kupców oraz 3 krawcy. Kiedy na podstawie tabelki robiłem analizę, ile mieszkańców żyło w Gródku w roku jej powstania, doliczyłem się do tysiąca. To niebywałe, że za niemal sto lat ich liczba ulegnie niemal podwojeniu.

číslo domu – nr domu	příjmení – nazwisko	jméno – imię	narození – rok urodzenia	úmrť – zgon	povolání – zawód
1	CZUDEK	Adam	1867	1949	rolník – rolnik
1	CZUDEK	Jiří	1899	1981	hutník – hutnik
1	HAJDUK	Karel	1894	1981	dělník – robotnik
2	KLUS	Adam	1884	1963	tesař – cieśla
2	DOLEŽAL	Jaroslav	1894		celník – celnik
2	KLUZOVÁ	Anna	1847	1928	vejmínek – emeryt
2	NIEDOBA	Pavel	1897	1970	dělník – robotnik
3	CIASNOCHA	František	1892		železničář – kolejarz
3	SIKOROVÁ	Marie	1866		vejmínek – emeryt
4	LOUČKOVÁ	Anna	1886	1959	vdova – wdowa
4	KALETA	Jiří	1897	1973	hutník – hutnik
4	SZEDOVÁ	Marie	1874	1955	vdova – wdowa

Pozoruhodný obrázek o složení obyvatelstva nám dává obecni kronika. V ní je uveden přehled všech rodin s uvedením jména hlavy rodiny. Z tabulky vyplývá, že v Hrádku téměř před sto lety bylo 143 popisných čísel. Bylo to dva roky po přičlenění obce k české republice, těsně před vznikem českého školství. U každé osoby je uveden způsob obživy. Nejvíce žitelů rodin, tj. 48, pracuje v Třineckých železárnách. Druhou největší skupinou jsou tzv. vejminkáři, což by se dnes dalo označit slovem důchodci. V uvedeném roce jich žilo v obci 38. Početnou skupinou byli také pracovníci u dráhy, pro přehlednost uvedeni jako železničáři. Rolníků bylo 20, z toho 7 sedláků. V tabulce jsou uváděni tzv. chalupníci. Dnes se jim přilehavěji říká domkáři. Byli to majitelé usedlosti. Nevlastnili půdu jako zdroj obživy. Spíše pracovali jako řemeslníci nebo drobní zemědělci. Dělníci v železárnách si říkali hutníci. Nesmíme zapomenout na tesaře, kterých bylo dokonce 10. Zvláštní jednotkou byla celní stráž, v seznamu najdeme dokonce 3 celníky. Výčet povolání je velmi pestrý – obec měla svého hajného, ševce, hrobníka, koláře, mlynáře, řezníka, stolarze, učitele i ředitele školy. Dokonce i žebráka. Zvláštní funkci měl posel, který doručoval lidem dopisy z obce. Pro úplnost uvádím 2 horníky, 2 kameníky, 3 hospodské, 6 zedníků, 2 obchodníky (kupce) a také 3 krejčí. Když jsem na základě uvedených tabulek dělal rozbor, kolik obyvatel bydlelo v Hrádku v uvedeném roce, došel jsem k číslu 1000. Je pozoruhodné, že za téměř sto let se jejich počet takřka zdvojnásobil.

5	PILCH	Pavel	1894	1990	tesař – cieśla
6	NIEDOBA	Adam	1871	1951	železničář – kolejarz
6	SZEDA	Josef	1900	1934	hutník – hutnik
7	HAWLICZEK	Jiří	1881	1952	dělník – robotnik
8	NIEDOBA	Jiří	1885		železničář – kolejarz
9	CZUDEK	Pavel	1867	1945	sedlák – kmieć
9	CZUDEK	Pavel	1897	1980	sedlák – kmieć
10	DORDA	Pavel	1897	1971	sedlák – kmieć
10	DORDOVÁ	Marie	1874	1949	vejmínek – emeryt
11	RUSZOVÁ	Marie	1977	1943	dělnice – robotnica
11	SZTURCOVÁ	Eva	1850	1933	vejmínek – emeryt
11	SZTEFEK	Jiří	1890	1974	hutník – hutnik
12	HECZKO	Jan	1883	1962	domkář – chałupnik
12	SZTURC	Pavel	1898	1952	hutník – hutnik
13	JUROSZKOVÁ	Marie	1894	1974	vdova – wdowa
14	PILCH	Adam	1896		hutník – hutnik
14	ONDRUSZ	Pavel	1856	1929	vejmínek – emeryt
16	LUBOJACKI	Josef	1883		řezník – rzeźnik
15	PILCHOVÁ	Zuzanna	1883	1964	vdova – wdowa
16	LABAJOVÁ	Anna	1853	1929	vejmínek – emeryt
17	SIKORA	Pavel	1882	1965	dělník – robotnik
17	TUROŇ	Pavel	1879		dělník – robotnik
18	DRONG	Josef	1897	1984	hutník – hutnik
18	LASOTA	Jan			hutník – hutnik
19	KLUSOVÁ	Eva	1886	1973	hospodská – szynkarka
19	NIEDOBA	Pavel	1856	1929	vejmínek – emeryt
20	SKOTNICKI	Michal	1884	1956	dělník – robotnik
20	GABRIELOVÁ	Anna	1885	1937	dělnice – robotnica
21	BODZENTA	Jan	1870		domkář – chałupnik
21	BODZENTA	Jan	1903		domkář – chałupnik
22	LYSEK	Pavel	1891		železničář – kolejarz
22	SZKANDEROVÁ	Marie	1869		vejmínek – emeryt
23	GAVENDA	Richard	1879		kameník – kamieniarz
23	RUSZOVÁ	Anna			vejmínek – emeryt
24	TUROŇ	Pavel	1889	1958	železničář – kolejarz
24	SIKORA	Ondřej	1860	1939	vejmínek – emeryt
25	SIKORA	Jiří	1896	1927	dělník – robotnik
26	DZIK	Jan	1890	1968	hutník – hutnik
27	HECZKO	Pavel	1893	1956	kovář – kowal
27	HECZKO	Adam	1865	1950	vejmínek – emeryt
28	NIKODEM	Jiří	1895	1980	rolník – rolnik
28	NIKODEMOVÁ	Zuzanna	1861	1929	vejmínek – emeryt
29	ČMIEL	Jiří	1861		vejmínek – emeryt
29	ČMIEL	Jan	1893	1975	železničář – kolejarz

29	ČMIEL	Josef	1898	1960	hutník – hutník
30	NIKODEM	Jiří	1862	1937	vejmínek – emeryt
30	NIKODEM	Pavel	1901	1935	rolník – rolník
30	MARTYNEK	Jiří	1897		dělník – robotník
31	TUROŇOVÁ	Eva	1878	1953	domkář – chašupník
31	RUSZOVÁ	Zuzanna	1873		vejmínek – emeryt
32	HECZKO	Adam	1867	1949	dělník – robotník
33	CIESLAR	Jan	1888	1943	tesař – ciešla
33	PILCHOVÁ	Eva	1866		vdova – wdowa
34	BRANC	Jan	1879	1973	sedlák – kmieć
35	FIZEK	Jan	1868	1952	sedlák – kmieć
35	FIZEK	Pavel	1900	1988	sedlák – kmieć
36	SAMIEC	Jan	1856	1935	tesař – ciešla
37	KLUS	Pavel	1885	1962	tesař – ciešla
37	KLUSOVÁ	Zuzanna	1872		vejmínek – emeryt
38	KARPECKI	Adam	1891	1971	hutník – hutník
38	RUSNOKOVÁ	Eva	1856	1931	vejmínek – emeryt
39	MLYNEK	Jiří	1879	1962	rolník – rolník
39	KALETA	Jiří	1898	1954	hutník – hutník
40	SZMEK	Jan	1886	1933	rolník – rolník
41	SAMIEC	Pavel	1896	1969	rolník – rolník
41	SAMIEC	Pavel	1862	1933	rolník – rolník
41	HECZKO	Pavel	1898		hutník – hutník
41	NIKODEM	Jan	1901		železničář – kolejarz
42	NIKODEM	Pavel	1886	1927	železničář – kolejarz
43	CHMIEL	Alois	1861		mlynář – młynarz
44	STEBEL	Pavel	1853	1933	vejmínek – emeryt
44	STEBLOVÁ	Marie	1867		vejmínek – emeryt
45	BUKSA	Jan	1885		hutník – hutník
46	KOWALOWSKI	Pavel	1896		železničář – kolejarz
46	KOWALOWSKI	Pavel	1871		železničář – kolejarz
46	GAZUR	Jan	1899	1976	tesař – ciešla
47	SIKOROVÁ	Eva	1871	1945	vejmínek – emeryt
47	HECZKOVÁ	Marie			vdova – wdowa
48	MITRENGA	Jiří	1884	1955	domkář – chašupník
49	LISZTWAN	Matěj	1900	1978	dělník – robotník
50	BAZGIER	Pavel	1881		železničář – kolejarz
50	CZUDKOVÁ	Marie			komornice – pokojówka
50	STEBEL	Jan	1877	1943	dělník – robotník
51	LABAJ	Pavel	1864	1938	vejmínek – emeryt
51	TUROŇ	Jan	1897	1984	hutník – hutník
52	RAMSZA	Josef			železničář – kolejarz
53	KADLUBIEC	Jiří	1885	1929	domkář – chašupník
53	KADLUBCOVÁ	Anna	1861	1937	komornice – pokojówka

54	TUROŇ	Jan	1871	1929	vejmínek – emeryt
54	TUROŇ	Jan	1896	1955	tesař – ciešla
55	SIKORA	Pavel	1884		hutník – hutník
55	SIKOROVÁ	Anna	1862	1939	vejmínek – emeryt
56	CIESLAR	Alois	1895	1954	domkář – chašupník
56	CIESLAR	Jan	1863	1931	vejmínek – emeryt
57	BIALOŽYT	Pavel	1895	1978	hutník – hutník
58	KLUS	Jan	1902	1988	stolář – stolarz
58	SZTEFKOVÁ	Zuzanna	1849	1930	vejmínek – emeryt
59	KUFA	Jan	1885	1927	hutník – hutník
60	CZUDEK	Pavel	1880	1955	železničář – kolejarz
61	JANECZEK	Pavel	1884	1956	železničář – kolejarz
62	MACURA	Jan			hajný – gajowy
63	STRYJOVÁ	Eva	1891	1936	vdova – wdowa
63	WAWRZACZ	Pavel	1890	1933	hutník – hutník
64	DRONG	Josef	1898	1960	kovář – kowal
64	GUZIUR	Antonín	1862		horník – górnik
65	RABINOVÁ	Eva	1888	1960	vdova – wdowa
65	KONDERLA	Rudolf			železničář – kolejarz
65	CZUDKOVÁ	Anna			vejmínek – emeryt
66	KANTOROVÁ	Anna	1878	1948	vejmínek – emeryt
66	WALACH	Adam	1891	1952	hutník – hutník
66	RASZKA	Pavel	1900	1984	hutník – hutník
67	LORENZINI	Ambrož	1888		zedník – murarz
67	FONTONARI	Anna			komornice – pokojówka
68	RUSZ	Jan	1882	1952	železničář – kolejarz
69	JANECZEK	Jiří	1892	1954	hutník – hutník
70	HAWLICZEK	Jiří	1872		dělník – robotník
71	MITRENGA	Jan	1891	1953	domkář – chašupník
71	HECZKOVÁ	Marie			vejmínek – emeryt
72	SIKORA	Jan	1869	1933	dělník – robotník
73	SAMIEC	Adam			hospodský – szynkarz
74	MALIKOVÁ	Zuzanna	1864		vdova – wdowa
74	KALETA	Karel	1889	1982	hutník – hutník
75	HAWLICZEK	Jan	1890	1936	hutník – hutník
75	WAWRZACZOVÁ	Kateřina	1860	1932	vejmínek – emeryt
76	HAWLICZEK	Adam			domkář – chašupník
76	PAVLÁSEK	Jan	1880	1967	domkář – chašupník
77	HECZKO	Pavel	1876	1943	ředitel školy – dyrektor szkoły
78	HECZKO	Adam	1889	1951	železničář – kolejarz
78	NOGA	Jan	1867		železničář – kolejarz
79	LUPINSKÁ	Zuzanna			domkář – chašupník
79	RUSZ	Pavel	1889	1975	hutník – hutník
80	CZUDEK	Jiří	1868	1942	cestář – pograbcz

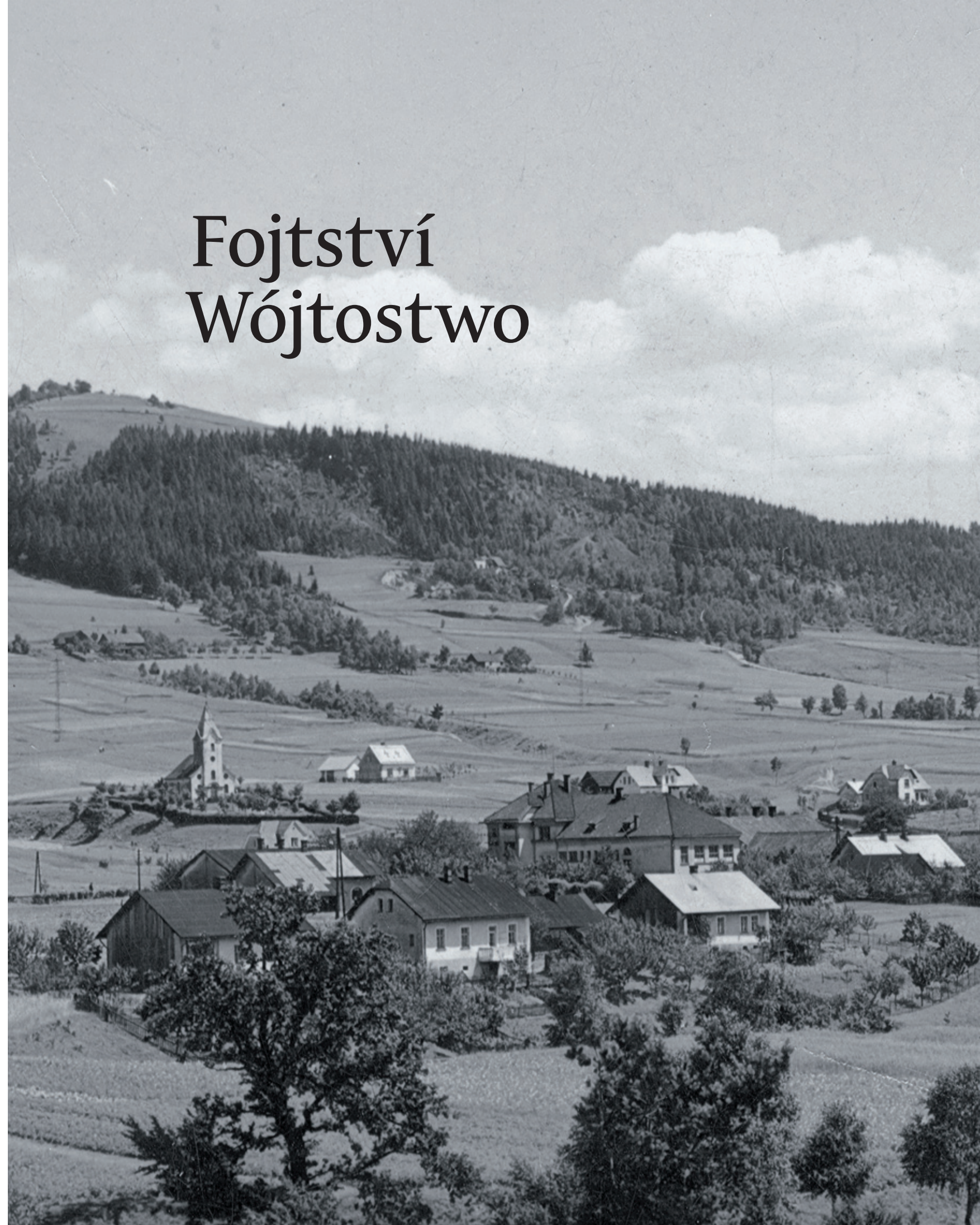
80	BOCEK	Jiří	1894	1962	železničář – kolejarz
80	SZKANDERA	Adam	1893	1954	hutník – hutnik
81	CZYŻ	Jiří	1892	1956	tesař – cieśla
81	WALKOVÁ	Marie	1869	1929	vdova – wdowa
82	NICIELNIK	Dominik	1891	1956	hutník – hutnik
82	TUROŇ	Adam	1881	1968	domkář – chałupnik
83	LABAJ	Jan			domkář – chałupnik
83	OSTRUSZKA	Pavel			hutník – hutnik
84	BABILON	Jiří	1886	1960	železničář – kolejarz
85	CIESLAROVÁ	Anna	1876	1942	domkář – chałupnik
85	TUROŇOVÁ	Anna	1855	1931	vejmínek – emeryt
85	STONAWSKI	Adam	1894	1975	železničář – kolejarz
86	CZUDEK	Adam	1860	1951	domkář – chałupnik
86	CZUDEK	Jan	1902	1981	dělník – robotnik
87	LABAJOVÁ	Anna	1874		vejmínek – emeryt
87	STRYJA	Josef	1902	1987	hutník – hutnik
87	CIESLAR	Jan	1894	1987	hutník – hutnik
88	KADLUBIEC	Adam	1896	1963	dělník – robotnik
88	KUBIK	Pavel	1899	1978	dělník – robotnik
88	RUSZOVÁ	Anna	1879		komornice – pokojówka
89	MITRENGA	Pavel	1879	1942	domkář – chałupnik
89	STEBEL	Jiří	1893		hutník – hutnik
90	DRONGOVA	Eva	1858	1935	vejmínek – emeryt
90	SIKORA	Pavel	1882	1963	rolník – rolnik
92	KARPECKI	Adam			vejmínek – emeryt
91	HAWLICZEK	Jiří			dělník – robotnik
92	RASZKOVÁ	Eva			vdova – wdowa
93	SAMCOVÁ	Zuzanna	1862	1927	vejmínek – emeryt
93	SZTEFEK	Pavel	1898	1973	domkář – chałupnik
94	HAWLICZKOVÁ	Zuzanna	1884	1970	vdova – wdowa
94	CZUDKOVÁ	Zuzanna			komornice – pokojówka
95	TUROŇOVÁ	Marie	1879	1958	domkář – chałupnik
95	JANECZEK	Jan	1887		železničář – kolejarz
95	TUROŇ	Pavel	1900	1980	dělník – robotnik
96	TUROŇ	Alois	1860		vejmínek – emeryt
96	PUSZOVÁ	Marie	1887		komornice – pokojówka
96	STEBEL	Jiří			žebrák – żebrak
97	MORŽOL	Michal	1877	1930	hutník – hutnik
98	KARCZMARCZYK	František	1865		železničář – kolejarz
98	LYSKOVÁ	Marie	1875		komornice – pokojówka
99	PILCH	Jan	1883	1969	rolník – rolnik
99	CZUDEK	Jiří			tesař – cieśla
100	MLYNEK	Jan	1876	1949	rolník – rolnik
101	KOWALOWSKI	Jiří	1881	1936	železničář – kolejarz

101	TARGA	Josef	1891	1959	zedník – murarz
102	JANECZEK	Adam	1897		hutník – hutnik
103	PILCH	Pavel	1888	1946	železničář – kolejarz
104	TUROŇ	Jan	1859	1939	domkář – chałupnik
104	STONAWSKÁ	Anna	1862	1937	komornice – pokojówka
105	KLUSOVÁ	Eva	1872		vdova – wdowa
105	KLUS	Jan	1897		hutník – hutnik
105	MLYNKOVÁ	Anna			vejmínek – emeryt
106	TUROŇ	Jiří	1887	1947	hutník – hutnik
106	KLUSOVÁ	Anna	1875	1950	domkář – chałupnik
106	TUROŇ	Jan			dělník – robotnik
107	KOWALOWSKÁ	Marie	1881	1958	vdova – wdowa
107	NOGOVÁ	Anna	1868	1958	komornice – pokojówka
107	NOGA	Jan	1898	1972	dělník – robotnik
108	HECZKO	Jiří	1878	1950	krejčí – krawiec
108	MUCHA	Josef	1892		hutník – hutnik
109	KLUZ	Adam	1884	1965	železničář – kolejarz
110	HECZKOVÁ	Anna	1869	1945	vdova – wdowa
110	HECZKO	Jiří	1898	1975	hutník – hutnik
111	SZTEFEK	Pavel	1869	1957	rolník – rolnik
112	DRONGOVA	Zuzanna	1857		vejmínek – emeryt
112	DRONG	Jiří	1897	1985	hutník – hutnik
113	SIKOROVÁ	Zuzanna	1878		vejmínek – emeryt
113	KUPCOVÁ	Zuzanna	1896	1984	vdova – wdowa
114	KLUS	Pavel	1883	1944	kolář – kołodziej
114	SMILOWSKI	Adolf			celník – celnik
115	SAMIEC	Pavel	1902	1990	kupec – kupiec
115	RASZKA	Karel	1900	1995	krejčí – krawiec
116	KRETKOVÁ	Marie	1885	1957	vdova – wdowa
116	KRETEK	František	1900		kameník – kamieniarz
116	JEŽ	Josef			dělník – robotnik
117	RASZKA	Jiří	1898		zedník – murarz
118	SUCHY	Pavel			vejmínek – emeryt
119	STONAWSKI	Jan	1893	1972	hutník – hutnik
120	LUPINSKI	Josef	1882	1936	železničář – kolejarz
121	HECZKO	Jan	1882	1956	učitel – nauczyciel
122	STONAWSKI	Jan	1885	1966	železničář – kolejarz
124	STRNADEL	Jan	1873	1943	zedník – murarz
124	ŽERDÍK	Vojtěch	1899		dělník – robotnik
125	JANECZKOVÁ	Marie			rolník – rolnik
126	NIEDOBA	Gustav	1895	1967	hutník – hutnik
127	SAMIEC	Jan	1896	1940	krejčí – krawiec
128	NIEDOBA	Jiří	1881	1963	rolník – rolnik
128	BRYŚ	Stanislav	1886		zedník – murarz

129	RUSZ	Pavel	1884	1968	hutník — hutnik
130	TURONĚ	Jan	1884		železničář — kolejarz
131	MLYNEK	Pavel	1893	1951	tesař — cieśla
132	KANTOR	Jan	1878	1931	železničář — kolejarz
133	LORENZINI	Mateo	1884		zedník — murarz
134	SIKORA	Pavel	1885	1966	železničář — kolejarz
134	SUCHY	Jan	1894	1959	železničář — kolejarz
135	WALEK	Jiří	1895	1976	železničář — kolejarz
135	NIEDOBA	Adam			dělník — robotnik
136	HUDZIEC	Josef	1883	1960	horník — górnik
136	RASZKA	Adam	1896	1959	hutník — hutnik
136	KRESPANOVÁ	Anna	1871	1934	komornice — pokojówka
137	KRZOK	Jiří	1900	1965	dělník — robotnik
137	KRZOK	Jan	1892	1929	dělník — robotnik
138	KANTOROVÁ	Anna	1864	1945	posel — poślino
139	SZTEFEK	Pavel	1885	1958	hospodský — szynkarz
139	PRAŽSKÝ	Jeronym			celník — celnik
140	CZUDEK	Pavel	1892	1976	železničář — kolejarz
140	CZUDKOVÁ	Anna	1864	1941	vdova — wdowa
141	SUCHY	Pavel	1890	1970	železničář — kolejarz
141	KLODA	František			švec — szewc
142	CHLOŇ	Jan			kupec — kupiec
143	TURONĚ	Adam	1877	1937	domkář — chałupnik

Fojtství Wójtostwo

Wójtostwo — Fojtství

Wójtowie (lub przewodniczący MNV – Lokalnych Komitetów Narodowych) funkcjonowali w Gródku od samego początku istnienia gminy, tzn. od 1577 roku. Z historycznych źródeł pochodzących z początkowego okresu historii gminy zachowało się bardzo mało informacji o tym, kto i kiedy był rządcą gminy. Urbarz cieszyński z 1692 roku na przykład wspomina o wójcie Jerzym Samcu. Kronika gminy wymienia jedynie wójtów urzędujących od połowy XIX wieku.

Za najbardziej znanego gródeckiego wójta uchodzi Jan Młynek z Kympczyc. Gospodarstwo, w którym żył, było wójtostwem już w XVIII wieku; dziś to będą okolice domów o numerach adresowych 1, 99 i 100. Jan Młynek, jak wynika z kroniki gminnej, urzędował najdłużej, bo przez równe 22 lata. Wójtem był w sumie trzy razy. Po raz pierwszy jeszcze za czasów Austro-Węgrów. Jan Młynek był znany z tego, że gminną pieczęć nosił stale w kieszeni i posługiwał się nią gdziekolwiek – choćby i na polu – i gdykolwiek, byle tylko móc zaspokoić potrzeby mieszkańców. Zmarł w 1949 roku w wieku 72 lat. Z dwóch małżeństw narodziło mu się dziesięcioro dzieci. Dwoje z nich zmarło jeszcze w wieku dziecięcym. O tym, że chodziło o jakieś dziedziczne skłonności do wójtowania świadczy fakt, że jego syn Jan pięć lat po jego śmierci został przewodniczącym Lokalnego Komitetu Narodowego (MNV).

Starostové, předsedové MNV nebo fojtové působili v Hrádku od samého počátku vzniku obce, tedy od roku 1577. Z historických pramenů z počátečního období historie obce se dochovalo jen velmi málo informací o tom, kdo byl v Hrádku v čele obce. Těšínský urbář z roku 1692 se například zmiňuje o fojtovi Jiřím Samcovi. Kronika obce vyjmenovává pouze starosty od poloviny 19. století.

Nejnámějším fojtem je považován Jan Mlýnek z Kempčic. Usedlost, ve které žil, byla fojtstvím již v 18. století, dnes ji můžeme lokalizovat domky s čísly popisnými 1, 99 a 100. Jan Mlýnek, jak bylo zdokumentováno v obecní kronice úřadoval nejdéle, rovných 22 let. Starostou byl celkem 3x. Poprvé ještě za Rakouska-Uherska. Jan Mlýnek byl známý tím, že obecní razítko nosil stále v kapse a používal ho i na poli, aby mohl pohotově, prakticky kdykoliv, uspokojit občanské požadavky. Hrádecký fojt zemřel v roce 1949 ve věku 72 let. Ze dvou manželství se mu narodilo 10 dětí. 2 z nich zemřely v dětském věku. Že se jednalo o rodové předpoklady starostování dokládá fakt, že jeho syn Jan se pět let po jeho smrti stal předsedou Místního národního výboru.

Fojtství v Hrádku v roce 1836. Současné budovy jsou na obrázku vyznačeny červeným obrysem

Wójtostwo Gródka w 1836 roku. Współczesne budynki na obrazku są oznaczone czerwonymi konturami

Dům čp. 1 (bývalé fojtství) v roce 1996 — Dom nr 1 (dawne wójtostwo) w 1996 roku

Přehled starostů obce, předsedů MNV, fojtů — Zestawienie wójtów gminy i przewodniczących MNV

Robert BORSKI
*1971

4. 11. 2009 – doposud
STAN
starosta — wójt

Pavel TOMČALA
*1940

13. 5. 1998 – 3. 11. 2009
nezávislý — nezávislý
starosta — wójt

Olga KUBIENOVÁ
1940–2009

29. 4. 1998 – 13. 5. 1998
nezávislá — nezávislý
místostarostka —
zastupce wójta

ing. Jan KAWULOK
1940–2018

13. 7. 1990 – 28. 4. 1998
OĚ, ODS, US
předseda MNV,
starosta —
przewodniczący MNV,
wójt

Od 1. 1. 1980 do 13. 7. 1990 byl Hrádek součástí Jablunkova —
Od 1. 1. 1980 do 13. 7. 1990 byl Gródek częścią Jabłonkowa

Jan HUSAR
1928–2001

27. 11. 1971 – 31. 12. 1979
KSČ
předseda MNV —
przewodniczący MNV

Jaroslav KURANDA
1909–1989

4. 9. 1963 – 27. 11. 1971
ČSS
předseda MNV —
przewodniczący MNV

Vladislav DULAWA
1928–1963

14. 8. 1962 – 3. 3. 1963
KSČ
předseda MNV —
przewodniczący MNV

Jan SAMIEC
1904–1991

20. 1. 1961 – 14. 8. 1962
KSČ
předseda MNV —
przewodniczący MNV

Jan CIEŚLAR
1923–1990

12. 6. 1960 – 20. 1. 1961
KSČ
předseda MNV –
przewodniczący MNV

Jan MLYNEK
1905–1961

24. 5. 1954 – 12. 6. 1960
KSČ
předseda MNV –
przewodniczący MNV

Pavel KALETA
1910–1983

2. 5. 1952 – 24. 5. 1954
KSČ
předseda MNV –
przewodniczący MNV

Karel MRÓZEK
1889–1970

28. 2. 1948 – 2. 5. 1952
KSČ
předseda MNV –
przewodniczący MNV

Jan MĚYNEK
1876–1949

31. 10. 1937 – 1. 9. 1939
fojt – wójt

Jan NOVÁK
*1903

30. 11. 1933 – 31. 10. 1937
ČSNS
úřadující člen rady

Gustav NIEDOBA
1895–1967

17. 4. 1932 – 17. 11. 1933
KSČ
fojt – wójt

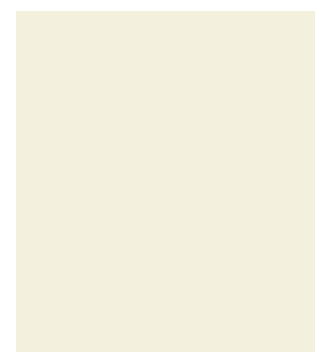
Jan MĚYNEK
1876–1949

1. 3. 1924 – 16. 4. 1932
fojt – wójt

Jiří KALETA
1897–1973

1. 12. 1947 – 28. 2. 1948
KSČ
předseda MNV –
przewodniczący MNV

František NOVOTNÝ

14. 7. 1946 – 1. 12. 1947
KSČ
předseda MNV –
przewodniczący MNV

Jan NOVÁK
*1903

15. 5. 1945 – 14. 7. 1946
ČSNS
předseda MNV –
przewodniczący MNV

Jan BOJKO
1910–1982

8. 5. 1945 – 15. 5. 1945
ČSNS
předseda MNV –
przewodniczący MNV

Jiří MLYNEK
1879–1962

15. 10. 1920 – 28. 2. 1924
fojt – wójt

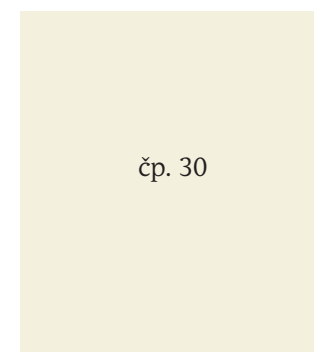
Jan MĚYNEK
1876–1949

1. 9. 1908 – 14. 10. 1920
fojt – wójt

Adam SAMIEC
1873–1917

1905 – 31. 8. 1908
fojt – wójt

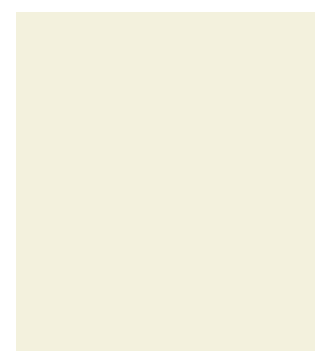
Jerzy NIKODEM
1862–1937

1902–1905
fojt – wójt

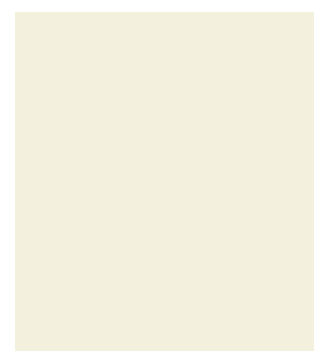
Pavel CZUDEK
1880–1955

1943 – 7. 5. 1945

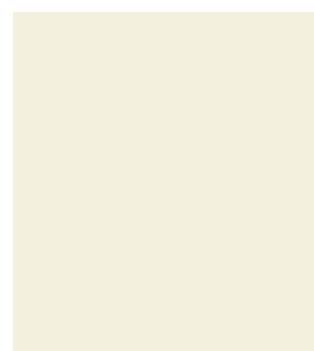
Otto HEINSCHKE

1940–1943

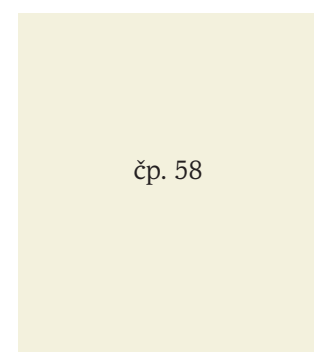
Franz SMELIK

1939–1940

Emil EISENBERG
1899–1989

1. 9. 1939–1939

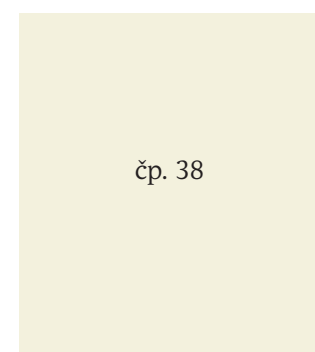
Jan SZTEFEK
1849–1903

1896–1902
fojt – wójt

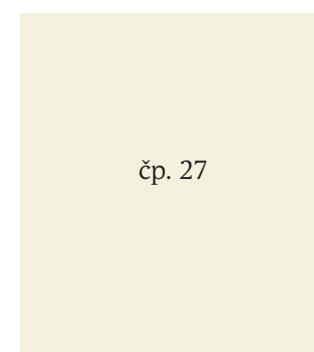
Adam NIKODEM
1851–1925

1892–1895
fojt – wójt

Paweł RUŚNIOK
1855–1904

1886–1892
fojt – wójt

Jerzy SZTEFEK
*1827

1883–1886
fojt – wójt

čp. 35

Jan CZUDEK
1829–1888

1877–1883
fojt — wójt

čp. 12

Paweł NIKODEM
1843–1905

1873–1877
fojt — wójt

čp. 10

Paweł ŚNIEGOŃ
1824–1878

(–1873)
fojt — wójt

čp. 7

Jerzy HECZKO
*1828

fojt — wójt

čp. 12

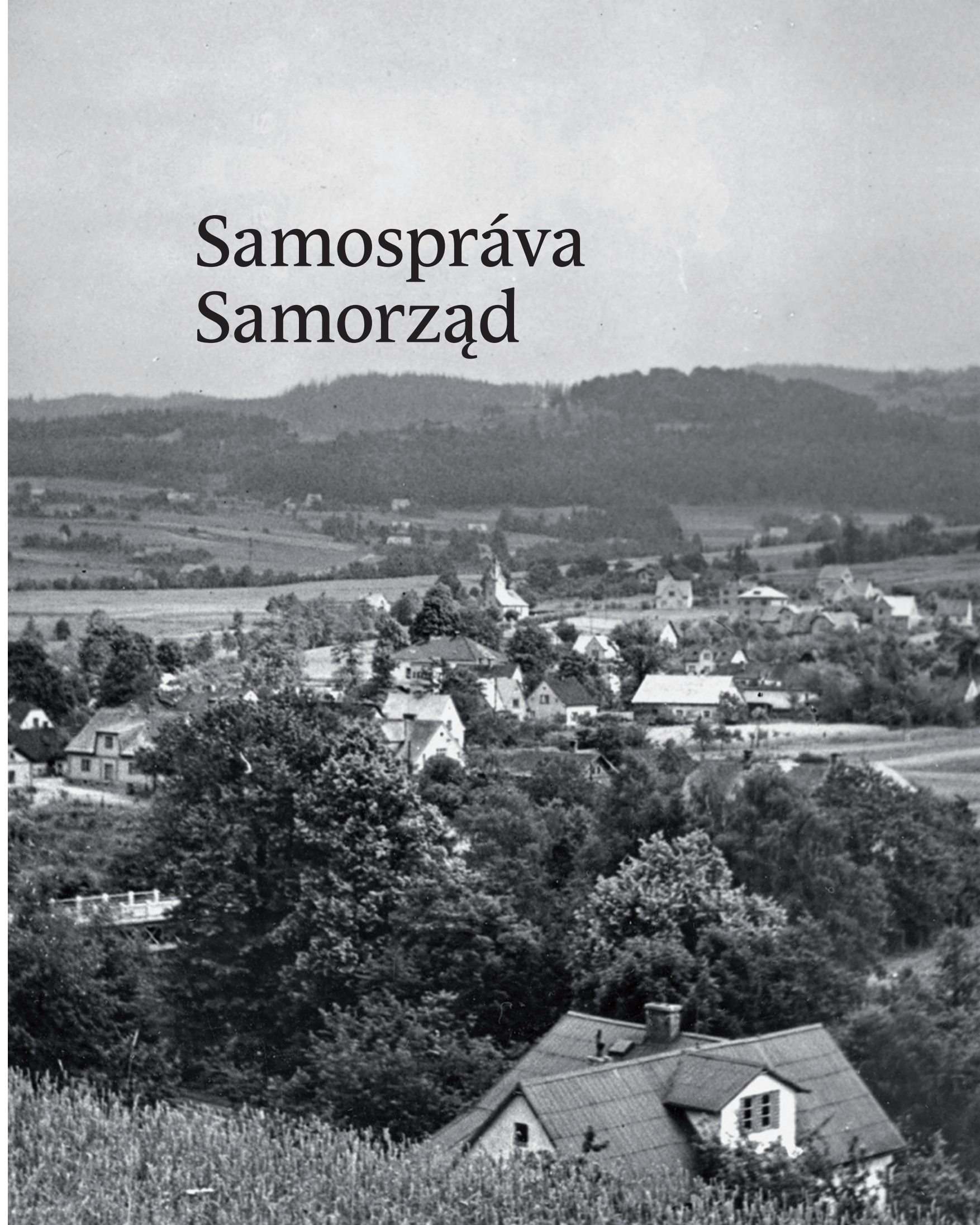
Jan NIKODEM
*1813

fojt — wójt

Vysvětlivky — Objaśnienia

- období nové samostatnosti Hrádku (13. 7. 1990 – doposud) — okres nowej samodzielności Gródka (13. 7. 1990 – teraźniejszość)
- období sloučení Hrádku s Jablunkovem (1. 1. 1980 – 13. 7. 1990) — okres, gdy Gródek był połączony z Jablunkowem (1. 1. 1980 - 13. 7. 1990)
- období socialismu (28. 2. 1948 – 17. 11. 1989) — okres socjalizmu (28. 2. 1948 - 17. 11. 1989)
- poválečné období (8. 5. 1945 – 28.2.1948) — okres powojenny (8. 5. 1945 - 28. 2. 1948)
- období německé říše a 2. světové války (1. 9. 1939 – 8. 5. 1945) — okres III Rzeszy niemieckiej i II wojny światowej (1. 9. 1939 - 8. 5. 1945)
- období 1. republiky včetně polského záboru (15. 10. 1920 – 1. 9. 1939) — okres 1. republiky z polskim zaborem włącznie (15. 10. 1920 - 1. 9. 1939)
- období Rakouska-Uherska — okres Austro-Węgier

Samospráva Samorząd

Samorząd

Gminą zarządza Rada Gminy, składająca się z wybranych spośród współmieszkańców, w odbywających się raz na 4 lata wyborach, reprezentantów. Ze swego składu Rada wybiera wójta i jego zastępcę. W przypadku Gródka także trzech radnych wykonawczych. Poniżej przegląd opisuje skład personalny wszystkich rad.

Tymczasowy zarząd MNV

Po usamodzielnieniu się gmin w 1990 roku zarządzeniem gminą zajęli się dotychczasowi posłowie do Lokalnego Komitetu Narodowego (MNV). Było ich 23 i tworzyli tzw. plenum LKN (MNV). 9 z nich było członkami rady MNV. Na przewodniczącą wybrano inż. Jana Kawuloka, jako wiceprzewodniczącą – Marcelę Klus, a sekretarzem – Eduarda Kantora. Pozostali radni to: inż. Dana Ciešlar, inż. Lidia Kawulok, Vladislav Walach, inż. Stanisław Raszka, Jana Targa. Ten pierwszy samorząd działał bardzo krótko, od 1. 7. 1990 do pierwszych wolnych wyborów komunalnych.

Kadencja (1990-1994)

W pierwszych wolnych wyborach komunalnych wybrano pierwszą 15-osobową radę, z której 12 członków reprezentowało Forum Obywatelskie (inż. Jan Kawulok, Eduard Kantor, inż. Stanisław Raszka, Olga Kubień, Jana Targa, Jan Kaleta, Rudolf Ciešlar, Henryk Drong, Jan Turoň, Dana Mruzek, Bronisław Walek), reszta – po jednym deputowanym – za: Polityczny Ruch Spółdzielni Rolniczych (inż. Dana Ciešlar), Ruch Coexistentia (Karol Pilch) i Komunistyczną Partię Czech i Moraw (Jaroslav Dorda). Najwięcej głosów uzyskał emeryt Jan Kaleta, były administrator zboru Kościoła Braterskiego. Pierwszym wójtem został wybrany inż. Jan Kawulok,

a jego zastępcą – Eduard Kantor. Jedną trzecią Rady tworzyła Rada Wykonawcza, w której oprócz wójta i jego zastępcy zasiadali trzej radni: inż. Stanisław Raszka, Olga Kubień i Jana Targa. W czasie trwania kadencji trzy osoby złożyły swój mandat, a funkcję zastępcy wójta sprawował również Bronisław Walek.

Kadencja (1994-1998)

Druga kadencja przyniosła zasadniczą odmianę, ponieważ poprzednia ekipa zmniejszyła liczebność rady do 9, co oznaczało brak rady wykonawczej. Jej kompetencje w większości przejął wójt. Absolutną większość uzyskał ruch Coexistentia; wprowadził 6 deputowanych: inż. Jana Kawuloka, Olę Kubień, Józefa Czudka, Jana Kaletę, Danę Mruzek i Pavla Tomčalu. Jako niezależny kandydat zdobył mandat Bronisław Walek. Stowarzyszenie Niezależnych Kandydatów reprezentowali Rudolf Ciešlar i Anna Kupiec. Wójtem został zwycięzca wyborów inż. Jan Kawulok, a jego zastępcą Olga Kubień. Wójt jednak kadencji nie dokończył – zrezygnował z funkcji i złożył mandat pół roku przed jej końcem. Zanim wybrano nowego wójta, przez kilka dni jego obowiązki pełniła jego zastępczyni Olga Kubień. Na zakończenie tego dość burzliwego rozwoju sytuacji, związanego z kontrowersyjnymi działaniami wokół budowy drogi szybkiego ruchu, wybrano nowego wójta. Został nim Pavel Tomčala.

Kadencja (1998-2002)

W powszechnych wyborach – które miały miejsce z końcem 1998 roku – wyborcy zafundowali swoim przedstawicielom porządne przetasowanie – wymienili więcej jak dwie trzecie członków samorządu. Niezwykle był też skład na listach kandydatów – znalazło się na nich 13 oddzielnych niezależnych kandydatów, z których mandat uzyskało 4 (inż. Karol Bocek, Robert Borski, Stanisław Czudek i Bronisław Walek). Zwycięzca wyborów – Stowarzyszenie Niezależnych Kandydatów – uzyskało absolutną większość w radzie; jego członkami byli: Pavel Tomčala, Henryk Drong, Józef Byrtus, Dalibor Otto, Józef Czudek, Bogusław Czudek, inż. Radoslav Kušník a Bronisław Starzyk. Ruch Coexistentia uzyskał 3 mandaty: Paweł Pilch, inż. Stanisław Wolny

3. Volební období (1998–2002) — Kadencja (1998-2002)

Samospráva

Obce jsou spravovány zastupitelstvem obce, jakožto nejvyšším orgánem samosprávy, které je voleno občany vždy na období 4. let. Zastupitelstvo volí ze svého středu starostu a místostarostu. V případě Hrádku také tři radní. Následující přehled popisuje personální složení všech zastupitelstev.

Kooptované MNV

Od osamostatnění obce v roce 1990 se řízení obce ujali kooptovaní poslanci MNV. Bylo jich 23. Tvořili tzv. plenum Místního národního výboru. 9 z nich bylo členy rady MNV. Předsedu zvolili Ing. Jana Kawuloka, místopředsedkyni Marcelu Klusovou a tajemníka Eduarda Kantora. Další radní: Ing. Dana Ciešlarová, Ing. Lydie Kawuloková, Vladislav Walach, Ing. Stanislav Raszka, Jana Targová. Tato první samospráva trvala velmi krátce, od 1. 7. 1990 do prvních svobodných komunálních voleb.

1. Volební období (1990–1994)

První svobodné komunální volby vygenerovaly první 15 členné zastupitelstvo, z nichž 12 bylo zvoleno za Občanské fórum (Ing. Jan Kawulok, Eduard Kantor, Ing. Stanislav Raszka, Olga Kubienová, Jana Targová, Jan Kaleta, Rudolf Ciešlar, Jindřich Drong, Jan Turoň, Dana Mruzková, Bronislav Walek) zbytek bylo zvoleno po jednom zastupiteli za politické hnutí zemědělských družstev (ing. Dana Ciešlarová), hnutí Coexistentia (Karel Pilch) a Komunistickou stranu Čech a Moravy (Jaroslav Dorda). Nejvíce hlasů získal důchodce Jan Kaleta, bývalý správce Sboru Círky bratrské. Prvním starostou byl zvolen Ing. Jan Kawulok, místostarostou Eduard Kantor. Třetinu zastupitelstva tvořila Rada obce, kde kromě starosty a místostarosty zasedali tři radní – Ing. Stanislav Raszka, Olga Kubienová a Jana Targová. V průběhu funkčního období se vzdali mandátu 3 zastupitelé, funkci místostarosty pak vykonával Bronislav Walek.

2. Volební období (1994–1998)

Druhé volební období se vyznačovalo jednou zásadní změnou. Předchozí garnitura snížila počet zastupitelů na 9, což znamenalo, že vedení obce nemělo radu. Jejimi pravomocemi z větší části disponoval starosta. Občané zvolili v absolutní většině hnutí Coexistentia, tedy 6 zastupitelů – Ing. Jana Kawuloka, Olgu Kubienovou Josefa Czudka, Jana Kaletu, Danu Mruzkovou a Pavla Tomčalu. Jako nezávislý kandidát získal mandat Bronislav Walek. Sdružení nezávislých kandidátů reprezentovali Rudolf Ciešlar a Anna Kupiecová. Starostou se stal vítěz voleb Ing. Jan Kawulok a místostarostkou Olga Kubienová. Starosta však toto volební období nedokončil. Vzdal se funkce i mandátu půl roku před koncem volebního období. Než byl zvolen nový starosta, několik dnů obec vedla místostarostka Olga Kubienová. Završením prudšího vývoje událostí, v souvislosti s kontroverzním záměrem vedení rychlostní komunikace, bylo zvolení do funkce starosty Pavla Tomčaly.

3. Volební období (1998–2002)

Voliči v obecních volbách, konaných koncem roku 1998 velmi zamíchali kartami. Víc jak ze dvou třetin byli členové samosprávy obměněni. Neobvyklé bylo i složení kandidátních listin, na kterých bylo 13 jednotlivých nezávislých kandidátů, z nichž mandát získali 4 (Ing. Karel Bocek, Robert Borski, Stanislav Czudek a Bronislav Walek). Vítězem voleb se stalo sdružení nezávislých kandidátů, které získalo kontrolní většinu v zastupitelstvu. Členové této volební strany byli tito: Pavel Tomčala, Jindřich Drong, Josef Byrtus, Dalibor Otto, Josef Czudek, Bohuslav Czudek, Ing. Radoslav Kušník a Bronislav Starzyk. Politické hnutí Coexistentia získalo 3 mandáty. Zvoleni byli Pavel Pilch, Ing. Stanislav Wolny a Ing. Bronislav Ciešlar. Byl to ryze mužský kolektiv. Koalici vytvořilo Sdružení nezávislých kandidátů a Coexistentia. Do funkce starosty byl opět zvolen Pavel Tomčala. Místostarostou se stal Pavel Pilch. Opět byla ustavena Rada obce. Radními byli zvoleni Josef Byrtus, Jindřich Drong a Ing. Karel Bocek, CSc. Během čtyř let došlo k personálním změnám, v radě vystřídal Ing. Karla Bocka Robert Borski. Ing. Bronislav Ciešlar v průběhu mandátu zemřel, jeho místo bylo obsazeno Annou Sztefkovou.

4. Volební období (2002–2006) — Kadencja (2002-2006)

i inż. Bronisław Cieślak. Skład był całkowicie męski. Powstała koalicja Stowarzyszenia Niezależnych Kandydatów z Coexistentią. Na funkcję wójta ponownie wybrano Pavla Tomčala, a zastępcą wójta został Paweł Pilch. Ponownie powołano radę wykonawczą, w skład której powołano Józefa Byrtusa, Henryka Dronga i dra inż. Karola Bocka. W trakcie kadencji doszło do personalnych zmian: dra inż. Karola Bocka w radzie wykonawczej zastąpił Robert Borski, a inż. Bronisław Cieślak w trakcie sprawowania mandatu zmarł – jego miejsce zajęła Anna Sztetek.

Kadencja (2002-2006)

W czwartej kadencji w wyborach wystartowało 44 kandydatów z trzech komitetów wyborczych. Dziewięć osobową większość znów uzyskało Stowarzyszenie Niezależnych Kandydatów Gródek, którego liderem był dotychczasowy wójt Pavel Tomčala. Jego zwycięstwo – dostał 669 głosów – było absolutnym rekordem w historii tutejszych wyborów. Razem z nim do rady weszli: Robert Borski, Julia Mitrenga, Bronisław Walek,

Józef Byrtus, Henryk Drong, inż. Stanisław Raszka, Bronisław Starzyk i inż. Radoslav Kušník. Coexistentia obroniła 3 mandaty; weszli: Paweł Pilch, dr wet. Roman Polok i inż. Dana Cieślak. Inne stowarzyszenie niezależnych kandydatów – pod przywództwem byłego wójta inż. Jana Kawuloka – zdobyło w wyborach trzy miejsca; oprócz niego w radzie zasiedli: inż. Libor Kubienka i Piotr Turoň. Ten pierwszy jednak kilka miesięcy później złożył mandat – w jego miejsce przyszedł Bogusław Branc. W drugiej połowie kadencji z Gródka wyprowadził się Radoslav Kušník, a w Radzie zastąpiła go Irena Worek. Wójtem został wybrany już po raz trzeci Pavel Tomčala, a jego zastępcą – Robert Borski. W radzie wykonawczej pracę kontynuowali Henryk Drong, Paweł Pilch i Józef Byrtus.

Kadencja (2006-2010)

Ten okres charakteryzował się dużą różnorodnością list wyborczych, a także udziałem klasycznych partii politycznych. W Gródku etablowała się ČSSD. Zwycięzcą wyborów po raz trzeci już został Pavel Tomčala, więc zachował też i swoje stanowisko po wyborach. Jego współpracownicy: inż. Robert Cieślak, Bronisław Walek i Henryk Drong również zostali wybrani. Funkcję zastępcy wójta obronił Robert Borski, który do wyborów utworzył listę wyborczą stowarzyszenia niezależnych kandydatów – Gródek Nasz Dom, z której kandydując, sukces odnieśli jeszcze: inż. Marcin Byrtus i Julia Mitrenga. Inne stowarzyszenie niezależnych kandydatów – Gródek 2006 wprowadziło do rady Józefa Byrtusa, Jarosława Zarembę i Janę Targa. Mgr Jakub Kawulok i Ryszard Konderla uzyskali mandaty z ramienia ČSSD, a Paweł Pilch, dr wet. Roman Polok i inż. Dana Cieślak reprezentowali ruch Coexistentia. Do rady wykonawczej weszły dwie nowe osoby: inż. Marcin Byrtus i inż. Robert Cieślak. Kiedy ten drugi w trakcie trwania kadencji złożył mandat, na jego miejsce w radzie wybrana została inż. Dana Cieślak, a szeregi rady gminy uzupełnił Stanisław Raszka. Na rok przed wyborami z funkcji wójta z powodów zdrowotnych zrezygnował Pavel Tomčala. Na tym stanowisku zmienił go jego dotychczasowy zastępca Robert Borski, a nowym zastępcą wójta został mgr. Jakub Kawulok.

5. Volební období (2006–2010) — Kadencja (2006-2010)

6. Volební období (2010–2014) — Kadencja (2010-2014)

4. Volební období (2002–2006)

Ve čtvrtém volebním období se voleb zúčastnilo 44 kandidátů ze třech volebních stran. Devítičlennou majoritu opět získalo sdružení nezávislých kandidátů Hrádek, jejímž lídrem byl dosavadní starosta Pavel Tomčala. Ve volbách zvítězil, když dostal 669 hlasů, což byl absolutní rekord v historii voleb. Spolu s ním se na radnici dostali: Robert Borski, Julie Mitrengová, Bronislav Walek, Josef Byrtus, Jindřich Drong, Ing. Stanislav Raszka, Bronislav Starzyk a Ing. Radoslav Kušník. Coexistentia obhájila 3 mandáty. Na radnici za toto hnutí usedli Pavel Pilch, MVDr. Roman Polok a Ing. Dana Ciešlarová. Další sdružení nezávislých kandidátů pod vedením bývalého starosty Ing. Jana Kawuloka získalo ve volbách tři křesla. Zabodovali Ing. Libor Kubienka a Petr Turoň. První jmenovaný se však za několik měsíců vzdal mandátu a uvolněné místo zaplnil Bohuslav Branc. V druhé polovině funkčního období se z Hrádku odstěhoval zastupitel Radoslav Kušník, v zastupitelstvu ho vystřídala Irena Worková. Starostou byl již potřetí zvolen Pavel Tomčala. Jeho zástupcem se stal Robert Borski. V Radě pokračovali Jindřich Drong, Pavel Pilch a Josef Byrtus.

5. Volební období (2006–2010)

Toto období bylo charakteristické pestrostí kandidátek a také volební účastí klasických politických stran. V Hrádku se etablovala ČSSD. Vítězem voleb se již potřetí stal Pavel Tomčala a znovu ve funkci po volbách pokračoval. Jeho kolegové, Ing. Robert Cieślak, Jindřich Drong a Bronislav Walek byli zvoleni rovněž. Funkci místostarosty obhájil Robert Borski, který ve volbách vytvořil kandidátku sdružení nezávislých kandidátů – Hrádek náš domov. Za tuto stranu uspěli ještě Ing. Martin Byrtus a Julie Mitrengová. Další sdružení nezávislých kandidátů Hrádek 2006 dovedlo na radnici Josefa Byrtuse, Jaroslava Zarembu a Janu Targovou. Mgr. Jakub Kawulok a Ryszard Konderla získali mandáty v dresu ČSSD, zato Pavel Pilch, MVDr. Roman Polok a Ing. Dana Ciešlarová se stali zastupiteli za hnutí Coexistentia. V radě obce začali pracovat dva noví lidé, Ing. Martin Byrtus a Ing. Robert Cieślak. Druhý jmenovaný v průběhu volebního období zastupitelstvo opustil, místo něj byla do rady obce zvolena Ing. Dana Ciešlarová. Rady zastupitelstva doplnil Ing. Stanislav Raszka. Rok před volbami z funkce starosty obce ze zdravotních důvodů rezignoval Pavel Tomčala. Nahradil ho ve funkci dosavadní místostarosta Robert Borski. Novým místostarostou se stal Mgr. Jakub Kawulok.

6. Volební období (2010–2014)

Složení zastupitelstva bylo díky volbám velmi pestré. Občané Hrádku rozhodli, že je další čtyři roky budou zatupovat tito lidé: Hrádek náš domov – Robert Borski, Ing. Martin Byrtus, Julie Mitrengová a Petr Dudys. Coexistentii reprezentovali Pavel Pilch, Ing. Dana Ciešlarová, Pavel Pilch a Ing. Stanislav Wolny. Novinkou byl vstup hnutí Věcí veřejné na místní politickou scénu. Důvěru voličů získali a do zastupitelstva byli zvoleni Jana Targová, Jaroslav Zaremba a Ing. Gustav Hofierka. Sdružení nezávislých kandidátů Hrádek 2010 uspělo se dvěma kandidáty, Josefem Byrtusem a Mgr. Rudolfem Mlčochem, stejně tak ČSSD s Mgr. Jakubem Kawulokem a Ryszardem Konderlou. Starostou byl opět zvolen vítěz voleb, Robert Borski a místostarostou podruhé Mgr. Jakub Kawulok. Julie Mitrengová změnila trvalé bydliště mimo hranice obce a musela s proto vzdát mandátu. V zastupitelstvu ji nahradil Petr Palarczyk, který se zúčastnil pouze jednoho zasedání a z funkce rovněž odstoupil. Šanci zastupovat své občany tak dostala druhá náhradnice, Regína Hajduková.

7. Volební období (2014–2018)

Výsledky komunálních voleb znamenaly příchod 8 nových členů do řad zastupitelstva. Personální složení je tvořeno zvolenými kandidáty čtyř volebních stran. Hrádek náš domov získalo většinu, tj. 8 mandátů. Uspěli Robert Borski, Ing. Martin Byrtus, Mgr. Rudolf Mlčoch, Petr Dudys, Bc. Marta Czyžová, Kateřina Brancová, Rudolf Dorda a Roman Žabka. Dalšími členy hrádecké samosprávy se stali: Za ČSSD Mgr. Jakub Kawulok a Lenka Palarczyková, za hnutí Coexistentia Pavel Pilch, Ing. Dana Ciešlarová a MVDr. Roman Polok. Voleb se zúčastnilo i Sdružení nezávislých kandidátů Hrádek. Získalo dva mandáty, které obsadili Pavel Benek a Pavel Malik. Starostou obce byl potřetí zvolen Robert Borski, místostarostou Ing. Martin Byrtus. Radu obce zkompletovali Petr Dudys, Pavel Pilch a Ing. Dana Ciešlarová. Cennou skutečností je, na rozdíl od let minulých, poměrně vysoké zastoupení žen v orgánech místní samosprávy.

Kadencja (2010-2014)

Wyłoniony w wyniku wyborów skład rady był bardzo zróżnicowany. Mieszkańcy Gródka zdecydowali, że przez kolejne cztery lata ich interesy reprezentować będą: Gródek Nasz Dom – Robert Borski, inż. Marcin Byrtus, Julia Mitrenga i Piotr Dudys. Coexistentię reprezentowali Paweł Pilch, inż. Dana Cieślak, Paweł Pilch i inż. Stanisław Wolny. Nowością było wkroczenie ruchu Sprawy Publiczne (Věci veřejné) na miejscową scenę polityczną. Zaufanie wyborców, którzy wybrali ich do rady, zyskali: Jana Targa, Jarosław Zaremba i inż. Gustaw Hofierka. Stowarzyszeniu Niezależnych Kandydatów Gródek 2010 udało się wprowadzić dwóch kandydatów: Józefa Byrtusa i mgr Rudolfa Mlčocha; podobnie ČSSD – do rady weszli mgr Jakub Kawulok i Ryszard Konderla. Wójtem podobnie wybrano zwycięzcę wyborów, Roberta Borskiego, a jego zastępcą – po raz drugi mgr Jakuba Kawuloka. Ponieważ nowe miejsce zameldowania Julii Mitrengi było poza granicami gminy, musiała ona złożyć mandat. W radzie zastąpił ją Piotr Palarczyk; ten jednak, wzięwszy udział w jednym posiedzeniu, również zrezygnował. Tak więc szansę reprezentowania mieszkańców dostała Regina Hajduk.

7. Volební období (2014–2018) — Kadencja(2014-2018)

Kadencja (2014-2018)

Wyniki wyborów komunalnych oznaczały wstąpienie 8 nowych członków w szeregi rady. Jej skład personalny tworzą wybrani kandydaci czterech partii wyborczych. Gródek Nasz Dom zyskało większość, tzn. 8 mandatów: Robert Borski, inż. Marcin Byrtus, mgr. Rudolf Mlčoch, Piotr Dudys, bc. Marta Czyž, Katarzyna Branc, Rudolf Dorda i Roman Žabka. Pozostałymi członkami gródeckiego samorządu zostali: Za ČSSD: mgr. Jakub Kawulok i Lenka Palarczyk, za ruch Coexistentia: Paweł Pilch, inż. Dana Cieślak i dr. nauk med. Roman Polok. W wyborach uczestniczyło również Stowarzyszenie Niezależnych Kandydatów Gródek; zyskało dwa mandaty, które obsadzili Paweł Benek i Paweł Malik. Po raz trzeci wójtem gminy został wybrany Robert Borski, zastępcą wójta – Marcin Byrtus. Skład rady wykonawczej dopełnili Piotr Dudys, Paweł Pilch i inż. Dana Cieślak. W porównaniu do lat minionych cieszyć może jedna istotna okoliczność – stosunkowo liczna reprezentacja kobiet w szeregach miejscowych organów samorządowych.

Místní částí Čeści gminy

Równie — Rovně

Dziedzina — Dědina

Zapłoci — Záplotí

Łyngi — Lyngi

U piły — U pily

Chodury-Samce — Chodury-Samce

Martynki — Martynki

Gabrysie — Gabryše

Kympczyce — Kempčice

Polyniska — Polyniska

Pod Wilóm — Pod Vilou

Barziny — Bařiny

Chałupnioki-Haże — Chalupňoki-Haže

Grón — Grůň

Równia-Krzywa — Rovňa-Křivá

Części gminy — Místní části

Gródek podzielony jest na trzy części przez dwie linie prowadzone na osi północ-południe. Część zachodnią od części środkowej oddziela rzeka Olza. Centralny, płaski i najbardziej zaludniony teren od części wschodniej oddziela korytarz transportowy, na który składa się droga szybkiego ruchu I/11 oraz międzynarodowa Kolej Bogumińsko-Żylińska. Część wschodnią nazywaną „Za torami” można optycznie rozdzielić na obszar leżący na południowym stoku przylegającym do korytarza transportowego oraz na obszar górski we wschodniej części wioski.

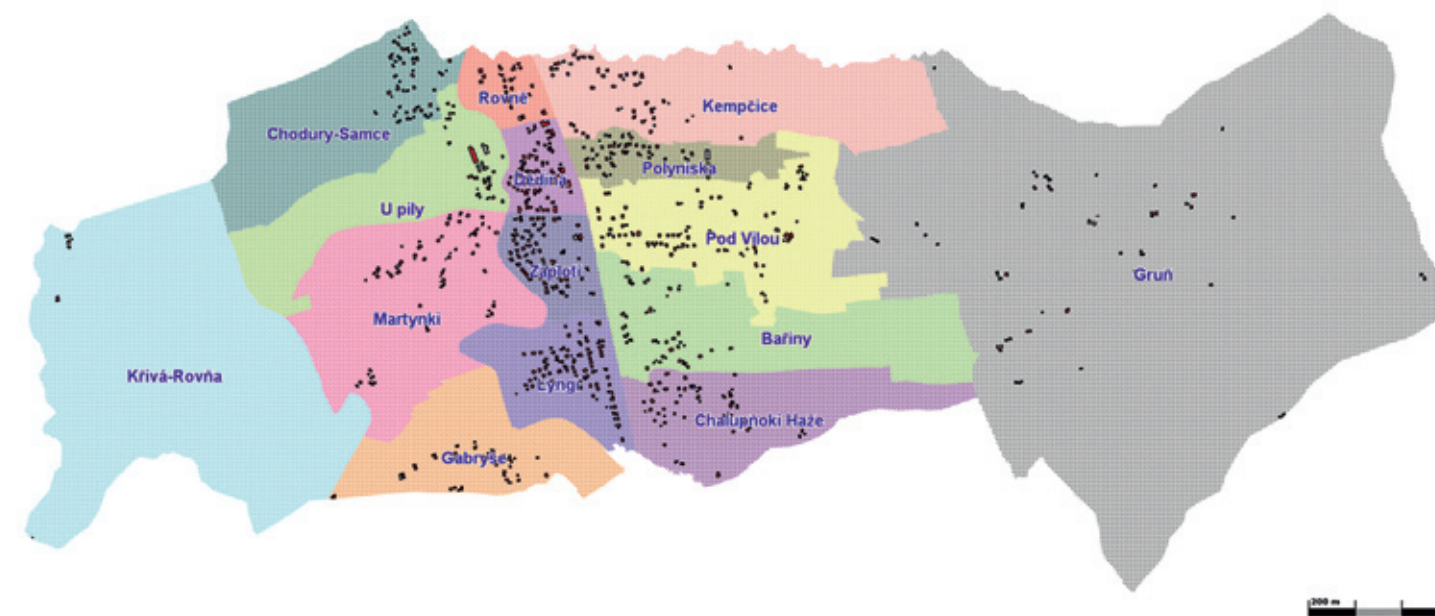
Po aksamitnej rewolucji Gródek został z powodów praktycznych podzielony na 15 części, co ułatwiło komunikację z obywatelami i orientację w terenie. Części gminy leżące za Olzą nazywają się Chodury-Samce, U piły, Martynki i Gabrysie, część środkowa gminy podzielona jest na Równie, Dziedzinę, Zapłocie i Łyngi. W części wschodniej leżą Kympczyce, Polyniska, Pod wilóm, Barziny i Chałupnioki-Haże. Cała część górską nazywa się Grón.

Ostatnio nową częścią jest duży obszar lasu Równia z trzema domami na jego skraju. Ta nieduża osada Na Krzywej jest naturalnym zakończeniem bystrzyckiej części Na Pasiakach. Leży jednak w katastrze Gródku. Na mapie nazwana została Krzywa-Równia.

Hrádek vedou směrem severojižním dvě linie, které zástavbu obce rozdělují na třetiny. Západní část obce od té středové dělí řeka Olza. Centrální, rovinnatou a nejvíce obydlenou plochu od východní odděluje dopravní koridor. Skládá se ze dvou proudů: západní část tvoří rychlostní silnice I/11, východní mezinárodní železniční trať Bohumín-Žilina. Východní část obce, označovanou „Za tratí“ lze ještě opticky rozlišit na jižně orientované svahové pásmo přiléhající ke koridoru a na horskou, poměrně rozsáhlou a členitou oblast ve východní třetině obce.

Po sametové revoluci byl Hrádek z praktických důvodů rozdělen na 15 částí. Zpřehlednilo to komunikaci s občany a orientaci v terénu. Místní části za Olzou se nazývají Chodury-Samce, U pily, Martynky a Gabryše, střed obce je rozdělen na Rovně, Dědinu, Záplotí a Lyngy. Východ tvoří Kempčice, Polyniska, Pod Vilou, Bařiny a Chalupňoki-Haže. Celá horská část je pojmenována Grůň.

Nově je ještě odděleno velké území lesa Rovňa se třemi domky na jeho okraji. Tato malá osada Na Křivé tvoří logický konec bystrické místní části Na Pasekách. Leží však v hrádeckém katastru. Na mapě je pojmenována Křivá-Rovňa.

Rozdělení obce podle místních částí — Podział gminy podług części

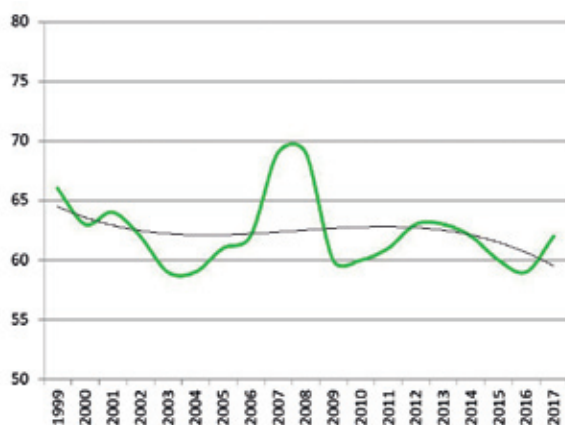

Równie – Rovně

Równie znajdują się na wjeździe do gminy z kierunku od Bystrzycy. Ze wschodu ogranicza je droga dojazdowa 2. klasy, z zachodu – rzeka Olza. Od północy sąsiadują przez graniczny potok z Bystrzycą, a na południu przylegają do dzielnicy Dziedzina. U ujścia Komparzowa do

Olzy stał kiedyś młyn wodny, tzw. Chmielów młyn. Równie zawdzięczają swoją nazwę płasko-równinnej rzeźbie terenu. Dwa rzędy domów kończą się koło stacji paliw. Zabudowa zwolna się zagęszcza. Koło drogi stoi opuszczony dom – siedziba dawnego zajazdu BOAL. Za stacją benzynową gmina posiada wykupione tereny pod bu-

dowę oczyszczalni ścieków. Właściciel stacji benzynowej w przeszłości planował rozbudowę o parking wielofunkcyjny, ale wywołał tym niezadowolenie mieszkańców.

Počet obyvatel Rovni v čase
—
Liczba mieszkańców Równi na tle ostatnich lat

Statystyka

- Równie są 3. najmniejszą dzielnicą. Żyje tu tylko 64 mieszkańców, tj. niecałe 3,5 % populacji Gródka.
- Z powierzchnią 10 ha jest również najmniejszą dzielnicą gminy. Gęstość zaludnienia jest przeciętna – 6 osób/ha.
- W Równiach stoi 16 domów zamieszkałych na stałe. Jeden dom, były zajazd, zostanie zburzony. Ustąpi miejsca planowanej hali sportowej.
- Liczba mieszkańców w ciągu ostatnich 20 lat się niemal nie zmieniła. W tym samym czasie przybyły tylko cztery domy rodzinne; planowane są jeszcze dwa.

Nazwy miejscowe

Zokrynta – miejsce, w którym rzeka natrafiwszy na masyw skalny, ostro zakręca w lewo.

Komparzów – potok wypływający spod najwyższej góry Gródka – Łączki. W Równiach uchodzi do Olzy. Na całym swoim przebiegu stanowi granicę między Gródkiem a Bystrzycą. Pochodzenie nazwy Komparzów nie jest jasne. W Polsce niedaleko Krakowa znajduje się wieś Komparzów – mogła ta nazwa zostać wypożyczona właśnie stamtąd.

Rovně jsou vstupem do obce ze směru od Bystřice. Z východu je ohraničuje obslužná silnice 2. třídy, ze západu řeka Olza. Sever navazuje hraničním potokem na Bystřici. Z jihu přiléhá místní část Dědina. Na soutoku Kompařova a Olzy kdysi stával vodní mlýn, tzv. Chmielův mlýn. Rovně byly pojmenována podle velmi plochého reliéfu. Dvě řady domků končí u čerpací stanice pohonných hmot. Zástavba se zvolna zahušťuje. U cesty stojí opuštěný dům, sídlo bývalého motorestu BOAL. Za benzínkou má obec vykoupěny pozemky pro stavbu čističky odpadních vod. Majitel benzínky v minulosti plánoval rozšíření areálu na víceúčelové parkoviště. Vyvolal tím nevoli občanů.

Statistika

- Rovně je 3. nejmenší místní část. Žije zde jenom 64 obyvatel, tj. necelých 3,5 % obyvatelstva Hrádku.
- Rozlohou 10 ha je vůbec nejmenší částí obce. Hustota obyvatel je průměrná – 6 obyvatel/ha.
- V Rovňach se nachází 16 trvale obydlených domů. Jeden dům, bývalý motorest, bude zbourán. Ustoupí plánované výstavbě sportovní haly.
- Počet obyvatel se v průběhu 20 let téměř vůbec neměnil. Za posledních 20 let přibýly pouze 4 rodinné domy. Plánovány jsou další 2.

Místní názvy

Zokrynta – místo u řeky, kde řeka naráží do skalního masívu a prudce se „zakrouť“ do leva.

Kompařov – potok, pramenící pod nejvyšším vrcholem Hrádku, Loučkou. V Rovňach ústí do Olzy. Celou svou délkou tvoří hranici mezi Hrádkem a Bystřicí. Původ jména Kompařov je nejasný. V Polsku nedaleko Krakova existuje vesnice Komparzów, mohlo tak dojít k přenesení tohoto pojmenování.

Rovně v roce 2017 — Równie w 2017 roku

Výstavba čerpací stanice PHM v roce 1994 — Budova stacji paliw PHM w roku 1994

Równě kolem roku 1938 — Równie około roku 1938

Równě po
povodni v roce 1982
—
Równie po powodzi
w roku 1982

Równě na vojenské ortofotomapě z roku 1937 —
Równie na wojskowej ortofotomapie z roku 1937

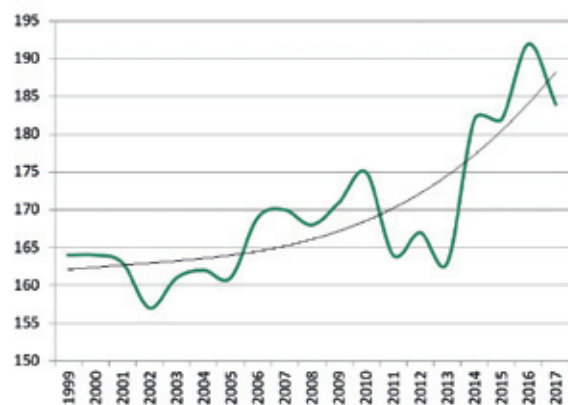

Dziedzina

Nazwa najstarszej części gminy, jej załążka. Nieuporządkowane przestrzennie domy rozmieszczone na prawym brzegu Olzy koło byłej warowni z XIV wieku. Leży na południe od Równi, między drogą a rzeką. Na południu sąsiaduje z Zapłociem. Na Dziedzynie – obecnym

Statystyka

– W dzielnicy żyje dzisiaj 183 mieszkańców, tj. niecałe 10 % populacji Gródka.

Dziedzina v roce 1981 – Dziedzina w 1981 roku

Počet obyvatel Dčiny v čase – Liczba mieszkaców Dziedziny na tle ostatnich lat

centrum gminy – mieści się większość budowli użyteczności publicznej – urząd gminy, obie školy i przedszkola, Centrum Wolnego Czasu, gminne mieszkania, remiza stražacka i wiejskie muzeum. Znajdziemy tu równiež gospodę U Burego i Dom PZKO. To wreszcie tu mieszkancy chodzą tež na zakupy, do lekarza, do biblioteki, do fryzjera czy na pocztę. Najchętniej odwiedzanym miejscem Dziedziny jest skwerek z placem zabaw przed urzędem gminy. Na skwerku jest równiež zainstalowany historyczny młyn turbinowy, rosną tu tež Lipa Trzeciego Tysiąclecia oraz Jawor Europy.

– Z powierzchnią 12 ha jest drugą najmniejszą dzielnicą gminy. Z tego wynika gęstość zaludnienia 16/ha. – W dziedzinie stoi 44 domów zamieszkałych na stałe i 3 chałupy o przeznaczeniu rekreacyjnym. Zabudowanie jest ciągle, można tutaj wybudować jeszcze nowe domy. – Liczba mieszkańców maleje, optycznie narasta tylko dzięki zgłaszaniu na pobyt trwały w biurze rejestracji gminy.

Dům čp. 20 U Skotnickigo. Před domem most přes Olzu, tzv. Staro ława – Dom nr 20 U Skotnickigo. Przed domem most przez Olzę, tzw. Staro ława

Dčdina

Název nejstarší části obce, tzv. jádra. Domy prostorově neurovnane rozmístěné na pravé břehu Olzy kolem bývalé tvrže ze 14 století. Nachází se jižně od Rovně, mezi silnicí a řekou. Z jihu sousedí se Záplotím. V dčdině neboli centru je postavena většina obecních budov – obecní úřad, obě školy i mateřské školy, Centrum volného času, obecní byty, hasičská zbrojnice i vesnické muzeum. Taktěž zde nalezneme hospodu U Bureho a budovu PZKO. Obyvatelé zde chodí také nakupovat potraviny, rovněž k lékařům, do knihovny, kadeřnictví a na poštu. Nejvíce navštěvovaným místem Dčdiny je parčík před obecním úřadem s dětským hřištěm. V parčíku je umístěn historický turbínový mlýnek, roste v něm lípa třetího tisíciletí a javor Evropy.

Místní názvy

Chlywiska – dnes dům čp. 59, hradní pán zde měl své chlévy.

Stodoliska – ulička mezi hasičskou zbrojnicí a polskou mateřskou školou. Zde stávaly panské stodoly. Dnes dům čp. 61.

Gynsio křivda – velmi zajímavý název domku čp. 68. Vlastník měl tak maličkou zahradu, že v ní husy neměly dost prostoru.

Kocurzónka – dům čp. 18 včetně přilehlé zahrady. Ráj koček.

Na zogrodzie – v současnosti dům čp. 225, původně asi zahrada majitele tvrže.

Na Kaluży – v zatáčce u dnešního vesnického muzea a bývalé hospody U Raszki se vyskytovala velká kaluže, kde se koupaly domácí zvířata a drobní ptáci.

Za sadym – na tomto místě kdysi stával malý domek chasníka Gazura – původně zde byl sad, který se rozprostíral na pozemku mezi dnešní polskou školou a vzrostlým kaštanovníkem.

Statistika

– V místní části dnes žije 183 obyvatel, tj. necelých 10 % obyvatelstva Hrádku. – Rozlohou 12 ha zaujímá druhou nejmenší plochu. Z toho vyplývá největší hustota obyvatel – 16/ha. – V Dčdině se nachází 44 trvale obydlených domů a 3 chałupy, určené k rekreaci. Zástavba je souvislá, je zde prostor pouze pro nové domy. – Obyvatel v této části spíše ubývá, opticky přibývá pouze díky trvalému bydlení na ohlašovně (OÚ).

Dčdina v roce 2017 – Dziedzina w 2017 roku

Lokalne nazwy

Chlywiska – dziś dom pod nr 59; pan na grodzie miał tu swoje chlewy.

Stodoliska – uliczka między remizą strażacką a polskim przedszkolem. Stały tu pańskie stodoły. Dziś dom pod nr 61.

Gynsio krzywda – bardzo ciekawa nazwa domku pod nr 68. Właściciel miał tak malutki ogródek, že gęsi miały za mało w nim miejsca.

Kocurzónka – dom pod nr 18 z przyległym ogrodem. Raj dla kotów.

Na zogrodzie – dom pod nr 225, zdaje się pierwotnie był tu ogród pana na grodzie.

Na Kałuży – na zakręcie koło dzisiejszego wiejskiego muzeum i byłej gospody U Raszki znajdowała się wielka kałuža, gdzie kąpały się zwierzęta domowe i drobne ptaki.

Za sadym – w tym miejscu stał kiedyś mały domek czeladnika Gazura – pierwotnie był tu sad, który rozpościerał się między dzisiejszą polską szkołą a okazałym kasztanowcem.

Na oborze – miejsce, gdzie najpewniej stała obora. Dziś ogród Centrum Wolnego Czasu.

U mostku – w bruzdzie terenowej pod warownią stary kupiecki szlak przekraczał mały potok. Dziś dom pod nr 13.

Dům čp. 68 Na gynsi krziwdzie – Dom nr 68 Na gynsi krziwdzie

Dům čp. 61 Stodoliska – Dom nr 61 Stodoliska

Na oborze – místo kde zřejmě stávala obora pro zvěř. Dnes zahrada Centra volného času.

U mostku – v terénní brázdě pod tvrzí stará kupecká cesta překonávala malý potok. Dnes dům čp. 13.

Dům čp. 15. Stojí na místě středověké tvrze

Dom nr 15. Stoi na místě byléj warowni

Gazurův dům čp. 46 Za sadym. Již zbourán

Dom Gazura nr 46 Za sadym. Juž zburzony

Nejstarší hrádecký dům čp. 5. Bydlel v něm tesař Pilch s manželkou. Zbourán byl na konci 20. století

Najstarszy dom Gródka nr 5. Mieszkała w nim cieśla z żoną. Dom był zburzony pod koniec XX wieku

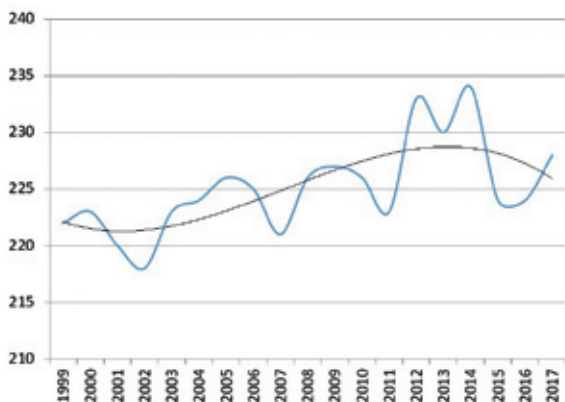

Zapłoci

Obszar, który się szybko rozwijał w latach 80. miniego stulecia. Budowano tu osiedle domów rodzinnych. Postawiono nawet jeden siedmiorzędowy dom.

Nazywała się ta osada Zapłociem dlatego, że była „za płotem” względem historycznej gródeckiej pierwociny. Zapłocie rozpościera się na południe od Dziedziny. Północną granicę stanowi droga do mostu na Olzie, a południową – potok uchodzący do Olzy pod Zamczyskami.

Na Zapłociu usytuowane są sklepy: piekarniczy, z artykułami gospodarstwa domowego oraz budowlany. Z punktu turystycznego widzenia Zapłocie pyszni się romantycznym zakątkiem na skale z widokiem na rzekę. W tym miejscu również stała kiedyś mała średniowieczna warownia.

Obyvatelstvo Záplotí v čase – Liczba mieszkańców Zapłocia na tle ostatnich lat

Na Zapłociu usytuowane są sklepy: piekarniczy, z artykułami gospodarstwa domowego oraz budowlany. Z punktu turystycznego widzenia Zapłocie pyszni się romantycznym zakątkiem na skale z widokiem na rzekę. W tym miejscu również stała kiedyś mała średniowieczna warownia.

Statystyka

- Zapłocie trwale dziś zamieszkuje 228 osób, tj. 12 % mieszkańców gminy.
- Z powierzchnią 16 ha należy do mniejszych dzielnic. Gęstość zaludnienia – 14 ob./ha.
- Zamieszkaných domów rodzinnych jest 59. Intensywna zabudowa zaludniła okolice, zwłaszcza w latach 80. XX w. w strefie między starą drogą a Olzą. W ciągu 10 lat postawiono na Zapłociu 25 domów. Jednak niektóre obszary osady, choć bardzo dogodne pod nową zabudowę, wciąż są wykorzystywane pod uprawę rolną, a to ogranicza dalszy rozwój – przygotowuje się tu budowę 2 domów.

Lokalne nazwy

Zamczyska – historyczny obszar na południowym końcu. Była tu średniowieczna twierdza. Nazwa wzięła się od słowa zamek.

Szczurek – potoczek przepływający koło Zamczysk. Szczurek to też ogólna nazwa cienkiej strugi. Pochodzi od słowa szczupły.

Petrolejisko – miejsce, w którym Niemcy podczas wojny przygotowywali się do wydobycia ropy naftowej.

Záplotí v roce 1985 — Zapłocie w 1985 roku

Letecký snímek Záplotí v roce 1947. Zamčiska s příkopem ještě nezalesněná. Uprostřed fotografie u staré cesty Petrolejisko

Widok z lotu ptaka Zapłocia w 1947 roku. Zamczyska z niezalesionym jeszcze jarem. W środku zdjęcia Petrolejisko obok starej drogi

Záplotí

Oblast, která se prudce rozvíjela v 80. letech minulého století. Probíhala zde budovatelská výstavba rodinných domků. Dokonce zde byl postaven sedmiřadový dům. Záplotí se lokalitě říkalo proto, že stávala „za plotem“ historického vesnického osídlení. Záplotí se rozprostírá jižněji než Dědina. Severní hranicí je komunikace k mostu přes Olzu, jižní hranicí určuje potok vlévající se do řeky pod Zamčiskami. Na Záplotí se nachází prodejna domácích potřeb, stavebniny a prodejna pečiva. Z turistického pohledu se Záplotí pyšní romantickým zákoutím na skalním ostrohu s výhledem na řeku. Na tomto místě stávalo další z drobných středověkých opevnění.

Záplotí v roce 1975. V popředí dům čp. 355 bývalého ředitele české školy, Jaroslava Kurandy — Zapłocie w 1975 roku. Po lewej stronie dom nr 355 – byłego dyrektora czeskiej szkoły, Jaroslava Kurandy

Statistika

- V Záplotí dnes trvale žije 228 osob, tj. 12 % obyvatel.
- Rozlohou 16 ha patří k menším oblastem. Hustota obyvatel – 14 ob./ha.
- Rodinných domů je obydleno 59. Překotná výstavba zalidnila lokalitu, zejména v pásu od staré cesty k Olze v 80. letech 20. stol. Za 10 let bylo na Záplotí postaveno 25 domů. Některé části osady, velmi vhodné pro novou zástavbu, jsou zemědělsky využívány, což další rozvoj limituje. Ve stadiu rozestavěnosti jsou pouze dva projekty.

Místní názvy

Zamčiska – Historická lokalita na jižním konci. Bývalá středověká tvrz. Název vznikl od slova zamek.

Szczurek – potůček protékající kolem Zamčisek. Szczurek je obecně název pro tenkou strouhu. Vznikl od slova szczupły, tj. tenký.

Petrolejisko – místo, kde za války Němci prováděli přípravu na průzkumnou těžbu ropy.

Záplotí v r. 2017 — Zapłocie w 2017 roku

Łyngi

Łyngi są najbardziej wysuniętym na południe pasem pomiędzy Olzą a korytarzem komunikacyjnym. Osiedle to graniczy z Nawsiem. Gwarowe słowo „łyngi” (łęgi) oznacza podmokłe łąki w pobliżu cieków wodnych. Ta część gminy rozciąga się na aluwium rzeczonym. Rzeka

Olza, która otacza ten obszar z trzech stron, ma tendencję do tworzenia meandrów. Podczas ostatnich pięćdziesięciu lat jej koryto przesunęło się w kierunku zabudowań o trzysta metrów.

Statystyka

– Łyngi są najbardziej zaludnioną częścią gminy. Żyje

tu 265 mieszkańców Gródka, tj. więcej niż czternaście procent populacji.

– Ich powierzchnia wynosi 27 ha, a gęstość zaludnienia – dziesięć osób na hektar.

– W przeciągu stu lat zbudowano tu w sumie 66 domów jednorodzinnych, z czego na chwilę obecną raptem dwa nie są zamieszkałe. Zabudowa Łyngów jest ciągła. W perspektywie może tu powstać nawet do trzynastu nowych budynków mieszkalnych.

– Rozwój tego osiedla odbywał się fazowo i najbardziej widoczne to było w latach pięćdziesiątych i siedemdziesiątych ub. w. W ostatnim czasie powoli zmniejsza się liczba mieszkańców.

Łyngi w 1997

Łyngi w 1997 roku

Łyngi w 1997

Łyngi w 1997 roku

Nazwy miejscowe

W Rogu – zakole Olzy na pograniczu Girowej i Wójtowej. Swego czasu było to ulubione miejsce do kąpania.

Na Puścinie – jeden z pierwszych domów na tym osiedlu. Stał samotnie na pustkowiu i z tego powodu najprawdopodobniej pojawiło się to określenie.

U Czarnej Skały – miejsce przy zakolu rzeki naprzeciwko posiadłości U Grace. Obnażony prawy brzeg składa się z grubej warstwy iłowca w kolorze ciemnoszarym. I stąd ta nazwa.

Harcowski Płoso – najgłębsza toń w rzece o głębokości ponad trzech metrów, w miejscu, gdzie Olza wpływa do Gródka. Naturalne kąpielisko, gdzie miejscowa młodzież uczyła się pływać, nurkować i skakać do wody z deski, która jeszcze kilka lat temu wystawała ze skały. Płoso to wyraz gwarowy określający toń lub głębiny.

U Krzyża – nie istniejące już miejsce pomiędzy linią kolejową i drogą główną. Kiedyś, pomiędzy czterema lipami stał tam kamienny krzyż (Męka Pańska).

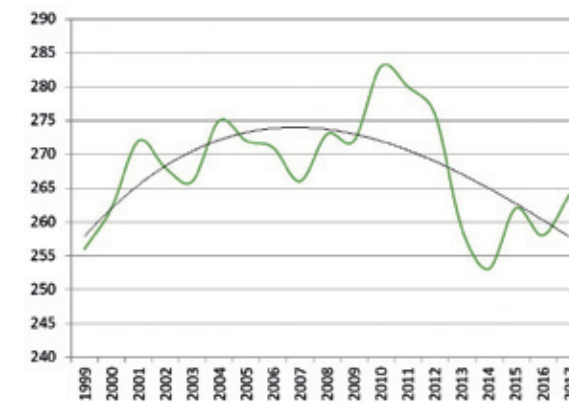

Detail krzyża. Z powodu modernizacji szosy 1/11, która była zakończona w 1994, były Bożia męka przeniesione do osady Zapłotić – Detail krzyża. W 1994 roku była zakończona modernizacja szosy 1/11. Z tego powodu krzyż Męki Pańskiej był przeniesiony do osiedla Zapłotić.

Lyngi

Lyngi jsou nejjižnějším úsekem v pásu mezi Olzou a dopravním koridorem. Osada hraničí s obcí Návší. Lyngi znamenají v češtině luhy, což je souhrnné pojmenování pro vlhké louky v blízkosti vodních toků. Místní část se rozprostírá na říční naplavenině. Řeka Olza,

kteřá lokalitu obklopuje ze tří světových stran má tendenci meandrovat. Během uplynulých padesáti let se koryto řeky přiblížilo k zóně zástavby o 13 m.

Obyvatelé Lyngů v čase –
Liczba mieszkańców Łyngów na tle ostatnich lat

Statistika

– Lyngi jsou nejlidnatější místní částí. Žije zde 265 obyvatel Hrádku, tj. více než 14 %.

– Rozprostírají se na ploše 27 ha. Hustota populace je spočítána na 10 lidí na 1 hektar.

– V místní části bylo během 100 let postaveno celkem 66 rodinných domků, z tohoto počtu jsou dnes pouze 2 neobydlené. Lyngi se vyznačují souvislou zástavbou s možností vzniku ještě dalších, maximálně 13 nových obydlí.

– Rozvoj části Lyngi se uskutečňoval ve vlnách, nejvýraznější z nich probíhaly v 50 a 70 letech. Obyvatel v posledních letech mírně ubývá.

Místní názvy

V rohu – ohbí Olzy na rozhraní Girova a Vujtova. Kdysi oblíbené místo ke koupání.

Na pušcinie – jeden z prvních domů v osadě. V terénu byl osamocen, všude kolem pusto prázdno. Asi tak nějak se vysvětluje původ názvu.

U černé skály – místo u ohbí řeky naproti usedlosti U Grace. Obnažený pravý břeh, tvořený silnou vrstvou jílovce, tmavě šedé barvy dal lokalitě jméno.

Harcovské plosko – nejhlubší tůň v rzece s hloubkou přes 3 metry, v místě kde se Olza vlévá do Hrádku. Přírodní koupaliště, kde se místní mládež učila plavat, potápět a skákat do vody z prkna, které ještě před několika lety vyčnívalo ze skály. Płoso je nářeční výraz pro slovo tůň nebo hlubina.

U kříže – zaniklý krajinný prvek a orientační bod mezi železnicí a hlavní silnicí. Stával zde mezi čtyřmi stromy kamenný kříž (Boží muka).

Lyngi v r. 2017 – Lyngi w 2017 roku

Łyngi v roce 1947 na leteckém snímku —
Łyngi z lotu ptaka w 1947 roku

Tůň na Harcově s prknem na skákání do vody —
Toń na Harcowie z deską do skakania do wody

Bouda Klubu Zaolšáků. Padla za obět povodni v roce 1982 —
Buda Klubu Zaolziaków. Zabrała ją powódź w 1982 roku

Kříž u hlavní silnice v roce 1985 — Krzyż przy głównej drodze w 1985 roku

Řečiště Olzy na Zamčiskách po povodni v roce 1958. V pozadí Lyngi —
Koryto Olzy na Zamczyskach po powodzi w 1958 roku. W tyle Łyngi

U pily

Osiedlem U pily nazywa się okolice wokół byłej spółdzielni rolniczej, która przestała istnieć po aksamitnej rewolucji. W jednym z budynków powstał tartak – w gwarze „piła” i stąd ta nazwa.

Osiedle to znajduje się w części za rzeką, za mostem w prawo i jest wsunięte pomiędzy Chodury-Samce i Martynki.

Między nim a rzeką znajduje się historyczne miejsce, które powiązane jest z legendą o rycerzu Bełce, stanowiące swoisty genius loci Gródka.

Statystyka

- Mieszkają tu 53 osoby, co stanowi niemal trzy procenty całej populacji Gródka.
- Powierzchnia osiedla wynosi dokładnie 41 ha, a gęstość zaludnienia – 1,3 osoby na hektar.
- W U Pily znajduje się piętnaście budynków zamieszkałych i dwa niezamieszkałe, z czego jeden z nich jest domkiem letniskowym. W tym miejscu jest możliwość postawienia jeszcze trzech-czterech nowych zabudowań. Również strefa przemysłowa byłego JZD (Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej) może się nieco poszerzyć.
- Liczba mieszkańców nie ulega zmianom i prognozy również to potwierdzają

Letecký snímek
místní části U pily
z roku 1958

Widok na osiedle
U pily z lotu ptaka
z 1958 roku

Nazwy miejscowe

Bałatón – dawny kamieniołom nad rzeką. Dolna część kamieniołomu jest zatopiona. Powierzchnia wodna otrzymała swą nazwę od znanego jeziora na Węgrzech.

Suszarnia – miejsce pod górą naprzeciwko byłego JZD, gdzie dawniej suszono owoce. Obecnie w tym miejscu znajduje się do połowy zarosły staw.

Warzywa – bogato ukształtowane dno Olzy mające formę kaskady. Przy wyższym poziomie wody, jej masa „trzeszczy” w progach skalnych. Sprawia to wrażenie, jakby woda gotowała się, warzyła, stąd też i nazwa Warzywa.

Staro Ława – pierwszy gródecki most dla pieszych przez rzekę Olzę. Kładkę zerwała powódź w 1925 roku. Została ponownie zbudowana. Obecnie przeprowadzony jest przez nią wodociąg do centrum wsi, a tym samym nie jest dostępna dla pieszych.

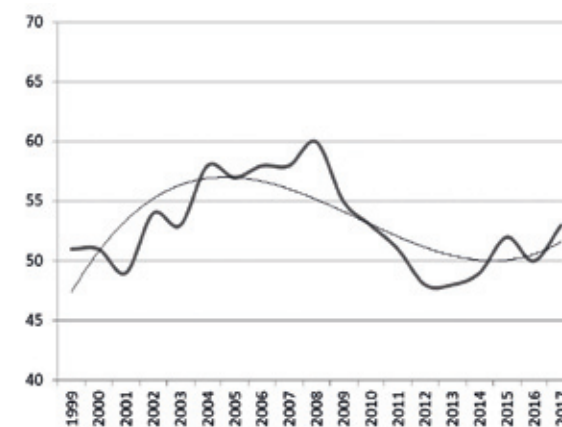
Bełko – romantyczny zakątek Skály Bełkowej, miejsce owiane straszną legendą o rycerzu-rozbójniku Bełce. O czym ona powiada?

Było to tak: Dawno, dawno temu tutejsze tereny były bardzo słabo zamieszkałe. Okoliczne lasy były przepastne i bardzo trudno było się przez nie przedrzeć. Przez to pustkowie prowadził szlak kupiecki, który nazywano solnym lub miedzianym. Kupcy wraz ze swymi wozami z wielkim mozołem przedostawali się przez Przełęcz Jabłonkowską, aby dojechać do Wieliczki po sól. Następnie wędrowali z powrotem na zachód. Na skalnym wzniesieniu między rzeką a traktem rycerz Bełko zbudował sobie kamienną twierdzę. Ze swoją drużyną polował w miejscowych lasach na zwierzynę i handlował z przejeżdżającymi kupcami. Rycerz miał jedną pewną wadę – był bardzo skąpy. Nie zyskał specjalnie bogactwa na handlu, a soli też tak dużo nie potrzebował. Zdecydował się zatem w chwili słabości, że zacznie okradać przejeżdżających. I tak też uczynił. Od rabunku nie było już daleko do mordu. Zamykał kupców na swoim zamku i żądał okupu za ich wypuszczenie. Tylko nielicznym udało się uwolnić z jego sidła. Bełko popełnił tyle zła, że stał się postrachem dla wszystkich ludzi w całej okolicy. Kupcy przestali jeździć. Ale nagle stała się dziwna rzecz – uzmysłowił sobie nagle, że kara Boska go nie minie. Nie mógł spokojnie zasnąć. Nocą budziły go koszmary. Jego rozpaczliwe okrzyki dobiegały zza murów twierdzy i odbijały echem hen daleko, daleko. Jednym słowem rycerz przeżywał piekło na ziemi. Pewnej letniej nocy nade-

U pily

Místní část U pily se nazývá okolí areálu bývalého zemědělského družstva. Po sametové revoluci družstvo zaniklo. V jedné z budov vznikla pila. Lokalita v jejím okolí se logicky začala nazývat U pily. Oblast je situována v části za řekou, za mostem směrem vpravo. Je

vkliněna mezi osady Chodury-Samce a Martynky. Mezi areálem pily a řekou se nachází část historického území, spojené s legendou o rytíři Belkovi. Místo s jedinečným geniem loci.

Obyvatelé místní
části U pily v čase
—
Liczba
mieszkańców
na tle ostatnich lat

Statistika

– V místní části dnes žije 53 obyvatel, téměř 3 % obyvatelstva Hrádku.

– Rozloha osady má rovných 41 ha což představuje hustotu obyvatel 1,3 ob./ha.

– U pily je rozptýleno 15 trvale obydlených domů a 2 neobydlené, z čehož jeden z nich má charakter rekreační chalupy. V lokalitě je prostor k výstavbě ještě 3–4 nových domů. Rovněž průmyslová zóna bývalého JZD se může nepatrně rozšířit.

– Početní stav obyvatelstva v čase se nemění. Ani v budoucnu nejsou předpokládány výraznější změny.

Místní části

Bałatón – bývalý lom u řeky. Spodní část lomu zatopena vodou. Vodní plocha dostala přezdívku podle stejnojmenného jezera v Maďarsku.

Suszarnia – lokalita pod kopcem naproti areálu bývalého JZD, kde se v dřívějších dobách sušilo ovoce. Dnes je na tomto místě již z poloviny zarostlý rybník.

Warzywa – kaskádovitě členité dno Olzy. Při větší vodním stavu se vodní masa tříští ve skalnatých peřejích. Vytváří dojem jako by se voda vařila. Takovým způsobem se zrodilo pojmenování Warzywa.

Staro Ława – první hrádecký most pro pěší přes řeku Olzu. Lávka byla stržena při povodni v roce 1925. Opětovně postavená. V dnešní době funguje pouze jako energo most, který vede vodovodní řád do centra obce. Veřejnosti znepřístupněn.

Bełko – romantické zákoutí Belkovy skály, místo opředené truchlivou legendou o loupeživém rytíři Belkovi. O čem pověst vypráví?

To bylo tak: Před mnoha a mnoha lety byly zdejší končiny jen málo obydlené. Okolní lesy byly hluboké a velmi obtížné průchodné. Touto pustinou vedla starodávná kupecká stezka. Říkalo se jí solná nebo také mēděná. Kupci se svými povozy jen s obtížemi překo-

U pily v r. 2017
—
U pily v 2017 roku

szła ogromna burza. Jedna z najpotężniejszych jaką ludzie widzieli. Olza wylała się z koryta i silnym, wartkim prądem mknęła pod murami twierdzy Belka i rozbijała się o wielką skałę w kształcie ogromnego grzyba. Na skale siedział rycerz na swoim koniu i spoglądał z nieprzytomnym wyrazem twarzy w spienione

fale. Nagle zdecydował się. Boleśnie kopnął konia w pachwinę. Ten stanął dęba i wielkim susem skoczył do wzburzonej rzeki. Jego pan uczynił to samo, skrzecząc przy tym przeraźliwie. Od tego czasu już nikt nigdy nie widział złego rycerza. Belko utonął. Szlaki kupieckie ponownie ożyły, a do kraju powrócił pokój.

Zahradní restaurace v Belku v roce 1999

—
Restauracja ogrodowa w Belku w 1999 roku

Restaurace Belko dnes
—
Restauracja w czasach dzisiejszych

návali jablunkovský průsmyk, aby naložili ve Wieličce sůl a putovali zpět na západ.

Na skalním ostrohu, mezi řekou a stezkou si postavil svou kamennou tvrz rytíř Belko. Se svou družinou lovil zvěř ve zdejších lesích a obchodoval s projíždějícími kupci. Rytíř měl jednu nedobrou vlastnost, byl velmi chamtivý. Obchodem mnoho bohatství nezískal, soli tolik nepotřeboval. Rozhodl se v jedné slabé chvíli, že bude kolemjdoucí okrádat. Protože mu nikdo nechtěl vydat své zboží dobrovolně, začal bezostyšně loupit. Od rabování už nebylo daleko k vraždám. Kupce zavíral na svém hradě a vybíral za jejich propuštění výkupné. Málokomu se podařilo uniknout z jeho spárů.

Loupežník Belko napáchal tolik zločinů, že se stal postrachem všem lidem široko daleko. Měl však jeden pozitivní charakterový rys. Hnulo se v něm svědomí.

Začal ho pronásledovat stihomam ze strachu z božího trestu. Ze spánku ho často budily noční můry. Zpoza hradeb jeho pevnosti se ozývaly jeho zoufalé výkřiky. Rytíř prožíval peklo na zemi.

Jedné letní noci se krajinou přehnala silná bouře. Jedna z nejprudších. Olza se zanedlouho vylila z břehů. Mohutný proud se hnal pod hradbami Belkovy tvrze a narážel do veliké skály připomínající obrovský hřib. Na skále seděl rytíř na svém koni a hleděl s nepřítomným výrazem do kypících vln. Z ničeho nic se rozhodl. Bolestivě pobídl koně kopnutím do slabiny. Ten se vzepjal a velikým obloukem skočil do rozbourené řeky. Jeho pán ho za šíleného skřeků následoval. Od té doby již nikdo nikdy zlého rytíře nespátřil. Belko se utopil. Kupecké stezky opět ožily. Do kraje se vrátil klid a mír.

Průmyslový areál.
Bývalé jednotné zemědělské družstvo
—
Strefa przemysłowa byłego JZD (Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej)

Bývalý lom Na gaci, neboli Balaton v dnešní době
—
Były kamieniołom Na gaci, inaczej Bałatón, we współczesności

Pohled na místní
část U pily
v roce 1935
—
Widok na osiedle
w 1935 roku

Bełko ve 30. letech
minulého století
—
Bełko, lata 30.
XX wieku

Staro ława przed
drugą światową
wojną
—
Staro ława przed
II wojną światową

Balaton v 50. letech
minulého století
—
Bałatón,
lata 50. XX wieku

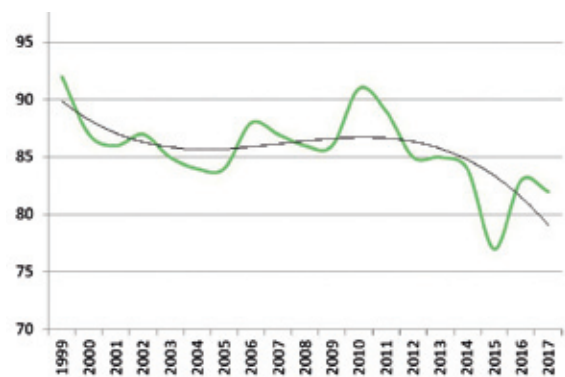
Chodury-Samce

Chodury-Samce położone są na terenie równinnym w północnej części wsi za Olzą, pomiędzy Bystrzycą a gródeckim osiedlem U Piły.

Osiedle to powstało z połączenia się wcześniejszych osobnych przysiółków Chodury i Samce, których nazwa

pochoodzi od nazwisk rodzin, które je swego czasu zamieszkiwały.

Jeszcze do niedawna Chodury chlubiły się najstarszym drzewem w rejonie jabłonkowskim, olbrzymią lipą, której wiek oceniano na 700 lat. 29 października 2017 r. silny poryw wiatru wyrwał ją z korzeniami i gmina Gródek musiała się pożegnać z jednym ze swych symboli.

Obywatelstwo miejscowej części Chodury-Samce w czasie – Liczba mieszkańców osiedla Chodury-Samce na tle ostatnich lat

Statystyka

- W Chodurach-Samcach żyje dzisiaj osiemdziesięciu mieszkańców, tj. około czterech procent ludności Gródka.
- Osiedle o powierzchni 50 ha należy do średnio-większych w gminie, ale już gęstość zaludnienia – 1,6 na ha kilometr kwadratowy – jest jedną z najmniejszych.
- Stoi tam 26 domów zamieszkałych na stałe i trzy niezamieszkałe. Osiedle Chodury-Samce ma stosunkowo dużo parceli budowlanych, co w przyszłości może przejawiać się pozytywnym rozwojem tej części gminy.
- Niewątpliwą atrakcją jest tutaj bliskość przyrody, jednakże mimo tych walorów liczba mieszkańców tam się zmniejsza.

Nazwy miejscowe

Do Rokicio – lasek mieszany wśród pól nazwany tak od występującego tutaj drzewa – wierzby rokita.

Chodury-Samce w r. 2017 — Chodury-Samce w 2017 roku

Chodury-Samce

Vymezení místní části je jednoduché. Leží na plošině za řekou Olzou. Na mapě v severní části obce, mezi územím Bystřice a místní části U pily. Základem lokality byly původně dvě venkovské usedlosti Chodury a Samce. Obě pojmenované podle rodů, které v nich prokazatelně žily. Osady časem opticky splynuly do jednoho celku. Chodury měly donedávna na svém území unikát, nejstarší strom v celém regionu Jablunkovska. Tím stromem byla mohutná lípa malolistá, jejíž věk byl odhadován na 700 let. Silný poryv větru ji 29. října 2017 vyvrátil i s kořeny. Obec Hrádek ztratila jeden ze symbolů své identity.

- Rozloha této místní části činí 50 ha a patří k těm středně velkým. Hustota obyvatel – 1,6/ha je jedna z nejmenších.
- V osadě se nachází 26 trvale obydlených a 3 neobydlené domy. Oblast má potenciál rozvoje pro relativní dostatek stavebních pozemků. Díky blízkosti přírodního prostředí je lokalita pro zájemce o koupi stavebního pozemku jedna z nejatraktivnějších v Hrádku.
- Obyvatel místní části mírně ubývá, což je, vzhledem k výše popsaným skutečnostem, poměrně zajímavý ukazatel.

Statistika

- V Chodurách-Samcích v současnosti žije 80 obyvatel, tj. více než 4 % obyvatelstva Hrádku.

Místní názvy

Do Rokicio – smíšený lesík (remízek) uprostřed lánů polí pojmenovaný podle stromu rokyty, který v lesíku patří k hojným druhům. Rokyta je domácký název vrby jívy.

Letecký snímek místní části Chodury-Samce z roku 1958 –
Widok z lotu ptaka osiedla Chodury-Samce w 1958 roku

Polní cesta
na Křivou
—
Droga polna
na Krzywą

Hrádecká lípa v roce 2016— Lipa gródecka w 2016 roku

Chodury-Samce
v roce 2007
—
Chodury-Samce
w 2007 roku

Památná lípa v roce 1960 — Lipa pamiątkowa w 1960 roku

Martynki

Osiedle Martynki wzięło swą nazwę od nazwiska jednego z właścicieli licznych posesji, które są rozsiane po tej równinnej okolicy. Pierwotne dwory, dzisiaj na nowo przebudowane, należały do najstarszych elementów ówczesnej wioski. Charakter okolicy tworzą szerokie pola i leśne obrzeża

potoku Bruśny.

Osiedle położone jest w centrum zachodniej części Gródka, za rzeką Olzą, pomiędzy Chodurami-Samcami i Gabrysiami. Jednorodzinne zabudowania stoją wzdłuż trzech ulic: Pod Las, Do Niszczorów i Do Grace.

Martynki, z malowniczym krajobrazem wokół, są cichym, spokojnym miejscem i oblubionym terenem Gródka.

Nazwy miejscowe

Do Grace – teren na lewym brzegu Olzy naprzeciwko Zómczysk. W okolicy kiedyś się „gracowało”, czyli zbierało i czyściło piasek rzeczny do celów budowlanych.

Wydziyrów – koryto rzeki w miejscu, gdzie kiedyś stał młyn wodny, w pobliżu obecnie posesji nr 32. Woda tam wyłobila wądół w korycie.

Pod Lasem – gospodarstwo należące kiedyś do chalupnika Heczka – nr 27, które znajduje się przy lesie. Stojąca na nim „drzewionka” obecnie już nie istnieje. Tuż obok dom nr 33 – dawna leśniczówka.

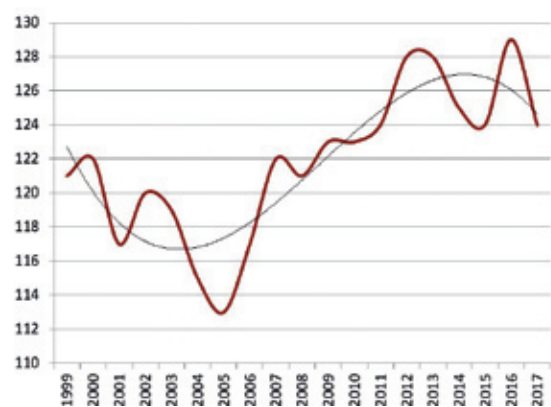
Do Kubula – dom nr 28 należący do rodziny Nikodemów. Najstarszy Nikodem przyzenił się do Gródka z Koszarzysk. Miał na imię Jakub, od którego stworzono przezwisko Kubul.

Fjyrkowice – kiedyś stał tam dom (nr 78) na odludziu na skraju lasu Wujtów. Nazwa powstała od słowa „śwjyrk”, gdyż najprawdopodobniej w tej części lasu znajdował się gęsty zagajnik świerkowy.

Do Niszczora – okolice domu nr 29. Nazwa powstała bodajże od przezwiska jednego z dawnych właścicieli posesji. Ale mogła też być od nazwiska Wiszczor, albo od słowa „niszczyć”.

Bruśny Potok – potoczek, który ma swe źródło w lesie Równia i płynący przez Martynki. Wpada do Olzy pod gospodarstwem Fizków. Bruśny tuż przed ujściem „wgryzał się” do podłoża skalnego, które „brusił” (ostrzył).

Sakrejdzionka – łąka leśna w pobliżu posesji nr 33 w tzw. Chłopskim Lesie, będącym na skraju rozległego

Obywatelstwo miejscowej części Martynki w czasie – Liczba mieszkańców osiedla Martynki na tle ostatnich lat

Statystyka

- Na osiedlu Martynki żyje dzisiaj 125 mieszkańców, czyli przeszło 6,5 proc. ludności Gródka.
- Stosunkowo duża powierzchnia osiedla – 65 ha, sprawia, że gęstość zaludnienia jest tu niewielka i wynosi raptem dwie osoby na hektar kwadratowy.
- W Martynkach stoi 28 domów i oprócz jednego wszystkie są zamieszkałe. Pięć kolejnych jest w budowie.
- Krzywa populacyjna właściwie się nie zmienia. Od roku 1999 do 2005 liczba mieszkańców spadała, ale potem zaczęła stopniowo rosnąć. Obecnie osiedle liczy mniej więcej (po lekkim spadku) tyle samo mieszkańców co przed dwudziestu laty.

Osada Do Niszczora – Przysiółek Do Niszczora

Martynki

Miejscowa część Martynki, poimienowana podle majitele jedné z četných usedlostí, které jsou rozestaty v rovinaté krajině. Původní dvory, dnes nově přestavěné, patřily k těm nejstarším v obci. Okolí je charakteristické širokými lány poli a lesnatými okraji potoka Brušny. Nachází se uprostřed západní části

obce, za řekou Olzou, mezi místními částmi Chodury-Samce a Gabryšemi. Obytná výstavba je soustředěna podél 3 komunikací – Pod les, Do Niščora a Do Grace. Martynki s malebnými krajinnými prvky jsou klidnou, velmi oblíbenou lokalitou Hrádku.

Samota U Grace, snímek z dronu, r. 2016

Odludzie U Grace, zdjęcie z drona, 2016 r.

Statistika

- V místní části Martynki dnes žije 125 obyvatel, tj. více než 6,5 % obyvatelstva Hrádku.
- Díky rozloze 65 ha má nízkou hustotu obyvatel – 2 osoby na 1 ha.

– V Martynkách je postaveno 28 domů. Kromě jednoho je každý z nich trvale obydlen. V současnosti jsou opět, tu a tam, budovány nové rodinné domky.

– Populační křivka se příliš nemění. Od roku 1999 do roku 2005 obyvatel ubývalo, pak jejich počet začal růst. Současnost, po mírném poklesu, víceméně odpovídá stavu před dvaceti lety.

Místní názvy

Do Grace – lokalita na levém břehu Olzy naproti Zamčiskám. V okolí se kdysi „gracoval”, čistil říční písek ke stavebním účelům.

Wydziyrów – koryto řeky, kde kdysi stával vodní mlýn, dnes nedaleko domku čp. 32. Woda tam vydřela výmol.

Pod lesem – usedlost chalupníka Heczka čp. 27, nacházející se u lesa. Dřevěnice již byla zbourána. Hned vedle dům čp. 33, bývalá hájenka.

Do Kubula – dům čp. 28 patřící rodu Nikodemů. Nejstarší Nikodem se do Hrádku přivenil z Košařisk. Jmenoval se Jakub. Kubul byla přezdívka, odvozena od slova Kuba – čili Jakub.

Lokalita Do Grace – Teren Do Grace

lasu Równia. Nazwa powstała prawdopodobnie na podstawie przezwiska osoby, do której należała łąka. Sakrejda to był ten, kto często używał słowa „sakra”.

Chłopski Las – obrzeże dużej monokultury świerkowej, które – w odróżnieniu od „pańskiego” lasu – należało do chłopstwa czyli do drobnych rolników. Od „lasu pańskiego” oddzielony jest groblą.

Kozi Zómek – chałupa nr 265. Nazwa pochodzi od jej nietypowej architektury, która, dzięki umiejscowieniu budynku w wyższym miejscu nad rzeką, od razu rzuca się w oczy.

Martynki v roce 2004 — Martynki w 2004 roku

Martynki v r. 2017 — Martynki w 2017 roku

Fjyrkovice – kdysi samota čp. 78 na okraji lesa Vujtova. Odvozeno od slova šwjyrk, tj. smrk. V této části lesa se pravděpodobně nacházel hustý smrkový porost.

Do Niszczora – okolí domu čp. 29. Název vznikl zřejmě podle přezdívky jednoho z původních majitelů usedlosti. Mohlo to být zkomoleninou příjmení Wiszczor nebo vzniklo od slova niszczyć, tj. ničit.

Brušny potok – potůček, pramenící v lese Rovňa a odvodňující místní část Martynky. Vlévá se do Olzy pod usedlostí Fizků. Tok se před ústím zařezával do skalního podloží, které obrušoval.

Sakrejdziónka – lesní louka nedaleko domu čp. 33 v tzv. chlopském lese, který tvoří okraj rozsáhlého lesního celku Rovňa. Pojmenování vzniklo zřejmě na základě přezdívky osoby, které louka patřila. Sakrejda by ten, kdo často používal slovo sakra.

Martynki na leteckém snímku v roce 1958. Je vidět čerstvý sesuv u Grace a louka pod Vujtovem zničena povodní — Martynki z lotu ptaka w 1958 roku. Widoczne osuwisko blisko Do Grace i łąka pod Wójtowem zniszczona przez powódź

Dřevěnice čp. 27
u lesa. Dnes již
zbourána
—
Drzewionka nr 27
pod lasem,
wyburzona

Kozi zámek –
dům čp. 265
—
Kozi zamek,
dom nr 265

Žně pod
Bialożytem
na pasekách.
Pohled na
centrum Hrádku
—
Żniwa pod
Bialożytem na
pasiekach. Widok
na centrum Gródka

Usedlost Martynka
z potoka před
2. sv. válkou
—
Obejście Martynka
z potoka przed
II w. św.

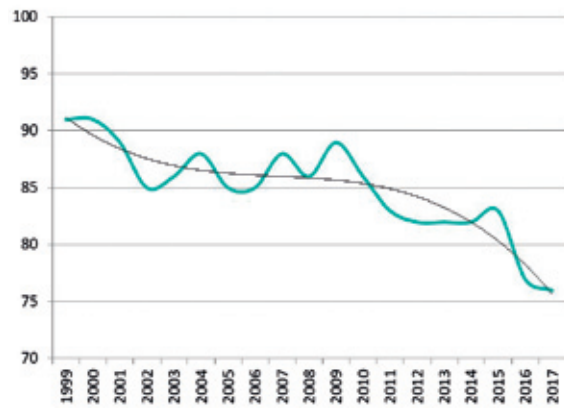

Gabrysie

Najbardziej na południe wysuniętą częścią gminy jest osada Gabrysie. Leży za rzeką w kierunku na Milików. Jej wyjątkowość polega na tym, że z resztą gminy nie łączy jej żadna droga. Można do niej dojechać tylko z Nawsia przez strome wzniesienie do Wójtowego lasu. Kiedyś

stało tutaj tylko jedno gospodarstwo. Dziś teren zabudowany rozciąga się wzdłuż dwóch dróg lokalnych. Jedna z nich prowadzi przez osadę Podolowice do Milikowa. Nazwa osady związana jest z nazwiskiem Gabryś, zatem ktoś o takim nazwisku na pewno w Gródku kiedyś mieszkał. Gabryś jest pochodną męskiego imienia Gabriel.

Obywatelstwo Gabryśe w czasie — Liczba mieszkańców Gabrysiów w czasie

Statystyka

- W Gabrysiach mieszka 75 osób, czyli równe 4 procenty populacji Gródka. Liczba mieszkańców osady spada, co widać na wykresie.
- Powierzchnia osady wynosi 38 hektarów, zatem gęstość zaludnienia to 2 osoby na hektar.
- W spokojnej okolicy stoją 22 domy zamieszkałe na stałe i dwa obiekty rekreacyjne. W przyszłości oczekiwana jest działalność budowlana, pierwszy etap obejmuje miejsce dla 6 domów rodzinnych.
- W dolnej części osady, w Girowie, gmina stopniowo tworzy warunki do aktywności sportowej i do działań związanych z przyrodą.

Nazwy miejscowe

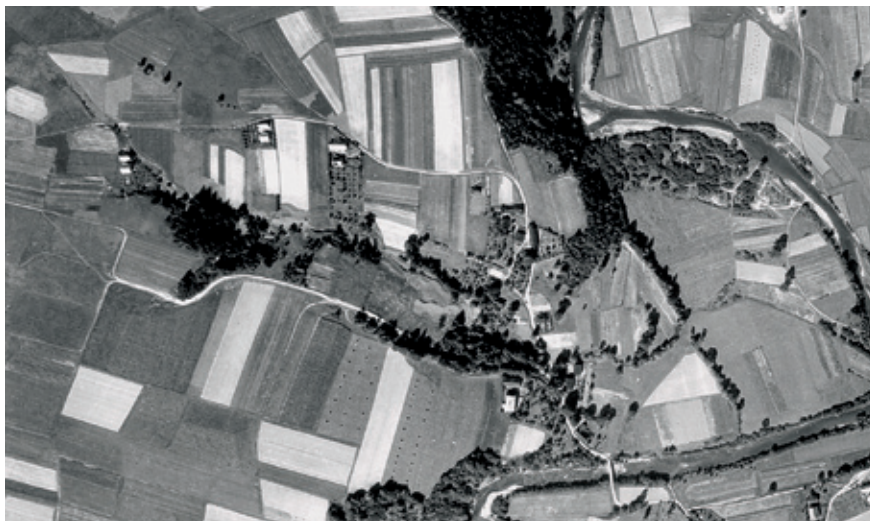
Girów – lasek łąkowy, łąki i pola pod osadą Gabrysie. Nazwa wywodzi się od słowa Gjyra czyli Jerzy. Prawdopodobnie był majątkiem Jerzego.

Wójtów – las na stromym stoku na prawym brzegu Olzy. Z nazwy wynika, że należał prawdopodobnie do któregoś wójta.

Gabrysiok – potok, który odwadnia osadę Do Gabrysiów.

Letecký pohled na Gabryśe v roce 1947. Napravo na levém břehu Olzy je lokalita Girov, nad ní začíná les Vujtov

—
Widok z lotu ptaka na Gabryśie w 1947 roku. Girów po prawej stronie na lewym brzegu Olzy, nad nim Wójtów las

Chalupa čp. 110, Do Lysků — Chalupa nr 110, Do Łysków

Gabryše

Osada Gabryše je nejjižněji položenou místní částí. Je situována za řekou, směrem k Milíkovu. Je jedinečná tím, že není spojena se zbytkem Hrádku cestou. Jediná komunikace vede z obce Návsi do prudkého kopce k lesu Vujtov. V dávné minulosti se zde nacházela jediná usedlost, která se postupně rozšířila na svébytnou místní část. Dnes se obytné území nachází podél dvou místních komunikací. Jedna z nich je průjezdná přes osadu Podolowice na Milíkov. Název osady je spojen s příjmením Gabryš, jehož nositel v Hrádku prokazatelně žil. Gabryš je odvozeninou mužského jména Gabriel.

Statistika

- Gabryše obývá 75 lidí, tj. rovných 4 % populace Hrádku. Graf ukazuje na sestupný trend vývoje.
- Rozlohou 38 ha je vyjádřena hustota obyvatel pouhé 2 osoby na hektar.

- V klidném prostředí se nachází 22 trvale obydlených domů a 2 objekty, určené k rekreaci. V budoucnosti se zde očekává stavební činnost. Prostor je v první fázi pro 6 rodinných domků
- Obec v dolní části osady, v Girowě, postupně vytváří zázemí ke sportovním a přírodě blízkým aktivitám.

Místní názvy

Girów – lužní lesík, louky i pole na pod osadou Gabryše. Název je dovozen od slova Gjyra, tzn. Jiří. Byl pravděpodobně majetkem Jiřího.

Vujtov – lesík, na prudkém svahu pravého břehu Olzy. Z názvu vyplývá, že patřil zřejmě některému fojtovi.

Gabrysiok – potok, který odvodňuje osadu Gabryše.

Gabryše v r. 2017 — Gabryśie w 2017 roku

Pohled na Gabryśe od lesa Rovně v roce 2007 —
Widok na Gabryśie od strony lasu Równie w 2007 roku

Kympczyce

Dawniej w Kympczycach stało jedno gospodarstwo, dawne wójtostwo. Dzisiaj lokalizacja ta jest jedną z najbardziej wyszukiwanych, na co wskazuje boom budowlany w tej części gminy (widoczne w górnej części zdjęcia na str. 219). Kympczyce leżą w północno-wschodniej części gminy, nad torami i nad potokiem Komparzów, który tworzy granicę naturalną z gminą Bystrzyca. Od strony zbocza osadę otaczają łąki, miedze, ciągnące się aż po zalesiony szczyt góry Czupel, które nadają się do nieoforsowanych spacerów po okolicy. Nazwa osady wywodzi się od nazwy gwarowej Kympa oznaczającej pagórek, wzgórze. Pierwotnie zatem chodziło o gospodarstwo na wzgórze.

Obywatelstwo Kempčic v čase –
Liczba mieszkańców Kympczyc w czasie

Statystyka

- Dzisiaj mieszka w Kympczycach 127 osób, czyli niecałe 7 % populacji Gródka.
- Kympczyce leżą na 61 ha i są trzecią największą częścią gminy. Na jednym hektarze mieszkają średnio 2 osoby.
- Domy rodzinne rosną tutaj jak grzyby po deszczu. Na stałe zamieszkałych jest ich 31, przy czym jedna trzecia z nich została wybudowana w ciągu ostatnich pięciu lat. Buduje się kolejnych 5, a w najbliższej przyszłości może ich zostać wybudowanych jeszcze co najmniej 10.
- Od 2011 roku, jak wynika z grafu, liczba mieszkańców Kympczyc znacząco wzrasta. W 2003 roku wg danych statystycznych mieszkało ich tutaj tylko 89. W ciągu 15 lat ilość mieszkańców osady wzrosła o 40.

Nazwy lokalne

Łączyska – nazwa dużych łąk leżących w górnej części lekko pochyłego terenu.

Krzemieniec – lasek wzdłuż potoku Komparzów w górnej części osady.

Do Goły – dom nr 1, część wójtostwa. Mieszkał w nim ród Gołów.

Na solisko – miejsce pod domem nr 99. Według legendy właśnie tu zatrzymywali się na odpoczynek furmani, którzy wozili sól z Wieliczki.

Loučiska (v levé části obrázku), součást osady Kempčice –
Łączyska (w lewej części zdjęcia) należące do osady Kympczyce

Kempčice v roce 2007. Lokalita je v současnosti téměř zcela zastavěna – Kępczyce w 2007 roku. Rejon ten jest w dniu dzisiejszym prawie cały zabudowany

Kempčice

Původně se na Kempčicích vyskytoval jeden dvůr, bývalé fojtství. V dnešní době je to velmi oblíbené místo k bydlení, o čem svědčí masová výstavba (na obrázku níže je vidět v horní polovině leteckého snímku). Kempčice se nachází na severovýchodě obce, nad železniční tratí a nad potokem Komparův, který tvoří přirozenou hranici s Bystricí. Směrem do kopce osadu obklopují louky, remízky až k zalesněnému vrchu Čupel, které vybízejí k nenáročným procházkám po okolí. Název osady souvisí se slovem Kympa, což je kopec, pahorek nebo terénní vyvýšenina. Původně se tedy jednalo o dvůr na kopci.

Statistika

- V současnosti Kempčice osídlilo celkem 127 osob, tj. necelých 7 % populace Hrádku.
- Rozlohou 61 ha zaujímá třetí největší plochu z místních částí. Na jednom hektaru žijí průměrně 2 obyvatelé.
- Rodinné domy rostou v osadě doslova jak houby po dešti. Již 31 je trvale obydlených, z toho třetina vznikla

v posledních pěti letech. Rozestavěných je dalších 5 a ještě o minimálně 10 se může v blízké budoucnosti tento počet zvýšit.

- Obyvatel Kempčic od roku 2011 dramaticky přibývá, jak je patrné z grafu. V roce 2003 jich statistiky uvádějí pouze 89. Za 15 let se osada rozrostla o 40 % lidí.

Místní názvy

Loučiska – název rozsáhlých luk, nacházejících se v horní části mírně svažitého terénu.

Křemenec – lesík podél potoka Komparův v horní části lokality.

Do Goły – dům čp. 1, součást fojtství. Žil zde rod Goľů.

Na solisko – místo pod domem čp. 99. Podle legendy se zde zastavovali k odpočinku furmani, kteří vozili sól z Wieliczky.

Kempčice v roce 2017 (uprostřed fotografie – za kostelem) – Kympczyce w 2017 roku (w środku zdjęcia – za kościołem)

Dnes již neexistující železniční most v Kempčích. Spojoval Hrádek s Bystricí —
Dziś już nieistniejący most kolejowy w Kympczyce. Łączył Gródek z Bystrycą

Pohled na Kempčice od železniční trati — Widok na Kympczyce od strony torów

Bývalé fojtství na Kempčích — Dawne wójtostwo na Kympczycach

Letecký snímek osady Kempčice v roce 1937 — Widok z lotu ptaka na Kympczyce w 1937 roku

Polyniska – Polyniska

Polyniska, kolejna dzielnica wsi, rozpościerają się na południowo-zachodnim zboczu za torami. Są zakleszczone pomiędzy Kympczycami a osadą Pod Willą. Charakterystycznym znakiem rozpoznawczym jest budynek kościoła ewangelickiego, wokół którego bardzo po-

Polyniska, další z místních částí, které se rozprostírají na jihozápadním svahu oblasti za tratí. Jsou zaklíněny mezi Kempčicemi a osadou Pod vilou. Charakteristickým poznávacím znakem je budova evangelického kostela, kolem kterého velmi zvolna, ale plynule vyrůstaly rodinné domky. Původně kaple s hřbitovem zde vznikly v letech 1923–1924. Jak už název napovídá, Polyniska se odvozuje od slova spáleniště – spolynisko. Předpokládá se, že když bylo původní osídlení v roce 1447 vypáleno, mohlo to být někde v těchto místech. Nabízí se však triviálnější vysvětlení původu názvu: Vznikl po požáru lesa.

Statistika

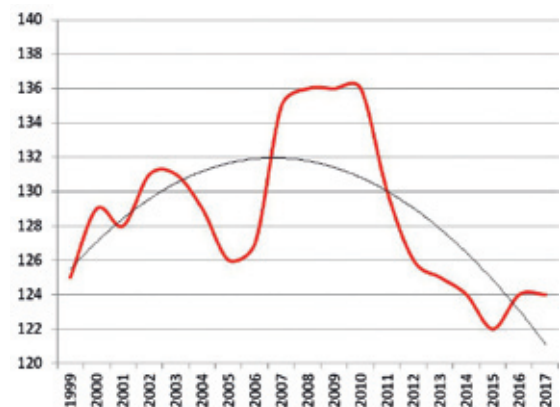
- V Polyniskách dnes žije 126 obyvatel, podobně jak v Kempčicích, což je necelých 7 % obyvatelstva Hrádku.
- Rozlohou 16 ha se velikostně řadí k osadě Záplotí. Hustota obyvatel činí – 8/ha.
- V místní části se nachází 35 trvale obydlených domů a 1 rekreační chatka. Zástavba celkem souvislá, ke stavbě nových domků je dostatek místa. V současnosti není využíváno. Na horním konci Polynisek se kdysi nacházel kravín, na jehož půdorysu soukromý investor dlouhodobě plánuje výstavbu bytů.
- Polyniska se začaly vlivem nedostatečné stavební aktivity v posledních letech vyliďňovat.

Místní názvy

Do Łajczoka – na místě domu čp. 149 žil velmi dávno nositel příjmení Łajczok.

Evangelický kostel na konci 30. let minulého století –
Kościół ewangelicki pod koniec lat 30-tych zeszłego stulecia

Obyvatelstvo Polynisek v čase –
Liczba mieszkańców
na tle ostatnich lat

Statystyka

- Na Polyniskach żyje dziś, podobnie jak i w Kympczycach, 126 mieszkańców – niecałe 7 % populacji Gródka.
- Pod względem powierzchni, wynoszącej 16 ha, są porównywalne z Záplotiem. Gęstość zaludnienia – 8/ha.
- Stoi tu 35 domów zamieszkaných na stałe oraz jeden o charakterze rekreacyjnym. Zabudowa ma strukturę ciągłą i choć pod nową jeszcze wystarczy miejsca, na razie nic się nie buduje. Na górnym krańcu Polynisek znajdowała się kiedyś obora, na planie której prywatny inwestor planuje zabudowę mieszkaniową.
- Z powodu zastoju w budownictwie Polyniska w ostatnich latach się wyludniają.

Nazwy miejscowe

Do Łajczoka – na miejscu domu nr 149 żył dawno temu człowiek o nazwisku Łajczok.

Polyniska v roce 2017 – Polyniska w 2017 roku

Letecký snímek Polynisek v roce 1947 – Widok z lotu ptaka Polynisek w 1947 roku

Evangelický kostel na konci 80. let minulého století
—
Kościół ewangelicki pod koniec lat 80-tych XX wieku

Fotografie Polynisek (za tratí) v roce 1928 — Zdjęcie Polynisek za (torami) w 1928 roku

Pohled na Polyniska v roce 1973 — Widok na Polyniska w 1973 roku

Pod Willą

Dzielnica Pod Willą leży w środku wschodniej części gminy, za torami. Osią tego spadzistego terenu jest droga wiodąca na Gróń. Jeszcze na początku minionego stulecia ten słoneczny stok usiany był poletkami i łąkami, jedynie czasem gdzieś pojawił się jakiś budynek. Domów przybywało z wolna, a największy rozmach w budownictwie nastąpił w latach 60., w kierunku na Willę. Swoją nazwę Pod Willą zawdzięcza budynkowi Kościoła Braterskiego. Dom modlitewny był większy niż pozostałe domy. Położony tuż pod szczytem góry Żarnówka, stanowił najwyższe położone dzieło rąk ludzkich i stał się – także

– stoi tu 60 domów zamieszkałych na stałe i 4 obiekty o przeznaczeniu rekreacyjnym. Duża rozległość i ilość ziemi pod budowę sprawia, że dzielnica ta jest niemal skazana na rozbudowę.

– Obszar jest harmonijnie zaludniany i zaczyna sprawiać wrażenie wewnętrznie spójnej wiejskiej osady. Do wzrostu populacji przyczyniło się otwarcie Domu socjalnego zamieszkania na terenie zboru Kościoła Braterskiego, w którym znajduje się 15 mieszkań.

Nazwy miejscowe

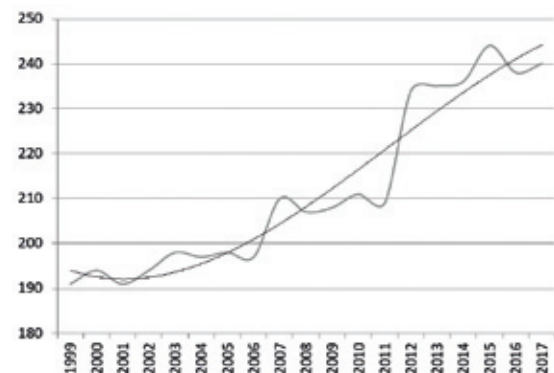
Żarnówka – góra (542 m n.p.m.), spod wierzchołka której wydobywano piaskowiec. Stosowano m. in. do wyrobu kamieni młyńskich, tzw. żaren, służących do rozcierania ziarna na mąkę pełnoziarnistą.

Suszynka – teren nad gospodarstwem Nicielników, w którego centralnej części znajduje się plac zabaw w przyrodzie. Nazwa pochodzi od niedostatku źródeł wody.

Czupel – zalesione wzgórze na północnozachodnim grzbiecie Żarnówki. Czupel oznacza wierzchołek.

Do Grapy – niedaleko gospodarstwa nr 135. Mające rumuńską proveniencję słowo grapa – dostało się tu podczas waleńskiej kolonizacji – oznacza ostre zbocze góry, stromy stok.

Do przypórka – w okolicy domu nr 143. Prziporkem nazywa się kamienne wzgórze, skalisty stok.

Obywatelstwo części Pod vilou w czasie — Populacja dzielnicy Pod Willą na osi czasu

dzięki temu, że był widoczny z daleka – spektakularnym punktem orientacyjnym; stąd „zaszczytne” miano – Willa. Przed I wojną światową wydobywano tu kamień – do dziś można tu spotkać opuszczone kamieniołomy. W jednym z nich postawiono plac zabaw w naturze. Niedaleko usytuowano zielone przedszkole. Pod górą znajduje się przystanek kolejowy.

Statystyka

- Pod willą żyje 240 mieszkańców, niemal 13 % populacji.
- Z powierzchnią 57 ha należy raczej do większych dzielnic gminy. Niska jest za to gęstość zaludnienia – zaledwie 4 osoby na 1 ha.

Letecký pohled na místní část Pod vilou v roce 1947. Původně se cesta na Grůň v úseku pod břízkami stáčí doleva

Zdjęcie lotnicze dzielnicy Pod Willą w 1947 roku. Pierwotnie droga na Gróń na odcinku pod brzózkami zatacza łuk w lewo

Pod Vilou

Místní část Pod vilou se rozkládá ve středu východní části obce za tratí. Osou svažitého terénu je cesta na Grůň. Ještě začátkem minulého století byl tento slunečný svah poset políčky a loukami. Sem tam nějaké stavení. Domů přibývalo pozvolna, přičemž největší rozmach výstavby nastal v 60 – letech, podél komunikace do Vile. Pod vilou se začalo říkat této lokalitě v souvislosti s budovou Církve bratrské. Modlitebna byla větší než ostatní chalupy. V terénu těsně pod vrcholem kopce Žarnovka zaujímal nejvyšší položené lidské dílo. Stala se významným orientačním bodem, protože byla vidět zdaleka. Tak nějak logicky dostala přezdívku Vila. Před první světovou válkou se v okolí těžil kámen. Dodnes jsou v terénu vidět opuštěné lomy. V jednom z nich bylo vytvořeno přírodní hřiště. Nedaleko od něj funguje lesní školka pro děti. Pod kopcem stojí vlaková zastávka.

Statistika

- Pod vilou žije 240 obyvatel, téměř 13 % obyvateľstva.
- Rozlohou 57 ha patří mezi větší části obce. Hustota osídlení je malá, pouze 4 lidé na 1 ha.
- Pod vilou se nachází 60 trvale obydlených domů a 4 objekty, určené k rekreaci. Díky své velikosti a množství pozemků ke stavění má tato lokalita našlápnuto k rozvoji.

– Oblast je plynule zalidňována, začíná vytvářet dojem celistvého vesnického prostředí. K růstu populace přispělo postavení Domova sociálního bydlení v areálu sboru Církve bratrské, ve kterém je zřízeno 15 bytů.

Místní názvy

Žarnówka – kopec (542 m n.m.), pod jehož vrcholem se těžil kvalitní pískovcový kámen. Používal se také na výrobu mlecích kamenů, tzv. žaren. Kameny drtily zrní na celozrnnou mouku.

Suszynka – terén nad usedlostí Nicielníků, v jehož centrální části se nachází přírodní hřiště. Pojmenování označuje suché místo s nedostatkem vodních zdrojů.

Czupel – zalesněný kopec na severozápadním hřebenu Žarnówki. Czupel znamená vršek.

Do Grapy – okolí usedlosti čp. 135. Slovo grapa je rumunského původu, které se k nám dostalo valašskou kolonizací a označuje strmé úbočí hory, prudký svah.

Do przypórka – okolí domu čp. 143. Prziporkem je nazývána skalnatá vyvýšenina, kamenný svah.

Pod Vilou v roce 2017 — Pod Willą w 2017 roku

Místní část Pod Vilou v roce 1963. Období rozvoje bytové zástavby podél komunikace na Grůň.
Průvod lidí představuje členy Církve bratrské, kráčeující na nedělní bohoslužbu —
Dzielnica Pod Willą w 1963 roku. Okres rozwoju zabudowy mieszkaniowej w kierunku na Gróń.
Widoczni na zdjęciu ludzie to członkowie Kościoła Braterskiego idący na niedzielne nabożeństwo

Osada Pod Vilou — Osiedle Pod Willą

Dnes již neexistující
vlakové nádraží
v roce 1937. Nad ním
se rozprostírá místní
část Pod Vilou

—
Niestniejąca już dziś stacja
kolejowa w 1937 roku
i widoczna nad nią
dzielnica Pod Willą

Přírodní hřiště
na Suszyncce

—
Plac zabaw w naturze
na Suszyncce

Vila v roce 1937 s novou
modlitebnou v zadní
části budovy v zadní
části obrázku

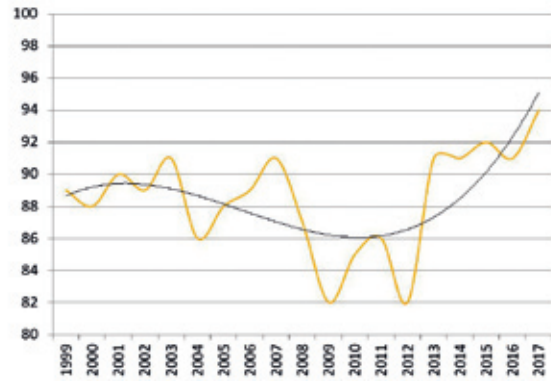
—
Willa w 1937 roku z nową
izbą modlitewną w tylnej
części budynku w tylnej
części zdjęcia

Barziny

Barziny to kolejne zamieszkane osiedle za torami kolejowymi. Znajduje się ono między osadami Pod Wilóm i Chałupnioki-Haże. W części zamieszkałej, u stóp stoku, było kiedyś mnóstwo podmokłych terenów. Z tego powodu nazywano te miejsca Bagnami i tak – w wersji gwarowej – pozostało do dziś.

Obiektem centralnym tej części wsi jest ośrodek TJ Sokol Hrádek (Klub Sportowy „Sokół”, Gródek). Boisko piłkarskie i dwa korty tenisowe stanowią centrum życia sportowego mieszkańców gminy. Organizowane są tam również różnorakie, pozasportowe imprezy, np. Dzień Dziecka, festyny szkolne, konkursy strażackie, pochody lampionowe oraz spartakiady lokalnych organizacji.

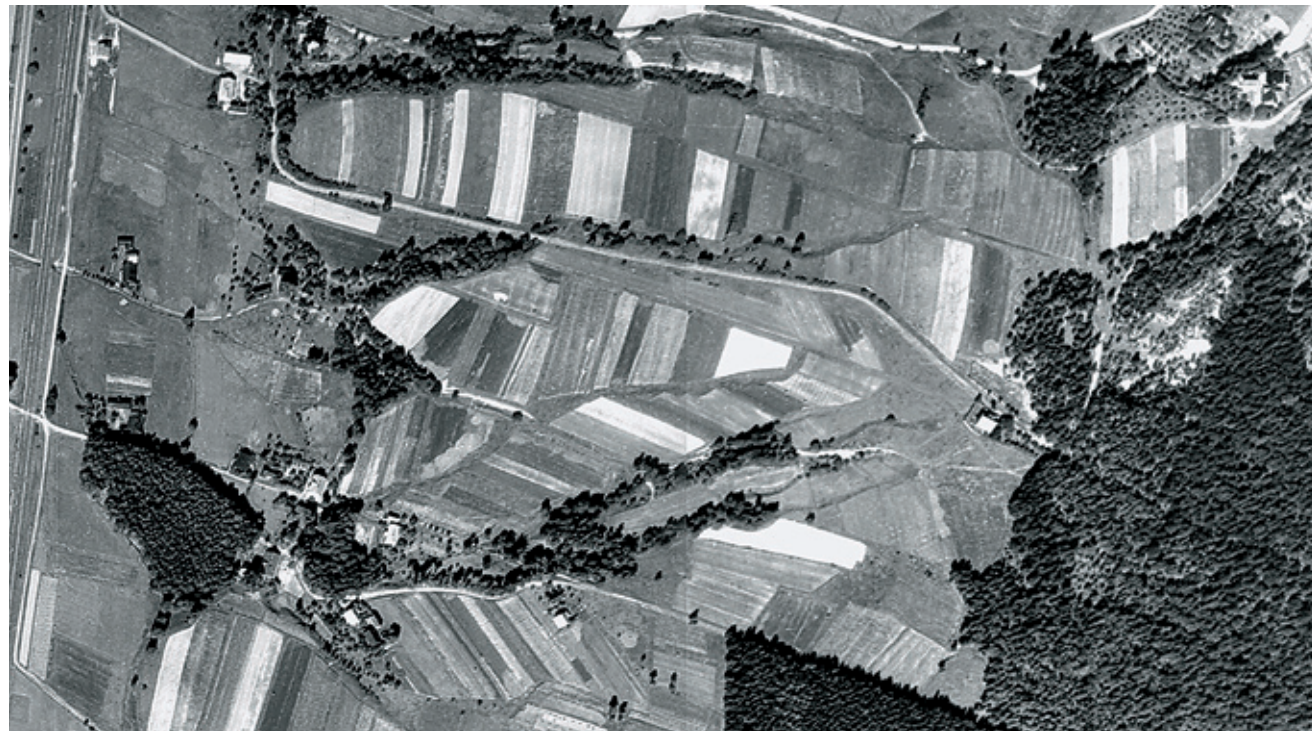

Obywatelstwo Bařin v roce 1999 –

Liczba mieszkańców Barzin na tle ostatnich lat

Statystyka

- Na osiedlu mieszka obecnie 95 osób, co stanowi pięć procent gródeckiej populacji.
- Powierzchnia 55 ha sprawia, że jest jedno z większych osiedli Gródka, natomiast gęstość zaludnienia wynosi 1,7 osoby na hektar.

Letecký snímek Bařin v roce 1947. V levé spodním rohu se vyjímá lesík Doubky

Widok z lotu ptaka na Barziny w 1947 roku. W dolnym lewym rogu zdjęcia lasiek Dómbki

- W Barzinach zbudowano w sumie 26 domów, wszystkie z nich są stale zamieszkane. Spora część osiedla wykorzystywana jest w celach rolniczych, a szczególnie do hodowli rogacizny.
- W ostatnich latach liczba mieszkańców stopniowo wzrasta, aczkolwiek budowa nowych domów występuje tu raczej sporadycznie.

Nazwy miejscowe

Pod Pustki – puste miejsce u stóp góry. Dziś dom nr 95.

Do Dómbków – jak sama nazwa wskazuje, był miejscowy lasek dębowy w miejscu dzisiejszego boiska TJ Sokol Hrádek.

Kympy – górna część Barzin porośnięta lasem. Kympha w gwarze oznacza miejsce położone wyżej, pagórek.

Do Kowola – posiadłość nr 17. Nazwa ta sugeruje, że w tym domu mieszkał kowal.

Do Łacha – w domu nr 94 żył w niegdyś niejaki Łach. W metrykach zapisany jest również jako Łaszek. Nazwisko to najprawdopodobniej powstało z przezwiska leń.

Bařiny

Bařiny jsou další obytnou zónou za tratí. Nacházející se mezi osadami Pod Vilou a Chalupňoki-Haže. V jejich obydlené části, na úpatí svahu bývalo mnoho zamokřených ploch. Z tohoto důvodu se těmto místům říkávalo bařiny. Vznik názvu místní části byl inspirován touto okolností. Ústředním objektem místní části je areál TJ Sokol Hrádek. Fotbalové hřiště a dva tenisové korty tvoří základnu pro sportovní vyžití obyvatel. Areál je vhodný i pro pořádání nejrůznějších občasných akcí. Konají se zde Dny dětí, školní radovánky, hasičské soutěže, lampionové průvody a tzv. spartakiády spolků.

Statistika

- V místní části v současnosti žije 95 obyvatel, na populaci Hrádku se podílí 5 %.
- Rozlohou 55 ha se řadí k větším místním lokalitám. Hustota obyvatel je menší – 1,7/ha.
- V Bařinách je postaveno celkem 26 domů, všechny jsou trvale obydlené. Velká část plochy osady je zemědělsky využívána, aktuálně zejména pro chov skotu.

- Obyvatelstvo se v posledních letech mírně rozrůstá, přestože bytová výstavba je spíše sporadická.

Místní názvy

Pod Pustki – pusté místo na úpatí kopce. Dnes dům čp. 95.

Do Dómbków – Doubky, jak název napovídá, byl dubový lesík v místě dnešního hřiště TJ Sokol Hrádek.

Kympy – zalesněná horní část Bařin. Kympha znamená vyvýšené místo, pahorek.

Do Kowola – usedlost čp. 17. Přezdívka naznačovala, že v domě žil kovář.

Do Łacha – v domě čp. 94 žil v dávnější minulosti Łach. V matrikách uváděn rovněž jako Łaszek. Příjmení nejpravděpodobněji vzniklo z přezdívky łach čili lenoch.

Bařiny v roce 2017 – Barziny w 2017 roku

Usedlost Czudků čp. 9 v Bařinách – Posesja Czudków nr 9 w Barzinach

Povodeň 15. 6. 2010
—
Powódź, 15 .6. 2010

Domek Klimasů v roce 1997.
Vpravo prodejna novin.
V roce 2008 zbouráno kvůli
stavbě koridoru
—
Domek państwa Klimasów
w 1997 roku. Po prawej stronie
kiosk z gazetami. Zburzony
w 2008 roku z powodu budowy
nowej trasy komunikacyjnej

Bourání domu čp. 103
(Heczko guniorz)
z důvodu posunutí železnice
—
Rozbiórka domu nr 103
(Heczko Guniorz) z powodu
przesunięcia kolei żelaznej

Doubky. Dnes areál TJ Sokol Hrádek. Uprostřed fotografie 4 lípy „U kříže“ –
Dąbki. Dzisiaj sportowy areál TJ Sokol Hrádek. Na środku zdjęcia cztery lipy Przy krzyżu

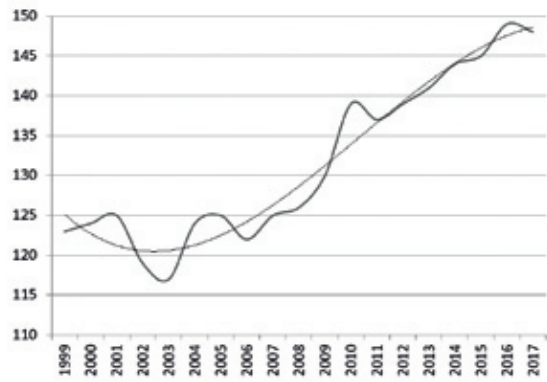
Pod mostkem. Dnes již neexistující průchod pod železniční tratí. Pro obyvatele Lyngů zkratka k nádraží –
Pod mostkiem. Dzisiaj już nie istniejące przejście pod torami. Dla mieszkańców Łyngów skrót do dworca

Chałupnioki-Haże

Na osiedlu tym znajdują się dwa skupiska budynków. Położona wyżej część nazywa się Chałupnioki, a jej nazwa pochodzi od słowa „chałupnik”, oznaczającego kogoś, kto był właścicielem nieruchomości i kawałka pola. Jednakże pole żywiło go tylko częściowo i musiał szukać zatrudnienia w przemyśle, a najprawdopodobniej w trzynieckiej hucie. Chałupnika potocznie nazywano „stalorolnik”.

Położone poniżej osiedle Haże zawdzięcza swoją nazwę od przezwiska jednego z protoplastów rodu Janeczków, jednakże nie wiadomo dotąd w jaki sposób owo przezwisko powstało. Chałupnioki-Haże znajdują się w najbardziej wysuniętej na południe części Gródka, graniczącej z Nawsiem.

Obywatelstwo Chalupnioków w czasie

—
Liczba mieszkańców Chalupnioków na tle ostatnich lat

Statystyka

- Na osiedlu tym mieszka obecnie 148 osób, co stanowi niecałe osiem procent wszystkich mieszkańców.
- Powierzchnia wynosi 43 ha, a gęstość zaludnienia 3,5 osoby na hektar.

Letecký pohled na Chalupnioki a Haże v roce 1947

—
Wodok z lotu ptaka na Chalupnioki i Haże w 1947 roku

- Znajdują się tu 34 domy zamieszkałe na stałe.
- Liczba mieszkańców stale wzrasta, z powodu powstawania kolejnych domów jednorodzinnych. Trend ten prawdopodobnie jeszcze bardziej zyska na sile, gdyż na terenie Chałupnioków jest spora ilość parceli budowlanych.

Nazwy miejscowe

Do Olsza – posiadłość rodu Janeczków. Nazwa powstała od olchy, która w dużych skupiskach rośnie w okolicy.

Za Potóczek – tak określa się nieruchomość nr 93, która położona jest tuż za potoczkiem.

Do Mietlorza – budynek nr 189. Dawny jego właściciel zajmował się wyrobem miotel.

Bystrziczanowo Łónka – właściciel łąki nosił przyzwoisko Bystrziczan. Jego przodek, który się tu osiedlił, pochodził – jak łatwo się domyślić – z pobliskiej Bystrzycy.

Na Podlesiu – najwyżej położony dom rodzinny w osadzie Chałupnioki-Haże. Nazwany tak ze względu na położenie.

Chalupňoky-Haže

Místní část se v terénu jeví jako dva shluky budov. Výše položená osada se jmenuje Chalupňoky. Název zdomácněl podle slova chalupník, což byl vlastník usedlosti a menšího množství půdy. Pole ho živilo jen z části, pracoval nejspíš jako zaměstnanec hutě. Chalupníkovi se slangově říkalo kovozezemědělec. Nižší položená osada Haže nese název podle přezdívky jednoho z praotců rodu Janeczků. Jak přezdívka vznikla není známo. Chalupňoky-Haže na mapě Hrádku zaujímají nejjižnější oblast za tratí, přiléhající k obci Návsí

Statistika

- V místní části dnes žije 148 obyvatel, tj. necelých 8 % obyvatelstva Hrádku.
- Prostorové parametry: Rozloha 43 ha. Hustota obyvatel – 3,5/ha.
- V místní části se nachází 34 trvale obydlených domů.
- Obyvatel v této části soustavně přibývá zejména díky výstavbě rodinných domů. V budoucnu se tento trend s největší pravděpodobností ještě umocní, protože na velkém množství pozemků je povoleno stavět.

Dům čp. 49 Do Lisztwana. Již se nedochoval — Dom nr 49 Do Lisztwana. Juž nie istnieje

Místní názvy

Do Olsza – usedlost rodu Janeczků. Název vznikl podle olší, které v okolí rostou v hojném počtu.

Za potóczek – říká se domku s čp. 93, který stojí těsně za potůčkem.

Do mietlorza – domek čp. 189. Někdejší majitel domu ve velkém vyráběl metly.

Bystrziczanowo łónka – Vlastník louky měl přezdívku Bystričan. Jeho předek, který se v obci usadil, pocházel z Bystřice.

Na podlesiu – nejvýše položený rodinný dům v osadě Chalupnioki-Haže. Pojmenován podle umístění pod lesem.

Chalupňoky v r. 2017 — Chałupnioki w 2017 roku

Haže v r. 2017 — Haże w 2017 roku

Chalupňoki v období po 2. sv. válce — Chałupnioki w okresie po II w. św.

Grón

Miejscowa część Grón jest zupełnie innym terytorium niż reszta gminy. W przepięknej górskiej krainie mozaikę tworzą na przemian łąki, pastwiska, lasy mieszane, iglaste i liściaste. Gdziekolwiek pojawiają się domy mieszkańców. Srogie warunki wietrzne, zła dostępność komunikacyjna, przede wszystkim w zimie, dają czasami rodakom mocno w kość. Z drugiej strony, lepsze powietrze i spokój oraz mieszkanie blisko przyrody rekompensują te niekorzyści.

Terytorium Grónia jest w ostatnim czasie coraz oficiej odwiedzane przez turystów, którzy zmierzają na Filipkę trasą zaznaczoną na zielono. Piękne widoki na szeroką okolicę, aleja Dobra, dzwonniczka św. Izidora, przekąski w chacie Gródek albo w chacie pod Filipką stanowią dla nich wartość dodatnią.

Statystyka

- Na Gróniu żyje dziś 63 obywatele, co stanowi mniej więcej 3 % ludności Gródka.
- Obszar ten obejmuje powierzchnię 349 ha, przez co jest z dużą rezerwą najrozleglejszą miejscową częścią. Obejmuje ponad jedną trzecią Gródka. Z tego wynika najmniejsza gęstość zaludnienia – 0,2/ha.
- Na tym terenie znajduje się tylko 17 trwale zamieszkałych domów. Zupełnie ten sam numer otrzymamy,

licząc obiekty rekreacyjne – domki letniskowe i chaty. W miejscowości Grónia nie mogą powstawać nowe domy, jedynie u Rykały jest możliwość wybudowania jednego domku rodzinnego.

- Górską część miejscowości powoli się wyludnia, z wcześniej zamieszkałych domów wiejskich stają się chaty rekreacyjne.

Nazwy miejscowe

Cisówka – Zalesiony grzebień po lewej stronie drogi do Rykały (pod domem nr 174). Nazwany w ten sposób z powodu obecności cisów na tych terenach w przeszłości.

Cisówka (potok) – krótki potok odwadniający kompleks leśny o tej samej nazwie.

Pod Dziołami – stok zachodni góry Dzioł z dwoma domkami.

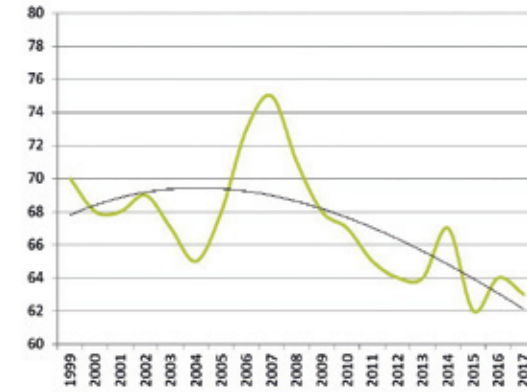
Na Gwozdach – łąka pod drogą przy wjeździe do osady Do Rykały. Nazwa powstała od prasłowiańskiego słowa gwozd, co oznacza głęboki las.

Grůń v r. 2017 — Grón w 2017 roku

Grůň

Místní část Grůň je úplně odlišným územím než zbytek obce. V nádherné horské krajině se mozaikovitě střídají louky, pastviny, lesy smíšené, jehličnaté i listnaté. Tu a tam se objeví lidské obydlí. Drsnější povětrnostní podmínky, špatná dopravní dostupnost, hlavně v zimě,

Obyvatelstvo Grůňe v čase —
Licba mješkańcůw Grónia na tle ostatních lat

někdy dávají usedlíkům pořádně zabrat. Na druhé straně, lepší ovzduší, klid a přírodě blízké bydlení tyto nevýhody kompenzují.

Oblast Grůňe je v poslední době stále hojněji navštěvována turisty, kteří míří po zeleně značené trase na Filipku. Krásné výhledy po širokém okolí, Alej Dobra, Zvonička sv. Izidora, občerstvení na chatě Hrádek nebo na chatě pod Filipkou jsou pro ně přidanou hodnotou.

Statistika

- Na Grůni dnes žije 63 obyvatel, což je přibližně 3 % obyvatelstva Hrádku.
- Rozlohou 349 ha je tato oblast, s velkým náskokem, nejrozsáhlejší místní částí. Zaujímá více než jednu třetinu Hrádku. Z toho vyplývá nejmenší hustota obyvatel – 0,2/ha.

Dům čp. 76 Na Dziole — Dom nr 76 Na Dziole

- Na území se nachází pouze 17 trvale obydlených domů. Úplně stejného čísla se lze dopočítat i u rekreačních objektů – chat a chalup. Žádné nové chaty nemohou v lokalitě Grůň vznikat, pouze u Rykały je možnost výstavby jednoho rodinného domku.

- Horská část obce se zvolna vylidňuje, z dříve obydlených usedlostí se stávají rekreační chalupy.

Místní názvy

Tisovka – zalesněný hřeben nalevo od cesty do Rykały (pod domem čp. 174). Pojmenován z důvodu výskytu tisů v této lokalitě v minulosti.

Tisovka (potok) – krátký potok odvodňující stejnojmenný lesní celek.

Pod Dziołami – západní svah hory Dzioł se dvěma domky.

Na Gwozdach – louka pod cestou u vjezdu do osady Do Rykały. Název byl odvozen od praslovanského slova gwozd, což znamená hluboký horský les.

U Rykały – osada na severním svahu Dziołu, s pěti trvale obydlenými domy a třemi chatkami. V nejvyšší části osady je nástupní místo vleku lyžařského areálu na Grůni.

U Rykały – osada na stoku północnym Dziołu, z pięcioma trwale zamieszkanymi domami i trzema chatkami. W najwyższej części osady znajduje się stacja początkowa wyciągu narciarskiego ośrodka na Gróniu.

Do żłóbka – w tym leśnym zacisku pod obecną nartostradą kiedyś myśliwi wybudowali drewniane koryto, z którego piła zwierzyzna leśna.

Na Chodurce – domek stojący samotnie w porośniętej lasem dolinie Rogowiec. Pochodzenie imienia najprawdopodobniej ma związek z nazwiskiem Chodura, którego nosiciel mieszkał w owym domu.

Za Dolinóm – chata za małą fałą terenową około 200 m od Chodurki.

Na Pakuli – chodzi o najwyższej położoną część Grónia. Na Pakuli stoi malownicza drewniana chatka, tzw. Chata Walmarkowsko nazwana według firmy noszącej tę samą nazwę, których właścicielami są bracia Wałachowie. Pochodzenie nazwy Pakula nie jest jasne.

Na Margiczónce – tereny w środkowej części grzebienia Gróń. Pochodzenie nazwy nie zostało objaśnione.

Na Machoczónce – samotne miejsce pod Gróniem. Pochodzenie nazwy prawdopodobnie łączy się z nazwiskiem Machocz, które z kolei pochodzi od imienia Maciej.

Gomolka – samotne miejsce w dolinie Rogowiec, w którym po II wojnie światowej odegrał się incydent z Banderowcami. Jeden z właścicieli domku nazywał się Gomola.

Pod polym – osada pod niezalesionym orientowanym na południe stokiem Dziołu. Składa się z dwóch trwale zamieszkanymi domków i jednej chaty. Nad tymi obiektami znajdowało się w przeszłości obrabiane pole.

Przíslop – siodło górskie pomiędzy Łónczkóm a Dziołym. Oznaczenie wiąże się z obszarem w okolicach chaty górskiej Gródek. Przíslop oznaczało siodło lub krętą drogę na nim.

Gróńiczek (potok) – niewielki potok odwadniający osadę Do Rykały. Nazwa pochodzi od słowa Gróń, co jest wołoską nazwą dla wykarczowanego grzebienia górskiego.

Potok Rogowiec – potok wypływający na zachodniej stronie Filipki. Prawdopodobnie został nazwany według tego, że wypływał z katastru miejscowości. Do niego następnie wlewa się z lewej strony mały potoczek Filipka.

Filipka – druga największa góra Gródku. Wierzchołek w wysokości 771 m n. p. m. tworzy trójstyczny punkt Gródku, Nydku i Nawsia. Nazwa powstała od imienia Filip.

Dziół – góra rozciągająca się w centralnej części miejscowej Gróń. Nazwa pochodzi od słowa dział lub działka, co oznacza podjednostkę podziału lasu.

Do żłóbka – w tomto lesním zátiší pod nynější sjezdovkou kdysi myslivci vybuodovali dřevěný žlab, ze kterého pila lesní zvěř.

Na Chodurce – usedlost na samotě v zalesněném údolí Rohovce. Původ vzniku jména nejpravděpodobněji souvisí s příjmením Chodura, jehož nositel dům obýval.

Za Dolinou – chalupa za malou terénní vlnou cca 200 m od Chodurky.

Na Pakuli – jedná se o nejvýše položenou část Gróně. Na Pakuli stojí malebná roubenka, zvaná Walmarkovská chata, podle stejnojmenné firmy bratří Walachů, majitelů objektu. Původ názvu Pakula je nejasný.

Na Margiczónce – lokalita ve střední části hřebene Grůň. Původ jména nezjištěn.

Na Machočónce – samota pod Grůňem. Původ názvu se zřejmě vztahuje k příjmení Machocz, odvozeného od jména Matěj.

Gomolka – Samota v údolí Rohovce ve které se po 2. světové válce odehrál incident s Banderovci. Jeden z majitelů domku se jmenoval Gomola.

Pod polym – osada pod nezalesněným jižně orientovaným svahem Dziołu. Skládá se ze dvou trvale obydlených domků a jedné chalupy. Nad těmito objekty se nacházelo v minulosti obdělávané pole.

Příslop – je horské sedlo mezi Loučkou a Dziolem. Označení se vztahuje na území v okolí horské chaty Hrádek. Příslop znamenalo sedlo nebo klikatou cestu na něm.

Grůńiczek (potok) – nevelký potok odvodňující osadu Do Rykały. Název je odvozen od slova Grůň, což je valašské pojmenování odlesněného horského hřebene.

Potok Rohovec – potok pramenící na západní straně Filipky. Byl nazván pravděpodobně podle toho, že vytékal z rohu katastru obce. Do něj posléze zleva ústí malý potůček Filipka.

Filipka – druhá největší hora Hrádku. Vrchol v nadmořské výšce 771 m tvoří trojmezni bod Hrádku, Nýdku a Návsi. Název vznikl od křestního jména Filip.

Dziol – hora, rozkládající se v centrální části místní části Gróń. Jméno mělo původ ve slově díl nebo dílec, což je podjednotka rozdělení lesa.

Osada na Dziole
—
Przysiółek na Dziole

Již neexistující usedlost rodu Steblů čp. 44. Dnes na tomto místě stojí nový dům čp. 491 – Dzisiaj ten przysiółek rodziny Steblów już nie istnieje. Na tym miejscu stoi nowy dom nr 491

Požár lesa na Pakuli (Pod Loučkou), kolem roku 1987 — Požár lasu na Pakuli (Pod Łónczkóm), około 1987 roku

Usedlosti na Gruni — Obejšcia na Gróniu

Pohled na Dziol a osadu Do Rykały v roce 2014 — Widok na Dziól i osadę U Rykały w 2014 roku

Dům čp. 53 U Czudka na Přislopě. Vlevo vrchol Dziolu. Dnes horská chata Hrádek — Dom nr 53 U Czudka na Przisłopie. W lewo wierzchołek Dziolu. Dziś chata górská Gródek

Równia-Krzywa – Rovňa-Křivá

Nie jest to osiedle w potocznym rozumieniu tego słowa, ale rozległy zalesiony teren o powierzchni 139 ha, który zajmuje jedną siódmą obszaru Gródka.

Las ten znajduje się na terenie równinnym, stąd też i nazwa tego miejsca – Równia, przez który przepływa potoczek Jatny.

Równia jest dobrym miejscem do wypoczynku, ruchu na świeżym powietrzu oraz grzybobrania.

Statystyka

- Na granicy Równi, jeszcze na terytorium Gródka, blisko bystrzyckiego osiedla Na Pasiekach, stoją trzy domki jednorodzinne. Przysiółek Krzywa otrzymał swą nazwę od tego, że prowadząca na Koszarzyska droga w tym miejscu zmienia kierunek.
- W wąskim paśmie pomiędzy wspomnianą drogą a graniczną rzeczką Kopytna znajduje się plantacja drzewek leśnych

Nejedná se o klasickou místní část, ale pouze o rozsáhlé zalesněné území o rozloze 139 ha, tvořící celou jednu sedminu plochy Hrádku. Les se nachází na plochém terénu. Název Rovňa vznikl z tohoto důvodu. Celou oblast odvodňuje lesní potok Jatný. Rovňa je vyhledávaným místem pro relaxaci, pohyb v přírodě a houbaření.

Statistika

- Na okraji lesa Rovňa v katastru obce Hrádek, v místě přilehlém bystrzycké místní části Na pasekách jsou postaveny 3 rodinné domky. Osada nese název Křivá, podle cesty na Košaržiska, která v těchto místech mění směr.
- V úzkém pásmu mezi touto cestou a hraniční řekou Kopytnou se nachází areál firmy pěstující dřeviny pro obnovu lesa.

Páteřní lesní cesta oblasti Rovně, tzv. linie. Masivní kůrovcová kalamita a spousta vyvracených stromů proměnily kdysi kompaktní lesní celek v jednu gigantickou paseku

Tzw. Linia czyli główna leśna droga na terenie Równi. Potężna klęska ekologiczna, spowodowana działalnością kornika i wielkie ilości powywracanych drzew zamieniły zwarty las w gigantyczną pasiekę

Lesní komplex Rovňa. Uprostřed snímku lesní ostrůvek mezi poli – Rokici – Obszar leśny Równia. W środku zdjęcia wysepka leśna między polami – Rokici

Wybór bibliografii – Použitá literatura

- Bartoš, J., Schulz, J., Trapl, M.: HISTORICKÝ MÍSTOPIS MORAVY A SLEZSKA V LETECH 1848–1960. Sv. 15, Vydavatelství Univerzity Palackého, Olomouc 2000
- Bína, J., Demek, J.: Z NÍŽIN DO HOR. GEOMORFOLOGICKÉ JEDNOTKY ČESKÉ REPUBLIKY. – Academia, Praha 2012
- Gumowski, M.: HERBY I PIECZĘCIE MIEJSCOWOŚCI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO. Wydawnictwo Instytutu Śląskiego, Katowice 1939
- Hauerová, S., Wawrzacz, J.: 160 LET ŽELEZÁREN V TŘINCI. Třinecké železářny, Třinec 1999
- Hermann, V.: JABLUNKOVSKÉ TUNELY. Nakladatelství Beskydy – Bronisław Ondraszek, Vendryně 2016
- HISTORIE ŘEMESLNÉ VÝROBY V HRÁDKU, TRADYCE SKOCZOWSKIEGO RZEMIOSŁA, Obec Hrádek, Hrádek 2014
- HRÁDECKÉ NOVINY, Obec Hrádek 1997–2017
- Jaworski, K.: SLEZSKO MŮJ DOMOV. MINULOST V OBJEKTIVU KARLA KALETY. Hrat, Třinec 1997
- Kadhubiec, D.: PŁYNIESZ OLZO, KONGRES POLAKÓW REPUBLICE CZESKIEJ. Český Těšín 2016
- Kolektiv autorů: 80 LET KOSTELA V HRÁDKU, SCEAV, Hrádek 2004
- Kolektiv autorů: BUKOVEC – NEJVÝCHODNĚJŠÍ OBEC ČESKÉ REPUBLIKY. Nakladatelství Beskydy – Bronisław Ondraszek, Vendryně 2013
- KRONIKA OBCE HRÁDEK, 1924–1998
- Křenková, M.: DOLNÍ LOMNÁ V HISTORII A SOUČASNOSTI. Obecní úřad Dolní Lomná 2016
- Lipowski, J.: EWOLUCJA NAZWISK W POŁUDNIOWEJ CZĘŚCI ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO W CZASACH AUSTRIACKICH. Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2008
- Milerski, W.: NAZWISKA CIESZYŃSKIE. ENERGEIA, Warszawa 1996
- Milerski, W.: ZACHODNIO CIESZYŃSKI SŁOWNIK GWAROWY. PZKO w RCZ, Český Těšín 2009
- Müller, K.: PEČETI A ZNAKY OBCÍ ČESKÉHO TĚŠÍNSKA, Muzeum Těšínska, Český Těšín 1997
- Ondřeka, Z.: TĚŠÍNSKO ZNÁMÉ I NEZNÁMÉ. Muzeum Těšínska, Český Těšín 2012
- Pilch, P.: ANOIKONYMIE OBCE BYSTRICE (OKRES FRÝDEK-MÍSTEK), Bakalářská diplomová práce. FF, Masarykova univerzita, Brno 2001
- Szpyrc, A.: JABLUNKOV. Proprint, Český Těšín 1999
- Téma, B.: JMÉNA MÍSTNÍCH ČÁSTÍ V HRÁDKU A NÁVSÍ, Těšínsko, Český Těšín 1993
- Téma, B.: ZAJÍMAVÁ ZEMĚPISNÁ JMÉNA NA JABLUNKOVSKU, Těšínsko, Český Těšín 1998
- Tichánek, J. a kol.: ŠLECHTICKÁ SÍDLA NA FRÝDECKO-MÍSTECKU, Kopřivnice 2005
- Tichánek, J., Štěpánek, J. P.: FOJTSTVÍ NA FRÝDECKO-MÍSTECKU, Kopřivnice 2009
- URBARZ CIESZYŃSKI Z 1577 R., Acta Historica Silesiae Superioris, Cieszyn 2001
- Žáček, R.: POBESKYDÍ OD HUSITSTVÍ DO BÍLÉ HORY, Okresní vlastivědné muzeum, Frýdek-Místek 1986

Źródła internetowe – Internetové zdroje

- Císařské otisky stabilního katastru: <http://archivnimapy.cuzk.cz/>
- Internetové stránky obce Hrádek: www.obchradek.cz
- Mapy I., II., a III. vojenského mapování: <http://oldmaps.geolab.cz/>
- Mapa regionu: www.mapy.cz
- Registr komunálních symbolů Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR: <https://rekos.psp.cz/>

Příloha Aneks

Fotografie zbiorowe

Hrádečtí rekruti v roce 1948 — Poborowi z Gródka w 1948 roku

První řada zleva — Pierwszy szereg od lewej:
Jan KANTOR, Karel KALETA, Jan SZTEFEK
Druhá řada zleva — Drugi szereg od lewej:
Alois CIESLAR, Jan WALEK, Pavel KLUZ,
Karel LUBOJACKI, Pavel ČMIEL, Jan FIZEK,
Josef CZUDEK, Jan KAPSIA, Gustav STRYJA
Třetí řada zleva — Trzeci szereg od lewej:
Gustav SZTURC, Pavel CZUDEK,
Adam PILCH, Jan CZUDEK, Karel BOCEK,
Jan MALIK, Gustav SAMIEC

Hrádečtí rekruti v roce 1950 — Poborowi z Gródka w 1950 roku

První řada zleva — Pierwszy szereg od lewej:
Jan SAMIEC, Pavel KANTOR, Pavel GRYGA,
Jan KAPSIA, Jan GRYGA, Jan CIESLAR, Jindřich MRUZEK,
Rudolf HUDZIEC, Jan CZUDEK, Jan MLYNEK
Druhá řada zleva — Drugi szereg od lewej:
nezjištěno — nie ustalono, Jiří STRYJA, Zdislav SAMIEC,
Pavel JANEČEK, Tadeusz SAMIEC, Rudolf SZKANDERA,
Pavel FIZEK, Jan LEWINSKI, Jan RASZKA,
Pavel BRANC, Jan KLUZ
Třetí řada zleva — Trzeci szereg od lewej:
Vladislav CIESLAR, Josef KLIMAS, Pavel TUROŇ,
Pavel HECZKO, Vladislav MLYNEK, Adam HECZKO,
Jan TUROŇ, Pavel MITRENGA, Alois WOJNAR
Čtvrtá řada zleva — Czwarty szereg od lewej:
Josef LYSEK, Vladislav CZUDEK, Jan TUROŇ,
Jan HAWLICZEK, Jan BORSKI, Pavel KANTOR,
Adam HAWLICZEK, Jan KRZOK, Josef CIESLAR

Skupinové fotky

Sbor dobrovolných hasičů (Ochotnicza straż pożarna) v roce 1928 — Orkiestra dęta ochotniczej straży pożarnej w 1928 roku

První řada zleva (ležící) — Pierwszy szereg od lewej:
Adam PILCH, Jiří SZTEFEK
Druhá řada zleva (sedící) — Drugi szereg od lewej:
Adam NIEDOBA, nezjištěno — nie ustalono, Pavel DORDA,
Mateo LORENZINI, Pavel CZUDEK, Pavel HECZKO,
Pavel SUCHY, Pavel KOWALOWSKI,
nezjištěno — nie ustalono, Pavel PILCH
Třetí řada zleva — Trzeci szereg od lewej:
Jiří KOWALOWSKI, Jan NOGA, Jan KLUZ, nezjištěno —
nie ustalono, Pavel FIZEK, Jan STRNADEL, Matěj LISZTWAN,
Jan MLYNEK, Karel RASZKA, Pavel SIKORA, Jiří HECZKO
Čtvrtá řada zleva — Czwarty szereg od lewej:
Jan BRANC, Jan SZTEFEK, Pavel JANEČEK,
nezjištěno — nie ustalono, Adam CZUDEK, Jan RUSZ,
Karel KLUZ, nezjištěno — nie ustalono, Emil BORSKI
Pátá řada zleva — Piąty szereg od lewej:
nezjištěno — nie ustalono, Josef FIZEK, Pavel SIKORA,
Josef CZUDEK, Jan KLUZ, Pavel GRYGA, Josef KOWALOWSKI

Dechová kapela sboru dobrovolných hasičů v roce 1932 — Orkiestra dęta ochotniczej straży pożarnej w 1932 roku

První řada zleva — Pierwszy szereg od lewej:
Pavel SZTURC, Adam KLUZ, Jan SUCHY,
Pavel CZUDEK, Jan HECZKO
Druhá řada zleva — Drugi szereg od lewej:
Jan KLUZ, Pavel HECZKO, nezjištěno — nie ustalono,
Jan MLYNEK, nezjištěno — nie ustalono,
Emil SAMIEC-KENDZIERA

1908 - 1928

C.S.F.
1932
CRÓDEK

Spis treści

Dwa słowa wójta 6

Historia gminy 9

Historia Gródka 10

Największy wypadek kolejowy 22

Historia gminy na osi czasu 28

Grunty 47

Przedmowa autora 48

Gródek w Urbarzu 50

Grunt Jurka Kulika 52

Grunt Kaspara Rykaly 56

Grunt Jurka Čutka 60

Grunt Marcina Czudka 64

Grunt Grzegorza Nowaka 74

Grunt Kaspara Zybka 76

Grunt Mika Krziża 80

Grunt Pavla Truchlégo 84

Grunt Pawła Stonawskiego 86

Grunt Bartka Kulika 90

Grunt Macka Polaka 92

Grunt Adama Čutku 96

Grunt Jerzego Pelhřima 100

Grunt Ficka Komornika 104

Grunt Michała Gabrysia 108

Grunt Michała Palica i Macieja Ondrusza 114

Grunt Jakuba i Adama Heczki 118

Grunt ...nie ustalono 122

Grunt Jerzego Skupnia 124

Grunt Adama Lajczoka 126

Grunt Jana Urbańca i Urbana Słowiaka 130

Dane geograficzne 133

Gródek i dane geograficzne 134

Gródek na mapach 141

Gródek na mapach 142

Symbole gminy 148

Symbole gminy 150

Populacja 153

Populacja Gródka 154

Wójtostwo 169

Wójtostwo 170

Samorząd 175

Samorząd 176

Części gminy 181

Części gminy 183

Równie 184

Dziedzina 188

Zapłoci 192

Łyngi 194

U piły 200

Chodury-Samce 206

Martynki 210

Gabrysie 216

Kympczyce 218

Polyniska 222

Pod Wilóm 226

Barziny 230

Chałupnioki-Haže 234

Gróń 238

Równia-Krzywa 244

Wybór bibliografii 246

Aneks 247

Obsah

Předmluva starosty 7

Historie obce 9

Historie Hrádku 11

Největší železniční nehoda 23

Dějiny obce v časové ose 29

Grunty 47

Předmluva autora 49

Hrádek v Urbáři 50

Grunt Kulika Jurka 53

Grunt Rykaly Kaspara 57

Grunt Čutka Jurka 61

Grunt Czudka Martina 65

Grunt Nowaka Grzegorze 75

Grunt Zybka Kaspara 77

Grunt Krziže Mika 81

Grunt Truchlého Pavla 85

Grunt Stonawského Pavla 87

Grunt Kulika Bartka 91

Grunt Polaka Macka 93

Grunt Čutku Adama 97

Grunt Pelhřima Jiřího 101

Grunt Komornika Ficka 105

Grunt Gabrysia Michala 109

Grunt Palice Michala a Ondrusza Matěje 115

Grunt Heczka Jakuba a Adama 119

Grunt ...nezjištěno 123

Grunt Skupnia Jiřího 125

Grunt Lajczoka Adama 127

Grunt Urbanca Jana a Słowiaka Urbana 131

Zeměpisné údaje 133

Zeměpisné údaje o Hrádku 135

Hrádek na mapách 141

Hrádek na mapách 143

Obecní symboly 149

Obecní symboly 151

Obyvatelstvo 153

Obyvatelstvo Hrádku 155

Fojtství 169

Fojtství 170

Samospráva 175

Samospráva 177

Místní části 181

Místní části 183

Rovně 184

Dědina 189

Záplotí 193

Lyngi 195

U pily 201

Chodury-Samce 207

Martynki 211

Gabryše 217

Kempčice 219

Polyniska 222

Pod Vilou 227

Bařiny 231

Chałupňoki-Haže 235

Grúň 239

Rovňa-Křivá 244

Použitá literatura 246

Příloha 247

Hrádek — Gródek

TEXT: Robert Borski, Stanislav Kupiec

REDAKCE: Robert Borski, Bronisław Ondraszek

VEDOUCÍ PROJEKTU: Martina Škanderová

PŘEKLAD DO POLŠTINY: Tomek Żur, Iza Żur – Kraus, Beata Firla, Bronisław Ondraszek

FOTOGRAFIE: Robert Borski, Jan Heczko, Bogdan Kaleta, Karel Kaleta, Viktor Klimša, Pavel Klus, Stanislav Kupiec, Lukáš Turoň, archiv obce Hrádek, občané Hrádku

GRAFICKÁ ÚPRAVA, SAZBA: Ján Petrovič

TISK: Tiskárna Finidr s.ro., ul. Polní, 73701 Český Těšín

VYDALO: Nakladatelství Beskydy – Wydawnictwo Beskidy, Bronisław Ondraszek

© Nakladatelství Beskydy

Vydání první, Vendryně 2018

ISBN 978-80-87431-45-08

Tento projekt „Skoczów-Hrádek. Propagace kulturního dědictví společného pohraničí“, reg. č. CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_010/0000351, je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj – Programu Interreg V-A Česká republika-Polsko v rámci Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński.

...rozdělen z dmi, spojen srdci...
